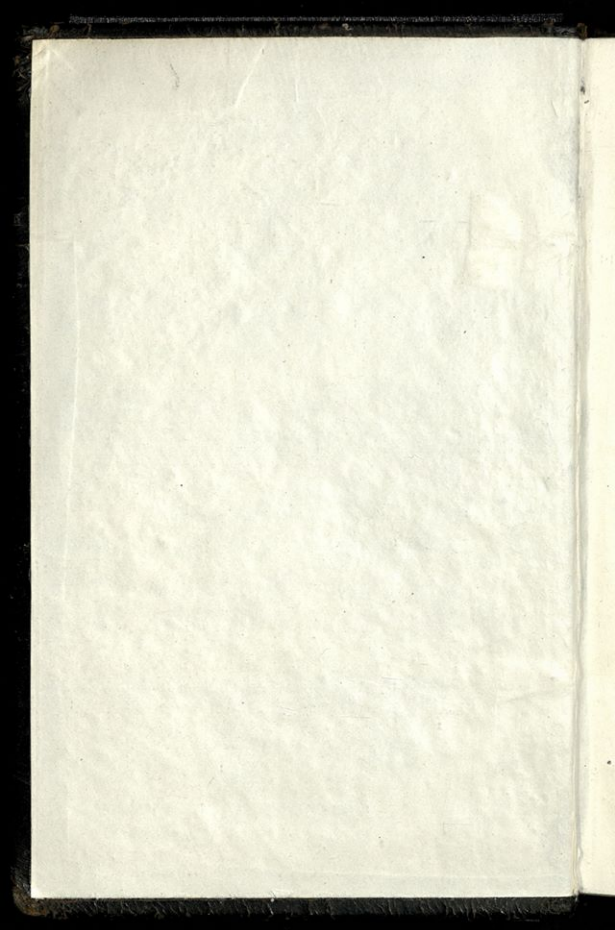

Narodna in univerzitetna knjižnica
v Ljubljani

108258

Stahlstich v Carl Mayer's K-A in Nürnberg

*Dvica modra bod'ti tudi,
Žen'na svojga ne zamudi!*

MEVESTA KRISTUSOVA,

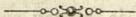
ali

podučne in molitevne bukve

za

POBOŽNE KERŠANSKE

DEVICE.

Iz nemškega poslovenil

B. Bartol,

kaplan na Dóbrovi.

*Z dovoljenjem visokočastitljiviga Ljubljanskiga
škofijstva.*

Tretji natis.

V LJUBLJANI, 1860.

Naprodaj pri Henriku Ničman-u, bukvovezu na
starim tergu št. 167.

8258

108258

„Kdor čistost ljubi, je prijatelj nebeškiga kralja.“

Bukve pripov. 22, 11.

„Kar koli je druziga, ni toliko vredno, kakor
čista duša.“

Sirah 26, 20.

„O kako lep je čist rod, ki se v svoji čednosti
sveti; večni je njegov spomin, ter pri Bogu
in pri ljudeh hvalo ima!“

Bukve modr. 4, 1.

„Ti so, ki se niso z nečistostjo ognjusili; device
so, in hodijo za Jagnjetam, kamur koli gre.
Odkupljeni so zmed ljudi — pervine Bogu in
Jagnjetu.“

Skriv. razod. 14, 4.

D. 8978 / 1950

V Kristusu drage device!

Ni lepšiga rodu na svetu, ne žlahtnejšiga stanu na zemlji, kakor je čisti in sveti deviški stan. On „ima hvalo pri Bogu in pri ljudeh,“ — in se po pravici „cvét sv. kat. cerkve“ imenuje. Za ta tolikanj žlahtni deviški stan so bili cerkveni očaki vselej silno skerbni, in so torej devicam lepe poduke dajali, pa tudi koristne bukve pisali, naj bi pobožne device potrebne poduke in vodila za svoj imenitni stan v njih dobivale, in se v čednostih poterdovala.

Kako koristne bi bile take bukve tudi za vas, ljube slovenske device! — ali kaj! ko so le v ptujih vam neznanih jezikih pisane. Pred nekimi leti je vneti duhoven Jezuitarskiga reda, O. Jožef Valdner, prav lepe bukve, večdel iz sv. pisma in iz spisov

cerkvenih očakov, za vaš lepi deviški stan spisal, tode v nemškem jeziku — ali ve slovenske deklice bi jih gotovo tudi rade v svojim domačim jeziku brale. Tej vaši serčni želi hočem torej jez iz ljubezni do prežlahtniga deviškiga stanu vstreči, ter vam imenovane bukve poslovenjene podam — in terdno upam, de jih bote ve, resnično pobožne device, s serčnim veseljem v svojo veliko tolažbo in prid sprejele in brale.

Še posebni nameni, iz katerih te bukve na svitlo dam, so pa ti le;

Pervič. De bi se device s priročnimi pripomočki in krepkimi poduki pred krivo pobožnostjo, ktera je le prepogosto med ženskim spolam, obvarovale, in v pravi pobožnosti in v strahu Božjim od mladiga podučevale.

Ženski spol je scer tako rekoč od nature k pobožnosti nagnjen, pa to nagnjenje ženske kaj rado oberne na napčno stran, de se namreč z vnanjimi pobožnostmi oblože, veliko ustnih molitev opravljajo, se rade v cerkvah znajdejo, bukve seboj nosijo in prebirajo, zraven pa to opušajo, kar ljubezen do Boga in bližnjiga, in njih stan in poklic od njih zahtevata; ktere si ne prizadevajo, jezo krotiti, nevošljivost iz serca

prepoditi, kako zaničevanje in zlo poterpežljivo prenašati, svoj jezik berzdati, svojoglavnost pokoršini podvreči, ali se kaki drugi duhovni napaki vstavljati. To, glejte je kriva pobožnost, ktera tolikrat še pravo pobožnost zatemni, in jo pri nevednim svetu zaničljivo stori. To odverniti, — nate bukve iz katerih se prave pobožnosti in strahu Božjiga učite!

Drugič. Huda vojska zastran čistosti dá scer vsim kristjanam, posebno pa devicam veliko opraviti, ktere se dajo toliko ložeje premagati in oslepiti, ker so od nature že rade nečimurne in radovedne, hvale in prilizovanja pa, in obljube do kake pozemeljske sreče silno željne; — s časama padejo v spotike, ktere deviški čistosti vso lepoto odvzamejo in za sabo nasledke potegnejo, kakoršnih se ta neprevidena mladost ni poprej nikdar nadjala. Če se pa enkrat meja sramožljivosti in spodobnosti prestopi, se težko več pomaga, že zavoljo napčne sramožljivosti, ker dostikrat si taka deklica ne upa, svoj pregrešek pri spovedi odkrito-serčno razodeti, pa tudi zavoljo prirojene slabosti, ktera ji ne da, se nevarnemu prijateljstvu odpovedati, ali domišljeno srečo iz rok pustiti. In če se k taki priložnosti in

vnanjim vabilu tudi še meseno poželenje pridruži, ne more potem skoraj drugači biti, kakor de prevzetno in nesramno dekle v narhuji razujzdanost pade, po kateri sebe in več družih v nesrečo pahne. Zavaljo tega so posebne bukve zlo potrebne, de se ženska mladost s priserčno molitvijo in prijetnim in ginljivim premišljevanjem in podučevanjem v ljubezni do deviške čistosti ohrani, z močnimi pripomočki od nevarne priložnosti odverne, za nevarnosti pa močna stori.

Tretjič. Med devicami je pa tudi veliko žlahtnih in k vsakteri čednosti voljnih duš, ktere po popolnoma življenji hrepené; kterim pa potrebnih vodil in podukov manjka, ker pogrešajo primerjenih duhovnih bukev, ali nimajo skušeniga in zraven gorečiga duhovniga vodnika, kateri bi bil s potrebno vednostjo notranjiga duhovniga življenja soznanjen, ali bi se ne prestrašil zavaljo svoje lastne nevarnosti, ali zavaljo sodbe posvetnih ljudi tako delo prevzeti. Kako je pač potrebno tim zapušenim dobroželjnim ovčicam dobro pašo pokazati, na kateri se bodo po vedni rosi Božje milosti okrepčevale in od žarkov Božjiga razsvetljenja ogrevale?

Četertič. Iz zmed tih bogoljubnih

hčer so tudi take, ktere bi po nagibovanji sv. Duha rade v vednim devištvu svojimu Gospodu služile. Ali — ker nektore zavoljo pomankljivih časnih pripomočkov ali zavoljo drugih vzrokov k zaželenimu samostanskimu (klosterskemu) življenju ne morejo priti, ktere pa nobene posebne želje in poklica k temu ne čutijo — scer si pa ne upajo, ali ne vedó, tako sveto naprejšvetje med svetam izpeljati: prav lahko svoj vikši poklic zanemarijo in skerbé po zakonu časno srečo doseči.

Petič. Med devicami, ki so se zavezale med svetam ali v samostanu vedno deviško živeti, jih je pa tudi veliko, ki se le s tem visokim poklicam, s sveto željo in z nektorimi vnanjimi pobožnostmi zadovolijo, malo pa vedó od vsakdanjiga zatajevanja samiga sebe, od čistosti sercá, od visocih čednost keršanstva in notranje poti popolnosti, h kteri so poklicane.

V tih bukvah pa se device, ki v zakon stopiti želijo, podučujejo, kako zamorejo v pravi notranji pobožnosti Bogu služiti, in z neomadežano telesno čistostjo v zakon iti, ter pobožne hišne matere postati; pa tudi tiste dobijo v njih nauke, ki hočejo v deviškim stanu ostati, — namreč kako zamo-

rejo v tem svojim naprejšetji v kloštru, ali med svetam k visoki svetosti priti, ker molitve, premišljevanje, duhovne vaje, pobožnosti, poduki, vodila in clo pesmi in sploh vse je tako vravnano, de zamore devico po ravni poti od stopnje do stopnje k nar vikši popolnosti pripeljati.

Ker pa zgledi vselej več zdajo, kakor sami opomini, je torej v tih bukvah Marija prečista Devica bogoljubnim devicam v ogle-dalo vsih čednost postavljena.

Pri koncu se najdejo tudi še vodila iz spisov svetih očakov za tiste, ki hočejo v vednim devištvu živeti, ktere so jim podučna šola lepih čednost.

Desiravno so pa te bukve pred vsim za keršanske device namenjene, se zamore vender vsaki, kterigakoli spola in stanu, zlasti pa duhovni pastirji in spovedniki potrebne vednosti v notranji poti k popolnosti iz njih učiti.

Zavoljo veči mikavnosti in pazljivosti se v tih bukvah razni poduki in napeljevanje k čednosti, razne molitve in premišljevanja po notranjih pogovorih med Gospodam — *učenikam* in devico, njegovo *bogoljubno hčerjo* vpeljujejo, kakor je častiti Tomaž

Kempčan v svojih zlatih bukvah od hoje za Kristusam pisal.

Poslednjič želim, de ti draga devica, sprednjo podobo velikrat pogledaš in prav premisliš, kaj te ona uči. Uči te, modra, t. j. čuječa in zraven goreča devica, prava Kristusova nevesta biti. Le pomisli, de deviška čistost je drag drag zaklad, ki ga v svojim sercu nosiš; ako ga hočeš ohraniti, bodi vedno čuječa, zakaj hudoben duh, svet in tvoje lastno k hudimu nagnjeno meso bi ti ga silno radi vzeli. Bodi tedaj vedno čuječa, de nikdar tako draziga zaklada ne zgubiš.

Vender to še ni zadosti za modro devico in nevesto Kristusovo. Deviško čistost so tudi petere nespametne device ohranile, in nebeški Ženin jim je, ko so prišle na njegove vrata terkat, rekel: „Resnično, jez vas ne poznam.“ One so namreč lene bile, si niso olja goreče ljubezni Božje in drugih sv. čednost in dobrih del, kakor petere pametne device, za svetilnice devištva ob času oskerbele, in tako nebeškiga Ženina zamudile. To naj te tedej uči, ne le čuječa temuč tudi *goreča* devica biti, de lampico svojiga devištva z oljem goreče ljubezni Božje,

svetih čednost in dobrih del vedno pridno nalivaš, de te potem nebeški Ženin vselej pripravljeno najde, kadarkoli te pokliče na nebeško ženitnino. — Dobro toraj premisli izrek na podobi:

D'vica modra bod' ti tudi;

Žen'na svoj'ga ne zamudi.

Vse k veči časti Božji, k časti Jezusa Kristusa, Ženina čistih devic, k slavi Marije, Kraljice vsih devic, in k posvečenju tvoje duše in tvojiga telesa!

Krajši kazalo.

Pervi del.

Od svete molitve.

	Stran.
<i>Pervi oddelk.</i> Od bistniga zapopadka, od različnosti in potrebnosti molitve	1
<i>Drugi oddelk.</i> Kakšna naj bo sveta molitev	7
<i>Tretji oddelk.</i> Kam naj se molitev devic obrača	13

Drugi del.

Od vsakdanjih duhovnih in tudi od posvetnih opravil in vaj devic.

<i>Pervi oddelk.</i> Kako je treba dragi čas obračati, in kako vsako opravilo zaslužljivo storiti	23
<i>Drugi oddelk.</i> Od jutranje molitve	35
<i>Tretji oddelk.</i> Premišljevanje in litanije za vsaki dan v tednu	45
<i>Četerti oddelk.</i> Svete misli in zdihleji pri mnogih opravilih in priložnostih dneva	112
<i>Peti oddelk.</i> Od večerne molitve devic	139
<i>Šesti oddelk.</i> Od sv. maše — nauk in molitve	145
<i>Sedmi oddelk.</i> Mašne molitve o sabotah in o praznikih Matere Božje	200

Tretji del.

Od spovedi in svetiga obhajila.

<i>Pervi oddelk.</i> Od spovedi devic	236
<i>Drugi oddelk.</i> Od svetiga obhajila devic	264

Četerti del.

Molitve in kratke premišljevanja za vse praznike čez leto.

<i>Pervi oddelk.</i> O imenitnih praznikih in skrivnostih Kristusovih	295
<i>Drugi oddelk.</i> O imenitnejih praznikih Matere Božje	309

<i>Tretji oddelk.</i>	0 praznikih svetnikov	Stran. 319
<i>Četerti oddelk.</i>	Psalmi od pokore, umevno razlagani	337

Peti del.

Od prave pobožnosti in svetosti devic, ali od pota k popolnosti.

<i>Pervi oddelk.</i>	Od lastnosti, potrebnosti in dosege keršanske popolnosti	352
<i>Drugi oddelk.</i>	Od čistosti serca, ali od prve stopnje k popolnosti	371
<i>Tretji oddelk.</i>	Očiševanje od odpustljivih grehov	384
<i>Četerti oddelk.</i>	Pomočki zoper hude navade	392
<i>Peti oddelk.</i>	Od zatiranja svojoljubnosti, ali od druge stopnje k popolnosti, z vajo v keršanskih čednostih	408
<i>Šesti oddelk.</i>	Tretja stopnja popolnosti	416
<i>Sedmi oddelk.</i>	Od pričujočnosti Božje	443
<i>Osmi oddelk.</i>	Od zaničevanja	451

Šesti del.

Marija Devica ogledalo čednosti.

<i>Pervi oddelk.</i>	Od Mariinih čednost, za pervenke	467
<i>Drugi oddelk.</i>	Od Mariinih čednost, za popolniši	484
<i>Tretji oddelk.</i>	Od Mariinih čednost, za še popolniši	504

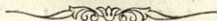
Sedmi del.

Od deviškiga poklica.

<i>Pervi oddelk.</i>	Od poklica sploh	517
<i>Drugi oddelk.</i>	Od poklica k vednimu devištvu	522
<i>Tretji oddelk.</i>	Od poklica h klosterskimu življenju	536
<i>Četerti oddelk.</i>	Od vedniga devištva med svetam	543
<i>Peti oddelk.</i>	Vodila za device med svetam	552
<i>Šesti oddelk.</i>	Od poklica k zakonu	569
<i>Križevi pot</i>		576

Osmi del.

<i>Svete duhovne pesmi</i>		594 do 613
----------------------------	-----------	------------

Pervi del.

Od svete molitve.

Pervi oddelk.

Od bistniga zapopadka, od različnosti in potrebnosti svete molitve.

I.

Kaj je sveta molitev?

Gospod devici. **M**oja hči! poslušaj moje besede, ker so duh in življenje, in zvesto se po njih ravnaj.

Hči Gospodu. Govori moj ljubeznjivi Zveličar k svoji služabnici! Ti si modrost Božja, ti luč ljudi, ti pot, ki v nebesa pelja, ti večno življenje in pravo zveličanje moje duše. Spodobi se, de jez tvoj Božji nauk poslušam, in po njem svoje djanje in nehanje ravnam.

Gospod. Moja hči, jez hočem, de molitev ljubiš, in jo bolj obrajšaš, kakor

svoje življenje; zakaj molitev je dušna hrana, je bogat student vsih nebeških dobrot, je ključ, kateri zakladnico mojih gnad odpera.

Hči. De jez sveto molitev ljubim, kakor ti hočeš, uči me, moj nebeški učenik! kaj de je sveta molitev?

Gospod. Molitev ni le delo ust in žnabljev, temuč molitev je povzdigovanje svojih misel in želj k Bogu, svojimu Gospodu — je pogovarjanje serca z Bogam. Tedej, kadar vero, upanje, ljubezen ali grevengo v svojim sercu obudiš, takrat moliš. Kadar se meni zahvaljuješ, ali mene kake gnade prosiš, kadar mojo ljubezen in dobroto premišljuješ, ali se s svetimi mislimi in pobožnimi zdihleji k meni obračaš, takrat moliš. Kadar meni trud in delo dneva daruješ, in v moji pričujočnosti ravnaš, takrat moliš; in kolikorkrat koli svojiga duha od pozemlskih reči k večnimu Bogu povzdiguješ, tolikokrat moliš.

Kadar pa le z ustmi moliš, med molitevjo pa svoje misli in želje v pozemeljskih rečeh imaš, to ni molitev, temuč veliko več prazno govorjenje in žlobodranje. Skerbi tedej, de v molitvi svojega duha zbereš, in to tudi v svojim sercu čutiš, kar z ustmi izgovarjaš.

Hči. Uči me tedej, moj ljubi Jezus! kako moram svoje misli v molitvi zbirati in k tebi povzdigovati?

II.

Kakor različni so ti, ki molijo, tako različna je tudi njih molitev.

Gospod. Ti boš brez veliciga truda svoje serce k Bogu povzdigovala, če pobožno živiš. Kakoršno življenje, taka molitev. Poglej, kako se med ptiči eni nikdar, eni pa le včasih in ne deleč od zemlje vzdigujejo, zopet eni pa se velikokrat in scer do oblakov s svojimi perutami kviško povzdigujejo. Ravno tako je tudi med devicami in drugimi vernimi, od katerih ene nikdar, ene včasih, in ne brez truda, zopet ene pa kar vselej v molitvi svoje serce k Bogu povzdigujejo.

1. Ktere nikdar v molitvi svojih misel k Bogu ne povzdigujejo, so tiste hčere, ktere se s posvetno ljubeznijo na svet navezujejo, in od prazniga dima minljive sreče oslepljene v nečimurnosti svoje dneve dopernašajo. Te molijo scer o gotovih časih, in večkrat tudi dolge molitve iz glavé, ali iz bukev; pa ne vedó, kaj govore in kaj molijo. In kadar z ustmi molijo, je njih serce

na pozemeljsko navezано in deleč preč od Boga. Takih molitev je zavaljo radovoljniga raztresenja bolj štrafinge vredna, kot koristna in zaslužljiva.

2. Ktere pa niso v svet tako močno zaljubljene, ali se začenjajo svetu in posvetnim željam odpovedovati in po poti Gospodovi hoditi: te molijo včasi tudi iz serca. Njih molitev je scer še težavna in velikokrat z vnanimi mislimi raztresena; ker njih nerodno poželenje je še preveč živo, in njih serce na pozemeljsko nagnjeno. Pa ker se pridno prizadevajo te vhajoče misli zbrati, njih molitev, desiravno je nepopolnoma, vender ni brez korista.

3. Te pa, ktere so svoje serca grešniga djanja in mišljenja očistile, so tiste, ktere veliko več s sercam, kakor z ustmi molijo; zakaj Duh Božji, kteri v njih sercu prebiva, brez nehanja za-nje k Bogu kliče.

Te molijo brez vse težave, ker njih usta iz obilnosti serca govoré. One govoré zaupljivo z Bogam in v molitvi nebeško veselje in sladkost čutijo.

In če tudi včasi iz mojiga posebniga pripušenja v suhoto in otožnost padejo, vender k Bogu z žalostnim milim glasom kličejo. In sploh je molitev toliko boljši, kolikor

večji je čistost serca. Prizadevaj si po tim takim, moja hči, de bogaboječe živiš, in brez težave, z veliko lahkoto boš svoje serce k Bogu povzdigovala in z zbranimi mislimi molila.

III.

Od potrebnosti sv. molitve.

Gospod. Moja hči, z molitevjo se moraš začeti posvečevati, s sveto molitevjo moraš dalje napredovati, in s sveto molitevjo moraš popolnoma postati. Ako hočeš pot Gospodovo nastopiti, moraš moje zapovedi spolnovati, grešnemu djanju se odpovedati, svoje meso križati, in v čednosti stanovitna ostati. Brez pomoči mojih gnad se to ne more zgoditi. Teh gnad pa moraš z molitevjo sprostiti. Kakor vidiš, je sveta molitev vsim mojim vernim potrebna, vender pa devicam še nekako nar bolj.

1. Zakaj jez tirjam, de je devica na telesu in na duši sveta. Ta svetost pa obstoji v vednim zedinjenji z Bogam, svojim Gospodam.

To pa se spozná iz vedniga povzdigovanja svojiga serca k Bogu in iz gorečih želj, Bogu dopasti. In de bi device toliko ložeje k temu tako žlahnimu stanu prišle,

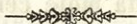
sim jim dal veči ljubezen in nagnjenje k sveti molitvi, ktero zamorejo one toliko bolj opravljati, ker so veliko skerbí in težav oprostene, ki tolikokrat druge od molitve zaderžujejo.

2. Device so veči del večim slabostim podveržene, katerih se s sveto molitevjo ogibati zamorejo. One so rade nečimurne. Kaka majhna reč zamore njih serce prevzeti in premotiti. One hočejo viditi in videne biti, iz česar škodljiva radovednost, nečimurna prevzetnost, preveliko veselje ali žalost, nevošljivost in mnogo drugih ženskih slabost izvira, ktere gorečnost pobožnosti s časama pogasijo, in veliko hudiga za sabo potegnejo.

3. Sveta molitev pa je nar močnejši pomoček, se teh slabost oprostiti, in se jih rešiti. V sveti molitvi in v premišljevanji večnih resnic spoznaš nečimurnost svetá, praznost pozemeljskiga veselja in kratkoto sreče tistih, ktere svet ljubijo. Z molitevjo se tvoja vera razsvetljuje, tvoje upanje potrdjuje, tvoja ljubezen vnema, tvoje serce očišuje, in tvoja duša z Božjimi darimi obdaruje. Iz svete molitve se učiš tudi sramoto ceniti, v kateri so vse pobožne služabnice velike zaklade gnad dobivale.

4. Posebno se morajo device, de bi drago oblačilo deviške čistosti ohranile, zoper mesó, zoper svet, in zoper peklenskiga sovražnika veliko vojskovati; v sveti molitvi pa morajo moje pomoči in varstva iskati: v sveti molitvi jih jez učim, kako naj se vojskujejo in premagujejo. Glej, kako potrebno je, de sveto molitev ljubiš!

Hči. Moj Bog in Zveličar! daj, de se jez popolnoma sveti molitvi udam, in uči me, kakšna mora biti moja molitev, de bo tebi dopadljiva?

Drugi oddelk.

Kakšna naj bo molitev devic?

I.

Molitev naj iz serca pride.

Gospod. Moja hči, de tvoja molitev meni dopade, in pred moje obličje pride, mora prav iz serca priti a). Zakaj v sercu je vera, ljubezen, upanje, ponižnost, grevenga in kesanje, in vsi drugi občutleji, kateri morajo molitev spremljevati b). V sercu je prebivališče svetiga Duhá, kateri za

a) Psalm 118, 145. — b) Ps. 10, 10.

té svete duše iz serca k Bogu kliče c). Iz dobriga zaklada serca prinese dober človek dobro d). Ustna molitev pa, kadar tvoje serce zraven nič ne občuti, ti zamore malo koristiti e). Kako zamorem jez tvojo molitev uslišati, ko sama ne veš, česar prosiš. Nikar se tedej ne domišljuj, de boš zavoljo dolgih molitev in veliko besedi uslišana f). Moli scer tudi z ustmi in žnabli; ker si tudi ta dar Bogu dolžna; tode moli veliko bolj s sercam in duham g). Nikakor ne smeš ustne molitve, h kateri te tvoja posebna pobožnost, ali navada moje cerkve, ali pokoršina veže, zaničevati, ne iz lenobe opustiti; pa to molitev z dobrim namenam posveti, in kar usta izgovarjajo, naj tudi serce za to vé. Bodi torej vselej v Bogu zbraniga duha, in vnanje opravila (kolikor ti je mogoče) iz misli zbijaj. Če si si pa sama veliko ustnih molitev naložila, in čutiš, de te v notranji pobožnosti malo pospešijo in morebiti tudi od dolžnost tvojiga poklica zaderžujejo, nič ne dé, če jih opustiš.

Zvoli tudi takšne bukve, ktere s primerjenimi poduki duha razsvetljujejo, s krepkimi resnicami in z močnimi nagibljeji

c) Ps. 8, 26. — d) Luk. 6, 25. — e) Iz. 29, 13.

f) Mat. 6, 7. — g) I. Kor. 14, 15.

serce nagibujejo, in strah Božji v te sadé. Duhoven pastir ti zamore v tej reči svetovati.

II.

Molitev naj iz čistiga serca pride.

Gospod. Moja hči! tvoja molitev naj ne pride le iz serca, ampak iz čistiga serca in dobre vesti h). Tvoja molitev ne more zaslužljiva in ne tebi sladka in ljubeznjiva biti, ako je tvoja vest z grehi obložena. Kako veselje zamoreš pri molitvi iméti, ko ti tvoja nepokojna vest žalosten stan tvoje duše vedno očita, in kaže, de si Božja sovražnica? Vender ne smeš v tem revnim stanu svete molitve opustiti, temuč toliko bolj k Bogu zdihovati in klicati; pa ne poželi ničesar družiga, kakor de ti jez na pomoč pridem, in ne jenjaj klicati, dokler zopet ne vstaneš i). In če ti tudi tvoja vest nobeniga veliciga greha ne bi očitala, ne smeš vender misliti, de si zavolj tega opravičena j); temuč obudi vsakibart pred in med molitevjo serčno grevengo in žalost čez svoje znane grehe k). Tudi radovoljni odpustljivi grehi zaderžujejo imenitne gnade

h) I. Tim. 1, 15. — i) Psal. 50, 1. — j) I. Kor. 4, 4.
— k) Psalm. 18, 15.

sv. Duha, ugasé gorečnost pobožnosti, od-
vzamejo otročje zaupanje, pripravijo dušo
ob notranji mir, veselje in sladkost, katero
čiste duše o molitvi zadobivajo; zakaj mo-
litev ti bo težavna in zoperna, če je serce
mlačno in merzlo.

III.

Molitev naj bo ponižna.

Gospod. Kadar moliš, moja hči, po-
misli, kdo je ta, s katerim govoriš, in kdo
si tí, de ti je pripušeno, s svojim Bogam
govoriti 1). Nikdar ne pozabi svoje nizko-
sti, če se jez še tako prijazniga do tebe
skazujem. Molitev ponižne duše predere ob-
lake, in se ne poverne nazaj, de bi uslišana
ne bila. To notranje spoznanje svojiga ničā
ali z drugo besedo — to notranjo ponižnost
skazuj v vnanjim obnašanji; in kadar v moji
pričujočnosti v cerkvi, ali domā o gotovih
časih moliš, pripogni svoje kolena m), za-
tisni svoje oči, zberi svoje misli in ne želi
viditi, ne videna biti. Tudi se ne spodobi,
de bi ljudi poslušala, ali z njimi govorila,
ko s svojim Bogam in Gospodam govoriš.

1) Sir. 2, 4. — m) Efež. 3, 14.

IV.

Molitev naj bo brez nehanja.

Gospod. Moja hči! preišluj vselej in brez nehanja n). V svoji postelji me išči s svojimi mislimi. Kadar se zbudiš, obrni k meni svojo prvo misel in serce o). Časti mojiga Očeta, ki je v nebesih, in daj mu hvalo vselej s svetimi zdihleji in duhovnimi pesmimi p). Daruj meni vse svoje djanje in nehanje, svoje dela in opravila r). Hodi in ravnaj vselej v moji pričujočnosti, in trudi se, da vselej glas mojiga Duha poslušáš, kateri te zmiraj znotraj opominja.

V.

Molitev naj bo djanska.

Gospod. Kar ti, moja hči, v molitvi izgovarjaš, to skazuj tudi v djanji. Kaj ti pomaga, ko praviš, da v mene veruješ, da na-me zaupaš, da me ljubiš; če pa ne storiš, kar vera v mene od tebe tirja; če si ne prizadevaš z bogoljubnim življenjem svoje upanje vterdovati in s spolnovanjem moje volje svojo ljubezen skazovati? Čemu

n) Luk. 18, 1. — o) Psalm 87, 14. — p) Efež. 5, 15.

— r) Kolos. 3, 17.

spoznavaš pred mano svojo slabost, in prosiš moje pomoči, ko pa nad svojimi počutki ne čuješ in se prederzno v nevarnost podajaš?

Ne bodi tedej, kakor človek, kateri Boga skuša, ampak stori, kar moreš. Se ti pa eno in drugo težko in nemogoče zdi, moli in prosi, de boš z mojo gnado zamogla storiti, in nikar ne nehaj prositi, dokler ne dobiš, česar prosiš. Same želje in prošnje in prazno zdihovanje ti ne more k drugimu kakor k ojstrimu odgovoru služiti; zakaj ne tisti, kateri samo molijo, ampak kateri mojo voljo spolnujejo, pojdejo v nebeško kraljestvo.

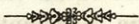
VI.

Molitev mora z molitevjo Kristusovo sklenjena, in s priprošnjo svetnikov priporočena biti.

Gospod. Moja hči, kadar mojiga nebeški Očeta moliš, ga hvališ, ga prosiš, česar ti je potreba: stori po meni in v mojim Imenu, ker jez sim njegov edinorojeni preljubi Sin, in on te bo gotovo uslišal s). Če pa mene kake milosti ali gnade prosiš, je prosi po dobroti mojiga Serca, v katerim vse zaklade milosti najdeš. Posebno pa

s) Jan. 16, 23.

imej veliko zaupanje na mojo preljubo Mater; po njeni priprošnji jez velike gnade delim. Kliči tudi na moje svetnike, de za te prosijo, zakaj če molitev pravičniga, ki je na zemlji, veliko premore ^{t)}, koliko popred bodo uslišani moji prijatli, ki pri meni v nebesih zate prosijo ^{u)}.

Tretji oddelk.

Kam naj se molitev devic obrača?

I.

V Jezusovi ljubezni je vse zapopadeno, česar zamoreš v molitvi Boga prositi.

Gospod. Moja hči, kakor je molitev mojih vernih različna, tako so tudi reči, katerih Boga prosijo, različne, namreč kakor je duša in serce vsakteriga, in h čimur ga notranji duh priganja. Eni želijo strahu Božjiga, eni poterpežljivosti, nekteri spoznanja samiga sebe, še drugi srečne zadnje ure, i. t. d.

Ti pa moja hči, ne poželi nič družiga v svoji molitvi, kakor de mene ljubiš, kateri

t) Jak. 5, 16. — u) 2. Moz. 32, 15.

sim tvoj Gospod in tvoj Bog. Tje imajo meriti vse tvoje duhovne vaje, vse tvoje pobožnosti in vse tvoje želje in zdihleji; zakaj v moji ljubezni najdeš vse tebi potrebne čednosti, vse zaklade milosti in gnad, vse poveseljenje serca, vso obilnost duhovnih dobrot, vse bogastvo božje, in vse, karkoli zamore tebe tu ali tam srečno storiti. **Z** mojo ljubeznijo boš poterpežljiva; boš pokorna, boš svoje meso križala, in se zoper nevkreteno hudo poželenje vsaki dan vojskovala, in boš s potertim sercam svoje storjene grehe vedno objokovala. Kjer je ljubezen, tam je zastopnost in edinost senc in misel; in za tega voljo se boš vedno po tem perzadevala, kar je meni dopadljivo in mojo ljubezen v tebi povikšati zamore. To pa zamoreš v vsaki prigodbi, v revšini in obilnosti, v žalosti in veselji, v tolažbi in britkosti, v sreči in nesreči. In ker ne more ne peklenska moč, ne človeška hudobija mojo ljubezen tebi iz serca stergati, boš zmiram zadovoljna in vesela. V moji ljubezni najdeš vse zaklade gnad in nebeških dobrot. Če ti mene ljubiš, bo tebe tudi moj nebeški Oče ljubil; Jez in moj Oče bova k tebi prišla, in pri tebi prebivala, in bova svojiga Duha v tebi izlila: ta Duh bo tvojimu duhu pri-

čevanje in tolažljivo zagotovljenje dal, de si otrok Božji in erbina mojiga veselja, ktero je tebi v nebesih pripravljeno. Ta Duh ljubezni bo v tebi sveto gorečnost vžgal; On ti bo dal veselje, mir, poterpežljivost, dobro serce do tvojiga bližnjiga, dolgo prizanašljivost, usmiljenje in ljubezen do čistosti.

Kjer je ljubezen, tam je le en duh in eno serce. Če tedej ti mene ljubiš, imaš mojiga Duha in moje Serce, in vse zaklade mojiga Duha in mojiga Serca; in česar ti še manjka, tega prosi moj Duh za-te, in česar On prosi, to ti da; kar z neprenehljivimi zdihleji, kateri so samo tistim znani, ki mene ljubijo, k Bogu kliče. S tem Duham napolnjena ne premišluj dolgo, kaj bi v molitvi z Bogam govorila; ta Duh ljubezni te bo vsiga učil, kar je meni dopadljivo in tebi koristno.

II.

Kakšnih reči Boga prosi devica, ki Jezusa ljubi?

Gospod. Moja hči, pusti tiste, ktere mene malo ali clo nič ne ljubijo, takih reči prositi, ktere telo in časno srečo zadevajo; ti pa, če si z mojo ljubeznijo, ki je v tebi, razsvetljena in užgana, boš druge misli in

želje imela. Ti boš vse pozemlske in minljive reči tega sveta enako blatu in smetam obrajtala, in po imenitniših dobrotah hrepenela. Želela boš in molila, de bi ti in drugi mene spoznali in ljubili. To ljubezen boš v sebi z gorečo molitvijo in svetim premišljevanjem, v drugih pa s spodbudljivim življenjem in pripomočki, kolikor je mogoče pomnožiti iskala. V pomnoženji in razširjenji te ljubezni bo tvoje edino veselje in v zamujenji in opušenji taiste pak tvoja edina žalost. Ti boš želela in iz serca zdihovala, de bi ta sveta ljubezen v vsih sercih kraljevala. Ti boš prosila, de bi se moja Božja volja na zemlji tako, kakor v nebesih, in vselej spolnovala.

Ti ne boš za prihodnost preveč skerbela, ker veš, de jez za ptiče pod nebam skerbim; ti boš meni vse izročila, kar tvojo telesno in časno potrebo zadene, in le za tisti dan, v katerim živiš, potrebniga živeža prosila, ter ga s hvaležnostjo sprejela.

Ker boš mojo neskončno ljubezen pred očmi imela, in jo v sercu premišljevala, boš imela tudi vedno svoje dopernešene grehe, svoje nezvesto serce, svoje mlačno in nečimurno življenje pred očmi, in z neprenehljivimi zdihleji gnade in milosti prosila,

in boš pripravljena, vsim odpustiti, kateri so tebe razžalili. V spoznanji svoje tolike slabosti in hudiga nagnjenja me boš prosila in na me klicala, de ti ne pripustim v tako skušnjava priti, v kateri bi me zamogla razžaliti. Samo greh boš za edino in narveči hudo imela, ker ta samo te zamore moje ljubezni ločiti. To je, moja hči, molitev tistih, ktere mene ljubijo.

Hči. Moj preljubeznjivi Jezus! kdo mi bo tvojo ljubezen dal, de moje posvetno serce spreoberne, mojiga duha iz lenobe zdrami, in mojo mlačnost z gorečo ljubeznijo užge?

III.

Ljubezen do Jezusa se z molitevjo dobi.

Gospod. Moja hči, ljubezen moja je ena nar večih gnad, ki ti jo dati morem. Gnade pa in take gnade moraš ti poželeti, in prositi zanjo, moraš terkati, po nji stanovitno zdihovati, in prejela jo boš. Začetek moje ljubezni je serčna grevenga čez svoje grehe, je terdno naprejevzetje moje zapovedi spolnovati, in sama sebe zatajevati. To vse bo tebi po molitvi dano. Moja ljubezen bo v tebi rastla, če stanovitna osta-

neš v svojim naprejevtetji in se pridno vadiš in posnemaš moje čednosti. **K** tem ti veliko pripomore, če pogostama svete zdihleje k meni pošiljaš, ali pogostama moje življenje, moje grenko terpljenje in smert, in vse to premišljuješ, kar te k moji ljubezni priganjati zamore.

Ljubila me boš, če si vedno v spomin kličeš, in premišljuješ, kdo de sim jez, kaj de sim tebi za ljubo storil in terpel, koliko gnade in milosti de ti jez vsako uro in vsaki čas skazujem, in kako lepo plačilo de jez tebi v nebesih pripravljam. Po molitvi se mi boš zahvalila, se pred mojimi očmi poniževala, boš v moji pričujočnosti hodila in pazila, de ničesar ne misliš ali ne počneš, kar bi meni ne dopadlo. **Z** molitevjo boš meni svoje djanje in nehanje darovala, s tem boš pokazala, de me ljubiš.

Po tim takim je potrebno, de z molitevjo mojo ljubezen dosežeš. Poglej, kako si se doslej zaderžala. Koliko let, koliko dni in ur si, kaj ne, — v nečimurnosti, v praznim govorjenji, v nepotrebnih kratkočasih in veselji doprinesla, ktere bi bila molitvi in notranjemu življenju dati imela, in s tem to mojo ljubezen pomnožiti zamogla?

Hči. Oh moj Jezus, moje življenje

in moja sreča! jez spoznam svojo neumnost, in nevredno se štejem vse tvoje ljubezni in dobrote; pa polna zaupanja na tvojo neskončno poterpežljivost in usmiljenje se povernem k tebi, in padem k tvojim nogam kakor una spokornica, ki je tebe ljubila, in hočem v prihodnje sveto molitev z večim pridam opravljati, de tvojo ljubezen uživam.

IV.

M o l i t e v,

serce od nečimurnosti odverniti, in k Jezusovi ljubezni obrniti.

O moj Jezus! čimu hrepenim jez revna stvar po pregrešnim veselji, po minljivi sreči, po kratki in slabi prijetnosti, ki jo pri stvareh najdem, in zapustim tebe, Sina Božjiga, tebe, ki me tako priserčno ljubiš, in ker samo ti zamoreš moje serce nasititi in zadovoliti? Kdaj, o kdaj, bom že svoje vezi pretergala, in se kviško povzdignila k tebi, svojimu Božjimu ljubčku, kateri me dobrotljivo kličeš, k sebi vabiš in željno na me čakaš?

O moj Bog in moj Zveličar! Koliko časa sim že v nečimurnosti zgubila, in ne vem, če bom jutri še živela? Ko bi mogla po tém tako brez tvoje ljubezni,

o moj Jezus! umreti, kako bi se meni go-
dilo? Ali zavaljo eniga trenutka, kteriga
morebiti na zemlji preživim, in kteriga
v tvojo ljubezen ne obernem, bi vso
večnost brez tebe živeti in v nar gro-
zovitnišim terpljenji z vsimi brezbožnimi
ljudmi in angeli tebe večno sovražiti
hotla? Ali zavaljo kratkiga, naglo min-
ljiviga veselja, ali zavaljo kake prijet-
nosti bi hotla jez tebe, svojiga Boga in
svoje vse, in s tabo vse večne dobrote
zgubiti, in si večno prekletstvo nakopati.

O moj usmiljeni Jezus! glej, moje
serce se k tebi oberne, po tebi zdihuje,
in tebe samo ljubiti želi! Vzemi si ga
v last, o neskončna Dobrota! napolni
ga, o večno Veselje in Sreča! prevzemi
ga, o neizrekljiva Lepota! de tebe vse
trenutke tega kratkiga življenja, kar
more naj bolj popolnoma ljubi, in tebe
v nebesih večno uživa. Amen.

V.

Splošna molitev,

*ki obseže vse čednosti, v kterih se de-
vica po svojim stanu vaditi mora.*

Moj Bog! verujem v te, upam v te
in ljubim te! Greva me, de sim te s

svojimi mnogimi grehi in nečimurnostmi razžalila. Prosim te, stori mojo vero močnejši, moje upanje terdnejši, moje ljubezen še popolniši in mojo grevengo še večji. Molim te, o Bog, ko svojiga vsigamogočnega stvarnika! Po tebi hrepenim, ko po svojim zadnjim cilj in koncu. Zahvalim se ti, ko svojimu nar večimu dobrotniku, in v tebe stavim vse svoje zaupanje, ko v svojiga nar ljubeznjivšiga Očeta. Po svojim in v svojim Duhu me vladaj, o neskončno Bitje! s svojo gnado me posvečuj, s svojo milostjo me tolaži, in s svojo vsigamogočnostjo me varovaj. Tebi, o moj Bog! darujem vse svoje misli, svoje besede in dela, vse djanje in nehanje, svoj križ in terpljenje. Daj, de vedno na-te mislim, od tebe in s tabo govorim, po tvoji sveti volji se ravnam, in tebi dopasti želim. Moj Bog in Oče! jez hočem vse, kar ti hočeš. V tvojo sveto voljo se udam ves čas svojiga življenja. O večna Svetloba! razsvetli moj um, de tebe in tvojiga edinorojeniga Sina Jezusa Kristusa spoznam; vnemaj mojo voljo, de tebe in Jezusa ljubim; de sama sebe sovražim, prazin in goljufin svet pa vedno zaničujem.

Grêni mi posvetno veselje, o ti Vir večniga in praviga veselja! Delaj me močno v mojim bojevanji; razsvetluj me, kadar sim pobitiga in žalostniga serca. Daj mi, o neskončna Dobrota! umno serce, ponižniga duha, voljno pokoršino, nepremagljivo poterpežljivost in krotkost. Stori, o moj Bog, in moje vse! de samoto ljubim, svoje meso križam, svoje počutke tarem, radovid vžugam, jezik berzdam, svoje hudo nagnjenje strahujem, svojo živo domišljijo ustavljam, in angeljsko čednost čistosti zvesto varujem.

Daj meni, o večna Dobrota! v tvoji službi serčno pobožnost, pravo ljubezen do svojiga bližnjiga, oestro čuječnost nad seboj in vselej pravi namen in pridnost v mojih opravilih. Daj, moj Gospod in moj Bog, de ne pozabim negotove smertne ure, oistre rajtenge svojiga življenja, grozovitiga terpljenja zaverženih, in pred očmi imam večno plačilo tvojih izvoljenih. In zadnjič daj, de tvoje presveto obličje kdež uživam po Jezusu Kristusu, tvojim edinorojenim Sinu, svojim Zveličarji! Amen.

Drugi del.

Od vsakdanjih duhovnih in
tudi od posvetnih opravil in
vaj deviških.

Pervi oddelk.

Kako je treba dragi čas obračati?

I.

*Devica naj vsaki nar manji čas v čast
Božjo in zveličanje svoje duše obrača.*

Gospod. **M**oja hči! ti si zato na svetu,
de meni služiš, in po svetim življenji večno
zveličanje dosežeš a). Za tega voljo mo-
raš čas dobro obračati, kteriga ti jez da-
jem b). Čas je kratek c), in večnost, ki
po tem pride, je nezmerna. In kadar pride
smert in ti v deželo temote odideš, ne boš

a) Rim. 6, 22. — b) Efež. 5, 16. — c) Kor. 7, 29.

mogla nič več delati, in si sama sebi nič več pomagati d); temuč ti mi boš natanki odgovor od svojiga časa dati mogla, kateri bo takrat spred tvojih oči zginil e). Ne pusti tedej nobene minute brez koristi f), in pomisli, de kratek trud večno plačilo zasluži g), in de to plačilo vsako minuto povikšati zamoreš. Glej, kako se posvetni ljudje trudijo od zjutraj zgodaj do pozne noči, kak minljivi dobiček ujeti. Dekla služi noč in dan svoji gospodinji za kako majhno plačo: kaj — ti bi pa zavoljo večniga venca lena bila, in bi dragi čas, kateri ti toliko plačilo obeta, brez prida teči pustila h)?

Kako greva zdaj duše v vicah, de niso časa boljše obračale, in z majhnim trdam svojih dolgov zbrisale, ktere morajo zdaj v nar hujših bolečinah do zadnjiga vinarja plačevati i)? Kako divjajo in tulijo zdaj zaverženi v peklu; ki vidijo, de so dneve svojiga zveličanja zapravili in v večno pogubljenje obernili, v kterih bi si bili lahko večno življenje zaslužili k). Spoznaj tedej veliko gnado, ki ti jo jez ska-

d) Jan. 12, 34. — e) Mat. 25, 19. — f) Sir. 24, 14. — g) II. Kor. 4, 17. — h) I. Kor. 9, 15. — i) Mat. 5, 26. — k) Modr. 5, 3.

zujem, če ti le eno uro dalje živeti dam. In glej, kako nespametna si, ako to dobroto zaveržeš 1), in toliko dni in ur v nečimurnosti potратиš? Pusti neumne hčere v lenobi in nepotrebnih rečeh čas tratiti, in na sodni dan svoje norosti pokoriti m); ti pa, ko modra devica, posluži se druziga zaklada — časa, de si nebesa pridobiš.

Jez sim tri in trideset let na zemlji živel, in vse hipe in minute v čast svojiga Očeta in v zveličanje tvoje duše obračal n), in tebi izgled dal, de bi se po meni ravnala. Kako bi mogla ti ljuba hči moje deviške Matere biti, ktera je tri in šestdeset let meni vedno služila, in vse dni in ure v molitvi, v delu, in druzih opravilih svojiga stanu po moji Božji volji z nar veči pridnostjo dopernašala?

Ali nisi ti morebiti dolžna iz celiga serca in iz vsih dušnih moči svojiga Boga ljubiti? Kje bi potem tvoja ljubezen do mene bila, ko bi ti, mene pozabljivši v mlačnosti in lenobi nar bolji del svoje stanovitnosti zgubiti hotla?

Hči. Moj Bog in moj Zveličar! kako velika je tvoja dobrota, in kako perzanašljiva tvoja poterpežljivost, de že toliko let

1) Efež. 5, 15. — m) Sir. 11, 9. — n) Psal. 87, 16.

mojiga spreobrnjenja čakas? Kdaj bom vender že začela tebi z dušo in telesam služiti? Zakaj odlašam svoje naprejšetje vedno na jutrajšnji dan, in zakaj ne začnem dans tebe ljubiti? — Tako tedej hočem z današnjim dnevam, in scer v leti uri in minuti začeti. Usmili se me, o ljubi moj, in uči me, kako naj dragi čas od tega trenutka do zadnjiga zdihleja svojiga življenja, kar nar bolje morem, obračam!

II.

Od različnih vaj čez dan, in kako naj se opravljajo?

Gospod. Moja hči! jez ne tirjam od tebe, de bi v ojsrih spokornih delih, v vedni lakoti in žeji, v veliki vročini ali pa mrazu, v pušavah in samotnih krajih dan dopernašala; zamogla bi svoje slabosti, dolžnosti svojiga stanu in druge enake težavnosti nasprot postavljati in se izgovarjati.

Izgled toliko svetih devic, ktere sim k takim rečem poklical, naj te nikakor malo-serčne ne dela; le tri reči spolnuj, in leté so: tvoje navadne pobožnosti ali andohti in duhovne vaje, tvoji hišni opravki in potrebne dela, in kar strežbo in skerb tvojiga telesa zadene. In če té tri reči tako oprav-

ljaš, kakor jez od tebe tirjam, si celi dan prav obernila; in kakor en dan, tako tudi teden, tako celo leto, in poslednjič celo življenje.

Hči. Moj nebeški Učenik! kako se moram po tem takim zaderžati, de v tej reči tvojo voljo spolnujem?

Gospod. Svoje molitve in duhovne vaje opravljaj z notranjim duham in pobožnostjo, in odvracuj, kolikor ti je mogoče, posvetne misli in raztresenja. — Svoje dela in hišne opravila pridno, pazno in pošteno doprinašaj, in varuj se zamerze in nevolje. — Kar pa potrebno telesno skerb zadene, kakor spanje, jed in pijačo ali scer kako prijetnost, bodi vselej zmerna in si le potrebno dovoli. V vsim pa imej vedno čisto serce in dober namen, tako boš gotovo celi dan koristno dopernesla, in vsako uro in minuto svoj venec v nebesih plela in zviševala.

III.

Vsakdanje duhovne in tudi posvetne opravila morajo z dobrim namenam posvečene biti, de so zaslužljive.

Gospod. Moja hči, kako malo časa daš od štiri in dvajset ur dneva molitvi in

drugim svetim vajam, ktere so same na sebi dobre in zaslužljive o). Ves drugi čas preide v spanji, jedi in pijači, v delu in enacih drugih opravilih, kakoršne tudi neverniki in ajdje opravljajo p); ktere niso same na sebi ne dobre, ne slabe, in ti tudi nobeniga plačila v nebesih ne prinesó, ako jih z dobrim namenam ne posvetiš in zaslužljivih ne storiš, zakaj dober namen je — dušno okó q).

Celo noč so moji učenci na morji delali, in ničesar niso ujeli; ko so pa v mojim imenu mrežo v morje vergli, so v tem hipu silno voliko rib ujeli r). Koliko ubozih slepih ljudi se okoli vozi po noči tega pretekljiviga življenja, kateri v mnogih tridih in delih, v mnogih skerbah in sitnostih svoje dni doprinašajo, in po slabim dobičku, ali po hvali ljudi, ali po kratki sreči koperné; kateri počivajo in spiyo, in so dobre in židane volje, ter uživajo svoje pozemeljske dobröte. Tode vsi ti bodo prazne roke imeli, kadar bo dan večnosti napočil s), ker njih namen ni bil name, ampak na njih časín dobiček in korist obrnjen.

Hči. Moj preljubi Zveličar! kako naj

o) Tob. 12, 8. — p) Mat. 5, 47. — q) Mat. 6, 22.
— r) Luk. 5, 5. — s) Psal. 75, 6.

tedej svoje djanje in nehanje na te obračam, in kaj je dobri namen, po katerim zamorem tebi v svojih opravih dopasti, in svoje večno plačilo množiti?

Gospod. Vse, kar storiš, naj bo v besedah ali v delih, stori *v mojim imenu* t) in *ker jez od tebe tako hočem*. Nikar ne iši v svojim trudu in delu samo ljudi zado-
dovoliti, ali kako hvalo pri njih, ali kak
časni dobiček zadobiti, temuč de meni do-
padeš in *veči plačilo v nebesih dosežeš* u). In če si pod pokoršino svojih starišev ali
gospodarjev, ali duhovske ali deželjske go-
sposke, pomisli, de v njih osebi jez tebi
zapovedujem, in kar se ti zapove, voljno
in zvesto opravi, brez godernjanja in ne-
volje, v tem namenu, *meni s tem dopasti,*
in mojo voljo spolniti v). Tudi svoje te-
lesne potrebne opravila, kakor: spanje, jed
in pijačo, in tudi svoje nedolžne kratkočase
meni daruj in v mojo čast obračaj z).

In desiravno zamorejo tvoje molitve,
tvoje dobre dela, tvoje pobožnosti in duhovne
vaje same na sebi dobre in zaslužljive biti,
se vender pregostokrat in lahko kak zgol
človeški ozir in skrito dopadajenje, ali kak

t) Kolos. 3, 17. — u) Kolos. 3, 24. — v) Efež. 6, 9.
— z) I. Kor, 10, 31.

drugi napčni namen pritakne, kateri vse pokazí, in včasi še kazni vredno stori x). Za tega voljo obudi tudi v teh delih dober namen, in ne imej nič družiga pred očmi, kakor le moja čast in svojo dolžnost. Skrij ga pa pred očmi ljudi, in če tega ne moreš, se vsaj vsi človeški dopadljivosti in svoji lastni hvali in časti odpovej y). Pomisli nazaj, kako si se dozdaš v tej tako važni (imenitni) reči zaderžala?

Hči. Nič ti ne zamorem skriti, o Pregledovavec moje vesti in mojih nar skrivnejših misel. Torej v svoje nar veči osramotenje spoznam, de sim dragi čas slabo obračala, in s svojo lahkomišljeno nečujčnostjo in z nečimurnimi nameni nezapopadljive zaklade zaslužjenja zapravila! Oj kaj bi ti mogla skazati, če bi mogla to uro umreti! S toliko gnadami, ktere sim zaver gla, si nisim ničesar, kakor le prazniga dima nabrala; in ti, moj Bog in moje Življenje! si tolikanj dobrotljiv, de mi daš še priložnost, svojo pomoto popraviti? Pa, moj dobrotljivi Bog! jez hočem za naprej vse svoje djanje in nehanje tebi darovati, in v vsim, le tvojiga Božjiga dopadajenja iskati; in

x) Mat. 6, 1. i. d. — y) Mat. 6, 2. i. d.

upam, de se boš na moje dobro naprejšvzetje z milostljivimi očmi ozerl.

IV.

Kako in kdaj naj se dober namen obudi, in svoje djanje in nehanje Bogu daruje?

Gospod. Moja hči, ti zamoreš svoje misli, svoje besede in dela, svoj križ in terpljenje meni ali mojimu nebeškemu Očetu darovati. Kadar mojimu nebeškemu Očetu daruješ, skleni vse s tem, kar sim jez v enaki priložnosti storil ali terpel, in reci: **Moj Bog!** k tvoji časti hočem jez to storiti ali terpeti, in te prosim, de s tém skleniti hočeš, kar je moj preljubi **Odrešenik**, tvoj edinorojeni **Sin** na zemlji storil ali terpel. Tudi svojo molitev z mojo sklepaj. Kadar pa meni posebej svoje dela daruješ, reci: **Moj Bog** in **Zveličar!** de ti svojo ljubezen skazem, storim — ali terpim jez to; ker je to tvoja **Božja volja**, — ali v tvojim imenu doprinesem jez to delo i. t. d.; iz ljubezni do tebe dam to milošino i. t. d., začnem to opravilo i. t. d.

Obudi dober namen nar pred sploh čez vse svoje djanje in nehanje, križe in terpljenja, ko zjutraj svojo molitev oprav-

ljaš. Potem ga ponovi dvakrat ali trikrat čez dan ali še večkrat; obudi ga pa še posebej v začetku vsaciga dobriga dela in nar manjšiga opravila. Nar priprostiši delo z dobrim namenam doprinešeno je dražji, ko zlato in žlahtni kamni, ker ti da zaklad večniga veselja.

De pa jez tvoj dar sprejemem, in te zavoljo njega v nebesih plačujem, tirjam od tebe to dvoje: prvič, de tista reč, katero mi daruješ, ni moji volji nasproti; drugič, de si v stanu gnade Božje.

V.

Kar se Bogu po dobrim namenu daruje, more po njegovi Božji volji biti.

Gospod. Moja hči, kdor voljo mojiga nebeškiga Očeta spolnuje, pojde v nebeško kraljestvo. Po tim takim se od tebe tirja ne le dober namen, ampak tudi, de je ta reč, ki jo z dobrim namenam opravljaš, po volji Božji.

Hči. Kako morem spoznati, moj Bog in Zveličar, de je kaka reč tebi dopadljiva, in po tvoji Božji volji?

Gospod. Moja hči, vse, kar te vera uči, kar tvoj stan od tebe tirja, in kar pameti ni nasproti, zamore z dobrim namenam

posvečeno in zaslužljivo biti, kar urno in pridno, pametno in o pravim času opraviš. Vera te uči, moje svete zapovedi spolnovati, se zatajevati in pokorna biti svojim deželjskim in duhovskim predpostavljenim i. t. d. Stori to iz namena, svojimu Bogu dopasti, in prav si storila.

Ti imaš nekatere opravila in dolžnosti v svoji hiši ali v službi, ktere tvoj stan in poklic od tebe tirjata, naj bodo časne ali duhovne; opravljaj jih vselej iz tega namena, de z njimi svojiga Boga počastiš, in njegovo voljo spolniš, in prav si storila.

Pamet hoče, de svojimu telesu strežeš, svoje moči ohranjuješ, in se k temu pripomočkov poslužuješ, ktere ti je moja previdnost odločila. Stori to iz namena, meni služiti, in prav si storila. Kadar pa take reči svojimu Bogu za ljubo opravljaš, jih opravljaj s toliko pridnostjo in zvestobo, kakoršno tako mogočen Gospod od tebe tirja.

Bodi varna in modra, posebno v opravljanji duhovnih reči, in ne stori več, kakor kar ti razsvetljen in moder spovednik storiti svetuje; prezgodna in nepremišljena gorečnost meni ne dopade, tebi pa zamore na telesu in na duši veliko škodovati. Stori vse o svojim času, in ne bodi nestanovitna in lah-

komišljena, in ne daj se zavoljo kake težavnosti ali zopernosti od tega odverniti, kar si k mojimu dopadajenju in časti začela.

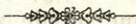
VI.

De dober namen kako delo zaslužljivo stori, je treba, v stanu gnade Božje biti.

Gospod. Moja hči! naj bodo tvoje dela kolikorkoli dobre in hvale vredne, in tvoj dober namen še tako resničin; vender ne moreš zato nobeniga plačila v nebesih upati, če jih ne dopernesesh v moji gnadi, ampak v stanu smertniga greha a). Zakaj jez in moj oživljajoči Duh ne moreva z graham vred v tvojim sercu prebivati b). Jez sim luč, in greh je temota, ktera ne moreta skupaj biti c). In ako nisi v ljubezni z mano sklenjena, si podobna mladiki, ktera od vinske terte odrezana se posuši, ter bo v ogenj veržena d). Ti si mertva, dokler dušniga življenja nimaš, ktero je moja posvečujoča gnada e). Mertvo drevo pa ne more nobeniga sadu prinesti f). Vse dobre dela, ki si si jih v stanu gnade Božje

a) I. Kor. 13, 1 i. d. — b) Modr. 1, 5. — c) II. Kor. 6, 4. — d) Jan. 15, 6. — e) Jak. 1, 15. — f) Mat. 7, 18.

nabrala, bodo clo po storjenim smertnim grehu zbrisane in pri meni večno pozabljene, če v novič pokore ne storiš g). Tako tedej béži pred greham, ravno kakor pred strupeno kačo, ktera vse s svojim strupam ostrupi h). In ako ti tvoja vest kak velik greh očita, ne mudi se ne ene minute, ga objokovati in z zgrevanim sercam spoznati i). In če se tudi clo nobeniga veliciga greha ne spomniš, obudi vender le vsaki dan serčno grevengo in žalost, de ti bodo tvoji neznani grehi odpušeni.

Drugi oddelk.

Od jutranje molitve devic.

I.

- *Devica naj vsaki dan svojo jutranjo molitev opravi.*

Gospod. Moja hči! tvoja dolžnost je, de svoje perve misli, kakor hitro vstaneš, k meni povzdigneš, in meni svoje serce daruješ, kateri sim te skozi noč ohranil in ti še časa dal, za zveličanje svoje duše delati,

g) Eceh. 3, 20. — h) Sir. 21, 2. — j) Sir. 5, 8.

Spomni se, de si morebiti zadnji dan svojiga življenja doživela. Ti ne veš ne ure ne dneva, kdaj bom prišel, od tebe natanko rajtengo tirjat.

Če precej zjutraj v svoji izbici v tihoti in samoti mene pozabiš, kako boš name mislila, ko te bodo hišni opravki in druge dela obsuli, in ko bo cela versta posvetnih skerbi tvojiga duha raztresla? Moli torej na vse zgodaj. Sej imaš veliko sovražnikov, zoper ktere se moraš vojskovati; vzemi tedej orožje svete molitve v roke. Lahko prideš v skušnjavo, kateri ne boš mogla brez posebne gnade zoperstati; prosi in moli tedej, de te jez vedno varujem.

Dal sim ti nebeškiga varha, kateri je vedno pri tebi. Kakšno veselje mu boš storila, ko te bo na vse zgodaj vidil, klečati in se z Bogom pogovarjati, s koliko radostjo bo tvoja molitev pred sedež Božji nesel!

Kako lepe zaklade gnad si boš s svojimi trudi, deli in opravili svojih dolžnost vsaki dan nabrala, če boš zjutraj še z dobrim namenam svoje serce k Bogu obernila in mu jih darovala, kar scer druge pozabljive hčere brez upanja večniga plačila delajo in opravljajo. Nikar tedej ne delaj kakor kakšna dekla, ktera zavaljo slabiga časniga

plačila brez molitve od počitka na delo leti; tudi ne kakor kak mehkužin posvetin otrok, kateri dragi žlahtni jutranji čas v spanji, ali pred ogledalam, v lišpanji svojiga telesa dopernese, kateri bo mogel červam in morebiti peklenskimu plamenu v jed biti: temuč iši lepote svoje duše!

Hči. Moj premili Gospod, odpusti mi mojo dozdanjo lenobo! Terdno sklenem, jutranje molitve nikoli več ne opustiti, temuč jo vselej z nar večji pobožnostjo opravljati.

Gospod. Moja hči, kakor hitro se zbudiš, povzdigni precej proti nebesam svoje perve misli; izbij iz glave vse sanje in prazne podobe, ki si jih po noči morebiti imela, kakor tudi opravila, ktere te čakajo, in ne mudi se, v odločeni uri vstati. Obleci se z vso sramožljivostjo in spoštljivostjo kakor pričo Boga in angela varha; med tem misli le kaj dobriga in svetiga, ali pa moli kako navadno ustno molitev. Ne daj se popred nobenimu človeku viditi, dokler nisi spodobno oblečena. Poklekni v moji pričujočnosti, ter ne misli, de bi jez deleč od tebe bil, in s povzdignjenimi rokami govori:

II.

Jutranja molitev.

Vsiganogóčni večni **Bog!** kateri si tù in povsod pričujoč, molim te v nar globokejši ponižnosti; zahvalim se ti iz celiga serca, o presveti trojedini **Bog,** de si mene, nevredno, to noč tako dobrotljivo ohranil . . .; verujem v te, neskončno in nezapopadljivo **Bitje!** upam na te, nezmerna **Dobrota!** ljubim te, nar popolniši **Lepota!**

Bodi, o moj **Bog!** bodi vselej pred mojimi očmi in v mojim sercu. **Daj,** de se po tvoji sveti volji v vsim ravnám, in popred mi daj umreti, kakor tebe razžaliti.

Nebeški Oče! po **Jezusu Kristusu,** tvojim preljubim **Sinu,** ti darujem vse svoje djanje in nehanje, svoje križe in terpljenja, svoje besede in dela, in vse želje in občutleje svojiga serca.

Jezus, moj **Odrešenik,** moj **Bog** in čez vse nar ljubši mojiga serca! v tvoje prebodeno in presveto **Serce** se vso izročim, tvoji ljubezni se priporočim. **Ti** si moje življenje in moje zveličanje.

Sveti Duh! razsvetli! poterdi in vodi me, in daj mi ljubezen **Jezusa Kristusa.**

Po neskončnim zasluženji ravno tega mojiga Gospoda Jezusa Kristusa želim deležna postati vsih svetih maš, ki se bodo dans po celim svetu brale, vsih svetih milošin in dobrih del, vsih svetih molitev in postov; želim deležna biti vsih dobrot in odpustkov, ktere koli zamorem dans ali za-se ali za duše v vicah zadobiti. Sklenem svoj namen s papeževim namenam, in z dobrim namenam nar pravičniših in nar bogoljubniših kristjanov, in z namenam vse svete katoliške Cerkve, de bi se vsiga vdeležila, kakor je pred tvojim nar svetejšim obličjem prav, dobro in zveličavno.

O sveta Devica in Mati Božja, brez izvirniga greha spočeta! bodi moja mati in priprošnica. Tebi naj bom z dušo in telesam priporočena. Sveti angel varh! spremljaj in vodi me po varnim potu proti obljubljeni deželi. Sveta I. devica, moja patrona (za ta mesec) prosi za-me, in vse svete device prosite zame!

Potem moli Oče naš, Češena si Marija in apostoljsko vero, in skleni čez dan to le spolnovati:

1. Se zoper navadno napako vojskovati, in se v nasprotni čednosti vaditi.

2. Tistiga greha se posebno varovati, keriga si pred ta dan storila.
3. Družine in priložnost se ogibati, v kateri večdel svojiga Boga razžališ, ali svojiga duha preveč raztreseš.
4. V samoti ostati, kolikor ti tvoj stan pripusti, lenobe in postopanja pa se skerbno varovati.
5. Nekolikokrat čez dan dober namen ponoviti, in svoje djanje in nehanje Bogu darovati.

Stori tako, in v kratkim boš k veliki svetosti z mojo pomočjo prišla.

Duhovna zveza z Bogam.

Gospod. Želim, de ti, moja hči! storiš od časa do časa to imenitno **zavezo** z Bogam, ktera je neprecenljive vrednosti, ako jo z resničnim sercam moliš.

O čez vse častitljiva presveta Trojica! ker jest tebe, kakor nevredna stvar, zavolj svoje slabosti in veliko zaderžkov ne morem tako častiti, hvaliti in moliti, kakor zarés v sercu želim to dopolnovati; torej storim imenitno zavezo, ktera se ne smé nikoli razdreti, temuč vsako

minuto ponovljena, poterjena in od mojiga svetiga **Angela** varha tebi darovano biti. **Kolikorkrat** bodo namreč moje žilice tripnile in serce udarilo, tolikokrat želim tebe svojiga **Boga** v tvoji časti, kakor tudi svojiga **Jezusa** v visokim zakramentu svetiga **Rešnjiga Telesa** z vsimi angeli in svetniki v imenu vsih ljudi in stvari moliti, hvaliti, častiti, in tebi k tvoji slavi srečo vošiti.

Kolikorkrat moje žilice tripnejo, tolikokrat ti darujem in želim darovati v tvojo čast in slavo vse službe, ktere so ti **Kristus**, včlovečena **Beseda**, njegova **Mati Marija** in vsi svetniki tukaj na zemlji skazovali, kakor tudi vso hvalo, čast in poveličevanje, ktero ti vsi angeli in svetniki v nebesih skazujejo; vse svete maše, ktere tvoji mašniki beró in jih bodo brali; vse dobre dela, ktere vsi ljudje na zemlji opravljajo ali jih bodo opravljali. **O** de bi zamogla jest vse kapljice morja in vodá, vse bilke trave, vse cvetlice na vertih, vse perje na drevesih, vse čerke po bukvah, in vse stvari v **Serafine** spremeniti, kteri naj bi tebe, namest mene, neprenehama molili, častili, ljubili, hvalili in povikševali. **Ravno** tolikrat se jest tebi zahvalim in iz serca želim zahvaliti za

vse in za vsako gnado, ktere si ti, o **Bog!** deveterim koram angelov in vsim svetnikom in svetnicam na zemlji skazal, in jih zdaj v nebesih skazuješ.

Kolikorkrat moje žilice tripnejo, se jest tebi zahvalim, in prosim vse angele in svetnike, de bi oni tebi namest mene serčno hvalo dajali in peli, ker si ti mene stvaril, odrešil in posvetil, mi svete zakramente dodelil, brez števila dobrot na duši in na telesu skazal, me tako dolgo pogubljenja varoval, in upam, de me boš tudi za vselej pred njim obvaroval.

Ravno tolikrat ti darujem v zadoštenje za svoje grehe in nehvaležnosti svoje telo in dušo, serce z vsimi močmi, vse djanja in nehanja. Darujem ti samo sebe, in popolnoma tvoji **Božji** volji zročim; delaj z menoj, kakor s svojim lastnim blagam, kakor koli je tvoja sveta volja. O dodeli mi gnado, de tudi hudo iz tvojih rok radovoljno prejmem, in tebi za ljubo z veseljem prenašam.

Kolikorkrat moje žilice tripnejo, jest sklenem, vse svoje dela, ne iz potrebe ali navade, ampak iz ljubezni do tebe in zavolj tebe s tajistim namenam opravljati, s katerim je moj **Jezus** vse svoje dela opravljal, vse svoje terpljenja terpel,

vse svoje zaslužnje daroval. Ti, o moj dobrotljivi Bog! sprejmi vse to v svoje dopadajenje, meni in vsim vernim v časno in večno srečo in blagor. To zavezo zapečatim s kervjo iz stranske rane Jezusove in jo shranim in zaklenem v ravno tajisto presveto rano, de naj bo vse, kar sim v ti zavezi govorila, dotlej terpelo, dokler bodo moje žile tripale in moje serce tolklo; ta zaveza se ne sme nikdar razdreti. Dodeli mi in poterdi to, o trojedini Bog! Amen.

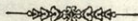
Dober namen in darovanje.

Za naslednjo molitev so sv. Oče Pij IX. 6. mal. trav. 1848 z lastnoročnim pisanjem podelili vsakikrat 7 let in 289 dni odpustkov, kolikorkrat jo kdo iz ljubezni skesan pobožno moli. Kdor jo moli pa skozi ves mesec, saj po enkrat na dan, zamore enkrat v mescu zadobiti popolnoma odpustke po vredni spovedi, sv. Obhajilu in molitvi sv. Očeta.

M o l i t e v.

O večni Oče! sklenem se z vsim nebeškim dvorom, in z nar svetejšima

sercama Jezusa in Marije, in namen storim, naj bo tebi darovana in naj se ti daruje od vekomaj nazaj in za vekomaj naprej predraga kri Jezusa Kristusa, njegovo in svete Cerkve neskončno zasluženje, v zadostenje za naše grehe, in za grehe vesoljniga svetá, v odrešenje vsih duš v vicah, in v tako zahvalo, kakor bi bil nam in vsim ljudem vesoljniga svetá, sedanjim in prihodnjim, že dodelil vse tiste darove, gnade in usmiljenja, ktere služijo v tvojo veči čast in veči posvečevanje vsih duš v sedanjih stiskah, desiravno smo zaslužili tvoje Božje šibe in tepeže; tudi kakor bi bil že iz vesoljniga sveta naredil en hlev in eniga pastirja: de živimo v veri, v upanji in v ljubezni našiga Gospoda Jezusa Kristusa na zemlji, in vsi enkrat tje pridemo, kjer bomo v nebesih tvojimu Božjimu usmiljenju čast in hvalo peli. Amen.

Tretji oddelk.

Kratke in glnjive premišljevanja, katerih se zamorejo bogoljubne device po jutranji molitvi domá ali v cerkvi vsaki dan v tednu poslužiti.

O p o m i n.

Ker so pobožne duše notranjo molitev ali premišljevanje kakor eniga nar boljših pripomočkov k svetimu življenju posebno ljubile, in ker tudi pamet, skušnja in duhovni učniki to učé in priporočajo, — se razvidi, kako je tudi za devico, ki svetó živeti želi, koristno, de notranjo molitev posebno ljubi, ali de premišluje. Bogoljubne duše najdejo scer v teh bukvah nar lepši in koristniši premišljevanja, ktere k svetimu življenju pot odpirajo; de se pa njih večkratno ponovljenje kateri ne pristudi, sledijo tù premišljevanja in različne pobožnosti za vsaki dan v tednu s posebnim oziram na device. Nič družiga ni treba, kakor de se premišljevanje *prav pazno bere, in svoje serce z Bogam govoriti pusti*. Od družih premišljevanj pa, in kako so koristne, in kako se jih je po notranjim stanu duše poslužiti,

poglej zadej v kazalu pri besedi „premišljevanje.“

I.

V n e d e l j o.

Premišljevanje od presvete Trojice.

O presveta Trojica, nerazdeljiva edinost, večni Bog! kako neizvedljiva je visokost tvoje modrosti in tvojiga znanja! kako nezapopadljive so tvoje sodbe, in kako skrivnostne tvoje pota! Oh, de bi moja duša tebe vedno hvalila, molila in iz vsih moči ljubila!

Vse, kar živi in se giblje, kar je na zemlji in v nebesih, je delo tvoje vsigamogočnosti in modrosti, hvala tvojiga veličastva. Ti si od vekomaj na-me mislil, o neznana Previdnost, ti si me poklical, ko me še ni bilo, o premila Dobrota! ti si me zmed veliko tavžent izvolil, de sveto in neomadežvano pred teboj hodim, o neizrečena Svetost! ti si me v času vstvaril in v maternim telesu upodobil, o večna Vsigamogočnost! Kako sim ti po tem služila, o moja nar vikši Dobrota! kje je moja hvaležnost, kje moja ljubezen?

Dal si mi um, de bi te spoznavala, o neskončno Bitje! dal si mi serce, de bi te ljubila, o nezmerna Lepota! od tebe imam vse svoje dušne moči, de jih v tvojo čast obračam. Oh zakaj sim se le kdaj goljufni nečimurnosti slepiti dala, de tebe nisim spoznala, o edina Resnica! zakaj sim stvari ljubila, ktere so goli nič, in tebe Stvarnika pa zaničevala, ki si vse! O, čimu sim hrepenela po tem, kar pred mojimi očmi zginuje, in tebe pozabila, ki si večno Življenje?

O prečudna Luč, ravsvetli mojo slepoto! O nezmerna Dobrota, oberni in potegni moje revno serce k sebi, in stori, de tebe resnično ljubi! — Če tebe resnično ljubim, imam tebe; in če tebe imam, imam vse; zakaj v tebi in iz tebe je vse, karkoli je resnično dobrega! Če pa tebe nimam, sim nar ubožniši na svetu, naj bi tudi zaklade vsiga svetá imela, — zakaj vse zgine in preide kot senca: samo ti, o čudopolni Bog! si neminljivo, večno Bogastvo; in tvoje kraljestvo ostane vekomaj.

O kako se smem jez, uboga in revna stvar, prederzniti — tebe, tolikanj veličastniga Boga žaliti? — Koliko štra-

finjo sim pač že zavoljo toliko hudobniga razžaljenja, o moj Bog! zaslužila? O neskončna Milost! ozri se še na moje zgrevano serce, ktero se z vsim zaupanjem na tvojo neskončno dobroto, k tebi obrača, in te od zdaj za naprej resnično ljubiti in ti zvesto služiti želi. Ne zaverzi mojiga uboštva, temuč usliši me po Jezusu Kristusu, mojim Zveličarji.

Sveta Devica, moja ljuba mati in priprošnica, ti nar ljubši hči nebeškiga Očeta, nar dražji mati včlovečeniga Sina Božjiga, in izvoljena nevesta svetiga Duha! daj, de po tvoji mogočni priprošnji svojiga Boga zvesto ljubim!

II.

Litanije od presvete Trojice.

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Presveta Trojica, sliši nas!

Presveta Trojica, usliši nas!

Sin vsiga svetá rešnji Bog, usmili se nas!

Sveti Duh, resnični Bog,
 Sveta Trojica, en sam Bog,
 Bog, edini v natori,
 Bog, trojin v peršonah,
 Bog, Oče, Sin in sveti Duh,
 Bog, Oče sveta, ki si ga s svojo
 vsigamogočnostjo stvaril,
 Bog, Oče edinorojeniga večniga Sina,
 Bog, Oče, ki si nas v svoje otroke
 vzel,

Bog Sin, edinorojeni od Očeta,
 Bog Sin, prava podoba Očetova,
 Bog Sin, Svetloba veličastva Očetoviga,
 Bog Sin, Beseda Očetova,
 Bog Sin, Modrost Očetova,
 Bog Sin, Luč od Luči,
 Bog Sin, pravi Bog od praviga Boga,
 Bog Sin, Beseda Očetova, ki se je
 za nas včlovečila,

Bog Sin, Beseda Očetova, ki je med
 nami prebivala,
 Bog, sveti Duh, bistvina Ljubezen
 Očetova,

Bog, sveti Duh, kteriga je Oče nad
 nas izlil,

Trojedin Bog,
 Trikrat sveti Bog,
 Trojedin Bog, Gospod vojsknihi trum

usmili se nas!

Trojedini Bog, Gospod vsih kraljev,
 Trojedini Bog, ki sam neumerljivost
 ima,
 Trojedini Bog, ki v skrivnostni luči
 prebiva,
 Trojedini Bog, velik v svojih sklepih,
 Trojedini Bog, nezapopadljiv našimu
 umu,

usmili se nas!

Bodi nam milostljiva! usliši nas, o pre-
sveta Trojica!

Bodi nam milostljiva! reši nas, o pre-
sveta Trojica!

Vsiga hudiga,
 Vsiga greha,
 Svoje jeze,
 Nejevere,
 Zmot naše slabe pameti,
 Prederzne misli, tvoje skrivnosti za-
 popasti hoteti,

S svojo vsigamogočnostjo,
 S svojo neskončno modrostjo,
 S svojo ljubeznjivo dobroto,
 S svojim nezapopadljivim veličastvam,

Mi ubogi grešniki

De srečo, poznati te, vselej spo-
dobno obrajtamo,

De vero v Tebe v življenji in smerti
skerbno ohranimo,

reši nas, o presveta Trojica!

prosimo te,
usliši nas!

De te kdej v nebesih večno uživamo,
prosimo te, usliši nas!

Jagnje Božje, ki grehe sveta odjemlješ,
zanesi nam, o Gospod!

Jagnje Božje, ki grehe sveta odjemlješ,
usliši nas, o Gospod!

Jagnje Božje, ki grehe sveta odjemlješ,
usmili se nas, o Gospod!

Presveta Trojica, sliši nas!

Presveta Trojica, usliši nas!

M o l i m o.

Vsigamogočni večni Bog, kateri si dal svojim služabnikom v pričevanju prave vere čast večne Trojice spoznati, in v mogočnosti veličastva edinosti moliti; prosimo, de bomo s terdnostjo ravno te vere vselej vsih zopernost obvarovani. Po Gospodu našim, Jezusu Kristusu, Sinu tvojim, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti sv. Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

III.

V p o n d e l j k.

Premišljevanje od svetiga Duha.

O sveti Duh, ki si z Očetam in Sinam edini večni Bog, ki vse oživljaš, in vse ponavljaš: skaži nad menoj, ubogo grešnico, velikost svoje moči. Spreoberni, ponovi in posveti me!

Brez tebe, o Luč Božja! sim v temoti; razsvetli me! Brez tebe sim mlačna in merzla; ogrej me, o Ogenj Božje ljubezni! Brez tebe sim zgol revšina in slabost; pokrepčaj me, o Krepost Božja! Brez tebe nisim v stanu, ne ene dobre misli obuditi; bodi mi milostiv, o neskončna Dobrota!

Koliko zakladov milosti ali gnade si, o dobrotljivi Bog! meni nehvaležni grešnici skazal! Kolikokrat si me razsvetil, znotraj priganjal, opominjal in na vse mogočne viže moje neobčutljivo serce omečiti iskal? — in zakaj nisim tebe, o moj Bog, ubogala? Kaj hočem družiga reči, kakor prositi, de se me usmiliš in svojo gnado v meni tako pomnožiš, de bom premagala.

Za tega voljo si občudljiv v svoji moči, ker iz grešnika pravičniga, in iz sužniga hudičeviga otroka Božjiga storiti zamoreš. In kaj te zaderžuje, o Bog ljubezni! de nad menoj tega čudeža ne storiš? — Saj tvoja dobrota bi ne bila tako velika, če bi le nad pobožnimi svojo moč skazoval!

Jez ne poželim od tebe, o Tolažnik Božji! ničesar družiga, kakor kar je tvojim očem dopadljivo, in kar je mojiga; namreč gnade Jezusove, sad njegovih zasluženj, zaklade njegove ljubezni; to je moje, kar je Jezus za-me zaslužil. Ti jemlješ iz Jezusoviga Serca, ki je zame ranjeno bilo. Jezus mi je obljubil, tebe poslati, de me boš vse resnice učil, de boš ogenj Božje ljubezni v mojim sercu prižgal.

Ko je Jezus v reki Jordan keršen bil, si mu ti spričevanje dal, de je edinorojen Sin Božji, od kteriga ti, o Duh ljubezni! po večni ljubezni izhajaš. Po tvojim razsvitljenji Jezusa spoznam, in po tvojim navdajanji Jezusa ljubim. Ti veš, de jez revna stvar Jezusa ne morem ljubiti, če mi ti na pomoč ne prideš; celo imena — Jezus — ne morem v svoje zveličanje brez tebe izgovoriti.

Pridi tedej, o Luč naših serc! in očisti moje serce grehov in posvetniga nagnjenja; ponovi v meni notranjiga človeka po podobi Jezusovi, de tudi ti, o presladki gost moje duše, pri meni in v meni prebivati zamoreš. Kjer si ti pričujoč, tam je tudi veselje, mir, poterpežljivost, krotkost, dobrota, prijaznost, pri-zanašljivost, pohlevnost, vera, zderžnost ljubezen, čistost in vse Božje čednosti.

O neomadežvana Devica, nevesta in živi tempelj svetiga Duha! zadobi mi nekoliko tistih gnad, ktere je sveti Duh v vsi polnosti v tebi izlil!

IV.

Litanije od svetiga Duha.

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Oče nebeški, vsigamogočni Bog,

Sin vsiga sveta rešnji Bog,

Sveti Duh, resnični Bog,

Sveta Trojica, en sam Bog,

O Duh tolažbe,

O Duh modrosti in umnosti,

usmili se nas!

O Duh svetovanja in moči,
 O Duh učenosti in pobožnosti,
 O Duh strahú Božjiga,
 O Duh vere, upanja in ljubezni,
 O Duh resnice,
 O Duh vedniga veselja in miru,
 O Duh poterpežljivosti in krotkosti,
 O Duh dobrotljivosti,
 O Duh zmernosti,
 O Duh čistosti,
 O Duh izvoljenih otrok Božjih,
 O vižar in posvečovavec vernih,
 O preiskovavec človeških serc in
 oserčij,
 O shranjevalec in delivec vsih ne-
 beških darov in gnad,
 O tolažnik žalostnih,
 O veselje angeljev,
 Ti razsvetljevalec patriarhov,
 Ti navdihovavec prerokov,
 Ti učenik aposteljnov,
 Ti moč in zmaga marternikov,
 Ti svetloba in tolažba spoznovavcov,
 Ti čistost devic,
 Ti veselje svetnikov,
 Bodi nam milostljiv, zanesi nam, o sv.
 Duh!
 Bodi nam milostljiv, usliši nas, o sv.
 Duh!

usmili se nas!

Bodi nam milostljiv, reši nas, o sv. Duh!

Vsiga greha,

Skušnjav in zalezovanja hudiga
duha,

Vse prederznosti in obupnosti,

Zoperstavljanja spoznani keršanski
resnici,

Nevošljivosti in sovraštva,

Oterpnjeniga in nespokorniga serca,

Vse vraže in zmote,

Duha nečistosti,

Vsiga omadežvanja duše in telesa,

Lenobe in zamerze v službi Božji,

Nezmerne žalosti,

Nagle in neprevidene smerti,

S svojo prečudno močjo, po kateri
je Devica Marija Sinu Božjiga
spočela,

S svojim prihodom v podobi goloba
pri kerstu Jezusovim,

S svojim prikazanjem v svetlim oblaku
pri spremenjenji Jezusovim na gori
Tabor,

S svojim izlivanjem v podobi gorečih
jezikov nad učenci Kristusovimi,

V dan sodbe,

De nam zanesesh,

De vse ude svete cerkve s svojo
gnado oživiš in posvetiš,

reši nas, o sveti Duh!

prosimo te,
sliši nas, o
sv. Duh!

De vse krivoverstva zatareš,
 De keršanskim kraljem in oblastnikom
 mir in pravo enovoljnost daruješ,
 De katoliško cerkev povzdigneš in
 razširiš,
 De vse ljudstva k spoznanju in edi-
 nosti prave vere pripelješ,
 De nam s svojo djansko gnado vselej
 naproti prideš, nas spremljaš, in
 podpiraš,
 De nas v pravim strahu Božjim ob-
 deržiš,
 De nam dar molitve in prave pobož-
 nosti dodeliš,
 De vse naše misli, besede in djanja
 k svoji časti in Božjemu dopada-
 jenju oberneš in posvetiš,
 De nam ponižno serce dodeliš,
 De ljubezen do uboštva in čistosti in
 pokorsine v nas zbudiš in pomnožiš,
 De poterpežljivost in pohlevnost v
 nas vsadiš,
 De naše serce k pravi ljubezni in
 keršanskemu usmiljenju nagneš,
 De praviga duha in čisto serce v
 nas vstvariš,
 De nas v križih in terpljenji močne
 storiš,
 De našim sercam pravi mir dodeliš,

prosimo te, sliši nas, o sv. Duh!

De nas v svoji gnadi poterdiš in
obderžiš,
De nas po pravim potu v deželo
živih pelješ in vodiš,
Sveti Duh! ki iz Boga Očeta in
Boga Sina od vekomaj izhajaš,
Sveti Duh! ki si z Očetam in Si-
nam ene nerazdeljive Božje na-
tore,
Sveti Duh, ki si Očetu in Sinu v
časti, moči in veličastvi enak,
Jagnje Božje, ki grehe sveta odjemlješ;
izli v nas svetiga Duha!
Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemlješ;
pošli nam svetiga Duha!
Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemlješ;
vižaj nas po svetim Duhu!

prosimo te, sliši nas,
o sv. Duh!

Cerkvena molitev.

O Bog! ki si serca vernih po raz-
svetljenji svetiga Duha učil; dodeli nam,
v ravno tem Duhu vselej, kar je prav,
spoznati in misliti, in se vselej njegove
tolažbe veseliti. Po Kristusu, Gospodu
našim. Amen.

V.

V t o r e k.

*Premišljevanje od svetiga angela varha
in vsih drugih izvoljenih prijatlov
Božjih.*

O dobrotljivi, o milostljivi Bog! kateri si svoje služivne duhove, ki ti jih brez števila streže, v službo ljudi poslal, — de bi ti jez pač vselej hvaležna bila, in te z vsimi svetimi angeli vekomaj hvalila in častila!

Ti mene revno grešnico tolikanj ljubiš, in na mojim zveličanji ti je tolikanj ležeče, de si svojim svetim angelam zapovedal, de me na vsih mojih potih varujejo, in hočeš, de me na svojih rokah nosijo, de kje ob kak kamen ne zadenem. Zakaj, o veličastni Bog! si toliko dobrotljiv proti meni, ki me ni družiga, kakor zgolj neobčutljivost in nehvaležnost? Kolikrat sim te, o narveči Dobrotnik, razžalila vpričo tega zvestiga spremljevalca, kteriga sim s tem žalostila? On pa ne odstopi od mene, ker gleda na tvojo Božjo voljo, in mojo dušo tebi pridobiti želi.

On premišluje, o Gospod! tvojo poterpežljivost in prizanašanje, s kterim

mojiga spreobrnjenja čakaš, in za tega voljo me že tako dolgo varuje.

On vidi, o večna Milost, de mene ljubiš, de se moje neumnosti usmiljuješ, de me kličeš, kadar se od tebe ločim, de mi pomagaš vstati, kadar sim padla. On vé, de sim s kervjo Jezusa Kristusa odkupljena, in zavoljo tega me ljubi.

Ti si tedej edini, nar boljši Oče, od kteriga vse te gnade in dobrote pridejo. Bodi tedej vsaki čas česen in hvaljen, o dobrotljivi Bog!

Skaži mi še dalej svojo milost, in daj, de tega nebeškiga vodnika poslušam in častim. Dovolj, o nebeški Oče! de se on zame, slabo in revno, bojuje, kadarkoli me vidni ali nevidni sovražniki napadejo, de me povsod spremlja, varje na duši in na telesu, opominja, podučuje, svari in tolaži, in tebi moje prošnje in dela izročuje; in kadar me bo Jezus, tvoj preljubi Sin, sodni dan iz groba poklical, pošlji tega svetiga angela varha, de me mojemu milostljivimu sodniku Jezusu v dolino Jozafat naproti pelja.

Sveta Devica in Mati Božja! o ko bi pač jez mogla svojimu angelu varhu toliko veselja storiti, kolikor si ga ti okoli tebe stoječim nebeškim duhovam storila!

In ti, preljubi angel in zvesti varh! ne spomni se hudiga, kar sim jez, nesrečna, v tvoji pričujočnosti storila, spomni se veliko več moje hvaležnosti enkrat v nebesih!

VI.

Drugo premišljevanje od svetnikov Božjih.

O Bog in Odrešenik moje duše! kako občudljiv si v svojih svetnikih, ki si jih izvolil, poklical in po mnogih čudnih potih in pomočkih v nebesa pripeljal. Kar oni posedejo, to upam tudi jez zadobiti, in kar si jim dal, to si tudi meni obljubil, če jih posnemam.

Tvoja volja je, de bom tudi jez sveta; to mi pravi tvoja neskončna ljubezen, katero si mi ti, preljubi Jezus, od mojih prvih lét skazal; to mi dopovedujejo velike in neštevilne gnade, ktere sim od tebe prejela; močni pripomočki, ktere mi podariš in svete misli in želje, ktere v sercu čutim. Jez sim scer slab človek, k vsimu hudimu nagnjena, veliko skušnjavam podveržena, od veliko sovražnikov obdana; pa tvoji svetniki so bili tudi ljudje, slabi kakor jez, k hudimu

nagnjeni, kakor jez, skušani in napadani, kakor jez; pa ker so se le zmiraj vojskovali, so premagali, in venec zmage dobili. Zakaj bi ne mogla tudi jez storiti, kar so oni storili?

Saj ti si tudi moj Bog, moja ljubezen, moj cilj in konec, in moje edino upanje, ravno kakor si njih Bog, njih ljubezen, njih cilj in konec in njih edino upanje. Tvoje Božje Serce je še odperto za-me, kakor je za-nje odperto bilo. Zakaj bi tudi jez tebe ne ljubila?

O Bog! ko boš enkrat v nar vikši časti prišel svet sodit, in mi pokazat svoje svetnike iz vsih krajev sveta, vsa-ciga spola, vsake starosti, kako bom jez svoje mlačno in grešno življenje izgovarjala! kako se bom sramovala, kako svojo lenobo preklinjevali! Kaj bom rekla, ko bom vidila toliko marternikov, ki so telo in življenje za te tje dali, ko jez vender kake majhne težave ali kake majhne krivice ali nečasti terpeti ne morem?

Kako bi mi bilo pri sercu, ako bi mi ti pokazal, neštivilno množico devic, ktere so, de bi si tvojo ljubezen zadobile, svet, in vse, kar svet dati zamore, zaničevale, ko bi jez zdaj svoje dni v

nečimurnosti doprinašala in nezvestim ljudem dopasti iskala?

Toliko svetih duš je tebi, o moj **Odrešenik!** v lakoti in žeji, v vročini in mrazu, v križi in nadlogi, v budenji in postu, v molitvi in delu dolgo let služilo: in jez ne morem nič svojim ustam, nič svojimu jeziku, nič svojim očem, nič svojimu životu in svoji poželjivosti pritergati?

Oh moj **Jezus** usmili se mene, in poglej želje mojiga serca. Jez hočem sveta postati, naj velja, kar hoče; in če ne morem s tvojimi marterniki svoje kervi preliti, tudi ne s tvojimi svetimi devicami svetá popolnoma zapustiti, ne s spokornimi dušami v pušavah svojih dni doprinesiti: hočem vsaj tvoje svete zapovedi spolnovati, svoje meso in hudo poželenje berzdati, in si prizadevati, tebi v majhnih rečeh zvesta biti, ker velicih nisim v stanu doprinesiti. Saj tudi takim si večno zveličanje obljubil. Ti sam si rekel, o večna **Resnica!** de v hiši svojiga **Očeta** je mnogotero prebivališ.

Jez ne morem scer nevernikov spreoberniti, k življenju obuditi, in tega tudi od mene ne tirjaš; pa svoje serce hočem očistiti, male dolžnosti svojiga stanu in

poklica hočem skerbno in z nar boljším namenam spolnovati, in z bogaboječim življenjem svojimu bližnjimu lep izgled dajati.

Pa tudi tega ne morem sama storiti, če mi ti, o moj Gospod! na pomoč ne prideš. Usmili se tedej svoje služabnice, katero ljubiš, in ktera tebe ljubiti želi.

Sveta Devica in vsih svetnikov Kraljica! ktera si vse v svetosti presegla, prosi za-me, de po svetosti hrepenim, in jo z izvoljenimi dosežem. — Tudi vi izvoljeni služabniki in služabnice Božje, prosite za-me, de vas na zemlji posnemam!

VII.

Litanije vsih svetnikov.

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Oče nebeški, vsigamogočni Bog!

Sin, vsiga sveta rešnji Bog,

Sveti Duh, resnični Bog,

Sveta Trojica, en sam Bog,

} usmili se
nas!

Sveta Marija,	}	za nas Boga prosi!
Sveta Mati Božja,		
Sveta devic Devica,		
Sveti Mihael,		
Sveti Gabriel,		
Sveti Rafael,		

Vsi sveti angeli in arhangeli, za nas
Boga prosite!

Vse svete verste zvelicanih duhov, za
nas Boga prosite!

Sveti Janez Kerstnik,	}	za nas Boga prosi!
Sveti Jožef,		

Vsi sveti očaki in preroki, za nas Boga
prosite!

Sveti Peter,	}	za nas Boga prosi!
Sveti Pavel,		
Sveti Andrej,		
Sveti Jakop,		
Sveti Janez,		
Sveti Tomaž,		
Sveti Jakop,		
Sveti Filip,		
Sveti Jernej,		
Sveti Matevž,		
Sveti Simon,		
Sveti Tadej,		
Sveti Matija,		
Sveti Barnaba,		
Sveti Lukež,		

Sveti Marka, za nas Boga prosi!

Vsi sveti aposteljni in evangelisti, za nas Boga prosite!

Vsi sveti učenci Gospodovi, za nas Boga prosite!

Vsi sveti nedolžni otroci, za nas Boga prosite!

Sveti Štefan,
Sveti Lovrenc, } **za nas Boga prosi!**
Sveti Vincenc,

Sv. Fabjan in Sebastjan,
Sv. Janez in Pavel, } **za nas Boga**
Sv. Kozma in Damijan, } **prosita!**
Sv. Gervazi in Protazi,

Vsi sveti marterniki, za nas Boga prosite!

S. Silvester,
S. Gregor,
S. Ambrož,
S. Avguštin,
S. Hieronim,
S. Martin,
S. Miklavž,

} **za nas Boga prosi!**

Vsi sveti škofje in spoznovavci, za nas Boga prosite!

Vsi sveti učeniki, za nas Boga prosite!

S. Anton,
S. Benedikt, } **za nas Boga!**
S. Bernard, } **prosi!**
S. Dominik,

S. Frančišk, za nas Boga prosi!

Vsi sveti mašniki in leviti, za nas Boga prosite!

Vsi sveti mnihi in pušavniki, za nas Boga prosite!

S. Marija Magdalena,

S. Agata,

S. Lucija,

S. Neža,

S. Cecilija,

S. Katarina,

S. Anastazija,

**za nas Boga
prosi!**

Vse svete device in vdove, za nas Boga prosite!

Vsi svetniki in svetnice božje, za nas Boga prosite!

Bodi nam milostiv, zanesi nam, o Gospod!

Bodi nam milostiv, usliši nas, o Gospod!

Od vsiga hudiga,

Od vsiga greha,

Od svoje jeze,

Od šibe potresa,

Od nagle in neprevidene smerti,

Od skušnjav hudičevih,

Od jeze, sovraštva in vse hude volje,

Od duha nečistosti,

Od treska in hudiga vremena,

reši nas, o Gospod!

Od večne smerti,
Skozi skrivnost svojiga svetiga včlo-
večenja,

Skozi svoj prihod,
Skozi svoje rojstvo,
Skozi svoj kerst in sveti post,
Skozi svoj križ in terpljenje,
Skozi svojo smert in svoj pokop,
Skozi svoje sveto vstajenje,
Skozi svoj čudni vnebohod,
Skozi prihod tolažnika svetiga Duha,
V dan sodbe,

Mi grešniki,
De nam zanesesh,
De nam odpustiš,
De nas k pravi pokori pripelješ,
De svojo sveto cerkev vižáš in ohraniš,
De pastirja apostoljskiga in vse cer-
kvene stanove v svoji sveti veri
ohraniš,

De sovražnike svete cerkve ponižáš,
De keršanskim kraljem in oblast-
nikom mir in pravo enovoljnost
daruješ,

De vsimu keršanskimu ljudstvu mir
in edinost daš,

De nas vse v svoji sveti službi po-
terdiš in obderžiš,

reši nas, o Gospod!

te prosimo, sliši nas!

De naše misli k nebeškim željam povzdigneš,
 De vsim našim dobrotnikom večne darí dodeliš,
 De duše naše in naših bratov, bližnjih in dobrotnikov večniga pogubljenja rešiš,
 De sad zemlje daš in ohraniš,
 De vsim vernim dušam večni pokoj dodeliš,
 De nas uslišiš,
 Sin božji,
 Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemlješ;
 zanesi nam, o Gospod!
 Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemlješ;
 usliši nas, o Gospod!
 Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemlješ;
 usmili se nas, o Gospod!
 Kriste, sliši nas!
 Kriste, usliši nas!
 Gospod, usmili se nas!
 Kriste, usmili se nas!
 Gospod, usmili se nas!

prosimo te, sliši nas!

Oče naš i. t. d.

Ÿ. In nas ne vpelji v skušnjavao.

Ř. Temuč reši nas hūdiga. Amen.

M o l i t v e

*po litanijah, v dan sv. Marka in
križev teden.*

69. P s a l m.

O Bog! hiti me otet;
Gospod! teci mi pomagat.
Omoteni, in osramoteni naj bodo, kateri
mi strežejo po življenji.
Odstopijo naj, in sram jih bodi, kateri mi
hočejo hudo.
Obernejo naj se zdajci osramoteni, kateri
pravijo: Haha! haha!
Vsi pa, kateri tebe išejo, naj se veselé
in radujejo.
Vedno naj rekó: Hvaljen bodi Bog, kateri
ljubijo tvoje odrešenje.
Jez pa sim revež in siromak, o Bog!
hiti k meni.
Moj pomočnik in moj odrešenik, Bog, ni-
kar se ne mudi.
Čast bodi Bogu Očetu i. t. d.
V. Pomagaj svojim služabnikom,
R. Ki v te zaupajo, moj Bog!
V. Bodi nam, Gospod! močen turn,
R. Pred sovražnikom.

Ÿ. Nič naj ne opravi sovražnik pri nas,
 R. In otrok krivice naj se ne loti nam
 škodvati.

Ÿ. Gospod! ne ravnaj z nami po naših
 grehah,

R. In ne povračuj nam po naših hudo-
 bijah.

Ÿ. Molimo za našiga Papeža I.

R. Ohrani ga, Gospod! oživljaj in osreči
 ga na zemlji, in ne daj ga v voljo
 njegovih sovražnikov.

Ÿ. Molimo za svoje dobrotnike.

R. Poverni, Gospod! milostljivo zavoljo
 svojiga imena večno življenje vsim,
 kateri nam kaj dobrega storé.

Ÿ. Molimo za verne mertve.

R. Gospod! daj jim večni mir in pokoj,
 in večna luč naj jim sveti.

Ÿ. Naj počivajo v miru.

R. Amen.

Ÿ. Molimo za svoje brate, katerih ni tukej.

R. Pomagaj svojim služabnikom, ki v
 te zaupajo, moj Bog!

Ÿ. Pošlji jim, Gospod! pomoč s svetiša.

R. In varuj jih s Siona.

Ÿ. Gospod! usliši mojo molitev;

R. In moje vpitje naj do tebe pride.

M o l i m o .

O Bog! ki ti je lastno usmiliti se vselej in prizanesti, usliši naše pohlevne prošnje, de nas in vse tvoje služabnike, ktere grehov ketina veže, milost tvoje dobrote odveže.

Usliši, te prosimo, o Bog! našo pohlevno molitev, in odpusti nam grehe, ki se ti jih obtožimo, de nam dobrotljivo z odpušenjem vred mir dodeliš.

Skaži nam dobrotljivo, o Gospod! svojo neizrečeno milost, de nas vsih grehov odvežeš, in kazni, ktere zanje zaslužimo, rešiš.

Bog! ki te greh razžali, in pokora potolaži, ozri se milostljivo na prošnjo k tebi kličejočiga ljudstva, in šibe svoje jeze, ki jih za svoje grehe zaslužimo, od nas odverni.

Vsigamogočni večni Bog! usmili se svojiga služabnika I. našiga papeža, in vodi ga po potu večniga življenja, de bo s tvojo pomočjo, kar je tebi dopadljivo, želel in z vso močjo storil.

O Bog, od kteriga pridejo svete želje, dobre misli in pravične dela, daj svojim služabnikom tak mir, ki ga svet ne more dati, de bodo naše serca tvojim

zapovedim udane, in po zatertim strahu sovražnikov časi s tvojo pomočjo varni in mirni.

O Bog! užgi naše serca z ognjem svojiga svetiga Duhá, de ti bomo s čistim telesam služili, in s očišenim sercam dopadli.

Bog, stvarnik in odrešenik vsih vernih! dodeli dušam svojih služabnikov in služabnic odpušenje vsih grehov, de milostljivo odpušenje, kteriga so vselej želeli, po bogaboječih prošnjah dosežejo.

Začni, prosimo, **Gospod!** s svojim Duham naše djanje, in spremljaj ga s svojo sveto pomočjo, de se vse naše molitve in dela, vselej iz tebe začnó, in iz tebe začete, tudi v tebi končajo.

Vsigamogočni, večni Bog! ki gospoduješ čez žive in mertve, in se usmiliš vsih, ktere iz vere in dobrih del za svoje spoznaš, prosimo te pohlevno, de vsi, za ktere smo se namenili moliti, kteri so še per življenji, ali pa so se že s svetá ločili, po prošnjah vsih tvojih svetnikov od tvoje dobrote odpušenje vsih svojih grehov dosežejo. **Po Gospodu našim, Jezusu Kristusu, Sinu tvojim,** kteri s teboj živi in kraljuje v edinosti svetiga Duha, **Bog vekomaj. Amen.**

Ů. Bog, usliši mojo molitev.

R. In moje vpitje naj pride do tebe.

Ů. Vsigamogočni in usmiljeni Bog naj nas usliši!

R. Amen.

Ů. In vernih duše naj po milosti Božji počivajo v miru!

R. Amen.

M o l i t v e

*po litaniyah pri popoldanji službi božji
ob nedeljah in praznikih, ako niso
Matere Božje.*

K svetimu Rešnjimu Telesu.

(Kadar je izpostavljeno.)

Ů. Kruh z nebes si jim dodelil.

R. Kteri ima vso sladkost v sebi.

M o l i m o.

O Bog, kteri si nam v prečudnim Zakramentu spomin svojiga terpljenja zapustil, daj nam, te prosimo, svete skrivnosti tvojiga telesa in tvoje kervi takó častiti, de sad tvojiga odrešenja vedno v sebi čutimo. Kteri živiš in kraljuješ z Bogam Očetam v edinosti svetiga Duha Bog vekomaj. Amen.

Za odvernjenje vsih nadlog in nevarnost.

Vsigamogočni večni Bog, nebeški Oče! poglej z očmi svoje neskončne milosti naše reve in nadloge. Usmili se vsih vernih kristjanov, za ktere se je tvoj edinorojeni Sin, naš Gospod in Zveličar Jezus Kristus, voljno grešnikom v roke dal, in je tudi svojo drago kri na lesu svetiga križa prelil. Po tem Gospodu Jezusu odverni, milostljivi Oče, zaslužene šibe, sedanje in prihodnje nevarnosti, punte, vojsko, kugo, lakoto, dragino, bolezni in žalostne revne čase.

Vsigamogočni večni Bog! usmili se svojiga služabnika našiga papeža I., in vodi ga po potu večniga življenja, de bo s tvojo pomočjo, kar je tebi prijetno, želel, in z vso močjo storil.

O Bog, pastir in vižar vsih vernikov! glej milostljivo na svojiga služabnika našiga škofa I., ki si ga pastirja naše škofije postavil; dodeli mu, de tistim, čez ktere je postavljen, z besedo in z djanjem k dobri mu služi, in tako s čedo, ki mu je zročena, večno življenje doseže.

Bog, varh vsih kraljestev, dodeli svojimu služabniku, našimu cesarju I., svojo moč, s ktero se sovražnik pre-

maga, spoznati in častiti, de bo, ker je s tvojo voljo cesar postal, tudi v tvojim varstvu vselej mogočen.

Razsvetli in poterdi v vsim dobrim duhovske in deželske oblastnike in gosposke, de nas bodo na vse to napeljevali, kar zamore k tvoji božji časti, k našimu zveličanju in k miru in sreči vsiga keršanstva pripomoči.

Prosimo tudi, kakor hočeš, de nam je prositi, za svoje prijatle in neprijatle, za zdrave in bolne, za vse žalostne in revne kristjane, za žive in mertve.

Vsigamogočni večni **Bog**, ki gospoduješ čez žive in mertve, in se usmiliš vsih, ktere iz vere in dobrih del za svoje spoznaš, pohlevno te prosimo, de vsi, za ktere smo se namenili moliti, kateri so še pri življenji, ali pa so se že s sveta ločili, na prošnjo vsih tvojih svetnikov od tvoje dobrote odpušenje vsih svojih grehov dosežejo.

Dodeli nam, o **Bog** miru! pravo edinost v veri brez vsiga razdertja in ločitve. Preoberni naše serca k pravi pokori in k poboljšanju našiga življenja. Užgi v nas ogenj svoje ljubezni. Daj nam goreče želje po vsi pravičnosti, de

ti bomo kakor tvoji pokorni otroci v življenji in v smerti prijetni in dopadljivi.

Tebi bodi vedno priporočeno, o Gospod! vse naše djanje in nehanje, naše delo in opravilo, naše življenje in naša smert. Daj nam tvojo milost tukaj uživati, in tamkej z vsimi izvoljenimi doseči, da te bomo v večnim veselji in zveličanji hvalili in molili. To nam dodeli, o Gospod nebeški Oče! po Jezusu Kristusu, svojim ljubim Sinu, Gospodu našim in Odrešeniku, kateri s teboj živi in kraljuje v edinstvi sv. Duha, Bog vekomaj. Amen.

V. Božja pomoč ostani vselej pri nas.

R. Amen.

Oče naš i. t. d. Češena si Marija!
i. t. d. (petkrat.)

VIII.

V s r e d o.

Premišljevanje od presvetiga Imena Jezus.

O moj Jezus! kako sladko in prijetno je tvoje sveto Ime tim, kateri tebe ljubijo; kako tolažljivo za tiste, kateri v tej dolini solz po tebi zdihujejo!

Kadar, o preljubi Jezus! tvoje sv. Ime slišim, berem ali izgovarjam, si mislim, de si ti moj **Odrešenik**; in govorim sama pri sebi: Jezus je moj, zakaj **On** je moj **Odrešenik** in **Učenik**, in jez sim njegova, ker **On** me je odkupil in odrešil, ko sim zgubljena bila.

Kamorkoli svoje misli in želje obernem, nikjer ne najdem serca, ktero bi se na svetosti, zvestobi in dobroti s tvojim **Sercam** primeriti dalo. **O preljubeznjivi Jezus!** naj ne bo tedej moje serce z drugim sercam kakor s tvojim v ljubezni zvezano in zedinjeno!

Če bo svet mojiga sercá poželel, mu bom rekla: **Ti** me nisi odrešil, o samopridni goljufivi svet! ti me išeš le pogubiti. Jez te tedej nočem ljubiti, temuč Jezusa hočem ljubiti, kateri me je odrešil, in me hoče zveličati.

Če bo moje mesó reklo, de naj bi ga ljubila, de naj bi njegove želje spolnila; mu hočem odgovoriti: ti me nisi odrešilo, o revno meso! ti hočeš le sebe in mene v večno nesrečo pahnuti. Jez te tedej nočem ljubiti, ampak sovražiti te hočem kakor svojiga nar hujšiga sovražnika. Plačilo, ki ga daješ takim, ki te ljubijo, je večna smert. Jezus pa mi da

večno življenje, če ga ljubim, tedaj hočem samo Jezusa ljubiti.

Če pride peklenski duh s svojimi lažmi, in hoče moje serce preslepiti, in k grehu zapeljati, mu porečem: Kako smeš ti, revni in zaničljivi satan! od mene kaj taciga misliti, de bom zavoljo tebe Jezusa žalila, pred katerim moraš ti s svojo zaverženo derhaljo kolena pripogibovati.

Pride umerljivi človek, kateri moje ljubezni poželi, tode jez ne vem, kako on z mano misli, in kaj bi njegova ljubezen naredila; to pa vem, moj Jezus, de ti z mano dobro misliš, in de mi ne more slabo iti, ako tebe ljubim. Če pa ti dovoliš in hočeš, de tudi kakiga človeka ljubim, ga hočem ljubiti, pa le zavoljo tebe; tebe pa hočem vselej čez vse ljubiti.

Ti si moj Odrešenik, o Jezus! saj to pomeni tvoje presladko Ime. V tem veselja in tolažbe polnim imenu vse najdem, vse imam in vse upam, česar še nimam.

S tem Imenom sim varna v vsih nevarnostih, srečna v vsih napadih, potrpežljiva v vsih zopernostih, potolažena v vsaki britkosti, nepremagljiva v vsakim boji, srečna v plačilu; zakaj razun tega

ni družiga imena, v katerim bi se mi zamogli zveličati.

To sveto Ime hočem zapisati na svoje oči, na svoje ušesa, na svoj jezik; zapisati na svoje čelo, in poslednjič tudi v svoje serce. Svet me ne bo vabil, ko bo to Ime zagledal, peklenški duhovi se bodo pred njim vstrašili in bežali, tvoji sveti angeli se bodo nad menoj razveselili, in ti, moj nar ljubeznjivši Jezus! me boš v tim znamenji svojo ovčico spoznal.

O moj Jezus! moj nar slajši Jezus! moj nar milostljivši Jezus! moj nar lepši Jezus! moj ljubijoči in čez vse ljubljeni Jezus! Jezus moje veselje, moj Oče, moj Kralj in moj Bog, kako zamorem jez tebe žaliti, in še nečimurni svet ljubiti? Kako zamorem razun tebe še kako veselje imeti, in potolažena biti? In kako zamorem tebi še kdej nezvesta biti in na te pozabiti? —

Moj Jezus počivaj v mojem sercu, ktero po tebi hrepeni. Oj, od ljubezni in velikiga veselja naj sahne; moj jezik naj umolkne, ker nima besede, tebi moje notranje občutleje dopovedati; in naj le serce s teboj govori, ali velikoveč govôri ti sam z mojim sercam.

Marija, od ljubezni goreča Mati Je-

zusova! ki si po Božjim povelji svojimu Sinu to sladko Ime Jezus dala, in ga tolikokrat z neizrekljivim serčnim veseljem izgovorila: daj mi sladkost tega Božjiga Imena okusiti ob uri moje smerti. Amen.

IX.

L i t a n i j e

od presvetiga Imena Jezusoviga.

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Jezus, sliši nas!

Jezus, usliši nas!

Oče nebeški, vsigamogočni Bog,

Sin, vsiga sveta rešnji Bog,

Sveti Duh, resnični Bog,

Sveta Trojica, en sam Bog,

Jezus, Sin živiga Boga,

Jezus, nar mogočniši,

Jezus, nar močnejši,

Jezus, nar popolniši,

Jezus, nar častitljivši,

Jezus, nar čudniši,

Jezus, nar veselejši,

Jezus, nar ljubeznjivši,

Jezus, čisteji, kakor solnce,

Jezus, lepši, kakor luna,

usmili se nas!

Jezus, svitlejši, kakor zvezde,
 Jezus, vse časti vreden,
 Jezus, nar ponižniši,
 Jezus, nar ubožniši,
 Jezus, nar krotkejši,
 Jezus, nar poterpežljivši,
 Jezus, nar pokorniši,
 Jezus, nar čistejši,
 Jezus, prijatelj čistosti,
 Jezus, prijatelj miru,
 Jezus, naša ljubezen,
 Jezus, ogledalo življenja,
 Jezus, zgled čednosti,
 Jezus, lepota pobožniga zadržanja,
 Jezus, gorečnost duš,
 Jezus, naše pribežališe,
 Jezus, Oče ubozih,
 Jezus, tolažba žalostnih,
 Jezus, zlahtni kamen,
 Jezus, bramba popolnosti,
 Jezus, dober pastir ovčic,
 Jezus, morska zvezda,
 Jezus, prava luč,
 Jezus, večna modrost,
 Jezus, neskončna dobrotà,
 Jezus, veselje angeljev,
 Jezus, kralj patriarhov,
 Jezus, razsvetljevavec prerokov,
 Jezus, vižar aposteljnòv,

usmili se nas!

Jezus, učenik evangelistov,
 Jezus, moč marternikov,
 Jezus, svetloba spoznovavcov,
 Jezus, ženin devic,
 Jezus, krona svetnikov,
 Bodi nam milostljiv, zanesi nam, o Jezus!
 Bodi nam milostljiv, usliši nas, o Jezus!

usmili se
 nas!

Vsiga hudiga,
 Vsiga greha,
 Svoje jeze,
 Skušnjav hudičevih,
 Kuge, lakote in vojske,
 Prelomljenja tvojih zapoved,
 Nevarnost vsiga hudiga,
 Po skrivnosti svojiga svetiga včlove-
 čenja,
 Po svojim prihodu,
 Po svojim rojstvu,
 Po svojim obrezovanji,
 Po svojih bolečinah,
 Po svojim gajžljanji,
 Po svoji smerti in svojim pokopu,
 Po svojim svetim vstajenji,
 Po svojim čudnim vnebohodu,
 Po svoji nebeški časti,
 Po svoji nar ljubeznjivši Materi,
 Po prošnji vsih svojih svetnikov,
 Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemlješ,
 zanesi nam, o Jezus!

reši nas, o Jezus!

**Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemlješ,
usliši nas, o Jezus!**

**Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemlješ,
usmili se nas, o Jezus!**

Jezus, sliši nas!

Jezus, usliši nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod! usmili se nas!

M o l i t e v.

O Bog, kateri si svojiga edinorojeniga Sina zveličarja človeškiga rodú postavil, in ga Jezusa imenovati ukazal, dodeli milostljivo, de, kateri njegovo svetó Imé na zemlji častimo, svoje imena v nebesih v bukvah zvoljenih zapisane najdemo, in se obličja Jezusoviga večno veselimo, po ravno tistim Gospodu našim, Jezusu Kristusu, kateri s tabo živi in kraljuje v edinosti svetiga Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

X.

V č e t e r t e k .

Premišljevanje od presvetiga Rešnjiga Telesa.

Ti skriti Bog in Zveličar! moje veselje in moje življenje! kdo bi se le domišljevali zamogel, ko bi sveta vera tega ne učila, de neskončni Bog med ljudmi na zemlji prebiva?!

O Bog veličastva! kje je vender neizrekljiva svetlost tvoje lepote? kje so tvoji častni služabniki, o neumerljivi Kralj časov!? kje so tvoji zakladi in bogastva, ki si tukaj med nami ves in resnično pričujoč, ne le kakor človek, ampak tudi s polnostjo svojiga Božjiga Bitja!

Vse si skril pred mojimi očmi, de brez strahu k tebi pridem, se s tabo prijazno pogovarjam, in te zavžiti zaimorem. O moj Bog! kolika ljubezen?

Ni li bilo zadosti nehvaležnim ljudem, de si hotel ti, o Bog! njih umerljivo slabost na-se vzeti? Ali ni tvoje truda polno življenje in tvoja bitka, sramotna smert tvojo ljubezen dala zadosti spoznati? zakaj tedej, o neskončna Dobrota! zakaj si hotel pri nas, ljudeh, ostati, in

zakaj v tako zaničljivim stanu, kjer te spoznati nočejo, kjer na te pozabijo, kjer se ti v tvoji pričujočnosti nečast in razžaljenje dela? Oh, tvoja preobilna ljubezen do nehvaležnih in neobčutljivih ljudi tako nizkega in tako ponižniga dela, o Bog veličastva!!

Ko si vidno med ljudmi hodil, nisi bil tako zapušen, o ljubeznjivi Jezus! Od vsih strani so hodili, in poslušali z občudovanjem tvoje Božje nauke; so gledali in častili tvoje čudne dela; so pozabili jedi in pijače, de so le za tabo hodili. In desiravno so te tvoji sovražniki preganjali, je vender vse ljudstvo na tvoji strani stalo. Tako si ti, o najlepši med človeškimi otroci! vsih oči in serca na-se potegnil. — Potem pa, ko te je tvoja ljubezen pod podobo kruha skrila, si od majhnih in velicih zapušen. Ti sediš v samoti na sedeži svoje ljubezni; ti vabiš in kličeš vse ljudi k sebi — in nobeden noče k tebi priti; ti ponujaš svoje obilne gnade — in nihče jih noče sprejeti; raji hočejo smerti umreti, kakor pri tebi življenja iskati. Oh, tako velika je neobčutljivost in neumnost ljudi!

Ti si, o Jezus! luč sveta, ktera sveti v tamoti te presvete skrivnosti; —

pa ljudje ljubijo tamoto, in nočejo od tebe razsvetljeni biti. Kako hudó boli tvoje Božje Serce tolika neizrečena neumnost ljudi!

Eni te sovražijo in preganjajo, ker te spoznajo, pa ne verujejo, de si v presveti skrivnosti resnično pričujoč; in zavoljo tega se po hudičevo prederznejo, tebi vsakoršno nečast storiti. In od teh, kateri na tvojo pričujočnost verujejo, kako malo jih je, ki se razsvetliti dajo tebi, ki si Luč človeškiga serca; oni tapajo, kakor revčiki, v noči svoje hudobije, se spotikajo in padajo iz tamote svoje dušne slepote v večno tamoto, kjer je večni jok in škripanje z zobmi.

Ti pa, o neizrečeno dobrotljivi Jezus! ne nehaš, svoje milostljive žarke iz tega skrivnostniga zakramenta na vse strani razpošiljati, in zavoljo ene duše, ki se da razsvetliti, poterpežljivo prenašaš oterpnjeno slepoto toliko družih, in čakaš njih spreobrnjenja.

Tvoja ljubezen, nar dobrotljivši Gospod! je tudi tako nezmerna, de se jim sam sebe v jed daješ, in jih s svojo predrago kervjo napajaš. Tako odpiraš in iz-takaš vse svoje zaklade Božje ljubezni, o občudljiva Ljubezen in Dobro-

ta! Ali je pač mogoče, de človek, kateri v to veruje, tebe ne ljubi? de nima želje, s to Božjo jedjo svojo lakoto potolažiti in s to Božjo pijačo svojo žejo pogasiti?

Vem, ljubi Jezus, de so pa tudi duše, ti jih poznaš, duše ktere v tem zakrametu ljubezni vse veselje in sladkost najdejo; ali pri veliko vernih najdeš le mlačniga duha, le neobčutljivo serce in nehvaležnost.

Kolikrat moraš ti, o Bog čistosti in svetosti! pri tacih svoje prebivališke imeti, kateri so polni blata in nar nagnjusniških grehov; pri ljudeh, kateri z nogami po tebi teptajo, in tvojo presveto kri nečastijo; kateri hočejo, de bi s satanam prebivališke skupaj imel. Tako delajo s tabo, o Bog večne časti! nezvesti in prešeštni ljudje; in tudi še take ljubiš, in po njih zveličanji hrepeniš!!

Oh moj Zveličar! ali sim tudi jez uboga v številu teh nekeršanskih ljudi? Oj odpusti mi, kar sim se zoper tebe v tem nar svetejšim zakramentu pregrešila! V prihodnje ti hočem, o moja nar večí Dobrota! z večí gorečnostjo služiti, te večkrat obiskovati, in v tej tvoji družini, in ne v slastnih zbiraliških in kratkočasih posvetnih otrok, hočem svojiga veselja in

svoje tolažbe iskati. Od dans za naprej
hočem svoje serce očistiti, de ti, o nar
drajši mojiga serca! v meni veselje najdeš.

Sveta Devica in Mati Jezusova! s
svojo priprošnjo mi zadobi telesno in
dušno čistost, ktero ta nebeška angeljska
jed od mene tirja.

XI.

L i t a n i j e

od presvetiga Rešnjiga Telesa.

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Oče nebeški, vsigamogočni Bog,

Sin, vsiga sveta rešnji Bog,

Sveti Duh, resnični Bog,

Sveta Trojica, en sam Bog,

Jezus, kateri si pri zadnji večerji
sam sebe učencam zavžiti dal,

Jezus, kateri si v presvetim zakra-
mentu resnično pričujoč s kervjo

in z mesam, z dušo in s telesam,

po Božji in človeški natori,

Jezus, živi kruh, kateri si z nebes
prišel,

usmili se nas!

Jezus, kruh angeljev,
 Jezus, kruh vsih izvoljenih,
 Jezus, kruh močnih,
 Jezus, čeznatorni kruh,
 Jezus, skriti Bog in Zveličar,
 Jezus, studenec vsih gnad,
 Jezus, vedni in nar čistejši dar,
 Jezus, nekervavi dar noviga testa-
 menta,

Jezus, nedolžno Jagnje Božje,
 Jezus, skrita mana,
 Jezus, Beseda, ktera je meso po-
 stala, in zdaj vedno med nami
 prebiva,

O nar svetejši Zakrament,
 Nar veči skrivnost Božja,
 Spomin nar večih čudežev Božjih,
 Prečudno znamnje nar veči ljubezni
 Božje,

Zakrament večne ljubezni,
 Skrivnost vere,
 Dar sprave za žive in mertve,
 Nar veči moč v skušnjavah,
 Nar močnejši orožje zoper hudobniga
 sovražnika,

Nar imenitniši vsih darov Božjih,
 Presveti spomin Gospodoviga terplje-
 nja in njegove smerti,

usmili se nas!

Presveta Gospodova večerja, pri
 kateri angeljci strežejo,
 Nar veči veselje pobožnih duš,
 Nar veči dobrota vernih kristjanov,
 Nar slajši živež naših duš,
 Moč slabih,
 Tolažba žalostnih,
 Pomoč zapušenih,
 Popotnica teh, kateri v večnost gredo,
 Zastava večniga življenja,
 Bodi nam milostljiv, zanesi nam, o Jezus!
 Bodi nam milostljiv, usliši nas, o Jezus!
 Vsiga hudiga,
 Vsiga greha,
 Nevredniga prejemanja tega presve-
 tiga Zakramenta,
 Poželenja mesa,
 Poželenja oči,
 Napuha življenja,
 Vsih pregrešnih priložnost in nevar-
 nost,
 Skrivnih skušnjav in zalezovanja hu-
 dobniga duha,
 Vsih nesreč,
 Nagle in neprevidene smerti,
 Večne smerti,
 Z ljubeznijo, s katero si ta sv. Za-
 krament postavil,

usmili se nas!

odreši nas, o Jezus!

Z ljubeznijo, s katero si pri zadnji večerji svoje aposteljne obhajal,

Z ljubeznijo, s katero tudi nas s svojim presvetim Rešnjim Telesam živiš,

Z ljubeznijo, s katero se v tem presv. Zakramentu za nas daruješ,

Z ljubeznijo, s katero v tem daru Božji pravici zadosti storiš,

Z ljubeznijo, s katero nevrednim kristjanam zanašaš,

Z ljubeznijo, s katero v tem presvetim Zakramentu tolikanj nečasti preterpiš,

Z ljubeznijo, s katero s sedeža svoje milosti tako usmiljeno na nas gledaš,

Z ljubeznijo, s katero nas tako dobrotljivo poslušáš,

Z ljubeznijo, s katero v tem presvetim Zakramentu tolikanj gnad skazuješ,

Z ljubeznijo, s katero v tem presvetim Zakramentu do konca sveta pri nas ostaneš,

Mi ubogi grešniki,

De nam zanesesh,

De nam vse naše grehe odpustiš,

De nas v živi veri v ta presveti

Zakrament poterdiš in obderžiš,

odreši nas, o Jezus!

te prosimo, usliši nas, o Jezus!

De v naših sercih terdno zaupanje
 v ta nar svetejši Zakrament obudiš,
 De v naših sercih gorečo ljubezen
 do tega nar svetejšiga Zakramenta
 pomnožiš,
 De našo čast in pobožnost k temu
 presvetimu Zakramentu pomnožiš
 in ohraniš,
 De nam gnado daš, vselej z dobro
 pripravo k tvoji Božji mizi pri-
 stopiti,
 De nam sad tega presvetiga Zakra-
 menta obilno dodeliš,
 De resnično počesenje tega nar častit-
 ljivšiga Zakramenta med nami po-
 množiš,
 De vso nečast od te nar častitljivši
 skrivnosti Božje zavaruješ in od-
 verneš,
 De svojo sveto cerkev vižaš in ohraniš,
 De vsim, kateri v te ne verujejo, luč
 prave vere dodeliš,
 De naše misli k nebeškim željam po-
 vzdiguješ,
 De naše serca s svojim milostljivim
 obiskovanjem razveseliš in očistiš,
 De nam vselej veselje nad tem pre-
 svetim Zakramentam v serce daš,
 De vedno v nas ostaneš, in mi v tebi,

te prosimo, usliši nas, o Jezus!

De nas konec našiga življenja s
to nebeško popotnico previdiš in
obveseliš,
De nas poslednji dan k večnemu
življenju obudiš,
De vsim vernim dušam večni mir
in pokoj dodeliš,
De nas na sedeži svoje milosti
uslišati hočeš,
Jezus, Sin Božji,
Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemlješ;
zanesi nam, o Jezus!
Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemlješ;
usliši nas, o Jezus!
Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemlješ;
usmili se nas, o Jezus!
Kriste, sliši nas!
Kriste, usliši nas!
Gospod, usmili se nas!
Kriste, usmili se nas!
Gospod, usmili se nas!

te prosimo, usliši nas,
o Jezus!

Oče naš . . . Češena si Marija . . .

Dobrotljivi in usmiljeni Gospod je
spomin svojih čudežev storil. — On je
živeža dal tem, kateri se njega bojé.

Ti si nam kruh z nebes dodelil, o
Gospod, kateri ima vse razveseljenje
sebi.

S tvojiga altarja, o Gospod! prejemamo Kristusa, v katerim se razveseli duša in telo.

M o l i m o.

O Bog, kateri si nam v prečudnim Zakramentu spomin svojiga terpljenja zapustil, dodeli, te prosimo, svete skrivnosti tvojiga telesa in tvoje kervi tako častiti, de sad tvojiga odrešenja vedno v sebi čutimo. Kteri živiš in kraljuješ z Bogam Očetam v edinosti sv. Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

XII.

V p e t e k.

K presvetimu Sercu Jezusovimu.

V premislik.

Ginljivo in tolažbe polno pobožnost do Božjiga presvetiga Serca je Kristus Jezus sam zapovedal, poglavarji njegove svete cerkve so jo v kratkim času na vse kraje svetá razširili. To prečešeno Jezusovo Serce je bogata zaloga in studenec vsih gnad in duhovnih dobrot, je nar lepši ogledalo

vsih keršanskih čednost, je nar bližniši pot k svetosti, in nar močnejši pripomoček, nezapopadljivo ljubezen, ki jo Jezus do ljudi ima, spoznati, in gorečo ljubezen do njega v sercih ljudi vžgati. Petek je Kristus sam v češenje svojiga Božjiga Serca izvolil. (Lepo podučenje od te nar priserčniši pobožnosti najdeš v lepih bukvah pod naslovam: „Jezusa in Marije, dvoje naj svetejši Serce“.)

O Božje, o milosti polno Serce mojiga Zveličarja Jezusa! ki si mene revno grešnico takó priserčno ljubilo in za-me nezapopadljivo britkost, težave in bolečine preterpelo: kje li je moja dolžna hvaležnost in nasprotna ljubezen? Mi smo sploh navajeni, serce, ktero nam je odkrito, dobrovoljno in zvesto, ljubiti. Nikoli nikjer pa ni sercá, ktero bi bilo nam vsim toliko odkrito, dobrovoljno in zvesto, kakor si ti, o Božje Serce! In vender te ljudje tako malo ljubijo, te zaničujejo, preganjajo, in jezerokrat žalijo in ranijo. Kako ravnajo s tabo nečloveške serca v presvetim Zakramentu altarja! koliko nečasti moraš ravno tu terpeti od nevercov in od nehvaležnih in hudobnih otrok svoje cerkve!

Jez sama nezvesta — in ostudna grešnica, kolikrat sim te žalila s svojimi grehi, s svojo nečimurnostjo, s svojim razdeljenim in mlačnim sercam! Kolikrat sim te zapustila, o zvesto Serce Jezusovo! de bi goljufnemu sercu zaničljiviga človeka dopadla, in svoji lastni poželjivosti zadovoljila!

Oh, od ljubezni goreče Serce Jezusovo! ali nisim že zadosti svetu, nečimurnosti in sami sebi živela? Ali ni že čas, de v prihodnje le tebi samimu živim, o nar slajši Serce mojiga Zveličarja!

Nikdar več nočem radovoljno misliti, želeti, govoriti, storiti ali pustiti, kar bi tebe in ljubezen, ki jo do mene imaš, žaliti zamoglo. Raji hočem telo in življenje zgubiti, kakor s kakim smertnim greham tebi novo rano storiti. Pa tudi odpustljiviga greha se hočem skerbno varovati, de ti svojo ljubezen in hvaležnost skazem. In ker me moje hudo nagnjenje vedno v greh napeljuje, se hočem vedno zoper njega vojskovati, de ga premagam. Od tebe, o predobrotljivo Serce! pričakujem pomoči: pri tebi je vse moje zaupanje. Ti si Serce Jezusovo, kteriga jez ljubiti želim, in kteriga bolj obrajam, kakor nebo in zemljo.

In ti, moj preljubi Jezus, daj de se v čednostih tvojiga presvetiga Serca vedno vadim in jih v djanji kažem! Daj mi čisto serce, ktero bo greh sovražilo. Daj mi, moj križani Zveličar! skesano serce, de bom svoje in družih nehvaležnih ljudi grehe dan na dan objokovala. Daj mi, moj Božji Učenik, ponižno serce, ker si ti iz serca ponižen, de bom rada tiho in samotno živela, in vso čast in hvalo ljudi zaničevala, ali saj tega ne iskala.

Daj mi, o moj nar milostljivši Jezus! pohlevno, krotko, poterpežljivo serce, de bo po tvojim zgledu vse zasramovanje in vso nečast, vse bolečine in zopernosti poterpežljivo prenašalo, in de bo vso jezo, nevoljo, in maševavno vnemo pri korenini zadušilo.

Daj mi, o Jezus! tako serce, de bo vse časne dobrote malo cenilo in po večnih toliko bolj hrepenelo. Daj mi pokorno serce, de se bo tvojimu duhu voditi, in predpostavljenim brez goderanja in nasprotvanja vladati dalo. Daj mi milostljivo, mirno in odkrito serce. Posebno pa te prosim, moj Bog in Gospod! za tako serce, de bo tebe čez

vse ljubilo in v tvoji ljubezni vse veselje in prijetnost dobivalo.

Vtisni v moje serce vse svete želje in navdanosti svojiga presvetiga in nar popolnišiga Sercá, de bom po tem Sercu vselej živelá, in v tistim popolnoma skrita, svoje življenje končala. Sveta Devica! daj, de moje serce, kakor tvoje, z Jezusam vselej sklenjeno in po nar čistejši ljubezni zedinjeno ostane vekomaj!

P o n a v l j a n j e

združenja z brati in sestrami bratovšine presv. Sercá Jezusoviga, ako si v tisto zapisana.

Ker serčno želim, v čast Jezusa Kristusa, kateri je za nas na križi umerl, in čast njegoviga presvetiga vsiga gorečiga Serca, katero v svetim Zakramentu altarja iz ljubezni do nas gori, čedalje bolj razširiti in vso nečast nadomestiti, kterakoli je bila njemu v tem Zakramentu ljubezni storjena: se jest I. I. z vsimi družimi udi te bogoljubne bratovšine sklenem, de tudi jez podeljene odpustike zadobim, in se dobrih del, ki se v nji zgodé, udeležim, v zadostenje za svoje grehe, in v pomoč ubozih duš v vicah.

O moj Jezus! sprejmi vse ude te bogoljubne bratovšine in zakleni jih v svoje nar svetejši Serce, de tvoje Božje ljubezni goré, in iz te ljubezni tvoje Božje zapovedi in dolžnosti svojiga stanú natančno spolnujejo! Amen.

XIII.

L i t a n i j e

od presvetiga Serca Jezusoviga.

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Oče nebeški, vsigamogočni Bog,

Sin, vsiga sveta rešnji Bog,

Sveti Duh, resnični Bog,

Sveta Trojica, en sam Bog,

Presveto Serce Jezusovo,

Serce Jezusa, Sinú živiga Boga,

Serce Jezusa, Sinú prečiste Device,

Serce Jezusovo, dopadajenje nebeš-

kiga Očeta,

Serce Jezusovo, tempelj sv. Duha,

Serce Jezusovo, večna ljubezin pre-

svete Trojice,

Serce Jezusovo, raj Božjiga veselja,

usmili se nas!

Serce Jezusovo, studenec nebeške
 sladkosti,
 Serce Jezusovo, sedež večne milosti,
 Serce Jezusovo, morje usmiljenja,
 Serce Jezusovo, zaklad vsiga bo-
 gastva Božjiga,
 Serce Jezusovo, vir svete ljubezni
 in kesanja,
 Serce Jezusovo, konec vsiga usmi-
 ljenja nebeškiga Očeta,
 Serce Jezusovo, visokost Božje mo-
 drosti in znanja,
 Serce Jezusovo, potok, ki razve-
 seljuje mesto Božje,
 Serce Jezusa, našiga nebeškiga kralja,
 Serce Jezusa, našiga dobrega pastirja,
 Serce Jezusa, našiga usmiljeniga
 brata,
 Serce Jezusa, našiga preljubiga uče-
 nika,
 Serce Jezusa, nar ljubeznjivšiga
 ženina naših duš,
 Serce Jezusovo, zgled krotkosti in
 ponižnosti,
 Serce Jezusovo, studenec mirú in
 svetiga pokoja,
 Serce Jezusovo, nar popolniši po-
 doba našiga življenja,
 Serce Jezusovo, tolažba žalostnih,

usmili se nas!

Serce Jezusovo, pribežališe v skuš-
 njavah in nadlogah,
 Serce Jezusovo, veselo prebivanje
 čistih duš,
 Serce Jezusovo, veselje vsih zvo-
 ljenih,
 Serce Jezusovo, studenec vsih svetih
 misel in želj,
 Serce Jezusovo, luč popotnikov,
 Serce Jezusovo, altar sprave,
 Serce Jezusovo, ognjeni studenec
 Božje ljubezni,
 Serce Jezusovo, hrepenenje in nar-
 slajši ljubezen vsih svetih duš,
 Serce Jezusovo, zavoljo nas na oljski
 gori žalostno in otožno do smerti,
 Serce Jezusovo, oslABLJENO od ker-
 vaviga potú,
 Serce Jezusovo, pečeno od žalosti
 zavoljo naših grehov,
 Serce Jezusovo, na križi s sulico
 prebodeno,
 Serce Jezusovo, upanje umirajočih,
 Serce Jezusovo, večno veselje vsih
 svetnikov v nebesih,
 Serce Jezusovo, krona vsih stvari
 Božjih,
 Bodi nam milostljivo; zanesi nam, o Serce
 Jezusovo!

Bodi nam milostljivo; usliši nas, o Serce Jezusovo!

Vsiga greha,
Zanemarjenja presvetiga navdaja-
nja,

Vse nepobožnosti in mlačnosti,
Vse merzlote do svoje Božje ljubezni,
Vsih nečistih misel in želj,

Vse slepote in terdovratnosti serca,
Po svoji čudni krotkosti in ponižnosti,
Po svoji nar večji čistosti,
Po svojim usmiljenji, in prizanesljivi
milosti,

Po svojim skrivnim življenji,
Po svoji revšini in sveti pokoršini
do smerti na križi,

Po svojim preljubeznjivim zaderžanji
med ljudmi,

Po svojim notranjim miru,
Po svoji usmiljeni ljubezni do nas
grešnikov,

S kervjo in vodo, ki si jo v naše
očiščenje in posvečenje prelilo,

Mi grešniki,

De svojo sveto in čisto ljubezen
v naše serca vliješ,

De naše serca k posnemanju svojih
čednost vlečeš,

reši nas, o Serce Jezusovo!

te prosimo,
usliši nas!

De nam pravo ponižnost, krotkost in
 notranji mir dodeliš,
 De vse misli in želje našiga serca
 očistiš in posvetiš,
 De nas in vse ljudi razsvetliš in k
 spoznanju svoje Božje ljubezni
 pripelješ,
 De nas v britkosti tega življenja mi-
 lostljivo poživiš in poterdiš,
 De svojo sveto ljubezen v nas vedno
 množiš,
 De ob naši smertni uri naše duše v
 svoji sveti rani skriješ,
 De nas v veličastvo svojih zvoljenih
 vzameš,
 O presladko Serce Jezusovo,
 Jagnje Božje, ki grehe sveta odjemlješ;
 zanesi nam, o Serce Jezusovo!
 Jagnje Božje, ki grehe sveta odjemlješ;
 usliši nas, o Serce Jezusovo!
 Jagnje Božje, ki grehe sveta odjemlješ;
 usmili se nas, o Serce Jezusovo!

te prosimo, usliši nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Oče naš . . . Češena si Marija . . .

Ÿ. Pomagaj svojim služabnikom, o Gospod!

R. Ki si jih s svojo drago kervjo odrešil.

Ÿ. Gospod, usliši mojo molitev!

R. In moje vpitje naj do tebe pride.

M o l i m o.

Ozri se, prosimo, vsigamogočni večni Bog! na preljubeznjivo Serce svojiga Sinu, nad katerim imaš dopadajenje, in odpusti nam zavoljo tega preljubeznjiviga Serca naše grehe, odverni od nas zasluženó šibo, vlij v naše serca svojo ljubezen, ohrani, vižaj in pripelji nas v večno življenje. Amen.

XIV.

V s a b o t o.

Premišljevanje od deviške Matere Božje.

Božja Mati in Devica! vse je v tebi veliko in občudljivo, in človeško zapopadljivost preseže. Nihče ne more zapopasti tvoje vrednosti; nihče premeriti tvoje velike moči, ki jo pri Bogu imaš; nihče izgovoriti tvoje premile dobrote;

nihče ni v stanu visokosti tvojih čednost doseči. Če na-te mislim, o Devica! vidim vselej nov čudež; vidim devico, ktera je porodila, — in Boga porodila, — in ktera je po rojstvu vedno čista devica ostala. —

Kako posebno in občudljivo je zares tvoje devištvo, ki je Besedo Božjo v deviškem naročji Očeta najdló, s svojo čezangeljsko lepoto navzelo, in po svoji čistosti z nebes potegnilo. Bog ni mogel nobene druge matere na zemlji imeti, kot devico, in scer zmed vsimi devicami nar čistejši, in taka devica ni mogla družiga, kot Boga samiga roditi.

Ti, o Marija! si tista devica, tista preserčna Božja Mati. Ti si zares med vsimi devicami nar posebniši, nar lepši in čistejši Devica, ktera blišeče nebeške luči in zveličane duhove v čistosti presežeš, in ktera si od Boga sv. Duha spočela.

Nobeno devištvo se ne more s tvojim devištvam primerjati; zakaj ti si prva vsim drugim devicam z zgledam naprej šla, in prva iz teh hčer Bogu, svojemu Gospodu, devištvo obljubila in darovala, in za tega voljo si ti pred vsimi družimi hčerami zaslužila, de je Bog sam hotel v tvojim telesu po telesno prebivati. Poglej, o prečudna Mati in Devica! ne-

popisljivo število devic, ktere vse so mesene sladnosti in posvetno čast zaničevale, in se Jezusu, tvojimu Božjimu Sinu, v vedno službo darovale; glej, kako so clo angeli na zemlji tvojimu Sinu služili. Te vse v tebi svojo kraljico spoznajo: one so duhovni sad tvojiga rodovitiga devištva. Tvoje devištvo jim je pot pokazalo, in jih h Kristusu pripeljalo.

O Devica vsih devic, kako ljubo in drago ti je bilo tvoje sveto devištvo? s kolikšno skerbjo si ga varovala? s kako lepimi čednostmi si ga ti ozaljšala? Tvoja družina so bili nebeški angeljci, tvoje razveseljevanje je bilo premišljevanje Božje postave; tvoj kratki čas je bilo delo in samota. Svetu in vsim posvetnim sladnostim si odmerla, in z vednim krotanjem svojih počutkov si si dragi zaklad svojiga devištva ohranila.

Kako te hočem vredno častiti in hvaliti, in kako tebe nasledovati, kakor bi rada? Vender, o sveta Devica! z gnado Božjo in tvojo priprošnjo si vse upam. Torej se tvoji materni ljubezni priporočim, in prosim, de pri Kristusu Jezusu, svojim ljubim Sinu za me prosiš. Amen.

XV.

Lavretanske Litanije.

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Oče nebeški, vsigamogočni Bog,

Sin, vsiga svetá rešnji Bog,

Sveti Duh, resnični Bog,

Sveta Trojica, en sam Bog,

Sveta Marija

Sveta Mati Božja,

Sveta devic Devica,

Mati Kristusova,

Mati milosti Božje,

Mati prečista,

Mati brez madeža,

Mati nedolžna,

Mati presveta,

Mati ljubeznjiva,

Mati prečudna,

Mati našiga Stvarnika,

Mati našiga Odrešenika,

Devica modra,

Devica častitljiva,

Devica hvale vredna,

Devica mogočna,

usmili se
nas!

za nas Boga prosi!

Devica usmiljena,
 Devica verna,
 Podoba pravice (bogaboječiga živ-
 ljenja),
 Sedež modrosti Božje (Mati Jezusa,
 večne modrosti),
 Začetek našiga veselja (Mati Jezusa,
 našiga ediniga praviga veselja),
 Posoda duhovna (prebivališče svetiga
 Duha),
 Posoda časti vredna (zveličana Mati
 Božjiga Sinu),
 Posoda vse svetosti (zgled pobož-
 nosti),
 Skrivnostna roža (zavoljo nedolžnosti
 in vse vnemajoče ljubezni Božje),
 Turn kralja Davida (ker nas močno
 brani pred sovražnikom našiga
 zveličanja),
 Turn slonokosteni (nar imenitniši žen-
 skiga spola),
 Hiša zlata (nar čistejši prebivališče
 Jezusa, kraljev kralja),
 Skrinja miru in sprave (Mati Jezusa,
 ki nas je z Bogom spravil, in nam
 mir dodelil),
 Vrata nebeške (Mati Jezusa, po kte-
 rim samim zamoremo v nebesa
 priti),

za nas Boga prosi!

Zgodnja danica (ker je njeno rojstvo
čas bližnjiga odrešenja oznanovalo),

Zdravje bolnikov (zavoljo zdravja, ki
ga jih toliko na duši in telesu po
njeni prošnji zadobi),

Pribežališe grešnikov (zavoljo njene
prevelike ljubezni do skesanih greš-
nikov),

Tolažnica žalostnih,

Pomoč kristjanov,

Kraljica angeljev,

Kraljica očakov,

Kraljica prerokov,

Kraljica apostelnov,

Kraljica marternikov,

Kraljica spoznovavcov,

Kraljica devic,

Kraljica vsih svetnikov,

Kraljica brez madeža izvirniga greha
spočeta,

Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemlješ;
zanesi nam, o Gospod!

Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemlješ;
usliši nas, o Gospod!

Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemlješ;
usmili se nas, o Gospod!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Oče naš ... Češena si Marija ...

Pod tvojo pomoč pribežimo, o sveta Božja porodnica! ne zaverzi naših prošenj v naših potrebah, temuč reši nas vselej vsih nevarnost. O častitljiva in žegnana Devica, naša gospa, naša srednica, naša besednica, naša pomočnica! s svojim Sinom nas spravi, svojemu Sinu nas perporoči, svojemu Sinu nas izroči.

Ÿ. Prosi za nas, sveta Božja porodnica!

℞. De bomo vredni obljub Kristusovih.

M o l i m o.

Pridi, o usmiljeni Bog! naši slabosti na pomoč; de po priprošnji svete Božje porodnice, na katero kličemo, iz svojih grehov vstanemo. Po Jezusu Kristusu, Gospodu našim. Amen.

Četerti oddelk.

Svete misli, notranji zdihleji, in pobožnosti, katerih se devica o mnogih okolišinah zamore čez dan poslužiti.

I.

Kadar se devica po noči ali zjutrej zbudi.

Moj Jezus! glej, jez ležim v tamoti; ti si luč ljudi, razsvetli me, de tebe in sebe spoznam!

Odpri mi oči, o večna Luč! de nikdar v smerti ne zaspim. Daj de bo sovražnik osramoten, ki me hoče od ljubezni tvoje odvrčevati.

Moj ljubi Jezus, obudi mene, svojo služabnico, k večnemu življenju, kadar prideš sodit.

Koliko zmed tvojih služabnic, o Gospod! te zdaj v tej uri hvali in časti, ko jez svojimu telesu in svojimu duhu počitek dajem. Združi moje serčne želje z njih gorečnostjo. Ti veš, o Bog! de s tem počitkam družiga ne išem, kot svoje moči poživiti, de ti bom ložeje služiti mogla. Po noči sim te iskala, ker si ti

moj cilj in konec, in moje zveličanje; in
zjutrej zgoodej hočem na-te misliti in tebe
hvaliti, de se milostljivo v me ozreš.
Moje serce te ljubi, in moja duša po
tebi koperni. Kdaj bom k tebi prišla,
in pred tvojim obličjem stala!

(Tudi še druge svete misli in ljubeznjive zdih-
leje utegneš obuditi.)

II.

*Kadar se devica oblači, ali k počitku
spravlja.*

Daj, o Bog! de stariga človeka s
svojimi deli sléčem, in noviga oblečem
po podobi Jezusa Kristusa.

Obléci me, o moj Zveličar! s sva-
tovskim oblačilam svoje posvečujoče gnade
in s čednostmi, ktere od mene tirjaš. Kako
dolgo, o Gospod! bom jez temu umer-
ljivimu telesu stregla, ktero bo červam v
jed? Daj, de velikoveč za svojo dušo
skerbim, de kdej oba v časti vstaneta.
Daj, o moj Bog! de vselej v vsi spo-
dobnosti, sramožljivosti in častitljivosti
pred teboj hodim.

Tudi se zamore med oblačenjem in slečenjem
kaka ustna molitev opraviti

III.

Pred in med delam.

Iz ljubezni do tebe, o moj Bog in nar veči Dobrota! delam to delo. Cilj in konec, ki ga v tem delu pred očmi imam, ni moja lastna korist, ni moj časen dobiček, ne želja ljudem dopasti, temuč tvoja sveta volja, ktera to delo od mene tirja.

Moje delo je scer malo vredno in zaničljivo v človeških očeh; pa jez ne išem ljudem dopasti, temuč tebi, o Bog, ki si moje življenje in moje zveličanje.

Kako blažen in kako radodaren si ti, o Bog! de nar manji reči, ki se iz ljubezni do tebe počno in dopernesó, z nebesi plačaš. Bi mar jez hotla toliko srečo zanemariti?

Oh! koliko dni in ur sim v nečimurnosti, v strežbi svojih telesnih počutkov, v praznih pogovorih, in v postopanju doprinesla; kako ojster odgovor bom mogla za tega voljo tebi dati, če se me ne usmiliš?

Kaj je časna sreča in majhno plačilo, ki ga svet daje? In pri vsim tim se dirja in peha po dnevi in po noči, zgodej in pozno, de se kaj vjame. Kaj? ali si ti tako nizek, o Gospod veliča-

stva! — ali so tvoje obljube tako majhne, de bi se nič ne storilo iz ljubezni do tebe? In kaj toliciga tirjaš, o Bog! od mene in vsih ljudi? O veliko mánj, kakor nezvesti in malopridni svet hoče od mene imeti.

Jezus, tvoj ljubeznjivi Sin, ki je nebo in zemljo vstvaril, je skoz trideset let svoje roke na nizke dela polagal; ali se morem jez po takim zgledu dela sramovati, ki sim revna grešnica, in po pravični sodbi k delu obsojena? S trudam in delam Jezusa Kristusa sklenem svoj trud in delo. Jezus je delal, ker je bila tvoja Božja volja, tedej hočem tudi jez zavoljo tega delati.

V pokoršini in podložnosti bo moje veselje; ker dobro vem, de si, moj ljubi Jezus, v pokoršini celo svojo življenje doprinesel.

O častitljiva Kraljica nebes in zemlje! ti si una serčna žena, ki je predivo in volno v roke jemala, in nizke hišne opravila v tihi samoti opravljala.

Devica zamore med delam druge svete občutleje ljubezni, upanja, hvaležnosti, ali drugih bogoljubnih čednost obuditi, in se po prijateljsko z Bogam pogovarjati, in z duhovnimi pesmimi svoje delo polahkati. Posebno pa naj pogostokrat dober namen ponavlja.

IV.

Kadar ura bije.

O moj Bog in moje zveličanje, de bi te pač ljubila to uro in vse trenutke svojiga življenja! Tebi, moj Jezus! naj živim, tebi naj umerjem, tvoja naj bom zdaj in vekomaj!

Kdaj neki bom tebe ljubila in ne več žalila? Kdaj vender se bom po tvoji sveti volji ravnala? Daj, o moj Jezus! de vedno olja dobrih del v svojo svetilnico nosim, in sim vselej pripravljena ti odgovoriti, kadar me boš poklical.

V.

Kadar devica z doma gre.

Moj Gospod in moj Bog! ne zapusti me, in ne odstopi od mene. Ti veš za mojo slabost, in moj lahkomišljeni duh ti je dobro znan.

Obvaruj, o Bog! moje stopinje na poti pravičnosti. Ne daj, de bi v tako priložnost zašla, kjer bi moje telo in moja duša zamogla ognjusena biti.

O Bog! prosim te, de me tvoj angel vedno spremlja z doma, in zopet na dom pripelje.

O večna in prava Lepota! odvracuj moje oči od minljive in goljfine lepote sveta. Zamaši moje ušesa pred hudobnim pogovorom posvetnih otrok, in obvarovaj moj jezik, de pred ljudmi ničesar ne govori, kar bi bilo tvoji časti nasproti in kar bi utegnilo bližnjimu škodovati.

Bodi, o preljubeznjivi Jezus! vselej pred menoj, kjer hodim in stojim, in govori k mojemu sercu; ker le ti samo zamoreš mojo dušo razveseliti. Sveta Devica! varovaj svojo služabnico na duši in telesu!

VI.

Molitev pred jedjo.

Nebeški Oče, blagoslovi in požegnaj nam jed in pijačo, ki jo bomo po tvoji veliki dobroti zavžili, in daj nam k tem gnado in ték, de bo vse k tvoji časti in k našimu dobrimu, in de nas od tvoje ljubezni nikdar nič ne loči, po Kristusu Gospodu našim. Amen.

Oče naš ... Češena si Marija ...

Po jedi.

Nebeški Oče, zahvalimo te, de si nas nevredne nasitil, in svojih dobrot po

očetovsko deležne storil, in de ne jenjaš nam svojih dobrot milostljivo deliti. Čast in hvala bodi tebi, o Bog! v nebesih, mir ljudem na zemlji, milost našim dobrotnikom, večni pokoj vsim vernim dušam v vicah, in nam po tem življenji večno zveličanje, po Kristusu Gospodu našim. Amen.

Oče naš... Češena si Marija...

VII.

Svete misli med jedjo in pijačo.

Kako dobrotljiv si ti, o Bog! de mi jed in pijačo daješ, desiravno velikrat nič družiga kot nehvaležnost od mene ne prejemaš. — Koliko ljudi, ki so boljši, kakor jez, terpi zdaj lakoto in žejo, in se hrani s kruham solz.

Ko bi bil ti, o predobrotljivi Oče! z mano, kakor z veliko drugimi revnimi grešniki ravnal, bi morebiti mogla v večni lakoti in žeji, v peklenskim plamenu sedeti. Kako se ti zamorem za to zahvaliti, o velika Dobrota! Ti si, o ljubeznjiva Previdnost, jedi prijeten slad dala, ne k nezmernosti, temuč de se teh darov brez gnjusa poslužiti zamorem. Oj,

kolikrat sim neporednim željam trebuha stregla, in te s tvojimi dobrotami razžalila! Mi daš veliko, je to tvoja dobrota; mi daš malo, je to vender vselej več, kot zaslužim; in kako morem godernjati ali nevoljna biti, če mi jed in pijača ni po volji, ko vender vem, de ti, moj Zveličar! si bil z žolčem napajan, in si lakoto in žejo terpel.

Ne daj, o moj Bog! de bi poželjivost trebuha v meni kraljevala. Moja jed naj bo, de tvojo sveto voljo vselej spolnujem, in živim od besede, ktera iz tvojih ust pride, in ktera edino mojo dušo nasititi zamore.

VIII.

O sprehajanju, ali o družih dopuštenih veselicah.

Moj Bog in moje vse! de bi se moje moči spočile, in ti po tem toliko boljši služim, se kratkočasujem. V posvetno veselje pa jez nikakor svojiga zveličanja ne postavljam; temuč v to, de si ti moj nar ljubši Oče, in jez tvoja hči. Upanja, ki ga imam, tebe kdež vživati, me veseli, tvoja dobrota me tolaži, in tvoja ljubezen moje serce prevzame.

Kadar se s človekam pogovarjam, daj mi tvojo notranjo pričujočnost občutiti, ter reci moji duši, de samo ti si moje zveličanje. Kjer ti k meni ne govoriš, o večna Resnica! tam je vse veselje in prijetnost prazna in revna; in kjer si ti pričujoč, o Sladkost moje duše! tam sta križ in terpljenje ljuba in prijetna.

Kdaj te bom, o nezapopadljiva Lepota! popolnoma v lasti imela? Kdaj te bom uživala, in vse veselje sveta zaničevala? Moj nar slajši Jezus! ti si vse moje veselje in prijetnost, vse moje upanje in radost.

IX.

O lepim vremenu.

O Bog, ki razveseljuješ mojo dušo po čudežih vidne nature, pokaži ji tudi svojo skrito neskončno lepoto, de te še bolj ljubim in po tebi hrepenim. Ti, o Jezus, si solnce pravičnosti, pusti svoje milostljive žarke v moje serce sijati, razsvetli mojo slepoto, in preženi noč mojih pozemeljskih želj! Če lep obraz neba in lep red tvojih del naše oči razveseljuje: koliko bolj imajo tvoje nar popolniši lepote naše serca prevzeti in z ljubeznijo užgati!

Vse gore in doline, vsi potoki in vode, vse polja in gojzdi, vse živali na zemlji in ptice pod nebam, vse svetlo goreče luči na nebu mi pripovedujejo od tvoje večne moči in modrosti, ter mi pravijo, de si jih ti k moji službi in k spoznanju tebe vstvaril. Ali samo jez bi zamogla tebe pozabiti, in svoje misli od tebe odverniti, ki si ti, o Bog! lepši, kot vse, kar z očmi vidim! O kako veličastno mora še le tvoje prebivališče in tvoj sedež biti, ko je že podnožje tvoje tolikanj lepo!

X.

O hudim vremenu, naliwu, bliskanji in gromenji.

Zakaj si žalostna, moja duša, kadar se černi oblaki po nebu vlačijo? ko se po neumnosti le smejaš, kadar se hude misli in nerodne želje po tebi sprehajajo, tvojo pamet zatemné, in svetle žarke Božjiga Duha pred teboj zakrivajo? Ti, o Bog! se na zemeljskim okrožji le igraš, in — naše plašno serce se že vstraši. Oj! kako bomo še le takrat trepetali in stermeli, ko bota na dan strahu nebo in zemlja v ognji stala, zvezde z neba pa-

dale, solnce in mesec otemnela, in vsa natora se razkrušila!

Čimu se hočem skrivati, ko ogenj iz černiga oblaka šviga; ker na dan tvoje jeze se nikakor ne bom mogla skriti?

O Bog veličastva! presuni s svojim straham moje meso in mojiga duha, de te nikdar ne žalim. Če se le samo tebe bojim, mi nebo in zemlja ne moreta škodovati, ker me ti varuješ. Stori z mojim telesam, kar hočeš, o Gospod, le moje duše se usmili!

(O taki priliki zamoreš Evangelii sv. Janeza brati; — ali litanije Matere Božje moliti.)

XI.

V velikih bolečinah, nadlogah in preganjanji.

Gospod! naj se zgodi tvoja volja! Ti si že to za dobro spoznal in čez-me poslal; le poterpežljivosti te prosim in tvoje ljubezni. Scer stori, kar hočeš, kakor, in kakor dolgo hočeš. —

Moj Bog! ne šteji jim v greh, ki so me razžalili; in kakor jez hočem, de mi ti zanesesh, tako prosim, de jim njih hudobijo odpustiš. —

O prelubi Oče! koliko več zlega

sim zaslužila, ako bi me ti po vrednosti kaznoval? In kako se smem čez časno zlo pritožiti, ko bi mogla večno pogubljenje terpeti, ako bi me ne bila tvoja milost te kazni rešila? Ali ni bolji za-me, de tukaj bolečine, uboštvo, zaničevanje, žalost in nadloge enake revni-mu Lacarju terpim, kakor pa de bi se mi z evangelijskim bogatincam dobro go-dilo, in bi tamkej v pekel pokopana bila?

Kaj je kratko terpljenje na svetu, če si z njim večno veselje zaslužiti zamo-rem? Kolikrat sim te prosila, ti, o moj Bog in Zveličar! de moje serce očistiš, moje posvetne želje vstaviš, de mi neči-murnost sveta odkriješ, in mojiga duha od pozemeljskih reči na nebeško oberneš; to storiš, o večna Dobrota, ko mi križ in terpljenje pošleš; tedej z voljno poterpež-ljivostjo in hvaležnostjo oboje sprejmem.

Kaj li niso device, ki so okoli tebe, na zemlji poterpele! ker ene so svet in vse veselje zaničevale, in v vednim za-tajvanji in zatiranji svojiga života, v revšini, v trudu in delu, v postu, čuva-nji in v ojstrih pokorilih svoje dni doper-nesle; ene pa so v revšini in po ječah lakoto in žejo, vročino in mraz, bo-lečine in bolezni terpele, in po mnogoterih

martrah zate svoje življenje dale; — in jez bi ne mogla kaj manjšiga terpeti, ko vender hočem nebesa doseči?

In ti, o moj Jezus! ki si moja pot in moje življenje, kaj li nisi ti v tem umerljivim življenji mogel terpeti? Živel si v nar večim uboštvu, si bil zaničevan, zapušen, preganjan, k smerti obsojen, na križ perbit, in na križi umorjen. Ali bi hotla zdaj jez še kaj družiga ljubiti, kakor križ in nadloge? Bi li mogla potem tebe nasledovati in s teboj kraljevati, ko bi s teboj nič terpeti ne hotla?

Terpeti in vojskovati se hočem iz ljubezni do tebe, svojiga križaniga Zveličarja; s tabo na križi viséti, s tabo od ljudi zaničevana in preganjana biti, s tabo v britkosti, in oropana biti vse tolažbe, to naj bo moje veselje in življenje.

XII.

*Kadar se prazne in nečimurne želje
v sercu vzdigujejo.*

O ti večna in nezapopadljiva Lepota Božja, česar zamorem poželeti na zemlji, in česar v nebesih razun tebe, ker samo ti zamoreš mojemu sercu zadostiti in moje želje spolniti?

Kako se morem veseliti, če ti, o Bog! moje življenje in zveličanje nisi? Kako zamorem vesela biti, ako se tvoj sveti Duh žali, in moje serce zapeljuje?

Kaj sim si na dobički, če me ljudje ljubijo, ki so umerljivi; če me pa ti, ki si večni, zaničuješ, in svoje prijaznosti za nevredno spoznaš? In kaj sim si na zgubi, če me malopriden svet zaničuje, in me ti, moj Bog in moje vse, ljubiš?

O ti vselej nova in zmirej večna Lepota! po tebi zdihuje moja duša po dnevi in po noči. Tebe hoče premišljevati in vselej ljubiti; s tabo hoče govoriti, ker v pogovoru s teboj ni grenkosti!

Kje pa si, moj Bog, de ti svoje serce odkrijem? Ne najdem te pri goljufni nečimurnosti, zakaj ti si večna Resnica. Ne najdem te pri plesu in igri, kjer tvoj sovražnik gospoduje, tudi ne pri hrupu in šumu, temuč v samoti govoriš ti k sercu, pa ne z nečimurnimi in prevzetnimi, temuč s ponižnimi devicami.

Moj Jezus! kaj bi jez mislila od te prazne veselice, od te sladnosti, ktera me zdaj vabi, takrat, ko bo merzel smertni pot moj obraz pokrival? In kako bi mi bilo pri sercu takrat, ko boš na dan svoje

časti vse prijatle tega sveta spred svojiga obličja pahnil?

Ti, moj Jezus! si živel brez posvetniga veselja in kratkočasa, in si v tihoti moje grehe objokoval: bi li jez svoje revšine pozabiti in se smejati zamogla, ko imam toliko vzrokov se jokati?

O Marija, Mati Jezusova, samotna in ponižna Devica! sprosi mi, de bom tudi jez s teboj svet zaničevala, in zaničevanje svetá veselo prenašala!

XIII.

Zoper nečiste misli in želje.

Gospod! ti si moja luč in pribežališe; pridi mi na pomoč, in reši me. Ti veš, o moj Bog! de te ljubim; raji tavžentkrat umerjem, kakor de bi te razžalila. Ti si moj Oče, in jez sim tvoja hči, ktero ljubiš; spomni se moje slabosti in svoje milosti.

Kako? ali bi hotlo moje serce, ki si ga vstvaril, ki si si ga odkupil in posvetil, tebi nezvesto biti? Jez sim ti, moj Jezus! tolikrat obljubila, de te hočem večno ljubiti. Sovražila bi te le in z judi križala, če bi v te hudobne misli dovolila!

Nar svetejši Devica! jez sim ti svoje telo in svojo dušo izročila, de oboje obvaruješ: nikar me ne zapusti!

XIV.

Če pogled kaciga človeka napčne misli in želje zbudi.

O Bog! kako goljfiga in minljiva je vsih ljudi lepota, ktera se s smertjo v gerdo ostudnost spremeni in nesterpljiv smrad od sebe daje, ter bo od červov snedena. Če bi tebe, med vsimi nar lepši Jezus! viditi mogla, kako hitro bi se mi pristudilo, kar se mi nad ljudmi lepiga in ljubiga zdi; in če je tû na zemlji tvoj obraz tako lep bil, kako je še le v nebesih lep?

Koliko milijonov svetih devic je tebe, prelepi Jezus! ljubilo, in zavoljo tebe vso minljivo človeško lepoto zaničevalo; kako smem tedej jez zavoljo revniga, malovredniga človeka tebe pozabiti? Po tvojim svetim devištvu, in neomadežanim spočetji, nar čistejši Devica! naj boste moje meso in moje serce očisene.

XV.

O večkratnih in hudih skušnjavah.

Moj Jezus! zavoljo ene gerde in ostudne sladnosti bi te hotla zapustiti in razžaliti? Kam hočem iti, moj preljubi Jezus! če tebe zgubim, ki si moje edino upanje in veselje?

Hočem li s tako ostudnim greham svoje teló ponečastiti, ki je tvoje prebivališče? ali tvojo sveto kri z nogami pohoditi, svetiga Duha žaliti in iz svojiga serca pregnati, ter hudičeva sužnja postati? Oh moj Jezus! tega ne pusti! Oh ne pusti, de bi kak trenlej ostudno sladnost uživala, potlej pa večno spred obličja tvojiga pahnjena bila! večno, večno s smradljivimi kozli in terpečimi hudiči v brezni stokala in jokala; zakaj kdo mi je porok, de bom pokoro storila?

Ali tvoje nar slajši Serce, o moj Jezus! bi jez ranila in svojimu nar boljšimu prijatlu nezvesta bila? Smert, in vse mogočne martre hočem raji prestati! Kako junaško so se tvoje device, o ljubček devištva! vojskovale zoper vabila nesramnežev, zoper vedno in strupeno navdajanje nečistiga duha, in zoper napade svojiga lastniga mesa? Bi li jez

hotla serčnost zgubiti, ko vem, moj Jezus! de ti to skušnjavo dopustiš, de me poskusiš in mojo stanovitnost poplaščaš? O nočem ne obupati, naj bodo ti napadi kolikorkoli veliki; vojskovati se hočem do zadnje kaple kervi; sej ti, o Bog! le privoljenje v nje kaznuješ!

Moj Jezus! darujem ti svoje serce in svoje telo, ter hočem tvoja biti, ravno kakor si ti moj.

XVI.

Spodbudovanje k upanju in stanovitnosti v maloserčnih mislih, v zapušenosti in žalosti.

Maloserčna duša! čemu se daš od prevelike žalosti in tuge navdati? Ali ne veruješ v nar milšiga Odrešenika ljudi, kateri te kot oče ljubi? Česa se pri takim očetu bojiš?

Ti le misliš, ali se ti le dozdeva, de te je zapustil in spred svojiga obličja pahnil; pa se motiš. On je v tvojim sercu, in te uči, kako mu imaš brez tolažbe služiti, in zavoľjo čiste ljubezni v svojim naprejevzetji ostati. Tako terpi tedej, in stanovitna ostani, dokler te zopet ne obiše.

Spomni se, de je čas poskušnje prišel, kjer moraš kakor zlató v ognji očišena biti! de boš pripravna, veči gnade prejeti, ktere ti je tvoj preljubi namenil. Spomni se dni, v kterih te je tako milo tolažil, tako čudno razsvetlil, in s toliko darovi obdaroval.

Če si od njegovih sladkost pokušala, zakaj ga hočeš zapustiti in nad njegovo ljubeznijo precej obupati, ko ti šibo pokaže? Vse duše, ki jih ljubi, navadno včasih tepe in se na videz od njih loči, de se čez druge ne povzdigujejo, in ne na svoje lastne moči, temuč na njegovo pomoč zanašajo. Jezus, tvoj preljubi, je bil na križi od svojiga Očeta zapušen, od svojih pozabljen, od svojih sovražnikov nar huje preganjan, od vsiga ljudstva zaveržen, na telesu in duši z neznanimi bolečinami in britkostmi obiskan. In te martre je on vedno celo svoje življenje v sercu nosil. In ti bi ne mogla iz ljubezni do Jezusa kaj terpeti, ker je on za-te toliko terpel? Ti moraš terpeti, ali pa se Jezusovi prijaznosti odreči. Jezusa ljubiti, kadar te tolaži in z nebeškimi sladkostmi napolnuje ni ravno tolika reč; ali v terpljenji in žalosti, v

stiski in sili njemu zvesta ostati, to je velika čednost.

Če te Bog tepe, kadar mu po svojih močeh služiš, zahvali se mu, de te svojiga križa povrédni. Če pa s tabo tako ravna, ker si mu nezvesta bila, in zoper notranjo razsvetljenje ta ali ta pregrešek storila, ponižaj se, spoznaj svoje zadolženje, s potertim sercam mu hiti v naročje, in vidila boš, de bo od svoje jeze odnehal, in te kakor popred ljubeznjivo objel in tolažil.

XVII.

Kako naj se duša v takih britkosti in težavah zaderži.

1. Pomisli, ali se niso morebiti dušne težave pričele, od kar si radovoljni pregrešek doprinesla. Nad dušami, ktere je Bog izvolil, dostikrat nar manji nezvestobo kaznuje s tem, de jim vso tolažbo odvzame. Takrat je nar boljši pomoček, zopet potolažiti se, ta, de svoj pregrešek spoznaš in z enim ali drugim spokornim delam zbrišeš, in bodi toliko ojstreji s sabo, če je ta pregrešek zoper ljubezen do bližnjiga.

2. Zamore tudi ta otožnost in britkost od goste in težke kervi, od vrančne bolezni

in od črniga žolča priti, kar se da iz unanjih znamenj te bolezni spoznati. V taki okolišini se posluži natornih pomočkov, otožne misli prepoditi, kakor: kakiga prijetniga dela z rokami, ali nedolžniga kratkočasa, ali kake spodobne družbe; od čeznatornih pomočkov pa se tistih posluži, kateri v tebi upanje in ljubezen do Boga množé. Posebno pa potrebuješ v tej reči razumniga duhovniga spovednika.

3. Če pa si dolgo časa že v mlačnosti in merzloti živel, in navdajanje sv. Duha, kateri te je k popolnišimu življenju znotraj nagiboval, zaničevala, misli, de je tvoja notranja težava in žalost kazen tvoje nezvestobe, in de ti Duh Božji notranji mir odrekuje, ker ga v unanjih rečeh išeš. Ponovi v novič svoje dobro naprejevzetje, in užgi ugasnjeno gorečnost, de te Duh Božji popolnoma ne zapusti, in de ne prideš v neobčutljivost in oterpnost sereá in v slepoto duha.

4. Če pa z vso mogočo pridnostjo Bogu služiš, in te vendar le žalost in strah, zamerza in maloserčnost napada; če te ljudje preganjajo, nerodno poželenje nepokoji, in peklenški duhovi z nar hujimi napadi martrajo, dobro zapomni in spolnuj to le:

1. Razodeni svojo nadlogo razumnimu spovedniku, de te poduči in zbrihta, in te iz tako nevarnih krivih potov po pravi poti k Bogu pelje.
2. Če pa tudi potem, ko si svojo težavo in nepokoj razumnimu spovedniku razodela, težavo še zmiraj čutiš, je ne iši s prazno posvetno kratkočasnostjo pregnati; temuč ostani v poterpežljivosti, in terpi, kakor dolgo Bog hoče.
3. Ne opusti nič od svojih pobožnost in navadnih vaj zavoljo zamerze in težavnosti, ki jo v njih čutiš.
4. Ne želi občutljive pobožnosti, ker bi scer zamogla od lažnjiviga duha zapeljana biti. Prava pobožnost obstoji v tem, de po svoji moči tisto storiš, kar od tebe tirjata Bog in tvoj stan.
5. V kaki britkosti se ne sili preveč, z Bogam pogovarjati, pošiljaj pa toliko bolj pridno kratke zdihljeje po svoji notranji potrebi k njemu, tako le:
 Moj Bog, usmili se mene! Moj Jezus, nikar me ne zapusti! Moj Bog, jez v tebe verujem! Moj Gospod! razveseli mojo dušo, ki tebe samiga ljubi! i. t. d.

6. Spomni se na Jezusovo presveto Serce, koliko britkost in žalost je ono občutilo, in ne bodi žalostna, če ti iz velike ljubezni dá kak del svoje žalosti in britkosti občutiti.
7. Spomni se, koliko so svete device in prijatli Božji na tem svetu terpeli.
8. Nikar si ne domišljuj, de si grešila, če se ti zdi, de si nad resnicami sv. vere dvomila (cviblala), ali znotraj priganjana bila strašne besede zoper Boga in svojiga Zveličarja izreči, ali kadar narostudniši misli in napade zoper deviško čistost čutiš, ko pa takih reči nimaš rada, in ti še veliko težavo delajo. To so dela peklenskiga duha, ktere ti ne morejo škodovati, dokler vanje ne privoliš. Nikoli pa veliko ne preiskuj, ali si vanje privolila, ker bi ti to zamoglo več škodovati kot koristiti.

XVIII.

Od sumov (škrupelnov), ali od britkosti zmotene vesti.

Velik razloček je med občutljivo in tanko, in med sumljivo (škrupelnasto) vestjo. Tanka vest ima notranji strah pred nar

manjšim greham in nar manjši nepopolnostjo, naj bo kakoršna koli hoče. Duša, ki Boga ljubi, navadno kmalo čuti storjen desiravno majhen pregrešek, ter ga za veliko hudo derži. Taka občutljiva tanka vest je vsim tim potrebna, kateri po popolnoma življenji hrepené.

Sumljiva (škrupelnasta) vest pa derži za greh, kar ni greh; ali rajta! za velik greh, kar je le mali greh, ali samo kaka nepopolnost, in večidel ta sumljivost obstoji le v nekterih rečeh, ker se v drugih rečeh nar veči grehi za majhne deržé, iz česar se vidi, de je to goljfija pekleniskiga duha.

Za mlačne in merzle kristjane sumljivost ni brez vsiga prida, ker jih od veliko grehov odvračuje. Tim pa, ki po popolnosti hrepené, so sumi (škrupelni) močno škodljivi, ker jim veliko nepokoja in raztresenja napravljajo, notranje dela sv. Duha zaderžujejo, ali nekoristne delajo, in po velikim nepokoji duhovno prostost in urnost odvzemó. Za tega voljo naj se devica pred tako boleznijo skerbno varuje; in ko bi bila že v njej zapopadena, naj vse potrebne pripomočke rabi, se iz nje skopati.

XIX.

Kako se sumov (škrupelnov) oprostiti.

Nar pred dobro spoznaj, če imaš sumljivo vest; kar zamoreš iz naslednjih znamenj spoznati:

1. Če brez velavniga vzroka in zoper misel bogaboječih in v vestnih rečeh učenih in znajdenih mož kako reč za greh imaš.
2. Če v dvomu (cviblu) zdaj tega, zdaj tega spovednika za svet vprašaš, in nobenimu ne upaš in ne verjameš.
3. Če nad kako rečjo stotere misli imaš, in jo zdaj za dobro, zdaj za slabo deržiš.
4. Če sama spoznaš, de si sumljive (škrupelnaste) vesti.

Potem ko si svojo bolezen spoznala, se naslednjih zdravil posluži:

1. Pomisli, de je to napuh in duhovna prevzetnost, če več deržiš na svoje dozdevanje, kakor na nauk in misel toliko razsvetljenih in učenih mož; in de je hudobna in kaznljiva prederznost, če za greh deržiš in pogubljuješ, kar sploh pobožni in razumni ljudje v enacijah okolišinah v navadi imajo.
2. Pomisli, de ta tvoj strah je velikoveč termasta svojoglavnost, kakor pravi strah Božji; zakaj, kdor se Boga boji,

je ponižen in se dá rad vižati tem, kateri so mu od Boga učeni in vižarji dani.

3. Ogibaj se takih spovednikov, in drugih takih svetovavcov, kateri tvojo duhovno tesnobo in tvoj strah množé, tudi takih bukev ne beri, ki te v sumljive dvome pripravljajo.
4. Izvoli si takšniga spovednika, kteriga za učeniga in modriga moža spoznajo. Skaži tistimu popolnoma pokoršino, ravno kakor Kristusu samimu.
5. Zaverzi prazno vestno tesnobo, in če se je ne moreš popolnoma znebiti, nosi s poterpežljivostjo težak križ.
6. Pomisli, de taka boječnost dela nar boljšimu Bogu in Zveličarju nečast in sramoto. Modri v I, 1. pravi: „Misli dobro od svojiga Boga, in iši mu dopasti v priprostoti serca.“
7. Posluži se naslednjih ali enacih svetih misel in iskrenih molitvic, kadar te sumljiva vest terpinči.

Moj Bog! daj mi umniga duha in ponižno serce, de se rada tistim voditi dam, ki si mi jih vodnike na mojim popotovanji dal.

Moj Jezus! koliko pregreškov in napčnost imam nad seboj zboljševati, ko si med tem po neumnosti glavo s takimi rečmi ubijam, katerih nimajo ne tvoja postava, ne tvoja sveta cerkev, ne moji duhovni vodniki za greh.

Jez sim sama nevednost, kaj drugiga; in sim vendar le toliko svojoglavna in terdovratna, de hočem več vediti, kot toliko svetih duš, toliko razsvetljenih duhovnih mož, kateri moj prazen strah zametujejo.

Ali nisim v številu unih farizejev in svetohlincov, kateri bolhe plujejo, cele kamele pa brez strahu požirajo? Jez vidim, de moja tesnoba in boječnost je zgolj domišlija in satanova zvijača, kateri me želi zmesati in tvoj sladak jarem, o moj Zveličar! otežiti. Zakaj sim vendar tako neumna, de mu verjamem, in sama sebe nezmožno delam, tvoje sveto navdajenje poslušati?

Kje bi bila potem, o Bog! moja ljubezen in moje otročje zaupanje v tvoje neskončno usmiljenje, če bi te toliko ojstriga preiskovavca moje vesti mislila, ko vendar vem, de me kakor milostljivi Gospod in Oče ljubiš!

Razsvetli me s svojo nebeško gnado,

in razodeni mi mojo resnično revšino in napake, katerih sim polna, katerih pa še ne spoznam.

Ne daj, o Bog, moj Gospod! de bi po drugim potu hodila, kakor po tistim, kteriga mi služabniki tvoje svete cerkve kažejo in po njem vodijo.

Peti oddelk.

Od večerne molitve devic.

I.

Devica naj večerne molitve nikdar ne opusti.

Gospod. 1. Moja hči! jez sim te celi dan na duši in na telesu ohranil, sim ti jed in pijačo dal, in veliko gnad dodelil; ali se ne spodobi tedej, de se mi zahvališ, preden spat greš?

2. Tudi je potrebno, de na mojo pomoč kličeš zoper skrivno zalezovanje peklenških duhov, kateri o ponočnim času okoli hodijo in išejo, nečuječe duše po nečistih mislih in domišljijah v greh zapeljati.

3. Ti si mene čez dan v več rečeh

razžalila, vedama in nevedama. In ako bi te, kakor se veliko družim zgodi, v tej noči poklical, kakšna bi pred me stopila? Ali bi ne imela — naj manj — dolgo štrafengo v vicah terpeti? Te pa zamoreš z otročjo popolnoma grevengo in kesanjem zbrisati.

4. Toliko ur, kolikor jih spanju daš, je zate zgubljenih, če poprej svojiga počitka meni ne daruješ.

5. Koliko ljudi mora to noč, v kateri ti sladko počivaš, v velicih telesnih bolečinah in v dušnih britkostih doprinesti? Kakšno terpljenje morajo duše v vicah terpeti in ti pa se dobro počutiš? In koliko oterpjenih grešnikov doprinaša v tej noči narostudniši pregrehe, s katerimi se v večno brezno pogrezujejo. Keršanska ljubezen tirja od tebe, de za žive in mertve moliš, in za-nje gnade in milosti prosiš.

6. Poklekni, in spodobno nar vikši Veličastvo Božje moli. Premaguj svojo lenobo, iz ktere mlačni kristjani le poverhi dremljivo molitev opravljajo, ali clo opusté, ter se enako neumni živini vležejo.

II.

Spraševanje vesti, preden spat greš.

1. Zahvala.

Moj Gospod in moj Bog! z nar večih hvaležnostjo, ki jo imeti zamorem, se ti zahvalim za vse milosti in dobrote, ki sim jih ves čas svojiga življenja in posebno ta dan od tebe prejela. Bodi zahvaljen in češen na vekomej!

2. Klicanje v sv. Duha.

Razsvetli me, o večna Luč! de razsvetljena grehe spoznam, ki sim jih zoper tvojo neskončno dobroto storila; taiste serčno obžalujem, in svoje življenje poboljšam.

3. Spraševanje vesti.

Tú premisli, v čim si se od zjutrej do te ure pregrešila. Preiskuj svoje misli, svoje želje, svoje besede in djanja, in dolžnosti svojiga stanu in poklica, in glej, ali se nisi v tém ali tém pregrešila. Narložej boš svojo vest sprašala, če premisliš, kako si se proti Bogu, proti svojimu bližnjimu in proti sama sebi zadržala,

Proti Bogu: Premisli, kako si svoje navadne pobožnosti in duhovne vaje opravljala. **Proti svojimu bližnjimu:** Ali nisi kaj mislila, govorila, ali storila, ali tudi opustila, kar je keršanski ljubezni nasproti. **Proti sama sebi:** Ali nisi s svojim telesam premehko ravnala, ali se kaj pregrešila s postopanjem, ali nezmerno jedjo ali pijačo, ali z nepotrebnim govorjenjem, ali radovednim gledanjem ali poslušanjem, posebno če je bila deviška čistost s tim oskrunjena. Sprašaj se čez jezo in drugo notranjo nagnjenje, in že cló čez svojo poglavitno strast.

4. Grevenga ali kesanje zavoljo storjenih grehov.

Moj nar ljubeznjivši Jezus! zakaj sim te zopet razžalila, in tvoje nar boljši Sèrce žalostila? Je li to tvoja nezmerna meni skazana ljubezen zaslužila! je li to, kar sim ti tolikokrat obljubila! Oh moj nar milostljivši Gospod, usmili se me! Iz celiga serca mi je žal, de sim tebe, neskončno dobroto kdaj razžalila! raji hočem umreti, kakor tebe še kdej rado-
voljno razžaliti.

5. Terden sklep.

To je moje resnično naprejšvzetje, operto ne na mojo nezvesto in revno obljubo, temuč na tvojo neskončno dobroto in pomoč, s katero mi je vse mogoče.

III.

Kratka molitev po spraševanji vesti.

Moj Bog v te verujem, na-te upam, tebe molim; tebe, o moja nar večí dobrota! ljubim, in raji hočem umreti, kakor še kterikrat tvojo neskončno dobroto razžaliti. Ohrani in obvaruj me to noč pred zalezvanjem pekleniskiga sovražnika. K tvoji večí časti se podam k počitku. Tolaži, o Bog ljubezni! vse tiste, kateri v bolečinah in težavah to noč živé. Razsvetli slepe in oterpnjene grešnike, de bi te ne žalili. Usmili se revnih, v vicah terpečih duš, po Jezusu Kristusu svojim edinorojenim Sinu!

Sveta Devica, brez izvirniga greha spočeta! v tvoje materno naročje se podam, in ti svojo dušo in telo izročim; bodi varhinja mojiga devištva, moja preljuba mati in priporočnica!

Sveti angel varh, moj zvesti vodnik in spremljevavec na potu mojiga seda-

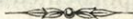
njiga življenja! tebi naj bom priporočena; varovaj, brani in ohrani me to noč vsih dušnih in telesnih nevarnost.

Sveta I., moja patrona in pomočnica prosi za-me z vsimi Božjimi prijatli, de bom v miru počivala in spala. Jezus! Marija! Jožef! Amen.

Oče naš . . . Češena si Marija . . . Verujem . . .

Kadar se slačiš, pomisli, de sta Bog in angel varh pri tebi, in zaspi v dobrih mislih. Poslušaj, kaj sv. Ambrož v tretjih bukvah od devic piše, namreč: „Jez hočem, de te spanje v premišljevanji Božjih reči dobi.“ In sv. Bernard (ad fr. de m. D.): „Ako spanja pričakuješ z zveličavnimi mislimi, bo noč tvoji duši svetla kakor dan.“

Če si sklenila, se zoper kako posebno hudobijo ali strast vojskovati, ali si eno čednost pridobiti, zamoreš po ali pred večerno molitevjo pregledati, kako si se ta dan v tem delu obnašala, koliko si v hudobii (strasti) in v čednosti rastla. Zapiši na popir, ali zaznamvaj si kako drugači. Odloči si čas svojiga počivanja, kteriga se potem natanko derži. Svojo posteljo si misli kakor grob, iz ktere morebiti ne boš več zdrava vstala.

Šesti oddelk.

Od daritve sv. maše.

I.

*Prava devica naj vsak dan sv. mašo
sliši.*

Gospod. Glej moja hči, kako jez ljudi ljubim, ker se, desiravno nevidno, vender resnično vsiga po Božji in človeški natori pod podobama kruha in vina pričujočiga po mašnikovih rokah Božjemu Veličastvu za-te na zemlji darujem, ki sedim v nebesih na desnici svojiga Očeta, in mu za-te svoje rane kažem.

Kar se je ob času mojiga terpljenja na gori Kalvarii zgodilo, to se ti v vsakdanji daritvi sv. maše pred oči postavlja in ponavlja. Jez sam sim mašnik in dar nove zaveze. Jez sam se svojimu Očetu v nebesih v klavno in spravno daritev za tvoje grehe darujem; sam se mu za toliko tebi

dodeljenih milost in dobrot zahvaljujem; sam za-te prizanašanja in usmiljenja tirjam; sam stanovitno za-te novih gnad prosim.

Pridi tedej, in skleni svojo molitev z mojo, svoje zgrevane zdihleje z mojimi, svoje prošnje in želje z mojimi. Kako bi mogel, moj Oče, svoje obličje od tebe odverniti, ko z menoj in po meni z njim govoriš? Ali kako bi zamogel jez sam tvoje prošnje zavreči, ko ob času zveličanja in blagoslova pred sedež moje ljubezni prideš?

Nebeški duhovi so pričujoči in me z nar globokejši ponižnostjo molijo; tvoji bratje in tvoje sestre mi služijo; mašnik je za-te skerb in se trese; in jez te kličem in vabim, de k meni prideš, ter tolažbe in pomoči pri meni išoš.

Kako li zamoreš, moja hči! še lena in nemarna biti, in ob času milosti in molitve v lenobi, v nekoristnim pogovoru in praznih rečeh kako veselje imeti?

Duša je od telesa imenitniši, tedej ne pomišljuj veliko, časne opravila za malo časa na stran djati, de meni služiš v zveličanje svoje duše. Ako ti pa pokoršina, okolišine, ali kaka bolehnost, ali tudi dalja tega ne dopusti, bodi v duhu pričujoča.

Kadar pa v cerkev greš k daritvi sv.

maše, pusti pred vratmi vse časne opravila, in kar koli bi utegnilo tvojiga duha raztresti; misli, de si v pričujočnosti svojiga Stvarnika in Odrešenika, kateri od tebe čisto in družih stvari prazno serce in zbraniga duha tirja. Ako te pa vender unanje reči zoper tvojo voljo nadlegovajo, ne bodi zato obupna in maloserčna, temuč oberni svojiga duha zopet k molitvi in notranji pazljivosti.

Ti si iz zemlje vstvarjena in torej ne moreš svojih misel popolnoma od pozemeljskih reči odtegniti, brez posebne gnade, ktera te čez časno povzdigniti zamore.

Hči. Nar ljubeznjivši Zveličar! jez sklenem, vsak dan, če bo le mogoče, sveto mašo slišati, in tebi takrat z vso mogočo pridnostjo streči, ter te z vsimi nebeškimi duhovi kot svojiga Boga moliti.

Molitve pri sv. maši.

Napeljevanje

s pridam biti pri sv. maši.

Hočeš pri nar svetejši daritvi svete maše s pridam biti, je po mislih učenih mož nar boljši in cerkvenimu duhu nar bližej, de se z mašnikovimi mislimi pri altarji zediniš.

Mašnik pa daruje to **Božjo** daritev pred vsim družim, de šteri poglavitne dolgovo poplačuje, ki jih do Boga imamo, kateri so po nauku sv. Tomaža Akvina ti le:

Pervi je, de neskončno Veličastvo **Božje** častimo in molimo; *drugi*, de mu za svoje grehe zadostimo; *tretji*, de mu za vse prejete dobrote vredno zahvalo dajemo; *četerti*, de si po tej nar svetejši daritvi **Božje** pomoči in njegove gnade prosimo.

Nikdar ne pozabimo, de kadar smo pri sv. maši, z mašnikom Bogu darujemo, in mašnik z nami in v našim imenu tudi imamo z njim Boga prositi, de bi njegovo in našo daritev milostljivo hotel sprejeti; tedej je gotovo nar bolje, de se z mašnikom zedinimo in združeno sv. mašo darujemo.

To ti zljajšati, se zamoreš naslednje sv. maše z veliko koristjo poslužiti.

Kadar se mašnik v začetku svete maše pred altarjem globoko poniža in očitno spoved moli v spoznanje grehov, stori tudi ti tako, sprašaj svojo vest, de spoznaš grehe, ki so morebiti v tvojim sercu skriti, skerbi resnično grevengo v sebi obuditi, ter z zgrevanim in ponižnim sercam Boga odpusčenja svojih grehov prosi, potem kliči k sv. Duhu in k nar svetejši Devici za pomoč,

de bi se pri sv. maši z vso mogočno pobožnostjo in gorečnostjo zamogla znajti. Na to premišluj šteri dele sv. maše, de ravno toliko dolžnostim zadostuješ, zavaljo katerih je Jezus Kristus to nar svetejši daritev postavil.

Od začetka sv. maše do evangelja.

V prvim delu, od začetka sv. maše do evangelja, glej, de svoji prvi dolžnosti zadostuješ, ktera je: de Boga, kterimu si neskončno čast in hvalo dolžna, častiš in moliš, in se pred njim v spoznanji sama sebe globoko ponižaš. Spomni se vender, de pred očmi neskončniga Boga v resnici nič nisi, spoznaj svojo veliko revšino, svojo nezmožnost in ne bodi že zadovoljna s tem, de to v sercu občutiš, temuč ponižaj se tudi po unanjim, to je, de se po duhu in telesu pripognjena znajdeš pri sveti maši (zakaj to se vselej pri tako imenitni daritvi spodobi). — Moli tedej z zbranim duham naslednjo molitev:

O moj Bog, Stvarnik nebes in zemlje! jez revna in uboga stvar te molim na kolenih, in te spoznam za svojiga nar vikšiga Gospoda in ediniga lastnika svojiga serca. Jez spoznam pred celim svetam, de za vse, kar sim in imam,

se imam le tvoji dobroti zahvaliti. Tvojimu neskončnemu Veličastvu, o Bog! gre neskončna čast in hvala; ker ti pa jez sama nisim nikoli v stanu tolike časti skazati, in tudi vsi angeli, svetniki in ljudje skup ne, ampak samo Jezus Kristus: ti torej v ta namen vse poniževanje in častenje zdaj darujem, s katerim te tvoj Božji Sin, naš Gospod Jezus Kristus na tem altarji neskončno časti in poveljuje. Kar Jezus stori, ravno to hočem tudi jez z njim vred storiti, z njim se ponižujem in pripogibujem pred tvojim visokim Veličastvom. Z njegovo ponižnostjo in podveržnostjo sklenjena tvojo nar svetejši pričujočnost molim.

Tukaj zapri bukve, in obudi še več takih notranjih pobožnih djanj, in srečno se čuti, de Jezus Kristus Boga neskončno časti in hvali, in ponavlja potléj večkrat te ali enake besede:

O moj Bog! nepopisljivo je moje notranje veselje, de se tvojimu Božjimu Veličastvu po tej sveti daritvi neskončna čast skazuje. O de bi te vsi ljudje na zemlji spoznali in neprenehama častili in hvalili z mano vred! To je moja želja do smerti.

Vender ako ne moreš te molitve od besede do besede ponavljati, ni nič za to; ti zamoreš, de si le v duhu zbrana in z Bogam zedinjena, s svojimi lastnimi besedami mu reči, kar ti notranja pobožnost navdaja. O kako dobro boš tako svoj prvi dolg pred Bogam poravnala!

Od Evangelja do povzdigovanja.

V drugim delu sv. maše, od evangelja do povzdigovanja, glej, de svoj drugi velik dolg poravnaš, kateri iz mnogih in velikih grehov izhaja, s kterimi si Božjo pravico razdražila; — de bi Bogu po dolžnosti zadosti storila, moli z zgrevanim sercam:

Tukaj, o moj Bog! je nehvaležna duša, ktera se je bila zoper tebe, svojiga Stvarnika, Gospoda in Dobrotnika spuntala. Oh! od žalosti presunjena sovrážim in iz celiga serca studim svoje premnoge majhne in velike grehe; v zadostenje za-nje kaj ti hočem darovati? ko sim tebe, svojiga neskončniga Boga razžalila, ti gre za vsako razžaljenje neskončno zadostenje; pa oh, jez revna in uboga! kje hočem iz sebe neskončno zadostenje za toliko svojih grehov vzeti? Pa potolažena bodi moja duša, glej Sin Božji, Jezus Kristus stopi iz ljubezni do

mene z visocih nebes na altar, in se hoče sam sebe za-me na altarji razžaljenimu Bogu v spravno daritev tje dati, kakor nekda j na Kalvarii. Ko se Jezus na tem altarji daruje, vzame On dolžnost na-se, tebi, moj Bog! namesto mene zadosti storiti. Jez ti tedej darujem vse zasluženje Jezusovo, kri Jezusovo, ravno tega Jezusa, kateri je Bog in človek skupej, kateri se v novič na altarji v spravi dar za-me tje da. In ker moj Jezus mene toliko ljubi, de hoče On na tem altarji moj srednik in besednik biti, ker njegova draga kri pred tvojim o ostrim sodnim stolam usmiljenja in odpušanja za-me prosi: sklenem svoj glas z velikim glasam Božje kervi, in zdihujem k tebi polna zaupanja na tvoje usmiljenje:

O usmiljeni, o nar svetejši Bog! kri Jezusova kliče za me milost in odpušanje, po tem kliče tudi moje zgrevano in ponižano serce. O moj Bog, Bog mojiga serca, desiravno te niso v stanu moje solze omečiti, ali se pa zamoreš zdihovanju in solzam Jezusa zoperstaviti? Bi milost Jezusova, katero je na križi in s prelivanjem svoje kervi v odrešenje vsiga človeškiga rodu skazal, ne bila

zadosti, na tem altarji meni odpušanje
mojih grehov zadobiti? O terdno upam,
de zavoljo te presvete Jezusove kervi mi
boš vse moje grehe, clo nar ostudniši
odpustil, in jez ti obljubim, de do zad-
njiga zdihleja svojiga življenja ne bom
jenjala, jih objokovati.

Tu zopet zapri bukve in obudi več
djanj serčne grevenge, de se ljubezen do
Boga v tebi vname; prepusti se vsim ob-
čutljem svojiga serca in če tudi besed ne
izgovarjaš, zamoreš v dnú svojiga serca
moliti:

O moj preljubeznjivi Jezus! daj mi
jokati s Petram, in serčno grevengo ob-
čutiti z Magdaleno, daj mi žalost vsih
svetnikov, kateri so iz poprejšnjih grešni-
kov resnični spokorniki postali, de, ko se
pri tej sv. maši znajdem, po zasluženji
presvete daritve popolnoma odpušanje vsih
svojih grehov dosežem.

Nikar ne bodi že zadovoljna te ali ena-
ke besede le poverhi ponavljati, ampak čuti
to tudi v sercu, in kolikor je le moč v Bogu
zbrana; potem si bodi svesta, de boš po
Jezusu svojimu sredniku obilno ali še po-
polnoma svoj grešen dolg pred Bogam
poravnala.

Od povzdigovanja do obhajila.

Od povzdigovanja do obhajila ali zavživanja svojimu tretjemu zadolženju proti Bogu zadostuj, ktero v tem obstoji, de se Bogu zavoljo tako velicij in neštevijlnih dobrot vredno zahvališ, ki ti jih je skazal. V vredno zahvalo za toliko dobrot Božjih mu daruj neprecenljivi dar, telo in kri Jezusa Kristusa; tudi povabi vse anđele in svetnike, de ti pomagajo Bogu dolžno zahvalo skazovati, ter moli:

O moj Bog! ki si me tako priserčno ljubil, in kteriga ne bom jez nikoli, kakor On zasluži, ljubila, ti me vidiš z neštevijlnimi splošnimi in posebnimi dobrotami in gnadami obdarovano, z dobrotami, ki si mi jih tù na zemlji skazal, in so majhne v primeri proti tistim, ki si mi jih v večnosti pripravil. Vidim in spoznam, de tvoje milosti proti meni ni konca ne kraja, in de se ne vtrudiš, meni gnade deliti; pa jez sim tudi tako srečna, tvojimu pravičnemu tirjanju popolnoma zadostiti; — to presveto telo Jezusovo pod podobo kruha, — ta Božja kri pod podobo vina, ktero jez na kolenih molim, — ta čisti, sveti in neomađežani dar, ki ti ga po mašnikovi roki

v znamenje in spričevanje svoje hvaležnosti darujem, je zadostno plačilo za tolike gnade, — več kot zadostno plačilo za vse dari, s katerimi si me obdaroval. Ta dar, ki ima neskončno vrednost v sebi, je več kot vse, kar sim do današnjiga dne prejela, kot vse, kar zamorem še v prihodnosti zadobiti. O vi angeli Gospodovi in vi vsi, izvoljeni prebivavci nebeški, pridite mi na pomoč mojiga Boga častit, in darujte mu v zahvalo za toliko dobrot ne le samo to sveto mašo, ampak vse, ki se zdaj po celim svetu opravljajo, de njegovo veliko in ljubeznjivo željo, mene z dobrotami obdarovati, popolnoma poplačam, in de mu s tem za vse gnade, ki mi jih je že skazal, ki mi jih vsaki trenlej skazuje in ki mi jih bo še v prihodnje in vse večne čase skazal, popolnoma zadostiti zamorem.

O s kolikim dopadajenjem bo nar do-
brotljivši Bog tako spoznanje in spričevanje
serčne zahvale sprejel! O kako močno ga
bo ta neprecenljivi dragi dar zadovolil! Ho-
češ tem pobožnim in otročjim občutljem še
daljni posluh dajati; povabi vse nebesa,
namesto sebe Gospod Bogu zahvalo da-

jati; z vsim sercam se obrni na Marijo Devico in na svetnike, do katerih posebno pobožnost imaš, ter reci:

O Marija, ti izvoljena Devica in **Mati Božja**, kakor tudi vi vsi moji sveti pomočniki in pomočnice in cele nebesa, častite, hvalite in zahvalite mojiga Gospod Boga za vse meni podeljene gnade in dobrote, ker se mu jez zadosti zahvaliti ne morem; prosite ga, de mojo dobro voljo sprejme, in z dopadajenjem pogleda na gorečo hvaležnost, ki mu jo Jezus Kristus namesto mene v tej sveti daritvi opravlja in daruje.

Pomudi se v teh pobožnih občutlejih, in ne vtrudi se jih večkrat ponavljati, če ti čas dopusti; bodi potem prepričana, de si svoji tretji veliki dolžnosti do Boga zadostila.

Od mašnikoviga obhajila do konca sv. maše.

V četertim delu od mašnikoviga obhajila do konca sv. maše, četrto dolžnost do Boga spolni, ktera je: njega zaupljivo pomoči in vsih potrebnih gnad prositi. Še pred tem pa, kolikorkrat se v resnici ne obhajaš, zamoreš to na duhovno vižo storiti, in zavoljo tega prav serčno obudi gre-

vengo čez vse svoje grehe, terkaj na svoje persi, v spoznanje, de si tolike gnade nevredna, oživi vnovič v sebi vero v resnično pričujočnost Jezusa Kristusa v sveti hostii, obudi djanje ljubezni do Boga in Jezusa in notranjo željo, se z Jezusam zdaj zediniti na duhovno vižo. Tedej zamoreš tako le moliti :

O moj Bog! ti cilj in konec vsih mojih želj, kako mi je iz serca žal, de sim te tolikrat razžalila, tebe, mojo edino, mojo nar veči dobroto, ki bi te bila imela čez vse ljubiti! Vošila bi si, de bi bila življenje zgubila, le de bi tebe ne bila žalila. Terdno sim zdaj sklenila raj stokrat umreti, kot te še kterikrat rado-voljno razžaliti. — Moj nar ljubeznjivši Jezus! živo verujem, de si resnično na tem altarji pričujoč, verujem, de je pričujoče tvoje sveto telo in pričujoča tvoja predraga sveta kri, de si ves in resnično pričujoč, kakor Bog in človek skupej, tudi v nar manjim delu svete hostije, in v nar manji kapli svete kervi, ter se daješ vernim v dušno jed in pijačo. — Iz serca te ljubim, ker si moj Gospod in priserčni Zenin moje duše. O ko bi bila pač tudi jez tako srečna, kakor mašnik in verni, kateri te v resnici prejmejo, pa

ker te zdaj v resnici prejeti ne morem, pridi, o moj Jezus! pridi vsaj na duhovno vižo in posveti me s svojo gnado, pridi, moj Jezus, hiti moje tebi vdano serce v last vzeti!

Tu postoj malo časa, in de svojo pobožnost povikšaj, si misli, de ti prečastita Devica Marija ali kak angel Božji sveto hostijo podeliti pride. Potem ko si Jezusa v duhu, polna ljubezni, v svoje serce prejela, ponavljaj večkrat v sercu naslednje besede:

O moj dragi Jezus, jez te ljubim, de, jez te ljubim, ti si moje edino upanje, ti me hočeš zveličati, o tako ne pusti, de bi se kdaj od tebe ločila! Tebi naj vsa živim!

Po tem duhovnim obhajilu ne pozabi, de Bog sam je v tvojim sercu pričujoč. Spodbudi se tedaj in prosi ga polna zaupanja ne majhnih reči, temuč prosi ga nar večih gnad, saj če večnemu Očetu njegoviga preljubiga Sinu darujemo, mu prinesemo nar večji dar, ki ga On prejeti more. Zavoljo tega serčno Boga prosi vsiga, česar koli ti je treba, ter k njemu z nar globokejši ponižnostjo tako le moli:

Moj Gospod in moj Bog! jez se nevredno spoznam tvoje milosti in dobrote; vem, de nisim nikakor zaslužila,

de bi me uslišal: ali zamoreš pa molitev Jezusovo neuslišano pustiti, ki jo on za-me na tem altarji opravlja, kjer ti vse svoje zasluženje, svoje telo in svojo sveto kri daruje? **O Bog** mojiga serca! usliši molitev tega, kateri se pri tebi za-me tako močno poteguje, in dodeli mi zavoljo Jezusa, zavoljo njegoviga zasluženja vse gnade, ktere koli so mi potrebne, de se zveličam. Zdaj si upam več, kakor kdaj, zakaj Jezus mi upanje daje, te odpušanja vsih mojih grehov, tvoje svete ljubezni, neprecenljive gnade stanovitnosti v dobrim do konca prositi. Ker zdaj vse svoje zaupanje na Jezusovo pomoč stavim, te prosim, o moj **Bog**! lepih čednost, kakor: ponižnosti, pokoršine, poterpežljivosti, molčečnosti, krotkosti, vdanosti v tvojo sveto voljo, usmiljenja, dobrotljivosti, zmernosti, zatajevanja same sebe in vsih družih, in to v visoki stopnji popolnosti: prosim te tako močne pomoči in gnade, de v resnici svetnica postanem. Zmiraj v zaupanji na molitev, ki jo moj Jezus k tebi pošilja, te z vso ponižnostjo in gorečnostjo prosim spreobrnjenja grešnikov in nevernikov, posebno še spreobrnjenja tistih, s kterimi sim bolj in morebiti v bližnji zvezi.

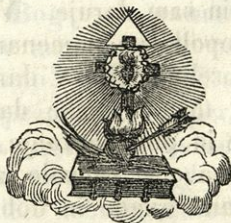
Razun tega te tudi pri tvoji neskončni dobrotljivosti in Jezusovim zasluženji prosim, de ne le eno ampak vse terpeče duše iz vic rešiti ali saj čas njih očiščevanja prikrajšati blagovoliš. **O** moj Bog! naj bi pač tvoje presveto Ime od vsih ljudi na zemlji spoznano, ljubljeno in poveljučano bilo, de bi te kdej v nebesih vsi gledali, vekomaj častili in uživali. — Tako upam, tako naj se zgodi po Jezusu Kristusu, Gospodu našim. Amen.

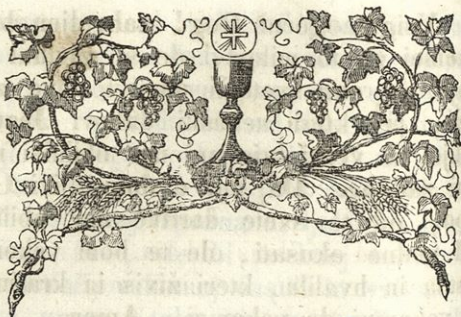
Prosimi zamoreš nadalje z nar večim zaupanjem za-se, za kakšno posebno čednost, ali de bi se zamogla kakiga pregreška posebno varovati; — prosi tudi za svoje stariše, za sorodnike, za prijatlice in za vse, ki so ti dragi, vsih časnih in večnih dobrot, ki so k večnimu zveličanju potrebne. Priporočuj Bogu tudi sveto katol. cerkev, de se milostljivo na nje stiske ozre, de ji zmago čez vse nje sovražnike, in polnost vsih dobrot dodeli. Dalječ pa naj bo od tvoje molitve vsa mlačnost serca in vsa omahljivost v zaupanji; bodi terdno prepričana, de tvoja molitev z Jezusovo molitvijo združena, bo gotovo uslišana. Za to ti je Jezusova beseda porok: „Karkoli boste Očeta v mojim Imenu prosili, to vam bo dal.“ (Jan. 16, 23.)

Je sveta maša dokončana, obudi djanje hvaležnosti s temi ali z drugimi besedami:

Vsigamogočni Bog! zahvaljen bodi vekomej za to milost, de si mi dal se znajti pri nar svetejši daritvi nove zaveze, pri kateri nebeški duhovi Jezusa molijo in verni kristjani nar obilniši milosti zadobé. **Daj mi, o dobrotljivi Gospod,** od te svete daritve nar obilniši sad vedno okušati, de te bom vekomej častila in hvalila, kateri živiš in kraljuješ od vekomej do vekomej. **Amen.**

Zapusti po tem cerkev z ravno tako ginjenim sercam, kakor ko bi se bila na gori Kalvarii znajdla. Sv. maša, pri kateri se na tako vižo znajdeš, mora gotovo nar bolji sad prinesti. Ne zamudi tedej toliko dobriga pripomočka, s katerim zamoreš Bogu vso njemu dolžno čast in hvaležnost skazati, bližnjimu v vsaki potrebi tako tečno pristopiti, in sama za-se nar dražji dobrote in gaade iz zaklada Božje milosti zajemati.

Druga sv. maša.

Pripravljanje.

O neskončno sveti Bog! jez uboga grešnica pridem pred tvoj altar, de se pri neskončni daritvi sv. maše znajdem. Ta daritev je edina, ki je tvojiga Veličastva vredna, ker se ti tvoj edinorojeni večni Sin sam daruje. V zedinjenji z unim nar popolnišim namenam, s katerim se je tvoj preljubi Sin v daritev za nas tje dal, ti to sv. maše darujem v nar veči česenje in poveličevanje tvojiga presvetiga Imena, v zahvalo za vse meni doslej skazane gnade in dobrote, v zadostenje za vse svoje storjene grehe, v dosego vsih meni potrebnih gnad, v po-

moč in tolažbo tistih, za ktere sim moliti posebno dolžna, posebno teh živih . . . in teh mertvih . . . Sprejmi to nar sve-tejši daritev tudi v čast Marije, Matere Božje, in v zahvalo za vse nji podeljene gnade in spredke, kakor tudi v čast teh svetnikov in svetnic, katerih častitljiv spomin in god se dans obhaja. Pripravi, o Bog! moje serce, očisti mojiga duha, zbriši moje grehe in daj gorečnost, de se pri tej nar svetejši daritvi vredno znajdem, in obilni sad od nje zadobim.

K z a č e t k u.

V britkosti svojiga serca se spomni mnogih grehov, ki si jih v svojim življenji storila, in posebno tistih, kateri te nar bolj ponižajo. Odkri Bogu vso svojo revšino in prosi ga, de ti milost in odpušanje dodeli.

O moj Bog, tvoje sveto okó vidi nad menoj le nepokoršino, nehvaležnost, greh in revšino! Oj, kolikrat sim prederzno in nepremišljeno zoper tvoje zapovedi ravnala, govorila in mislila! Pred tabo, v pričo tebe, o Bog! sim grešila in pred vesoljnimi nebese, zato se tudi ponižno in zgrevano obtožim kakor grešnica pred tabo, o vsigamogočni Bog, pred

Marijo, nar čistejši vsih devic, pred sv. Mihaelam arhangelam, sv. Janezam Kerstnikom, sv. apostelnama Petram in Pavlam in vsimi svetniki, ter spoznam svoj velik dolg, in de nisim vredna, de me zemlja nosi. Pa, o moj Bog in Gospod! ne hodi z mano še v sodbo, temuč daj meni in vsim grešnikom in grešnicam milost, odvezo in odpušenje naših grehov. Za to prosite zame in za vse sv. Marija vselej devica, sveti Mihael veliki angel, sv. Janez Kerstnik, sveta aposteljna Peter in Pavel in vsi moji ljubi svetniki in pomočniki per Gospodu, našim Bogu!

Kirie elejson, ali: Gospod usmili se nas!

Kliči s serčno grevengo k milostljivimu Bogu za usmiljenje, in obudi tudi veliko zaupanje na milost Božjo.

(Rauchenbichler.)

Ti, o Bog tolažbe, se me usmili! Poglej, grevenga in žalost ste pobile moje serce. Usmili, usmili se té, ki je, iz nič stvarjena ino v grehu spočeta, kot slab človek zopet v grehe padla! — Povelčaj nad menoj svoje usmiljenje, ki vse zveliča, ki na tebe zaupajo; le za-

voljo tvoje dobrote, ne pa zavoljo mojiga zasluženja se boš nad mano povelical. Zasluženja ti nimam nobeniga pokazati, razun zasluženja tvojiga preljubiga Sina, ki je za nas na križi umerl, de bi grehe vsih s svojim terpljenjem zbrisal.

Gloria, ali: Čast Bogu.

Zbudi v svojim sercu veliko željo, Bogu vso mogočo čast in bližnjimu vse mogoče dobrote skazati. Veseli se z angeli, de je tudi tebi dano spoznati skrivnosti sv. vere; in napolnuj svoje serce z visocimi mislimi od veličastva Boga Očeta in njegoviga Sinu, Jezusa Kristusa.

Čast Bogu po višavah in mir ljudem na zemlji, kateri so svete volje. Hvalimo te, častimo te, molimo te, povišujemo te, zahvalimo se ti zavoljo tvoje prevelike časti. Gospod Bog, kralj nebeški, vsigamogočni Oče! — Gospod Jezus Kristus, edinorojeni Sin Očeta, pravi Bog! Jagnje Božje, ki odjemlješ grehe svetá, usmili se nas; ki odjemlješ grehe svetá, usliši našo prošnjo; ki sediš na desnici Očeta, usmili se nas! ker sam ti si svet, sam ti Gospod! ti sam nar vikši Jezus Kristus! s svetim Duham vred v časti Boga Očeta. Amen.

Mašnik moli na strani.***Molimo.***

Vsigamogočni večni Bog! usliši prošnje svojiga ljudstva in ne odverni svojiga svetiga obličja od nas zavoljo naših grehov. Usliši milostljivo molitev svojiga služabnika, mašnika, kateri sreče in zveličanja tvojimu ljudstvu prosi, in dodeli, de to, česar te z zaupanjem prosimo, od tvoje milosti dosežemo, po Jezusu Kristusu, Gospodu našim. **Amen.**

Molitev za vse potrebe.

(Peter Kanisi.)

Vsigamogočni Bog, kralj živih ino mertvih, kteriga premogočna roka vse ohrani, ozri se milostljivo na vse tiste, ktere tvoji dobroti priporočamo, na naše stariše, brate in sestre, na našo žlahto, prijateljice in vse druge, ki so v kaki zavezi znanja ali ljubezni z nami.

Blagoslovi tudi našo hišo, naš kraj ino našo deželo, de bo v taisti oboji spol in vsaki stan tvojih vernih mirno živel, in dolgov pregrehe odvezan dolžnosti svojiga poklica zvesto dopolnovati, in ti

z dopadljivim življenjem služiti si prizadeval. Pa ne samo živim, ampak tudi vsim taistim, ki so se v katoliški veri iz tega sveta ločili, milostljivo vse grehe spreglej, de bodo med tvojimi svetniki večno luč in pokoj uživali. Po Gospodu našim, Jezusu Kristusu, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti svetiga Duha, Bog od vekomej do vekomej. Amen.

Mašnik bere list.

(Sv. Frančišk Salezijan.)

Naj molčijo pred teboj, o Gospod, vse stvari! Ti sam pridi in govori k moji duši, zakaj glej, tvoja služabnica posluša! Navdaj me z gorečnostjo prerokov in z ljubeznijo apostelnov, in dopolni v meni, kar si po njih govoril in obljubil! Razsvetli me, o Gospod! in milostljivo me pasi, dokler v ječi umirajočiga življenja ječim; zakaj zlo potrebujem luči in hrane! Tvoja sveta beseda naj bo svetilnica, de bo pred mojimi stopinjami svetila: in tvoje sveto telo naj bo moja hrana, de ne opešam na potu svojiga popotovanja, ampak srečno k tebi pridem. Amen.

Namesto tega zamoreš brati:

Berilo iz 2. lista sv. Pavla apostelnjuna do Korinčanov 10, 17. in 11, 1—2.

Bratje! (sestre!) kdor se hvali, naj se v Gospodu hvali. Zakaj, ne kdor se sam hvali, je skušen, ampak tisti, kteriga Bog hvali. O de bi vi prenesli malo moje nespameti! Pa poterpite z menoj. Zakaj vnet sim za vas z Božjim ognjem; ker zaročil in dal sim vas enimu možu, čisto devico, Kristusu.

E v a n g e l i.

(Hauber.)

Jezus Kristus! o vse hvale, časti in ljubezni vredni Dobrotnik človeštva, edini dobri Učenik, kteriga poslušati, in nar svetejši zgled, kteriga posnemati imamo! Kako se ti zamorem dosti goreče in pri serčno zahvaliti, de si nam svoj sveti evangeli, veselo oznanilo našiga odrešenja in zveličanja z nebes prinesel! O daj, de se ne bo samo po mojih ušesih razlegal, ampak de se bo tudi v moje serce vtisnil, vreden sad spreobrnjenja in keršanske pravice obrodil, in se tako tudi v meni razodel, kakor Božja moč, ki se zveliča, ki nanj verujejo.

Namesto tega zamoreš brati:

Evangelij sv. Matevža 25, 1 — 13.

Tisti čas je Jezus svojim učencam to priliko govoril: Nebeško kraljestvo je podobno deseterim devicam, ktere so vzele svoje svetila in so šle ženinu in nevesti naproti. Pa pet jih je bilo nespametnih in pet pametnih. Petere nespametne so vzele svetila, olja pa niso vzele seboj. Pametne pa so vzele olja v svojih posodah s svetili vred. Ker se je pa ženin mudil, so vse podremale in zaspale. O polnoči pa je šum vstal: Glejte! ženin gre, pojdite mu naproti. Takrat so vstale vse tiste device, in so napravljale svoje svetila. Nespametne pa so modrim rekly: Dajte nam svojiga olja, ker naše svetila ugasujejo. Pametne pa so odgovorile, rekoč: De ga kje ne zmanjka nam in vam, pojdite raji k prodajavcam, in si ga kupite. Kadar so pa šle kupovat, je prišel ženin, in pripravljene so šle z njim na ženetnino, in duri so se zaperle. Poslednjič pa pridejo tudi une device, rekoč: Gospod, gospod! odpri nam. On pa je odgovoril, in rekel: Resnično vam povem, vas ne poznam. Čujte tedej, ker ne veste ne dneva ne ure.

V e r a.

*(Kadar jo mašnik moli.)**(Peter Silbert.)*

Ti, o Gospod, imaš besede večniga življenja, in resnica je tvoja beseda, zakaj ti si sam večna Resnica. Zatoraj verujem, o Bog! kar je tvoji Božji svetosti dopadlo, nam razodeti; vse nauke, ktere si svoji sveti cerkvi sporočil, ktero si na skalo sozidal, in ktere ne bodo duri pekla nikdar premagale, naj se še toliko sovražnikov čez njo vzdigne, zakaj ti si pri nas do konca vsih časov. Deleč naj bo od mene, de bi kdej sladko in strupeno čenčanje zvijačnih hinavcov, nevernih besedačev in krivovercov poslušala, pred kterimi si kakor pred zgrabljivimi volkovi v ovčjih oblačilih svoje verne svaril. Deleč naj bo od mene, de bi jih ubogala, ako mi porekó: „Tukaj je Kristus, ali tam je!“ zakaj jez vem, de si ti, o Jezus Kristus le v svoji sv. katoliški cerkvi, ktero si v svoji sveti kervi postavil; in tudi sim pripravljena, to svojo sveto vero s svojo kervjo zapечатiti. Oh, obderži jo, o Gospod! in pomnoži v meni to vero, ktero si mi po svoji milosti podelil. Amen.

Pred pridigo.

(M. Hauber.)

Preljubi Jezus! očisti usta svojiga služabnika, ki nam v tvojim imenu tvojo besedo hoče razlagati, kakor si jih očistil preroku Izaiju! položi mu svoje besede na jezik, in razsvetli mu serce s svetim Duham, de bo govoril tvojo besedo k našimu boljšanju. Odpri pa tudi naše ušesa in naše serca, de bomo dobro sprejeli glas tvojiga evangelja.

Pomagaj, ljubi nebeški Oče! de bi ta oznanovavec, ki si ga ti poslal, z nami vsimi kdej sveti raj dosegel. Amen.

Po pridigi.

(M. Hauber.)

Sin Božji, Jezus Kristus! ti imaš besede večniga veselja, in tvoj služabnik nam jih je zdaj s tvojo pomočjo razlagal. Zahvalim se ti za nje iz celiga serca; in hvalim tvoje sveto Imé.

Pomagaj, vsigamogočni Bog! de ne bom le kar poslušavka, ampak tudi spolnovavka tvoje besede, de ne bom sama sebe goljfala.

Daj, de mi bo to podučenje v prid k poduku, boljšanju in pokorjenju v vsi pravici, de postanem popolnoma in dobra za vsako dobro delo. Daj, de hodim zvesto po tvoji besedi, in de ne oskrunim tvojiga svetiga Imena.

Ako še vsiga prav ne umem, razodeni mi, kar mi je še potrebno, de pridem k popolnemu spoznanju tvoje svete volje, de bom rodovitna v dobrih delih, in okrepcana s tvojo pomočjo v poterpežljivosti; tako de kdej ob uri svoje smerti zvem, de sim zares od tebe prejela besede večniga življenja, po Jezusu Kristusu, Gospodu našim. Amen.

K d a r o v a n j u.

(M. Leonard.)

Sveti Oče, vsigamogočni, večni Bog! dopadljivo sprejmi leto neomadežano daritev kruha in vina iz mašnikovih rok. Z njo se ponavlja taista predraga daritev, ktero je Jezus Kristus na altarlji križa k spravi in zadostenju za naše grehe doprinesel. Prinesem ti jo za svoje brezštevilne grehe, prelomljenja in nezvestobe, za vse žive in mertve kristjane, de bo meni in njim v prid za večno življenje.

Darujem ti tudi, o nebeški Oče! svojo zastopnost in svoj spomin; prosim te, de oboje blagosloviš, de ne bota posihmal kaj drugiga spoznala in mislila, kakor tebe, o moj Bog! in kar si nam ti razodel. Darujem ti tudi svojo voljo, in jo želim tako terdno s tvojo voljo skleniti, de bi več ne iskala drugiga kot tebe, ničesar ne ljubila kot tebe, nič več ne želela, kakor kar, kakor in kadar ti hočeš. Darujem ti tudi svojo dušo in svoje telo, in vse kar sim, kar imam, in kar zamorem. O Bog! tvoja hočem biti odslej na vekomej. Tebi hočem živeti, tebi umreti; oh ne daj se mi vekomej pogubiti! Amen.

Predglasje.

Povzdigni se v duhu do nebes pred sedež Božjiga Veličastva; tam mu polna svetiga strahu čenjenje in hvalo dajaj z angeli in kerubi, ki sedež Božji obdajo.

Res je spodobno in dolžnost, prav in dobro, de ti vedno in povsod hvalo dajemo, sveti Gospod, vsigamogočni Oče, večni Bog! po Kristusu, Gospodu našim. Po katerim tvoje Veličastvo hvalijo angeli, molijo gospostva, pred njim trepetajo oblasti, in ga nar viši nebeške moči in

blažena Serafinstva z združeno radostjo poveljujejo. S kterimi, prosimo, de smemo svoje glase skleniti, te prositi, spoznati in klicati: Svet, svet, svet, Gospod — Bog Sabaot. Polne so nebesa in zemlja tvoje slave. Hosana po višavah. Blagoslovljen, ki pride v imenu Gospodovim. Hosana po višavah!

Do povzdigovanja.

(Tomaž Kemp.)

Predobrotljivi Oče! spomni se neskončne ljubezni svojiga Sina, kako je svoje življenje v smert dal, de bi svojim ljudstvu življenje pripravil. Nič si ni prizanesel, de bi grešnikom večno prizanesti zamogel. — Spomni se njegoviga prebritkiga terpljenja. O kakošno je bilo terpljenje, kakošno zasramovanje, kterimu se je podvergel! kakšne tuge, s kterimi se je pokoril za nas od jasic do smerti na križi! njegova prelita kri je vpila po spravi grešnih otrok s presvetim Očetam. Storil je iz sovražnikov prijatle, in je razžalnike za otroke sprejel.

Presveti Oče! darujem ti torej dans znamnja terpljenja tvojiga Edinorojeniga in sklenem z njimi naše prošnje ino pri-

prošnje vsih svetih marternikov, ki so za Jezusam v njegovim terpljenji hodili, in veselo zavoljo njegoviga Imena kri prelili. — Poglej njegov smertni strah in njegov kervavi pot, žlafernice in biče, ternjevo krono in škerlatni plajš, žeble in križ, in sulico, ki je preljubo Serce prebodla. Te znamenja terpljenja so bile prežlahtni lišp in kraljevo bandero, s katerim je tvoj Edinorojeni naprej stopil, de bi sovražne moči peklà premagal. To je bilo orodje, s katerim je bila smert premagana, in s katerim je človeški rod zopet rešen bil. Zavoljo tih častitljivih znamenj zmage, mi odpusti Oče! moje grehe, in se me usmili. — Bodo naj mi škit zoper vsaki greh, in bramba zoper vse skušnjave. Tvoje bitko terpljenje in smert naj bo, o Jezus! nar svetejši reč moje ljubezni, in nar slajši tolažba moje duše.

Molitev svetiga Martina.

Spomni se, o Gospod! vsih svojih vernih, in usmili se keršanskiga ljudstva; obvarovaj duhovski stan in duhovne družbe v svoji sveti službi; krepčaj vse, ki delajo, tolaži žalostne, podeli bolnim zdravje trupla in duše; daj ubogim in revnim,

česar jim je v tim življenji potreba, pripelji popotnike vesele k svojim nazaj, in poverni po svoji milosti, kakor dobrotljiv Oče vsim, ktere smo kje žalili, pohujšali ali poškodovali. Poboljšaj té, ki so grešili, spreoberni nevernike k sveti veri, pripelji krivoverce k edinosti svete cerkve, in pokaži jim luč resnice. Pomagaj grešnikom k resnični pokori, in ohrani pravične stanovitne v dobrih sklepih. Daj našim starišem, žlahti, prijatlam in sovražnikom, kakor tudi vsim, za ktere molimo, in so se naši molitvi priporočili, vse dobro; varuj jih vsiga hudiga, in jim moč podeli, de bodo v tvoji službi stanovitni do konca, dokler po izteku tega revniga življenja k tebi v svojo pravo domovino k večnemu plačilu in brezkončni časti vsih svetnikov ne pridejo. Amen.

K povzdigovanju.

Misli si Jezusa na križ povzdignjeniga, terkaj z vso pobožnostjo na persi in reci:

O križani Jezus, jez te ponižno molim! Oh bodi mi milostljiv, usmili se me, in odpusti mi vse moje grehe!

O Jezus! ti si moj Bog in moje vse, kteri si se na lesu sv. križa svojimu ne-

beškimu Očetu daroval; stori me deležno svojiga svetiga terpljenja, in svojiga resničniga telesa in kervi v tem sv. Zakramentu, zdaj in ob uri moje smerti. Amen.

Pri povzdigovanji kelha.

O križani Jezus! jez molim v vsi ponižnosti pravo živo kri, ki je iz tvojih svetih ran tekla, in je v tem sv. Zakramentu s tvojim prečastitim telesam sklenjena. O Božja kri, operi in očisti me popolnoma vsih mojih grehov, izbriši vse zaslužene štrafinge, in pokrepčaj me za večno življenje. Amen.

Obudi zdaj živo vero v resnično pričujočnost Jezusovo in misli si, kakor de bi ga vidila na križi viseti, zavoljo tega mu skaži vso mogočo čast, in pozdravi njegove svete ude bolj s sercam kot z ustmi:

Pozdravljenje Kristusovih udov.

O nar slajši Gospod Jezus, z živo vero te spoznam, častim in molim pod pričujočimi podobami kruha in vina! Češeno bodi nar častitljivši telo mojiga Odrešenika Jezusa Kristusa, ti prava živa daritev, ki si bila na lesu svetiga Križa

darovana! Počešena bodi ti presveta glava, ktera si med vsimi glavami lepa, žlahtna in častitljiva, vender zavoljo nas z bodečim ternjem kronana in s terstam tolčena! Počešen bodi ti nar ljubeznjivši obraz, na katerim imajo vsi angeli in svetniki veselje, vender zavoljo nas zapluvan, bit, razpraskan in vse lepote obropan! Počešene bodite ve, nar bolj mile oči, ve svetli demanti in nar svetlejši kristali, pa zavolj nas s potoki solz oblite, tudi zavoljo toliko vdarkov kervave in otemnjene! Počešene bodite ve, usta Božje, iz katerih je beseda večniga življenja tekla, zavoljo nas pa tolčene in z grenkim žolčem in jesiham napajane! Počešene bodite ve, nar žlahtniši ušesa, s tolikim zasramovanjem in preklinjvavskimi besedami grozno razžaljene! Počešene bodite prečastite persi mojiga preljubeznjiviga Gospoda Jezusa, ki ste bile zavoljo nas tolikrat strašno suvane! Počešene bodite ve, nar dobrotljivši roke in prežlahtne rame, ki ste na sv. Križi sila razpete, razstegnjene, prebodene in perbite bile! Bodi počešena ti, presveta stran in Serce Božje, ktero si se zavoljo nas z grenkostjo napolnjeno, od prepolne ljubezni na sv. Križi razpočilo, nazadnje

še s sulico prebodeno, kri in vodo obilno v naše zveličanje prelivalo! Počešene bodite ve, častite kolena, ki ste se na vertu in scer večkrat zavolj našiga zveličanja v molitvi pripogibovale! Bodite počešene ve, presvete noge, ki ste bile zavolj nas tolikrat vtrudene in na sv. Križi grozovitno z žeblji prederte. Počešena bodi ti nar lepši in nar žlahtniši duša mojiga preljubeznjiviga Gospoda Jezusa zavolj nas do smerti žalostna! Bodi počešena nar dražji kri za nas uboge grešnike iz njegove svete strani, iz njegovih rok, nog in celiga telesa obilo prelita! Bodite počešeni vi udje, žile, kosti in celo prežlahtno človeštvo Jezusa Kristusa, ktero se je tri in trideset let veliko trudilo in delalo za naše zveličanje na zemlji!

O naj dobrotljivi in usmiljeni Gospod Jezus Kristus! zavolj teh tvojih sv. udov in tvojiga britkiga terpljenja in smerti, te pohlevno prosim, de mi dodeliš pomoč v vsih zopernostih in nadlogah, terdnost v vsih napadih in skušnjavah, odpušenje mojih grehov, poboljšanje življenja, varstvo pred vsimi zlegi, srečno končanje in večno veselje. Amen.

K O č e - n a š u.

(Tomaž Kemp.)

S tvojim Božjim zgledam vserčena, in od tvojiga duba ganjena in pokrepčana, se ti vnovič vdam, in slovo vzamem od vsiga, kar svet hudiga in nečimurniga na sebi ima. Vse nesramne sladi studim iz celiga serca, hudičeve djanja in vdanja zaničujem; posvetim in darujem se pa z vsim, kar sim in imam, v tvojo sveto službo. Dneve svojiga življenja z zvestim spolnovanjem svojih dolžnost posvečevati, eno s tabo biti, je moja edina želja in moja prva skerb, kateri se zdaj vdam.

Tvojo voljo popolnoma spolniti, sim pripravljena, svojo lastno voljo popolnoma zatajiti z resnično pokoršino, katero sim svojim predpostavljenim skazati dolžna; zakaj nje ubogati, je toliko, kot tebe ubogati. Vklonem se pod njihovo roko, in jim hočem rada iz ljubezni do tebe pokorna biti, ako se mi bo tudi težavno zdelo. To hočem storiti, kakor prerojena v Kristusu, ki se je, desiravno Bog in človek, ponižno pod roké svojiga rednika in deviške matere, svojiga kerstnika, in še cló pod roke svojih sovražnikov vklo-

nil. Tudi svetovanju in volji taistih, ki niso moji vikši, se hočem (kolikorkrat ne bo čez tvojo voljo), s serčno ponižnostjo in sveto ljubeznijo podvreči; in zakaj bi tega ne storila, ker jih za modrejši in boljši imam, kakor sim sama?

Jagnje Božje.

(Sv. Mehtilda.)

O Jagnje Božje, usmili se nas, in daruj se za nas svojimu nebeškemu Očetu z vso ponižnostjo in poterpežljivostjo, v domestenje vsih čednost, katerih nam manjka!

O Jagnje Božje, usmili se nas, in daruj se za nas svojimu nebeškemu Očetu z vso britkostjo svojiga terpljenja v popolno spravo za naše grehe!

O Jagnje Božje, usmili se nas, in daruj se za nas Bogu nebeškemu Očetu, z vso ljubeznijo svojiga Božjiga Serca v domestenje vsih dobrih del, katerih le malo, in še te pomankljive imamo.

O b h a j i l o.

(Alfons Liguori.)

O moj preljubeznjivi Zveličar, kako rada bi vender jez v številu unih srečnih

kristjanov bila, kterim je dopušeno, vsak dan k tvoji sveti mizi priti!

O koliki dobiček bi bil za-me, o moj Jezus! ko bi te zdaj v svoje serce prejeti mogla, de bi tebi svojo čast skazala, de bi ti svoje potrebe potožila, in de bi se vdeležila gnad, ktere tistim deliš, ki te resnično prejmejo! Ali ker jez zdaj te gnade nisim vredna, o moj Bog! pridi ti moji revšini na pomoč. Odpusti mi vse moje grehe, iz celiga serca jih sovražim, ker se tebi pred njimi gnjusi. In ne zaverzi mojiga resničniga poželjenja, se s tabo skleniti. Očisti me z enim pogledam svoje milosti, in stori, de te, kakor hitro bo mogoče, v svoje serce prejeti zamorem. Do tistiga časa pa, o moj Bog! te v ponižnosti prosim, de me tistih gnad vdeležiš, ktere po svetim mašnikovim obhajilu vsim vernim dojdejo, ki se pri nar svetejši daritvi znajdejo.

Pomnoži, o moj Jezus, moj Gospod in Zveličar! po tem Božjim zakramentu mojo vero, poterdi moje upanje, očisti v meni ljubezen do tebe, stori, de bom vse, kar je tega sveta, zaničevala, tebe samo premišljevala in ničesar pozelela, kot tebe, de bom za-te samo še živela, svetu pa odmerla. Amen.

K zadnjim molitvam.

(Alfons Liguori.)

Ker se je Jezus za me vsiga daroval, daruj se mu tudi ti popolnoma, — in tudi vse svoje želje in nagnjenje.

Prišel si, o moj Jezus! iz neskončne ljubesni, se v naše zveličanje darovat, lej, tudi jez se v tvojo čast darujem. Tvoj dar sim, ne prizanašaj mi. Z veseljem sprejemem vse terpljenje, ktero mi ti pošlješ, iz tvojih rok, in ga sklepam s tvojim terpljenjem. In zdaj zapustim to sveto skrivnost z nar terdnejšim sklepam, se vsaciga greha in tudi nar manjšiga madeža greha varovati, posebno tistih, h katerim me moje hudo nagnjenje nar bolj vabi. Tvoje zapovedi, ki so vse modre in svete in v naše zveličanje dane, hočem natanko vselej spolnovati, in pripravljena sim, poprej vse zgubiti in vse preterpeti, kakor le eno tistih prelomiti.

K blagoslovu (žegnu).

Požegnaj, o moj Bog! te svete sklepe; požegnaj in blagoslovi nas vse po zasluženji našiga Gospoda Jezusa Kristusa in po daritvi svete maše, vsi-

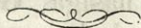
gamogočni **Bog Oče**, **Sin** in **sveti Duh**.
In duše vernih naj v miru počivajo po
milosti **Božji**. **Amen**.

K zadnjimu Evangelju.

Jezus, večna **Beseda Očeta**, ti si se
včlovečil iz ljubezni do nas! **Molim**
te (poklekni in vstani), na te zaupam, tebe
ljubim! Ti si na svet prišel, pot večniga
življenja kazat. Vodi me, ti prava luč
svetá! de v tamotah tega življenja ne
zajdem, temuč pri tvoji luči sveto živim
in srečno umerjem.

Molitev po sv. maši.

Predobrotljivi Bog! iz dna svojiga
serca se ti zahvalim za to veliko milost,
de si me té nar svetejši in tebi nar do-
padljivši daritve vdeležil. **Odpusti** mi vse
zraven storjene pregreške razstresenosti.
Terdno sklenem, nobeniga greha več ne
storiti, in v mislih, besedah in delih tako
čuječa biti, de sadú daritve svete maše
ne zgubim. **Blagoslovi** me, vsigamogočni,
večni **Bog!** k mojimu delu. **O Jezus** in
Marija, moja ljubezen na vekomej! **Amen**.

Tretja sv. maša.

Dober namen in darovanje sv. maše.

O večni Bog, moj nebeški Oče! pri tej sveti maši hočem jez zdaj biti, de bi te z Jezusam Kristusam molila in pove-
 ličevala, se ti z njim in po njem vredno
 zahvalila, te za se in za vse verne, žive
 in mertve, — gnade in milosti prosila,
 in de bi štrafinge, ki sim jih s svojimi
 grehi zaslužila, po Jezusovim zasluženji
 izbrisala. Glej, o Bog! kdo je ta, ki se
 ti po mašnikovih rokah daruje, zavoljo
 njega mi dodeli, de s pravo pobožnostjo
 in z zbranim duham pred te pridem.
 Sveta Marija, sv. angeli in svetniki in
 svetnice Božje, prosite zdaj za me!

Od začetka sv. maše do povzdigovanja.

*Premišljevanje britkiga terpljenja in
smerti Jezusa Kristusa, de bi čistost
serca zadobila.*

Sin Božji, o Jezus! kako si ti v toliko žalost in britkost prišel? Vidim te v kervavim potu na svojim obrazu ležati, in slišim te z milim glasom k svojimu nebeškemu Očetu klicati, de bi kelh britkosti hotel od tebe vzeti!

Kamor koli se ozreš, o moj Jezus! vidiš le strašno terpljenje, nečloveške neusmiljenosti in nezmerne bolečine, ki ti jih tvoji sovražniki pripravljajo. — Oh, nas nesrečne odrešiti, je tebe, o nedolžno Jagnje Božje, pravica Božja peklenkim močem in grozovitnosti slepih judov izdala!

Vsih ljudi pregrehe, o Zveličar moj, ki si jih iz golj ljubezni do nas na se vzel, te kot težka butara tlačijo, in smertne britkosti, ki sim jih jez s svojimi grehi zaslužila, te od vsih strani stiskajo; in tvoje presveto Serce nima nar manjši tolažbe; — oh, tvoja duša je žalostna do smerti!!

Pri toliki britkosti misliš le na nas uboge grešnike, in hočeš rad vse terpeti in clo umreti, de bi le nam milost in usmiljenje zadobil. **O** ljubezen nezmerna! — zakaj sim te vender kdaj žalila? s čem si zaslužil, de ti jez toliko bolečino napravljam?

Poglej moja duša, kako neusmiljeni sodni hlapci in nar nehvaležniši judje tvojiga nar boljšiga očeta in nar zvestejšiga prijatla grabijo in neusmiljeno vkleenjeniga in zvezaniga naprej vlečejo! — Kam te peljejo vender, o moj **Z**veličar? Če v ječo ali v smert, tako daj mi s tabo iti, ker oboje sim prevelikokrat zaslužila! Pa ti, o moj ljubeznjivi **O**drešenik! hočeš po svoji neskončni milosti raji sam oboje prestati, de bi le mene peklenske ječe in večne smerti rešil. **O** usmiljeni, o dobrotljivi **G**ospod!...

In kaj vidim zdaj? — Tebe, veličastvo **B**ožje postavijo pred sodnike kot nar večiga hudodelnika, sodni hlapci te ostopijo, trinoški ljudje te po vsi krivici s pestmi bijejo, te pljujejo, sujejo in hudobno in krivično tožijo; oni te preklinjajo in vpijejo, de si smerti kriv! — Oh! ti sama svetost in nedolžnost, pa bi bil smerti kriv? **O**j vem, de vso

nečast in vse hudo le zavoljo mene terpiš! Nebeški duhovi! zavzemite se nad Jezusovo nezmerno ljubeznijo in dobroto, pa tudi nad mojo nehvaležnostjo!

De bi moje vezi razvezal, si sam sebe zvezati dal, in v duhu te pred sabo gledam zvezaniga kot rop kervoločnih zverin. In zamore kdo dopovedati, koliko zasramovanja in nečasti si ti to noč od teh zaničevavcov preterpel? Zmed vsih človeških prijatlov si bil ti nar večji, si bolne ozdravljaj, iz obsedenih hudobne duhove izganjal, mertve oživljaj, in povsod si dobrote delil, učil in kraljestvo Božje oznanoval! — ali zdaj pa ti za dobro hudo povračujejo, te kot satanoviga prijatla, kot preklinjevalca Božjiga in kot zapeljivca ljudstva od sodnika do sodnika vlačijo! —

Kaj pa pomenijo biči in šibe v rokah sodnih hlapcev? In ali ne more drugači biti, kot de nesramni in malopridni hlapci s tvojiga nar čistejšiga in žlahtnišiga telesa oblačila nesramno in silovito potegujejo, in te neusmiljeno pretepajo, de se potoki kervi iz brezštevlnih ran vdirajo! — Ti pa, o Jagnje Božje, kar besedice ne zineš, ampak voljno in tiho vse bolečine terpiš! 0

poterpežljivost nezmerna, o molčečnost občudljiva ! . . .

Clo pri nar hujšim hudodelniku se vender kako usmiljenje imá, pri tebi, o Sin Božji, pa čisto nobeniga; — pri hudodelnikih palice štejejo, pri tebi pa ne; desiravno si že ves v ranah, in ni že nič celiga na tebi, se vender hudobne roke bričev ne utrudijo; in ko eni odstopijo, drugi pristopijo. Zato tvoja duša že sahuje, tvoje moči zginjujejo, ti omaguješ in si že na pol mertev, in ni je več poprejšnje lepote na tebi, ker ves si raztepen in razmesarjen. Pa za divje zveri ni še to zadosti. Ogernejo ti ponošen rudeč plajš, in ti iz bodečiga ternja spleteno krono na glavo vtolčejo, de se globoko vsadi, in namesto kraljeve palice ti terst v tvoje svete roke podajo, pred tabo poklekujejo in se spakujejo: Bodi pozdravljen kralj judovski! in zopet ti vzamejo terst, in te neusmiljeno po glavi bijejo, de ti bodeči terni tvojo sveto glavo vso raztergajo. Tako raztepen in s ternjem kronan si zopet pred jude postavljen, naj bi se te vsaj zdaj usmilili. Oh, kdo bi mogel biti tako kamnitniga serca, de bi te v tako žalostni podobi vidil, in gorkih solz iz človeškiga

sočutja in usmiljenja ne prelival? Ali kje je kaj sočutja in usmiljenja s teboj, o moj Jezus? Oh ni ga, ni ga nikjer! temuč sliši se le satansko kričanje: „Križaj ga, križaj ga!“ In sodba je sklenjena: ti, nar veči Dobrotnik človeštva, ti Zveličar sveta, moraš umreti, in scer na križi umreti! Oj, de bi jez uboga grešnica ne bila tega kriva! — ali kriva sim: Jezus, moj Zveličar mora zavoljo mene na križi umreti! —

Že je križ za te, o Zveličar sveta! iztesan, tam ti ga pokažejo, sam si ga moraš zadeti, in ga na svojih slabih ramah na goro Kalvarijo nesti. Molče greš, in moliš, in se opotekaš pod težkim križem, po vsim životu se potiš in s kervjo zaznamuješ svoje svete stopinje. Od prevelike slabosti in pod težo križa padeš trikrat, pa le že spet se vzdigneš, in hočeš dalje s težkim križem naših grehov hiteti. Ker že ne moreš hitro stopati te terdoserčni briči sujejo, in pàhajo, in neusmiljeno vlečejo. Ves zmartran in do smerti oslavljen dospješ, o moj Jezus! na goro Golgato. Poslednjič moraš pa še to nečast terpeti, de ti oblačila, ki so se bile že na kervave rane prisušile, serdito doli potegnajo, in

s tem nove hude bolečine napravijo; vendar so te proti temu še majhne, de te rabeljni na terdi križ veržejo, in s tremi ostriimi žeblji tvoje svete roke in noge nanj pribijejo. — **O** ljubezen nezapodljiva, ki te je za nas grešnike, na križ pribila in te od tal povikšala, de bi nas vse sabo potegnil! in po treh dolgih urah si med razbojnika v zapušenosti, v strašni žeji in v neznanih bolečinah svojo glavo nagnil in umerl. — **O** moj križani Jezus! na kolena pred te padem, in te molim. Gorke solze polivajo moj obraz, ko vidim tebe na križi viseti, terpeti in umreti, tebe, ki si moj Zveličar, moj Gospod, moj Kralj in Ženin. Oh, daj mi, de te čez vse ljubim, svoje grehe pa, ki so vsiga tvojiga terpljenja in tvoje smerti krivi, prav serčno obžalujem, in pred umerjem, kakor tebe se kdaj radovoljno razžalim. Brez tebe mi ne daj živeti, raji mi daj umreti, kakor brez tebe živeti, ker si ti moje življenje in zveličanje. — Po svoji sveti smerti si dal še svojo stran prebosti in nam presveti tempelj svojiga Serca v naše pribežališe odpreti. **O** nar svetlejši sedež ljubezni Božje, vir vse milosti in usmiljenja, studenec vsih gnad, ogledalo

vsih čednost, moč in pribežališe slabih, — o preblaženo Serce Jezusovo, bodi mi počešeno, hvaljeno in moljeno vekomej! Pri tebi hočem jez, slaba, moči iskati v življenji in v smerti. Ti si moja moč, tebi naj bije moje serce dan in noč.

O premila Mati Jezusova! kakšno žalost si v svojim sercu občutila, ko si Jezusa, svojiga ljubiga Sina pred svojimi očmi vidila križati? Vem, de nikdar ne morem zapopasti, kako globoko je ojster meč britkosti in žalosti tvoje materno serce presunil. Daj mi, o žalostna Mati Božja! zraven tebe pod križem stati, de po ginljivim pogledu na Jezusa križaniga zmiram bolj spoznam njegovo ljubezen, svoje grehe pa obžalujem in sovražim. Spomni se tudi, o dobrotljiva Devica, kako se je Jezus s kervavimi in solznimi očmi k tebi obernil, in te svojimu zvestimu prijatlu Janezu priporočal. In z ljubeznjivim učencam Janezam je tudi mene tvojimu varstvu izročil. Bodi tedej moja ljuba Mati, in vodi me po poti križa in zatajevanja. Oserčuj me s svojim zgledam, tolaži me s svojo milo sladkostjo, stori me terdno, kadar se nate ozrem, in vdihuj mi pravo ljubezen do svojiga ljubiga Sina Jezusa,

kteri se je za me na sv. križi daroval, in se ravno tako tudi zdaj na altarji daruje. **Živo** verujem, de zdaj pride na mašnikove besede na altar, ter ga resnično pričujočiga ponižno molim.

Pri povzdigovanji sv. rešnjiga telesa.

Moj Bog in moj Gospod! verujem, de si resnično pričujoč po Božji in človeški natori, desiravno te s telesnimi očmi ne morem viditi. **Z** angeli in vernimi te ponižno molim, o nar vikši Dobrota! Hvalo ti dajem za tvojo veliko ljubezen, ki si mi jo s svojim britkim terpljenjem in smertjo skazal. **Ti, o Jezus!** si moje življenje in moje zveličanje, na te upam zdaj in v smertni uri.

Pri povzdigovanji sv. rešnje kervi.

Presveta Kri Jezusova, molim te v vsi ponižnosti; za me si tekla na sv. križi; operi me vsih mojih grehov; očisti moje serce, in daj mi neugasljivo žejo po pravičnosti; ne daj pa, o moj Jezus, de bi bila tvoja sveta Kri za me, grešnico, zastonj prelita!

Po povzdigovanji do „Oče-naša“.

Hoja za Jezusam.

Kako, o moj nar ljubeznjivši zveličar! ti zamorem ljubezen, ki si mi jo ti s svojim britkim terpljenjem skazal, povračevati in na znanje dati?

Gospod. Moja hči! če me hočeš ljubiti, moraš z mano križ nositi, in z mano terpeti, česar ti ne bo manjkalo, dokler boš kot umerljiva stvar na zemlji potovala. Ti si zavoljo svojih počutkov vsimu hudimu nagnjena, ki ti jih je zatirati treba, in jim nič pripustiti ne smeš, kar je moji ljubezni nasproti. Ako jih ne zatiraš, boš marskaj vidila, slišala in zvedila, kar te ne bo k dobremu spodbudovalo, ampak le k grehu napeljevalo. Ustavljalj se radoglednosti, tudi to je križ, ki se ga moraš učiti nositi. Berzdaj svoj jezik, de ne bo govoril, kadar bi rad kaj govoril, kar je napčno, ali zoper ljubezen bližnjiga. Nosi dalej križ, ter se odpoveduj vsaki nezmernosti v jedi, v pijači in v spanji, odpoveduj se ravno tako tudi drugim rečem, ki se tvojim počutkam dobro priležejo; zatajaj se in perterguj si. Nar pred si grešne reči odre-kuj, potlej take, ki bi znale grešne postati,

in zadnjič take, ki ti niso potrebne, in te ustavljajo k večji svetosti priti. Ljubi delo in samoto, moli in čuj! Vselej ti ne bo godilo, kakor bi sama rada. Večkrat te bojo tvoji bližnji in druge zopernosti k nevolji, trud in delo k nepoterpežljivosti, in navdihleji hudobnih duhov k maloserčnosti in zmoti zapeljevali; ti pa vse to poterpežljivo terpi, in neutrudeno se bojuj, če hočeš, de boš kdej nebeški venec dosegla.

Hči. O križani Gospod in Zveličar! Jez sim pripravljena s tabo križ nositi, le pokrepčaj mojiga omahljiviga duha s svojo gnado. Z njo zamorem vse, brez nje pa ne premorem čisto nič.

Od Oče-naša do konca.

Duhovno zedinjenje duše s Kristusam.

Zastonj, moj nar zvestejši prijatelj! isem pri ljudeh prave ljubezni. Ti sam, o moj Jezus! si tisti, ki me resnično ljubiš, kakor si ti mene ljubil, me ne more nihče ljubiti.

Ti si za me na križi terpel in umrl; pa tudi zdaj svoje bitko terpljenje za me nebeškemu Očetu daruješ, ker si v tej nekervavi daritvi resnično pričujoč, in me tudi zdaj še zasluženja

svojiga terpljenja vdeležuješ. Ali nitorej ta tvoja ljubezen in moja sreča nezapopadljiva?

O moj Jezus! ki si za me terpel in umerl, in se tudi zdaj na altarki nebeškemu Očetu za me daruješ, in me po tej sveti daritvi, kakor upam, svojiga zasluženja vdeležuješ; — ali zamore tvoja ljubezen še kaj storiti? Me nisi že s tem do konca ljubil? kaj bi zamogel še kaj večiga storiti? Zares ne angeljski, ne človeški um bi ne bil mogel na to priti, kar je tvoja Božja ljubezen najdla in storila: namreč ti, o Jezus! se hočeš meni v dušno jed dati, in se tako čisto in popolnoma z mano skleniti, in z mano eden biti. Oh, kateri um zamore vender to Jezusovo ljubezen zapopasti? Pa zakaj hoče Jezus, moj Gospod, de bi se njegovo nar čistejši meso z mojim nečistim mesam, njegove od ljubezni Božje vse plameneče Serce z mojim mlačnim sercam, in njegova nar svetejši duša z mojo grešno dušo zedinila? gotovo zato, de bi moj Ljubček na to vižo vse zaklade svoje ljubezni podelil, — in de bi tudi jez saj zdaj njega do konca ljubila, in se mu, kakor On meni, čisto in popolnoma z dušo in

telesam daroval. Ali bi ne bila potlej nar srečniši na zemlji? — Jezus bi bil moj in jez njegova, On v meni in jaz v njem.

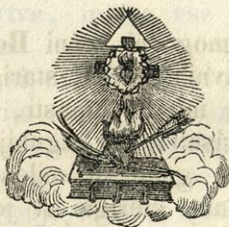
O usmiljeni Gospod! ki me s toliko priserčnostjo ljubiš, glej, jez hitim k tebi, ki me k sebi kličeš, in se hočeš meni v dušno jed dati, in z menoj zediniti; — in če nisim vredna tolike gnade, da bi te v resnici v sv. obhajilu prejela, mi pa daj, de se v duhu s tabo popolnoma sklenem; le očisti še poprej mojo dušo in moje telo, in daj, de se moje revno serce ljubezni tvojiga presvetiga Serca vname, potem pa popolnoma s tabo zedini. Moja duša po tvojim presvetim zedinjenji že vsa hrepeni: torej pridi, o pridi, moj Gospod! pod mojo revno streho, mi nasitit in napojit lačno in žejno dušo s svojim svetim mesam in kervjo, in daj, de se tudi mojim telesnim počutkam in poželjivimu sercu vse pri-greni in pristudi, in de le samo po tebi hrepenim. — **O** zdaj pa prideš k meni — s tabo, s tabo, o Jezus, o Zveličar moj! se zdaj v duhu sklenem, ravno tako, kakor de bi te resnično v svetim rešnjim Telesu prejela. — **O!** našla sim ga, ki ga ljubi moja duša; držim ga,

in ne bodem ga spustila: zakaj **On**, ki se med lilijami (med nedolžnimi) pase, mi je ljub, in jez njemu. **O Jezus!** s katerim sim sklenjena: o de bi vedno s tabo sklenjena ostala, o de bi se nikdar, nikdar od tebe ne ločila! tebe se hočem deržati, in tvoje zapovedi hočem natanko spolnovati. **O Jezus,** moja ljubezen! daj mi sveto živeti, tebi živeti in enkrat v tvoji gnadi in ljubezni umreti, de te bom potem v nebesih vekomej častila in hvalila, de si za me terpel in umerl in me brez konca ljubil. **O Mati** milosti, prečista **Devica Marija!** prosi za me, in zadobi mi gnado, de se nikdar od Jezusa ne ločim, in nič družiga ne ljubim, kot Jezusa samiga.

Evangelij sv. Janeza 1, 1—14.

V začetku je bila **Beseda**, in **Beseda** je bila pri **Bogu**, in **Bog** je bila **Beseda**. Ta je bila v začetku pri **Bogu**. Vse je po nji storjeno, in brez nje ni nič storjeniga, kar je storjeniga. V nji je bilo življenje, in življenje je bilo luč ljudi. In luč v temi sveti, in temà je ni zapopadla. Bil je človek poslan od Boga, katerimu je bilo **Janez** ime. Ta je prišel v prič-

vanje, de je pričeval od luči, de bi vsi verovali po njem. On ni bil luč, ampak de bi pričeval od luči. Bila je prava luč, ktera razsvetli vsakiga človeka, kateri pride na ta svet. Na svetu je bil, in svet je po njem storjen, in svet ga ni spoznal. V svojo lastino je prišel, in njegovi ga niso sprejeli. Kolikor pa jih ga je sprejelo, jim je dal oblast Božjim otrokam biti, njim kateri verujejo v njegovo Imé; kateri niso iz kervi, ne iz volje mesá, ne iz volje možá, ampak iz Boga rojeni. In Beseda je meso postala, in je med nami prebivala (in smo vidili njeno čast, kakor čast edinorojeniga od Očeta), polna milosti in resnice.

Mašne molitve

o sobotah in vsih Mariinih praznikih.

Darovanje svete maše.

V sigamogočni večni Bog! ne darujem ti klavnih darov stariga zakona, kateri ti niso mogli dopasti, in grehov ljudi ne zbrisati, ne zgubljenimu človeškemu rodu gnad in milost zadobiti; temuč tisti dar, kteriga si je tvoja mogočnost, modrost in dobrota sama izvolila, in ta je tvoj preljubi Sin, Jezus Kristus, s tabo enaki večni Bog. Njega si v to dolino solz poslal in mu telo dal, kteriga je skrivna moč tvojiga sv. Duha

v telesu in iz telesa neomadežane Device vpodobila.

Ta Božji Sin je po svojim včlovečenji s svojo pokoršino, svojo ponižnostjo, svojimi solzami, s svojim britkim terpljenjem in smertjo tvojo pravico potolažil, naš dolg zbrisal, nebó in zemljo spravil, in zgubljenimu človeškemu rodu zopet gnado in milost zadobil. Tega tvojiga edinorojeniga Sinu, nad katerim vse dopadajenje imaš, ti darujem, kakor se ti je sam na sv. križi daroval in se ti zdaj po mašnikovih rokah daruje; po njem te, o veliki Bog! molim in častim; po njem ti hvalo dajem; po njem k tebi zdihujem za odpušanje grehov; po njem te gnade in milosti za meni priporočene žive in mertve, in za vse uboge grešnike prosim.

In ker si, nebeški Oče! svojimu Sinu devico Marijo mater dal, nad ktero si čudne reči storil, in po kateri si veliko skrivnost svoje vsigamogočnosti izpeljal; se boš na mojo molitev milostljivo ozert, ki jo po tej češeni Devici k tebi pošiljam. Ne boš ne zaverigel unih rok, ktere so ti tvojiga ljubiga Sinú darovale.

Od začetka sv. maše do predglasja.

Gospod Jezus Kristus, moj Bog in moj Odrešenik, ki si prišel v to dolino solz, svet s svojim britkim terpljenjem in smertjo odrešit in zveličat — zakaj, o neskončni Dobrotnik! si se tako dolgo mudil? Ti veš, koliko časa so pravične duše po tebi zdihovale! In potem ko si zadnjič nebesa zapustil, in kot jutranja rosa v sveto zemljo deviškiga telesa padel — zakaj, o Bog in človek skupej! si li hotel devet mescov pod sercam te Device počivati in trideset let cló pod nje pokoršino in v nje družbi živeti, ker si se le tri leta svetu pokazati dal? Nihče scer ne more tvojih sklepov premeriti, ne skrivnostnih potov tvoje modrosti presoditi — vender le se mi verjetno zdi, de si si v preteklih časih vredno mater v kraljevi rodovini Davidovi pripravljal, in devet mescov v nji sam pričujoč, jo z vsimi gnadami ozaljšati, in trideset let jo popolnoma storiti hotel.

Ti si, o Sin Narvikšiga! Luč, ktera je prišla v temoti svetit: ali — kdo zmed slabiga ljudstva je bil v stanu prečudno svetlobo tvojih žarkov gledati? Ti si edinorjeni Sin Očeta, poln gnade in resnice:

ali — kako zvezo ima tvoja gnada z oterpnjenimi grešniki? in tvoja resnica z lažnjivimi in nečimurnimi ljudmi? Za tega voljo, ker tebe, večne Resnice, spoznati in tvojih gnad sprejeti niso hotli, si po pravici svoje Božje zaklade v deviškem telesu Marije skril, v kateri so čudovite reči delali. Ona sama, od angela Božjiga podučena in od svetiga Duha razsvetljena, te je pred vsimi družimi spoznala. Ona te je gnade in resnice polniga v svoji terdni veri gledala, v svoji ponižnosti molila, s svojimi ustmi hvalila in pove-
ličevala, s svojo gorečnostjo ljubila, in vso težo tvojiga veličastva v slabosti svojiga žlahtniga in deviškiga telesa no-
sila. Ona sama je sladak sad tvojiga spoznanja in pričujočnosti vživala.

Bile so scer tudi ob tistim revnim času pravične duše v Izraelu, katerim čas tvojiga prihoda ni neznan bil; želele so tudi one iz studenca tvojih gnad piti, pa niso vedile, kam si se, o večna Lepota! skril. Po Marii si se jim spoznati dal. Marija je prva v Caharijevi hiši tvoje dobrote oznanovala, ki si jih, o Sin Božji! od rodu do rodu skazoval tem, ki se tebe bojé. Po Marii si Janeza, svojiga napovedovavca v maternim telesu

posvetil, se njemu in njegovi materi razodel, in čez oba svojiga Duha izlil. Koliko zakladov svojih gnad in milost, ki si jih človeškemu rodu prihodnjih časov namenil, si še le svoji preljubeznjivi Materi izročil, de jih mi po njenih rokah prejemamo.

Marija je mati življenja, ker je tebe, ki si naše življenje, spočela in rodila. Ti si nje Božji Sin, in ona je tvoja Božja Mati, in torej prva pomočnica za naše zveličanje.

O Bog! kolika čast, hvala in zahvala ti gre, de si svojimu Sinu, našimu Gospodu, Odrešeniku in Zveličarju Jezusu Kristusu tako čisto, tako sveto, tako ponižno devico mater dal, nam pa tudi tako milostljivo mater in srednico. Po tej občutljivi Materi in devici nam daj, te če daleč bolj spoznati, častiti in hvaliti, in nje sveto življenje posnemati, de tebi edino dopademo, ki si naš Bog in Gospod.

Mašnik povzdigne glas —

ti pa móli:

Moja Gospa, moja kraljica in srednica, lepa mati ljubezni, spoznanja in

svetiga upanja! kako prečuden je Bog v tebi! kako velika si ti, ponižna devica v njegovih očeh, kako lepa v človeških očeh, kateri hočejo svetlobo tvoje časti gledati in polnost tvojih milost spoznati.

Desiravno je peklena kača s svojimi pomagači — krivoverci — zoper tebe pihala, in tvojo nezapopadljivo visokost in čast tvoje prelepe čednosti in tvoje veliko zasluženje zmanjševala: si vender vselej nar vredniši Mati Božja, mogočna Gospa in Kraljica nebes in zemlje, ktera je kači glavo sterla in vse krivoverstva zmagala. Jez bom po tem takim z velikim angelam govorila in glas zagnala: Češena bodi — milosti polna — Gospod je s teboj; žegnana si med ženami, in žegnan je sad tvojiga telesa, Jezus! kateri pride v podobu kruha in vina skrivnostno na altar, ne le kakor Bog, ampak kakor Bog in človek skup, z dušo in telesam, s kervijo in mesam, kakor si ga ti, o angeljska Devica od svetiga Duha spočela, Devica v štalici rodila, na svojih rokah nosila, v tempelju ga za nas nebeškemu Očetu darovala, z njim pred grozovitnim Herodam v Egipt bežala, v Nacaretu se z njim veselila in radovala, pa tudi zavolj prihodnjiga po Simeona tebi prerok-

vaniga terpljenja in smerti žalovala, in posebno oster meč britkosti v svojim maternim sercu občutila, ko si ga vidila na križ zavolj nas pribitiga, in v nar večih britkosti umreti in na vse to še njegovo presveto Serce s sulico prebosti, iz kteriga je kri in voda tekla. **O svet, svet, svet je Gospod Bog, Jezus Kristus,** kteri je zavoljo našiga odrešenja in zveličanja na križi umerl in do zadnje kaple kri prelil! **Svet, svet, svet je Gospod Jezus Kristus,** nebesa in zemlja so polne njegove slave, ki na desnici Boga Očeta v nebesih sedi in kraljuje, in se zdaj na ta sveti altar podaja, se svojimu nebeškemu Očetu, kakor na Kalvarii, v podobi kruha in vina v moje in vsiga sveta zveličanje darovat. **O Marija, Kraljica angeljev in Mati našiga Odrešenika!** sprejmi ga in poveljaj ga z nami, prosi ga ti milosti za nas. **O devic Devica in naša ljuba Mati!** prinesi svojimu Božjemu Sinu na sveti altar vse moje dušne in telesne potrebe, vse moje prošnje in želje, kakor tudi vse potrebe tistih, za ktere sim posebno dolžna moliti, sprosi nam gnado, de se kar nar bolj zamoremo vredno znajdemo pri tej nar svetejši daritvi tvojiga Božjiga Sina, in se nje vdeležimo, kakor ko bi

se bili pri križanji Jezusa na Kalvarii s tabo znajdli, vse grehe resnično sovražimo in serčno obžalujemo, ki so Jezusove smerti krivi, in tako po Jezusu Kristusu in po tvoji priprošnji, o Marija! odpušenje vsih grehov zadobimo.

K povzdigovanju.

Bodi počešeno resnično Telo mojiga Boga in Odrešenika, iz Marije Device rojeno, na križi v odrešenje naše darovano, s sulico prebodeno, ktero je vodo in kri prelivalo! Molimo te z vsimi Kerubini in Serafini v prahu svoje nizkote. Daj se nam o naši smerti v večno življenje vžiti!

O presveta Jezusova Kri! iz čiste kervi Marije Device zbrana, in na križi v odpušenje naših grehov do zadnje kaplje prelita, verujem v te, molim in povikšujem te; operi me, očisti me vsih grehov in madežev; poživi mojo dušo, o večno tekoči vir milosti!

Po povzdigovanji.

Premilostljivi Jezus! Sin Božji in Device Marije, pravi Bog od praviga Boga, in pravi človek iz Device rojen,

kteri si zdaj resnično tù na altarji pričujoč, de obilnost svojih milost po tej nar svetejši daritvi čez nas uboge razliješ: daj, de te odsihmal nikoli več ne žalim, in te v tej tvoji deviški Materi častim in si prizadevam nje čednosti posnemati.

Če premišlujem velike reči, ki si jih v nji storil, spoznam bogastvo tvoje vsigamogočnosti, čudeže tvoje modrosti, nezmernost tvoje visokosti. Spoznam, de je Kraljica nebes od tebe svojo zvolitev, svojo visokost, vrednost, in veliko bogastvo prejela. Tvoje darove in tvoje milosti hvalimo in povikšujemo v tvoji neomodežani Materi; in kadar na njo kličemo, prosimo tvojih gnad, ktere po nji deliš. Sej ob vsih časih je tvoj mili Duh verne tvoje cerkve k češenju in prošnji Marije nagibal. Ko tedej njo kake gnade prosim, hočem s tem tebi, svojimu preljubimu Odrešeniku, le pokazati, de si jo ti od večnosti ljubil, in za svojo mater izvolil, de si od nje človeško natoro na se vzel, v nje čistim telesu počival, od nje živež dobival, pod njeno skerbjo bil in zrastel. Kaj ne boš iz ljubezni do tolikšne matere storil, ki si že tako dobrotljiv v svojih svetnikih, ki so le tvoji služabniki? Ker pa Marijo, kot nar imenitniši stvar

svóje vsigamogočnosti in modrosti, čez vse druge svetnike in angele ljubiš, česa nimam li upati, kadar te po nji milosti in gnade prosim, ali kadar te ona za me prosi?

Pred vsim pa prosim, de moje serce vnemeš in mi sveto gorečnost daš, toliko lepe čednosti te tvoje nar popolniši Matere posnemati. Ti veš, o moj vsigavedoči Bog in Gospod! ktere Mariine čednosti mi je pred vsimi družimi treba. Daj mi tisto, s katero vse druge imam. Ta čednost je ljubezen, o preljubi Jezus! katero je Marija do tebe imela. S to ljubeznijo ti bom nasledovala v čistosti telesa in duše, de bo vsa lepa, s to ljubeznijo ti bom nasledovala v ponižnosti, v poterpežljivosti, v krotkosti, v samoti; s to ljubeznijo bom pomagala posvetno ljubezen, skušnjave, poželenje mesa, poželenje oči in napuh življenja; s to sv. ljubeznijo si bom nevtrudljivo prizadevala, tebi, o moj Jezus! dopasti, ki si Bog mojiga serca, s katerim želim vekomaj v ljubezni sklenjena biti.

Sv. obhajilo v duhu.

O preljubeznjivi Jezus! kakor si me ti ljubil, me ne more noben človek ljubiti.

Ti si za-me na zaničevanim križi umerl; tega ni noben človek za-me storil. Tudi še vsaki dan mi grenko smert pred oči staviš, ki si jo za-me prestal, ker si resnično v tej nekervavi daritvi pričujoč, se nebeškemu Očetu za-me daruješ, in me zasluženja svojiga terpljenja vdeležuješ. Ni li ta ljubezen dosti velika za-me in dosti velika za moje zveličanje? Zakaj, o moja ljubezen in moje življenje! si se hotel potem v jed moji duši dati, in ji tako vse zaklade svoje ljubezni podariti? Zakaj hočeš svoje Božje meso z mojim nečistim mesam, svoje od ljubezni goreče Serce z mojim mlačnim sercam, in svojo presveto dušo z mojo grešno dušo zediniti? Kaj mi pravi ta tvoja ljubezen drugiga, kakor de se ti čisto in popolnoma darujem; ravno tako kakor se mi ti vsiga, sebi nič prihranivši daš in daruješ, o moj presladki Jezus!

Ti si, o Beseda Božja! v začetku vse vstvaril, in si mi to časno življenje dal, ali v svoji ljubezni mi daš neko popolnoma in Božje življenje, ker sam k meni prideš, in me s seboj poživiš, de živim, pa ne jez, ampak ti v meni, o večno življenje.

Ker me tedej tako ljubiš, o Jezus! stori, de se po tej Božji jedi moje telo in moja duša s tabo sklene in moje serce z ljubeznijo tvojiga Serca užge.

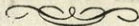
Pridi in vtolaži mojo lakoto s svojim mesam, in vgasí mojo žejo s svojo ker-
vjo. Stori mi grenko in neprijetno vse, kar moje usta razun tebe pokušajo, kar moji počutki tirjajo in moje posvetno serce poželi.

O kako srečni so duhovni, katerim je ta angeljska jed dana; ko bi pač tudi jez, o moj Jezus! to gnado uživala, zakaj moja duša po tebi hrepeni. Daj mi potem takim, de se saj v duhu s tabo vsakdan obhajam. Spoznam, o Gospod! pred nebam in zemljo, de nisim vredna, de greš pod mojo revno streho, ali ti, o vsigamogočni Jezus! zamoreš v tem hipu moje telo in mojo dušo očistiti. Stori, o moj Jezus to, očisti me, de boš rad pri meni in v meni s svojo milostjo in ljubeznijo prebival. Vse, kar imam, tebi izročim, o Jezus! in ti, dobrotljivi Gospod! daj meni, kar imaš, de bode vse tvoje moje, in moje tvoje. In ako tebe imam, sim bogata zadosti, in po nič drugim ne hrepenim.

K koncu sv. maše.

O kako srečno se zdaj čutim, ker je Jezus moj, in jez sim vsa njegova. **O** Marija, zdaj vem, s kakšnim veseljem si bila napoljena, ki si Jezusa v sebi nosila. Poveljučuj zdaj z mano mojiga Gospoda, in vsi angeli naj ga hvalijo in častijo z mano, de se Gospod Jezus Kristus ne le nebeškemu Očetu na altarlji daruje, ampak tudi z nami v resnici ali na duhovno vižo sklène, in nas svojiga neskončniga zaslužénja ravno po ti presveti daritvi vdeležuje. **O** Jezus, moj **Odrešenik**, moj **Zveličar** in moj **Gospod**! tebe ljubim, tebe hočem vekomej ljubiti, in po Marii tvoji preljubi Materi te vekomej častiti. Marija, moja mati, moja srednica in besednica! sprosi mi to in vse potrebnih gnad od tvojiga ljubiga Sina, kteri z Bogam Očetam in sv. Duham kraljuje od vekomej do vekomej. Amen.

Opomin. Stori dans kako dobro delo Marii v čast; če utegneš, moli sveti roženkranc; — priporoči Božji milosti in Mariini priprošnji žive in mertve, kteri so Marijo posebno častili in jo še časté. Tudi jez se v vse tvoje pobožnosti priporočam.

Kratke dnevne molitve

od

neomadežaniga Spočetja

MARIJE DEVICE,

katere naj bi vse bogoljubne device, ako ne vsak dan, saj ob nedeljah in praznikih molile. Sv. Pij V. dodelé za vsakikrat 50 dni odpustka tem, ki jih pobožno molijo.

Z o r n i c e.

Češena si Marija i. t. d.

- V. Tvoje neomadežano Spočetje, o Božja porodnica!
- R. Je vsimu svetu toliko veselje prineslo.
- V. Zdaj se, usta, mi odprite,
- R. V čast Device prečastite.
- V. Glej, Gospa, de mi pomagaš,
- R. Moč sovražnikov premagaš.
- V. Čast bodi Očetu, in Sinu, in svetimu Duhu,

R. Kakor je bila v začetku, in zdaj, in vselej, in vekomej. Amen.

P e s e m.

Zdrava! zemlje vse Gospa,
Ti nebes Kraljica!
Zdrava! Zvezda jutranja,
In devic Devica!

Zdrava! polna milosti,
Vsih nebes svetloba!
Pridi grešnim na pomoč
Tare nas hudoba.

Tebe je od vekomej
Zvolil Oče večni
V mater Sina svojiga,
De bi mi bli srečni.

Zvolil te je sveti Duh
V ljubljeno nevesto,
Čisto in brez madeža
Vselej njemu zvesto.

Predpevek. Kako lepa si, moja prijateljica, kako lepa! tvoje oči so kakor golobične oči, zraven tega, kar je v notranjim skritiga. Visok. pes. 4.

Ÿ. Narvikši si je svoje prebivališče posvetil.

R. Bog je v sredi v nji: ne bo se dala premakniti.

Ÿ. Gospa! usliši mojo molitev.
 R. In moje vpitje naj k tebi pride.

M o l i t e v.

Presveta Devica Marija, Kraljica nebes, Mati našiga Gospoda Jezusa Kristusa, in vsiga sveta Gospa! ktera nikogar ne zapustiš, in nobeniga ne zaveržeš, ozri se dobrotljivo z milostljivim očesam na nas, in zadobi nam pri svojim preljubeznjivim Sinu, ki si ga Devica rodila, odpušenje vsih naših grehov, de po tvojim svetim neomadežanim Spočetji, ktero ponižno častimo, v prihodnjim življenji večno veselje prejmemo, po Jezusu Kristusu, tvojim edinorojenim Sinu, kateri z Očetam in sv. Duham živi in kraljuje na vse veke. Amen.

U r e.

P e r v a.

Češena si Marija i. t. d.

Ÿ. Glej, Gospa, de mi pomagaš,
 R. Moč sovražnikov premagaš.
 Ÿ. Čast bodi Očetu, in Sinu, in svetimu Duhu;

R. Kakor je bila v začetku, in zdaj in vselej, in vekomej. Amen.

P e s e m.

Modra D'vica, hvaljena!

Hiša ti modrosti,

V sedmih stebrih stavljena!

Miza vse sladkosti!

Greha si obvarvana

V duhu in po mesu,

Sveta in brez madeža

V maternim telesu.

Vrata v raj si grešnikom,

Jakopa danica;

Živijočih Mati si,

Angeljev Kraljica.

Luciferju groza, strah,

Nam vojaška bramba,

Kristjanam si pomoč,

Vsim zavetna s-hramba.

Predpevek. Ktera je ta, ki pride ko iz-hajoča jutranja zarja; lepa kot luna, izvoljena ko solnce, strašna ko vojskna truma v bran pripravljena. Vis. pes. 6.

Ÿ. Ti si vsa lepa moja prijateljica,

R. In v tebi ni madeža.

Ÿ. Gospa! usliši mojo molitev,

R. In moje vpitje naj k tebi pride.

M o l i t e v.

Presveta devica Marija, Kraljica
nebes i. t. d. kakor stran 215.

T r e t j a.

Češena si Marija i. t. d.

- V. Glej, Gospa, de mi pomagaš,
 R. Moč sovražnikov premagaš.
 V. Čast bodi Očetu, in Sinu, in svetimu
 Duhu,
 R. Kakor je bila v začetku, in zdaj, in
 vselej, in vekomej. Amen.

P e s e m.

Zdrava skrinja ti mirú!
 Sedež prečastitljivi!
 Ti nebeška mavrica!
 Gerem nezgorljivi!

Šiba rôda Jeseta,
 Kerzno Gedeóna,
 Vrata neodklenjene,
 Satovje Samsona.

Res se je spodobilo
 Božji porodnici,
 Med ženami žegnani,
 Zvoljeni Devici.

De jo večni Božji Sin
 Hudi kači vbrani,
 Čisto greha Evniga
 Mater si ohrani.

Predpevek. Pod senco tistiga sim
 sedela, po katerim sim hrepenela, in njega
 sad je sladak in prijeten v mojih ustih.
 Vis. pes. 2.

Ÿ. Moje stanovališe je na nar vikšim.

R. In moj sedež na stebru oblaka.

Ÿ. Gospa! usliši mojo molitev,

R. In moje vpitje naj k tebi pride.

M o l i t e v.

Presveta Devica Marija; i. t. d.
 kakor stran 215.

Š e s t a.

Češena si Marija i. t. d.

Ÿ. Glej, Gospa, de mi pomagáš,

R. Moč sovražnikov premagaš.

Ÿ. Čast bodi Očetu, in Sinu, in svetimu
 Duhu,

R. Kakor je bila v začetku, in zdaj, in
 vselej, in vekomej. Amen.

P e s e m.

Mati in Devica skup,
Tempelj ti Trojice,
Ti veselje angeljev,
Hiša lepote.

Ti tolažba žalostnih,
Vert razveseljenja,
Cedra svete čistosti,
Palma poterpljenja.

Zemlja blagoslovljena,
Duhovniška, sveta,
In prekletstva Božjiga
Prosta in izjeta.

Mesto ti Narvikšiga,
Protizorne vrata,
V tebi milost zgol je vsa,
O Devica zlata!

Predpevek. Nje hiša je na sv.
gorah: Gospod ljubi Sionske vrata bolj,
kot vse Jakopove šotore. Ps. 86.

V. Velike reči se od tebe govore, o me-
sto Božje.

R. Narvikši te je postavil.

V. Gospa, usliši mojo molitev,

R. In moje vpitje naj k tebi pride.

M o l i t e v.

Presveta Devica Marija, i. t. d.
 kakor stran 215.

D e v e t a.

Češena si Marija i. t. d.

Ů. Glej, Gospa, de mi pomagáš,

Ř. Moč sovražnikov premagaš.

**Ů. Čast bodi Očetu, in Sinu, in svetimu
 Duhu,**

**Ř. Kakor je bila v začetku, in zdaj, in
 vselej, in vekomej. Amen.**

P e s e m.

Mesto pribežališe,
 Turn Davida znani,
 Ves z orožjem ograjen,
 Varvan s persobrani.

V svojim svetim Spočetji
 Si v ljubezni ognjeni
 Zmagala peklensko moč
 Gada puh strupeni.

Prava, močna Žena si,
 Judita vesela,
 Ti, devica Abisag,
 Davida (Jezusa) si grela.

Za Egipt rešitelja
 Rahel je rodila,
 Vsih ljudi Zveličarja
 Ti si Mati bila.

Predpevek. Bog Gospod je rekel kači: Jez hočem sovraštvo narediti med tabo in ženo; ti boš nje peto zalezovala, in ona ti bo glavo sterla. Gen. 3.

Ů. Kakor lilija med ternjem,

R. Tako je moja prijateljica med hčerami.

Ů. Gospa usliši mojo molitev.

R. In moje vpitje naj k tebi pride.

M o l i t e v.

Presveta Devica Marija, i. t. d.
 kakor stran 215.

V e č e r n i c e.

Češena si Marija i. t. d.

Ů. Glej, Gospa, de mi pomagaš,

R. Moč sovražnikov premagaš.

Ů. Čast bodi Očetu, in Sinu, in svetimu Duhu,

R. Kakor je bila v začetku, in zdaj, in vselej, in vekomej. Amen.

P e s e m.

V tebi prečudujemo
 Ahacovo uro;
 V tebi Bog je na-se vzel
 Človeško naturo.

De bi revni, grešni rod
 Zvikšal, z Bogam spravil,
 Se je tvoj preljubi Sin
 V revšino postavil.

V žarkih Solnea Božjiga
 Se Marija svéti,
 Čast njej, svetli Zarii,
 V čistosti spočeti!

Lilija med ternjem si
 Sterla kači glavo,
 Lepa Luna svetiš nam,
 Kažeš pot nam pravo.

Predpevek. Ti si slava Jeru-
 zalema! ti veselje Izraela: ti čast in le-
 pota našiga spola. Judit 15.

Ÿ. Žegnana si med ženami.

R. In žegnan je sad tvojiga telesa.

Ÿ. Gospa, usliši mojo molitev,

R. In moje vpitje naj k tebi pride.

M o l i t e v.

Presveta Devica Marija, i. t. d.
 kakor stran 215.

M r a č n i c e.

Češena si Marija i. t. d.

Ů. Spreoberne naj nas, Gospa, po tvo-
 jih prošnjah potolaženi Jezus Kristus
 tvoj Sin,

R. In naj svojo jezo od nas odverne.

Ů. Glej, Gospa, de mi pomagaš,

R. Moč sovražnikov premagaš.

Ů. Čast bodi Očetu, in Sinu, in svetimu
 Duhu,

R. Kakor je bila v začetku, in zdaj, in
 vselej, in vekomej. Amen.

P e s e m.

Ti devištva beli cvet
 Mati in Devica,
 O visoka, z zvezdami
 Kronana Kraljica!

Zmagaš Božje angele
 V čistosti, svetosti;
 V zlatni plajš oblečena
 V kraljevi svetlosti.

Ljuba mati milosti,
 Upanje zgubljenim;
 Mila zvezda mornarjem,
 Luka (vtišje) potopljenim.

Ti nebeške Vrata nam
 Zdravje ti bolnikov,
 Daj, de Kralja gledamo
 V hiši vsih svetnikov.

Predpreek. Jez sim mati čiste
 ljubezni, strahú, spoznanja in svetiga
 upanja. Pri meni je vsa milost poti in
 resnice, pri meni je vse upanje življenja
 in čednosti. Sir. 24.

Ÿ. Pristopite k meni vsi, kateri me želite,
 R. In nasitite se mojiga sadú.

Ÿ. Gospa, usliši mojo molitev,

R. In moje vpitje naj k tebi pride.

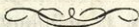
M o l i t e v.

Presveta Devica Marija, i. t. d.
 kakor stran 215.

Priporočevanje.

Tebi poročujemo,
 O devica mila!
 Petje in molitvice,
 Revnih serc darila.

Skoz življenja potvanje
 Nas nesrečam brani;
 Smertno uro, Troštarca!
 Stoj nam ti na strani.
 A m e n.

Med večernicami.

Ljubeznjiv pogovor z Jezusam od njegove
 mogočnosti in dobrote, ker hoče, da mu
 svoje serce daruješ.

Hči. Mogočni Bog in premili Gospod
 moje duše! kateri si me po svoji mogočnosti
 vstvaril in po svoji dobroti odrešil, kaj ho-
 češ v hvaležno spoznanje tolikih dobrot od
 svoje služabnice?

Gospod. Moja hči! jez nočem od
 tebe nič družiga, kakor de mi svoje serce
 daruješ. (Pripov. 23, 26.)

Hči. Kdo pa sim jez, in kaj je moje
 serce, de ti, o Bog! od mene to serce v
 dar želiš? Oj! jez sim revna grešnica, in
 moje serce je prebivališče vsih spridenih želj,
 vir vse hudobije in prederznosti, ktere sim
 bila že zoper tebe kriva. In kdo si ti, moj
 Gospod! de po tolikanj ostudnim in tebi ne-
 zvestim sercu tako močno poželiš? Oj, kdo

neki mi je v stanu povedati, kdo si ti, in kaj de so neznani zakladi tvoje mogočnosti, tvoje modrosti, tvojiga veličastva, tvoje dobrotljivosti in občudljive ljubeznjivosti?

Vprašam nebesa: Kaj so? Mi odgovoré, de so delo tvojih rok; in zemlja z vsimi svojimi prebivavci mi pové: de je od tebe vterjena. Hebr. 1, 10.

Vprašam ljudi: Kdo so? Mi dajo odgovor: de ti si njih Bog in Odrešenik, po katerim jim vse gnade in milosti tečejo. I. Tesal. 1, 10.

Stopim doli v globok prepad zemlje; vgleдам nesrečne ljudi, ktere v večnim plamenu martre terpé, ker niso hotli verovati na te, Sinu Božjiga, ali te ne ljubiti; vgleдам pa tudi puntarske hudobne duhove, kateri z močjo tvojiga serda terpinčeni še tvojiga Imena od strahu slišati ne morejo. Se vzdignem v duhu gor v nar vikši nebesa; te vidim na desnici Očeta sedeti, v svetlobi angeljev in svetnikov, kateri pred tabo na obraz padajo in molijo, in vsi skup vpijejo z močnim glasam: de ti si taisto Jagnje Božje, kterimu gre hvala in slava, modrost in zahvala, čast in krepost in moč od vekomej do vekomej.

Ti si mogočni Bog, Oče prihodnjiga

življenja, Knez miru. Očaki so po tebi zdihovali, in de bi te vidili, so na nebo in zemljo klicali. Aposteljni so svetu oznanovali tvoj zveličanski prihod na zemljo, in odhod v nebesa, kakor tudi nezapopadljive zaklade tvojih milost, ki si jih ljudem skazal in zapustil.

Kako neizrečeno veliko je marternikov iz vsih dežel in narodov, vsaciga spola in vsake starosti, kateri so, de bi v tvojo čast prišli, vse terpljenje in martre, ki se le izmisliti dajo, veselo prestali. In tvojo ljubezen in dopadajenje si pridobiti, so une bele trume neštevilnih devic, ki so okoli tebe, vse slasti in prazno veselje tega sveta zaničevale, ter ene z vencam marternstva, ene z ojstrimi pokorili svoje devištvo ozališale. Vsi ti in drugi izvoljeni položé svoje krone k tvojim nogam v hvaležno znamnje, de po tebi, o prečastitljivi Jezus so to postali, kar so. Vse, kar je v nebesih ali na zemlji, ali pod zemljo, mora pred tvojim Imenam kolena pripogibovati.

Kako de si tedej velik in mogočen, moj Gospod! nikoli nobeden spoznati ni v stanu, kakor edino tvoj Oče v nebesih, kteriga si Beseda, Moč, Modrost in popolna in bistna Podoba.

Kakó, o mogočni Bog, premili Odrešenik! kako te je še v stanu še kaj mikati po mojim revnim sercu?

Gospod. Moja hči! tvoje serce je moj del, moja dota, ktero mi je moj Oče dal; je cena moje kervi; kraljestvo mojiga Očeta, in prebivališče svetiga Duha. Vstvarjeno je, de bo z vsimi Božjimi zakladi napolnjeno. Nobena stvar ga ni v stanu zadovoliti, nobena njegove želje spolniti, kakor samo jez. In ker ni mogoče izreči, kako te ljubim, z nezapopadljivo željo želim, de mi svoje serce daš, de ti ga z nebeškimi darmi napolnim.

Hči. Zakaj neki, moj Bog in moje vse! zakaj bi ti ne dala svojiga serca, kteriga želiš v posestvo vzeti? Kako dolgo bi ga neki še navezovala na ta goljufni svét, ali na samopridne ljudi, ali na prazno nečimurnost, in ga tebi odtegovala, ki si me vstvaril, s svojo drago kervjo odkupil, ki me s svojim svetim mesam in kervjo živiš, in si tú in tam moje edino in večno nasitenje? Nisim scer vredna, de se na me ozreš; le tvoja čez vse velika poterpežljivost in tvoja neskončna milost mi serčnost delate, de si upam to doslej nezvesto in nestanovitno serce tebi popolnoma v posestvo dati.

Pa ti, moj zvesti Gospod! ti boš to mlačno in pozemeljsko serce prestvaril, ti ga boš po svojim vravnal: té milosti te prosim po tvojim predobrotljivim Sercu.

Žalostna skušnja me uči, kako malo se morem na svoje moči zanesti. Tavžentkrat sim sklenila, de ti hočem svoje serce z vsimi njegovimi željami in občutljeji darovati; tavžentkrat sim zopet ta svoj dober sklep vničila, in odlagam svoje spreobrnjenje od dne do dne: in ako me ti med tim iz sveta pokličeš, moram kar umrėti s tem nezvestim in nestanovitnim sercam. Me bo li moje telo, s katerim sim se mehkužila, ali svet, kterimu sim služila, ali serce človekovo, ki sim ga krivično ljubila, pred tvojim pravičnim serdam obvarovalo? — Oj, tako bi mogla le jez zaveržena biti in se vekomej ločiti od tebe, ki si moje veselje in moje nasitenje! O Gospod! ki moje serce tako nezapopadljivo ljubiš, zamoreš toliko nesrečo dopustiti?

O preljubi Jezus! daj tedej, de bo odslej moje serce tvoje, in tvoje Serce moje! daj, de te ljubim in tvoji ljubezni storjeno razžaljenje in nečast vedno objokujem. Ti bodi moja edina tolažba in moje veselje na zemlji: ne daj, de bi sovražnik, ki me od vsih strani obdaja,

čez me gospodoval. S svojo kervjo me
opêri, in očisti moje serce, in z vezjo
svoje ljubezni ga na se potegni, tebi ga
popolnoma darujem po Marii, tvoji pre-
ljubi Materi in moji priprošnici za vselej.

Cerkvena pesem v čast Matere Božje.

Zdrava! morska zvezda,
Božja mati zlata,
In Devica vedna,
Neba srečne vrata.

V ustih Gabriela
Klicana si zdrava.
Mir nam daj, za Evo
Ti si mati prava.

Krive zvez odreši,
Slepim daj svetlobo,
Dobro vse nam prosi,
Ženi preč hudobo.

Zvoljena Devica,
Zmed vsih nar bolj mila;
Nas nedolžne, čiste,
Mile boš storila.

Skaži se nam mater,
Prošnje po teb' jemlji
On, ki zastran nas je
Bil tvoj Sin na zemlji.

Daj življenje sveto,
Varno pot dodeli,
Jezusa naj večno
Gledamo veseli.

Hvala bod' Očetu,
Kristusu čast taka,
In pa svet' mu Duhu,
Vsim trem čast enaka.

Hvalna pesem Marije Device. Luk. I.

Predpevek. O sveta Mati in
neomadežana Devica, častita Kraljica
svetá! prosi za nas Boga.

„Moja duša poveljuje Gospoda,
V Bogu, Zveličarji mojim, mi Duh poskakuje!
Ozerl se je na svoje dekle nizkost.
Glej, odsihmal mi, **srečna!** rodovi vsi poreko;
On mogočni je storil velike reči nad menoj!
Sveti je njemu ime.

Kteri se njega bojé, jim milost njegova
Gre od roda do roda.

Veliko reči on dela s svojo rokó:

Naklepe prevzetnih podira,

S sedežev premogočne posaja,

Ino ponižne na nje povzdiguje;

Stradavcam daje obilnost,

Bogatince pa prazne odpravlja.

Izraela, svoj'ga služabnika je poprijel;

Pomnil je, kakor je našim očakam obljubil,

Abrahamu in njega zarodu; do vekomej mi-
lost!“

Predpevek. O sveta Mati in neomadežana Devica, častita Kraljica sveta! prosi za nas Bogá.

M o l i m o.

Dodeli nam, svojim služabnikom, prosimo, Gospod Bog! de vedno zdravje na duši in telesu uživamo, in de bomo po častitih prošnjah presvete Marije vselej device, od sedanje žalost rešeni, in večniga veselja deležni. Po Kristusu Gospodu našim. Amen.

Predpevek svete cerkve k Materi Božji.

Od prve adventne nedelje do božiča.

Usmiljena Mati Zveličarjeva, ki ostaneš vrata nebeške in zgodnja danica! pomagaj ljudstvu, ki je padlo, pa želi vstati, ti, ki si svojiga Stvarnika prečudno rodila, devica prej in potlej ostala, ko si iz Gabrielovih ust prejela češenje, usmili se grešnikov.

Ÿ. Angelj Gospodov je oznanil Marii:
R. In je spočela od svetiga Duha.

M o l i m o.

Svojo milost, prosimo, Gospod! v naše serca vlij, de, ki smo po angeljevim oznanjenji včlovečenje Kristusa, tvojiga Sina spoznali, po njegovim terpljenji in križi častljivo vstajenje dosežemo.

Od božiča do svečnice.

Usmiljena mati Zveličarjeva, ki ostaneš . . . kakor stran 232.

Ÿ. Po porodu si devica čista ostala.

R. Prosi za nas, Božja porodnica!

M o l i m o.

Bog! kateri si po rodovitnim devištvu svete Marije človeškemu rodu dar večniga zveličanja dodelil: daj, prosimo, de njo za nas prositi občutimo, po kateri nam je sreča došla prejeti življenja začetnika, Gospoda našiga Jezusa Kristusa, Sina tvojiga.

Od svečnice do veliciga četrtega.

Bodi češena nebes kraljica, češena angeljev gospá; češena korenina, češena ti, ki si svétu pravo Luč rodila! Bodi pozdravljena, devica častita, memo vsih

lepa; bodi pozdravljena, preljubeznjiva, in prosi za nas **Kristusa**.

Ÿ. Naj te hvalimo, **Devica presveta**.

R. Daj nam moč zoper sovražnike tvoje.

M o l i m o.

Dodeli, milostljivi **Bog!** brambo naši slabosti, de, ki svete **Božje** porodnice spomin obhajamo, s pomočjo njenih prošinj od svojih grehov vstanemo.

Od velike sabote do prve nedelje po binkošti.

Veseli se, kraljica nebeška, aleluja!
Kteriga si zaslužila nositi, aleluja!
Vstal je od smerti, kakor je rekel, aleluja!
Prosi za nas **Boga**, aleluja!

Ÿ. Veseli se in raduj, **Devica Marija**, aleluja!

R. Ker je res vstal **Gospod**, aleluja!

M o l i m o.

O Bog! ki si po vstajenji svojiga **Sina Gospoda** našiga **Jezusa Kristusa**, svet razveselil; dodeli, prosimo, de po njegovi materi **Devici Marii** dosežemo večniga življenja veselje.

*Od I. pobinkošne do I. adventne
nedelje.*

Češena bodi, Kraljica, mati milosti, življenje, sladkost in upanje naše, bodi češena! **K** tebi vpijemo zapušeni **E**vini otroci; k tebi zdihujemo žalostni in objokani v tej dolini solz. **O**h, oberni tedej, naša pomočnica! svoje milostive oči v nas; in pokaži nam po tem revnim življenji **J**ezusa, žegnani sad svojiga telesa: o milostiva, o dobrotljiva, o sladka **D**evica **M**arija!

V. Prosi za nas, sveta **B**ožja porodnica!
R. De bomo vredni obljub **K**ristusovih!

M o l i m o.

Vsigamogočni večni **B**og! ki si dušo in telo častite **D**evice **M**atere **M**arije, de bi vredno prebivališče tvojiga **S**ina biti zaslužila, s pripomočjo svetiga **D**uha pripravil, daj, de bomo, ki se njeniga spomina veselimo, po njenih milostivih prošnjah prihodnjih zlegov in večne smerti rešeni. **P**o **K**ristusu **G**ospodu našim. **A**men.

Tretji del.

Od sv. spovedi in obhajila.

Pervi oddelk.

Od spovedi devic.

I.

Devica, ki si po popolnoma življenji prizadeva, naj pogostama k spovedi hodi.

Hči. **M**oj Bog, moj Gospod in Zveličar! od tvoje dobrotljivosti ginjena in po tvojim navdajanji spodbujena, sim že tolikrat sklenila, novo življenje začeti, in tebi svoje serce popolnoma darovati: o! uči me, kako bi zamogla svoj sklep doveršiti.

G o s p o d. Moja hči! spoznaj pred vsim sama sebe; preiši zvoje grehe in slabosti; obžaluj in objokuj jih v svojim sercu brez nehanja; delaj vedno terdni sklep

poboljšati se; vojskuj se zoper svoje hudo nagnjenje; čuj čez vse poželenje svojiga sercá. Razodeni svojo vest ne le samo meni, temuč tudi duhovnim, ki sim ti jih dal, de te vodijo in učé. To, glej! je začetek pobožniga in svetiga življenja, kar vse najdeš v pogostni sveti spovedi. Po dobrim spraševanji vesti, (v kateri po eni strani svoje življenje kakor v zerkalu [špeglu] ogleduješ, po drugi strani pa voljo Božjo bereš), prideš k tolikanj potrebnimu spoznanju same sebe, svojiga znotranjiga stanu, svojih slabost in napák; razodeneš skrite kota svoje lastne napčne ljubezni; zadeneš na pregreške in nepopolnosti pri svojih dobrih delih; obžaluješ, kar si slabiga storila, in ponavljaš vedno storjeni sklep, popolnoma poboljšati se. Spovednik ti odkrije, česar sama nisi spoznala; on te priganja, svoj sklep spolnovati; te povzdigne k serčnosti v omagljivosti; ti čez vse to tudi nar koristniši pripomočke razodene, kako se zamoreš zoper greh vojskovati in keršanske čednosti si pridobiti.

Kolikor večkrat pa k spovedi greš, toliko veči moč bodo ti zveličanski pomočki imeli, in ti skoz to popačeni natori in svojim sovražnikom nobeniga časa ne pustiš

de bi se okrepčati in čez te vzdigniti mogli. Vsaka spoved je pripravljajanje k drugi.

Hči. Moj Zveličar! po tvoji Božji volji naj se zgodi, in kolikorkrat ti želiš, hočem jest k temu sv. zakramentu iti.

G o s p o d. Pred mano se čez dan večkrat kakor grešnico obtoži, ter svoje mnoge slabosti s potertim in zgrevanim srcem, poznaj. Pred spovednikom pa bi bilo željo, de bi se vsaki dan spovedala, ker vsaki dan grešiš; ali ker tolike gorečnosti v sebi ne čutiš, in ti je morebiti nemogoče, glej, de se na vsakih osem dni, ali vsakih štirinajst dni spoveš, če ti le tvoj stan in okolišine pripusté; ako se pa tako pogostama ne more lahko zgoditi, in vender želiš v resnici moja pobožna hči biti, nikar ne odlašaj nikdar čez en mesec brez velicih zadržkov tolikanj dobre reči. Kolikor večkrat se spoveduješ, verjemi, toliko večji zaklade milosti zajemaš iz tega svetiga zakramenta.

K dobri spovedi je več reči potrebnih, ktere ti morajo znane biti. Razun téh posebno dobro glej:

1. De si dobriga spovednika izvoliš.

2. De se prevelike boječnosti in vsih prenapetih misel varuješ, de ti spoved težavna ne postane.

3. De si tem nasproti lahkomisljene in nemarljive vesti ne storiš.

II.

Od volitve spovednika za device, ki po svetim življenji hrepené.

Gospod. Moja hči, ti ne smeš scer nobeniga spovednika zaničevati; vsa-
kteri je kake posebne darove od Boga prejel,
eni té, eni té: vender niso vsi za te
enako pristojni. Ti potrebuješ k dosegi
svojiga naména gorečiga, učeniga, mo-
driga spovednika, kterimu pota notranjiga
življenja niso neznane; gotovo je tisti nar-
bolji, ki te po nar varniši, krajši in lah-
kejši poti k Bogu pelje. Takšniga spovednika
zamoreš iz naslednjih znamenj spoznati:

1. Ako te k čistosti serca priganja, in po močnih pripomočkih naj pervo od velicih, potem tudi od majhnih grehov odvráčuje; ako te uči, kakó zamoreš svoje hudo nagnjenje zatirati in ne-rodne poželjivosti krotiti.
2. Ako te k poterpežljivosti, delavnosti, samoti, pokoršini in drugim čednostim tvojiga stanu in poklica spodbada, ti taiste lahke in sčasama prijetne stori.

3. Ako začenjaš, od kar te on vodi, posvetno nečimurnost zaničevati, posvetnim tovaršijam in kratkočasam se odpovedovati, molitev ljubiti, in po nevidnih darovih hrepeneti, in v pobožnosti in v duhovnih rečeh nekako veselje čutiti. Ta pot k popolnoma življenju je nar varniši.
4. Dober spovednik ne bo precej v začetku od visocih skrivnost govoril, ker kaj taciga bi tvoje še ne očišeno in posvetno serce ne zapopadlo. Tudi te ne bo z veliko unanjimi opravili, ustnimi molitvami, ojstrimi pokorili obložil; temuč on te bo s kratkim pa tehtnim premišljevanjem večnih resnic, s premišljevanjem mojiga britkiga terpljenja in smerti, tvoje misli in tvoje želje sčasoma od unanjih reči k notrajnim zavrnil.
5. On te ne bo z razžaljivimi besedami sprejel, te ne bo strašil in tvoje vesti s svojo nepoterpežljivostjo obteževal; temuč pomote in pregreške nad tabo zboljševaje te bo rad poslušal, če mu boš tudi le samo majhne pregreške in nepopolnosti razodevala, kateri so Božjemu Duhu, ki te k popolnosti kliče, zoperni.

6. On te bo z veliko pridnostjo spraševal, k čemu te Duh Božji nar bolj priganja, in kaj ta od tebe hoče, de si se po njem ravnala, in ne po svoji domišljavi in svojim mnenji, ktero bi te zamoglo na nevarne, krive, stranske poti zapeljati.
7. On ne bo ne tvoje vdanosti, ne prijaznosti iskal, ne se s praznimi in posvetnimi pogovori pri spovedi ali zunaj taiste mudil; on bo rad vidil, de ga kterikrat zapustiš, in drugimu razsvetljenimu spovedniku svojo vest odkriješ. On bo vselej z vso spodobnostjo in čuječnostjo in modro gorečnostjo tako težko in Božjo službo opravljal.

To so znamenja za te pristojniga spovednika; in če ti te znamenja niso zadosti svetle,

8. si izvoli tistiga za svojiga spovednika, kteriga se tisti deržé, kateri v duhu pobožnosti od dné do dné napredujejo, in ki sploh za učeniga in modriga spovednika veljá.
9. Za taciga vodnika z velikim zaupanjem mene prosi.
10. Ti pa ni dano, ali ti je nemogoče zbrati spovednika po svojih željah, nikar nič ne pomišljuj tistimu svojo

vest razodeti, ki ti ga je pokoršina ali potreba dala. Jez ga bom tako vodil, de ti bo koristen; ako se pa noče reči, ki k popolnosti napeljujejo, marljivo poprijeti, bom jez sam tvoj učenik.

Opomin. V pománjkanji zaželeniga spovednika bo devica, svetiga življenja željna, dovolj podučnja in vodil v teh bukvah najdla.

III.

Od britkosti in otožnih misel, ki jih pobožne duše včasi v spovedi najdejo.

Gospod. Moja hči! hudobni sovražnik te bo iskal od pogostne spovedi po vsi moči odverniti. Ali te bodo namreč mlačni posvetni otroci zasmehovali, in tvojo pobožnost krivo izlagali in na hudo izvračevali, ali te bojo pa notranje težavnosti na vse kraje metale.

Hči. Moj Bog in Odrešenik! ta svet naj me ne odverne od mojiga sklepa. Kako bi mogla jez tvoja služabnica biti, ko bi še svetu dopasti hotla? Ali druge misli me tužno delajo, in včasi tako zmešajo, de si sama sebi ne vem pomagati.

Včasi zamoreem po dolgim premišljevanji komaj kak majhin pregrešek razodeti, ko vender vem, de sim vsim revšinam podvržena; včasi se mi zdi, kakor de bi bila

velike grehe izpustila in svojo vest premalo spraševala; včasih sim nevoljna in omahljiva v svojim naprejevtetji, ter si sama sebi rečem: kaj ti pomaga tvoje pogostno spovedovanje, ko se nikdar ne poboljšaš? včasih dvomim (cviblam), ali sim pravo grevengo in kesanje obudila ali ne, kar me v velik strah in otožnost pripravi; včasih ne vem, kaj bi pri spovedi povedala, tako sim zmešana. Moj spomin se zgublja, tolažba zginuje, gorečnost vgasuje in ne ostane drugiga, kakor dušna klavernost in britkost. In ko po spovedi k tvoji sveti mizi grem, je v meni le tamota, strah in boječnost, de merzel pot po meni stoji. Oh tako revna sim jez, o moj Bog in moje vse!

G o s p o d. Moja hči! zakaj se zastonj žalostiš? te bom mar jez zapustil, ko išeš meni dopasti? Jez hočem, de od mene boljše misliš, in de me išeš v priprostosti svojiga serca.

1. Ako se ne moreš pred spovedjo nobeniga greha spomniti, je to dobro znamenje, de je tvoje serce bolj in bolj očišeno. Povej svojimu spovedniku, de se ne veš nobeniga greha obtožiti, ter se potim spovej eniga ali drugiga greha pretečeniga življenja.

2. Ti se bojiš, de bi ne bila morebiti svoje vesti zadosti sprašala, in iz slepote eniga ali drugiga greha ne spoznala. Tvoj strah je nespameten; veliki grehi ne morejo skriti biti duši, ki vedno na se čuje, in vsak dan svojo vest sprašuje. In če le odkritoserčno z mano ravnaš, in iz hudobne sramožljivosti nobeniga znaniga greha ne zamolčiš ali ne zmanjšaš, ti ne more tudi velik greh, ko bi ga bila pozabila, škodovati, potem ko si se okoli četert ure spraševala. Vsih odpustljivih grehov pa in vsakdanjih slabost ne moreš v sadanjim stanu razodeti, in tudi nisi dolžna se jih obtožiti.

3. Ne pusti se tudi od pogostne spovedi ostrašiti, če se ti zdi, de se nič ne poboljšaš. Koliko drugih grehov bi bila že storila, ko bi ne bila pogostama k spovedi hodila. Saj je dobro! de za svoje slabosti veš, in se za slabo spoznaš. Koliko svetih misel, gorečih želj in serčnih zdihljejev obudiš, kader k spovedi greš! v koliko rečeh si se že poboljšala, in v koliko se še boš, ako svojimu sklepu zvesta ostaneš? In če si vkljup pogostnih spoved še slaba, in le še zopet padeš, kako bi ti še le šlo, ko bi se tega svetiga in močniga pripomočka ne posluževala?

4. Ti si v strahu, de bi ti potrebne grevenge ne pomanjkovalo, kar bi utegnilo velik greh biti. Ali bo pa ta grevenga kaj bolj serčna, če v prostosti in nemarnosti vesti živiš? Ko bi bil ta tvoj strah pаметen, bi mogle vse pobožne duše od pogostne spovedi odnehati, zakaj nihče ne more vediti, če je pravo grevengo in žalost nad svojimi greh obudil.

Te bom li zaverigel, ko meni za ljubo tako sveto delo po svoji moči opravljaš? Tvoja vest ti pravi, de me ljubiš: kjer je pa ljubezen, tam je tudi grevenga, ne scer vselej občutljiva, vender vselej v sercu, ktera se spozna iz terdniga naprejevzetja in iz pripravne volje poboljšati se; in tudi če zopet v stare slabosti padeš, nimaš zavoljo tega obupati, temuč v spoznanji svoje revšine upaj toliko bolj na mojo milost, ktera se s tvojim prizadevanjem zadovolji, če bi že tudi tvoja grevenga ne bila tako popolnoma.

Potim takim v nemar pusti, moja hči! svojo britkost in otožnost, ali jo prenesi s poterpežljivostjo, če je ne moreš v nemar pustiti; zavoljo nje pa od pogostne svete spovedi ne odnehaj; in kolikor koli si plašna in boječa, se vender zavoljo tega ne daj od prejemanja mojiga Telesa odverniti.

Hči. Gospod! ne težave in britkosti, ki jih moja duša čuti, temuč boječnost, tebe razžaliti, me zaderžuje.

Gospod. Moja hči! učiti te hočem, ktere so tiste, ki se morajo po pravici bati ta sveta zakramenta prejemati.

IV.

Kterim je pogostna spoved škodljiva.

G o s p o d. Moja hči! ta boječnost in maloserčnost, ki jo v sebi čutiš, je znamenje bogaboječe in občutljive vesti, ki ne pride od kakiga greha, ki ti še znan ni, temuč po eni strani od želje meni dopasti, po drugi strani pa tudi od skrivniga naganjanja in prizadevanja hudobniga duha, kateri bi te rad zmotil. Ta misel naj te tolaži.

Mlačne in merzle duše, ki pa vendar brez vsiga strahu živé, so te, ki se imajo po vsi pravici zavolj svojih spoved bati. Enacih neumnih devic se najde med svetam in v samostanih (kloštrih). V samostanih so tiste, ktere svoje pogovore in misli zmiram na posvetne nečimurnosti obračajo; ktere so v službi Božji in vsakdanjih vajah v pobožnosti lene in zaspane; ktere dolžnosti svojiga stanu zanemarjajo in svojih postav

ne deržijo; katerim samota in pokoršina in vsakdanje zatajevanje svojih počutkov težko dé; ktere radovoljno sovraštvo, ali togoto, ali zamerzo in enake slabosti v sercu terpijo; ktere ne gredó k spovedi iz želje se poboljšati, temuč iz navade in človeškiga strahu; ktere za majhne grehe malo poraj-tajo, in pred velikimi komaj nekoliko gnjusa imajo; ktere so nerodnih in spačenih želj polne, in nočejo svoje revšine spoznati, in zavoljo oterpnjeniga serca ne se poboljšati.

Med svetam pa so nektare device, ktere le po kratkočasnosti in posvetnim veselji hrepené; hočejo vse zvediti in viditi in videne biti; ktere nočejo nič svojim peterim počutkam, nič svojim pozemeljskim željam pritergati; ktere so prevzetne in ošabne v svoji noši, prederzne in razujzdane v svojim zaderžanji, lene in nemarne v službi Božji, in v vsim svojim djanji in nehanji nepremišljene in nespametne.

Te se imajo pač po pravici bati, ako gredó brez potrebniga pripravljanja, brez natanciga spraševanja svoje vesti, brez serčne žalosti nad svojimi grehi, brez resničniga sklepa se poboljšati in brez vsiga korista k zakramentu sv. pokore.

Naj se poslednjič tiste bojé, ktere

veliki grehi ali hude navade težé, ki taiste ali vedama iz hudobne sramožljivosti zamolčijo, ali pred spovednikom zmanjšujejo in zakrivajo, ali čez nje le ustno grevengo obudé, tako de serce nobeniga deleža nad tem nima, kakor se je že večkrat zgodilo.

Če pa tebi tvoja vest spričuje, de po moji milosti nisi v tem revnim stanu, če sama sebi reči moreš, de s pogostno spovedjo nič družiga ne išeš, kakor le meni dopasti in se poboljšati, in se scer nobeniga veliciga greha ne zaveš, bodi potolažena, in imej veliko zaupanje na mojo ljubezen in usmiljenje, ter se pri vsim svojim strahu in boječnosti pogostne svete spovedi posluži. Ta vedna boječnost, ako se je ne moreš znebiti, te ohrani v čistosti sercá, v pravi ponižnosti in v Gospodovim strahu; ona stori, de s čuječnostjo in varnostjo po Gospodovim potu hodiš in brez tolažbe svojimu Bogu služiš, kar je velika čednost.

M o l i t e v

k svetimu Duhu pred spovedjo.

Sveti Duh, Duh Božji in nar večí Tolažnik moje žalostne duše! prosim te z vso ponižnostjo, pridi in razsvetli mojo tamoto, de pri tvoji svetlobi svoje sla-

bosti in grehe tako natanko spoznam, kakor jih bom ob smertni uri in pred sodnim stolom Božjim spoznala. O sveti Duh! pridi in zbudi v mojem sercu toliko grevengo in kesanje zavolj mojih grehov, da jih v resnici objokujem, in nikdar več ne storim. Tvojimu svetimu navdajanju sim se ustavljala, tvoj vedno klicavni in opominjevalni glas zaničevala, ter te žalila, ko sim svojo popačeno voljo in nagnjenje poslušala: ali ti, o Bog ljubezni in vse tolažbe! se zopet k meni obrni in jez, grešnica, se obrnem k tebi. Za-te je kaj majhniga, če me razsvetliš, o nezmerna Luč! jez pa najdem v tvojim obiskani svoji žalostni in nepokojni duši nar vikši blagor in pravi mir.

V.

Spraševanje vesti.

Opomin. Ni treba si glave vbijati, kadar svojo vest sprašuješ; veliki grehi navadno sami od sebe vest pečejo pri devicah, ktere niso še od posvetne nečimurnosti oslepljene in v hudobii oterpnele. Tudi radovoljnih odpustljivih grehov se boš brez dolziga preiskovanja spomnila, ako se več-

krat spoveduješ in vsak dan svojo vest sprašuješ. Tudi ni potrebno, in ne svetovati, de bi se po vsih Božjih in cerkvenih zapovedih spraševala, temuč smeš se le tega trojniga deržati, namreč: 1. kako si se proti Bogu; 2. kako proti svojimu bližnjimu, in 3. kako proti sama sebi zaderžala? Poglej spraševanje vesti pri večerni molitvi, stran 141.

Naslednje napeljevanje k spraševanju svoje vesti je pa za tiste device, ktere hočejo v začetku svojiga noviga življenja pravo, otroško spoved storiti, ali ktere se scer tega sv. zakramenta vnemarno poslužijo, ali zovoljo še posvetniga življenja majhno spoznanje samih sebe imajo; vender je svetovati, de tudi ti to napeljevanje k spraševanju vesti enekrat v letu prebereš.

Napeljevanje

k spraševanju vesti za device.

I. Grehi zoper Boga.

V službi Božji se leno in nemarno zaderžati, jutranjo in večerno molitev opušati, ali jo le po verhi in brez pobožnosti opravljati. V cerkvi med službo Božjo se pogo-

varjati, v radovoljnim raztresenji se muditi, se okoli ozirati, s prederznim obnašanjem, prevzetno in našopirjeno obleko, ali cló z nesramno goloto priti, s čimur se devica veliko ptujih grehov vdeležiti zamore.

Ob nedeljah in praznikih sveto mašo brez veljavniga vzroka zamuditi, kakor tudi iz lenobe ali iz zamerze do molitve ne iti k pridigi, keršanskimu nauku in večernicam.

Brez praviga pripravljanja spovedi opravljati in sv. obhajila prejemati.

Pri spovedi grehe zmanjševati, iz sramožljivosti zamolčati, posebno, če so grehi zoper deviško čistost, ali zavoljo pomanjkljivosti potrebniga spraševanja vesti jih izpustiti, ali v dvomu (cviblu), če so ali niso veliki grehi, jih zamolčati. Pri tem zamolčanji sv. obhajilo prejeti, po spovedanih velicah grehah se ne poboljšati, v hudobni navadi ostati, kar je znamenje, da je pri poprejšnji spovedi grevanje ali kesanje in naprejevzetje pomankljivo bilo. V taki okolišini se imajo poprejšnje spovedi ponoviti in spovedniku povedati, odklej se je tako godilo, in koliko je bilo takšnih spoved opravljenih.

Nedelje in praznike v praznih rasve-

selicah, nevarnih družbah, v nevgnani igri, plesu doprinašati.

Presveto Imé Jezus iz stare navade pri praznih rečeh izrekovati, Boga pri nepotrebnih rečeh v pričo jemati, svete reči v jezi izgovarjati, i. t. d.

V križih in nadlogah se nepoterpežljivo zaderžati, zoper Boga godernjati, do njegove dobrote nezaupnost imeti, Božjemu navdajanju se vedno zoperstavljati, iz lenobe, iz pobitiga duha, i. t. d.

Svojiga djanja in nehanja Bogu ne darovati; iz duhovne razstresenosti nanj malo misliti, se mu za prejete dobrote ne zahvaliti.

Zavoljo lepote, razumnosti, priljudnosti, obilnosti časniga, zavoljo nagnjenja k pobožnosti, kakor tudi zavoljo družih časnih ali dušnih dobrot in darov sama na sebi dopadajenje imeti, in jih Bogu ne pripisati.

Dobro storiti zato, de bi ljudem dopadla in se jim prikupila.

Opomin. Napade zoper verne resnice in zoper Božje usmiljenje ima bogaboječa devica velikoveč zaničevati, kakor se jih vstrašiti, ker pridejo od hudobniga duha, ne od nje volje; vender je svetovati, de jih spovedniku razodene in po njegovim svetu ravna.

II. Grehi zoper bližnjiga.

Inpervič zoper očeta in mater, in druge deželske in duhovne predpostavljene.

Starišev ne ubogati, kakor tudi dobre opomine drugih naprejpostavljenih z nevoljo sprejemati, njim se zoperstavljati, križe in britkosti jim z gerdim zaderžanjem nakopavati, jih žaliti, z ošabnostjo nagovarjati; — jim hudo želeti, njih slabosti in pregreške razodevati, jim zaničljivo besedovati; — v potrebi jih zapustiti, njih slabosti zasmehovati, — se jih sramovati, če so revni in zaničevani; — zoper njih voljo kaj od hiše dati, vkrasti, spriditi.

Grehi dekel in služabnic.

V čimur se hčere zoper stariše pregrešiti zamorejo, ravno v tem se zamorejo tudi dekle in služabnice zoper gospodarja in gospodinjo pregrešiti. Razun tega se pa zamorejo dekle še v naslednjih rečeh pregrešiti:

V službi lena in nemarna biti, gospodarje raznašati, s podpihovanjem, ali neprevdarjenim blebetanjem, ali opravljivim govorjenjem zamerzo in zdražbo med njimi napravljati; ali z derznim obnašanjem in

zlobnim zaderžanjem med gospodinjo in gospodarjem ljubosumnost (ajfranje) izbuditi.

Kaj razdati, kar je gospodarjevo, ali spriditi, ali pustiti, de se spridi, ali v svoj vžitek oberniti.

Sladkanje, požrešnost in samogoltnost, pa tudi preprijaznost s hlapci ali družimi dajo nekteri dekli veliko priložnost k tatvini.

Grehi zoper bližnjiga sploh.

V mislih. Se čez druge povzdigovati, jih sama pri sebi zaničevati, njih djanje in nehanje slabo izlagati, hudo lahko mišljeno verjeti, brez pametniga vzroka natolcvati. — Svojimu bližnjimu hudo želeči, se njegove nesreče veseliti, mu jo privošiti, se žalostiti, ako mu dobro gre, mu zavidna biti, in ga sovražiti; mu kako škoda napraviti, zoger njega radovoljno to-goto v sercu nositi.

V besedah. Svojiga bližnjiga v pričo grajati, zmirjati, mu ošabno in zaničljivo od-govarjati, ga razžaljivo sprejemati, mu skrivne ali znane pregreške oponašati. — Za herbtam od njega slabo govoriti, njegove čednosti zmanjševati, njegove pregreške pa povikševati, njegovo djanje in nehanje grajati, slabo

izlagati; ako se je eno ali drugo iz napuha, zamerze, maševanja ali iz jezičnosti zgodilo? — Podpihovati, ali kaki osebi (peršoni) razodeti, kaj je druga čez njo govorila, ali storila, ali storiti mislila: iz tega pride veči del sovraštvo in razdertje. Ta pregreha je velika gnjusoba v Božjih očeh. Ali se je to zgodilo ali iz nečuječnosti, ali iz sovraštva, ali iz hudobne volje, zdražbo zasejati?

Zapomni, de grehi, s kterimi se bližnjimu na časti ali dobrim imenu škoduje, ali mir podêre, ne bodo odpušeni drugači, kakor če tistimu po moči čast in storjeno škodo poverneš, in ga, če je to reč zvedil, za odpušanje prosiš.

Dopušeno je, osebo (peršono) opomniti, de se to ali uno od nje govori, ali de se misli storiti; pa le, ako se po pameti nadja, de se bo poboljšala, ali kakiga zlega ognila; vender nima nikdar osebe razodeti, ki je tako govorila, ali storiti mislila. V enacih rečeh je nar bolje vprašati modriga spovednika.

Tudi je dopušeno in včasi dolžnost, iz keršanske ljubezni, ne iz sovraštva, nevošljivosti, maševanje i. t. d., kak pregrešek ali velik greh bližnjiga razodeti tistimu, kteri pomagati zamore, in je zastran svoje dolžnosti

to storiti zavezan, kakor so stariši, gospodarji, fajmošter, dober prijatelj i. t. d. Posvetovaj se zastran tega s svojim spovednikom.

V djanji in nehanji. Svojiga bližnjiga poškodovati na telesu, ali na njegovim blagu s tatvino, goljufijo i. t. d., ali mu na duši škodovati s pohujšanjem, s prešernim obnašanjem, razujzdanim pogledam, nespodobno nošo, nesramnim pogovarjanjem, ali petjem, s kuševanjem, preprijaznim pečanjem i. t. d.

Druge enake razujzdanosti se tu ne spomnijo zavoljo čistih devic, ki bi se nad njimi pohujšati in slabe misli v sebi zbuditi utegnile. Gorje deklini, ki druge k takim rečem zapeljuje! Varuj se, de taciuh grehov iz krive sramožljivosti pri spovedi nikdar ne zamolčiš.

Neusmiljenje proti revnim, zamuda dolžnost in opravił svojiga stanu in poklica.

III. Grehi zoper samo sebe.

S svojim životam mehkužno ravnati, s preobilnim spanjem, sprehajanjem, vsovanjem, plesanjem, praznim pogovarjanjem dragi čas tratiti.

Sladkovanje ljubiti, vedno jesti in piti zunaj navadniga časa, ali od več jesti, želodec preobložiti in zdravju škodvati. —

Za vsako reč se serditi in jezna biti, jezo v sebi kuhati; se vdati ali razujzdanemu veselju ali preveliki žalosti; po resnici ne govoriti. — Se v nečistih mislih radovoljno muditi, hudobnim željam se ne ustavljati, tiste dovoliti in se zaljubiti, ali s prosto-voljnim djanjem ali iskano priložnostjo k tem sama roko podati, kakor so veči del rado-vidnost oči, posvetno rajanje in vesele to-varšije, ali prijazno snidenje z možkim spolam. Device, ktere veliko na ples ho-dijo, se imajo večidel veliko reči obtožiti.

Drugi meseni skriti in očitni grehi, ki se v djanji doprinašajo, se ne smejo še imenovati po uku Aposteljna.

Ti pa, o keršanska devica! de bi se pred temi ostudnostmi obvarovala, nikoli ne pozabi deviškiga zaderžanja in sramožljivi-vosti, in živi v svojim telesu, kakor ko bi telesa ne imela.

Boj se svojiga telesa, kakor nar ne-varnišiga sovražnika in živi v vsi spoštlji-vosti; spomni se, de sta Bog in tvoj sv. angel varh pričujoča. In ako v tej reči svojo vest obteženo najdeš, ali če si tudi zoper svojo voljo kaj terpela, razodeni od-krito svojimu spovedniku. Ne verovaj raz-ujzdanim in nevestnim ljudem, kteri bi, od

mesene ljubezni, ki jo do tebe imajo, oslepljeni k tebi reči utegnili: to ali uno ni velik greh. Sveta samota, delavnost, molitev, premišljevanje Kristusoviga terpljenja in pogostna spoved so nar boljši pripomočki, se tih ostudnih pregreh ogibati.

Tudi po poglavitnih in ptujih grehih se zamoreš spraševati, kadar otroško spoved delaš.

Molitev in obujenje popolnoma grevence in kesanja pred spovedjo.

Nar dobrotljivši in milostljivši Jezus! pri tvojih nogah le že spet tù leži tlikanj zaničljiva in nezvesta grešnica, ter te, o večna Dobrota! milosti in odpusjenja ponižno prosi. Oj, le zakaj, moj Bog! in moje vse! zakaj sim te zopet razžalila? zakaj te nisim ljubila! kakor sim ti tolikrat in tolikrat obljubila! Ti si edini pravi in zvesti prijatel moje duše, kateri si me do smerti ljubil; jez pa sim tako nezvesta in nehvaležna, de sim se podstopila, tebe, svojiga Boga in Gospoda, razžaliti. O jez neumna, nehvaležna, nezvesta, nepokorna, revna stvar! Oj réva prijetnosti in veselja,

od kteriga mi vender nič družiga ne ostane, kakor nepokojna vest!

Sramujem se pred tabo, svoje usta odpreti. Pa komu družimu, ko tebi, Oče poln ljubezni in usmiljenja, hočem svojo revšino tožiti? Desiravno sim se zoper tebe pregrešila, sim vender tvoja hči, ktero pri vsi moji nezvestobi ljubiš, in za ktero si na svet prišel. Prosim te, o Jezus! de ne gledaš na mojo nevrednost, temuč na svoje milostljivo Serce, kadar mi mojo hudobijo odpušaš.

Zgubljena ovčica sim, in ne vem za boljšiga pastirja, kakor si ti, moj Bog in Odrešenik! Dober pastir pa teče za zgubljeno ovčico, in jo kliče v en glas; se razveseli, kadar jo najde, in jo na svoje rame zadene. Ti sam, nar slajši Gospod! si se temu dobriemu pastirju primerjal. Le pri tebi je, de nad menoj to milost skažeš. Ni ti treba de-leč za mano teči, zakliči le, predobrotljivi Pastir moje duše! in daj mi tvoj glas slišati. Ni potreba, de bi me na svoje rame zadel in nesel, pokaži mi le zeleno vejco mirù, in jez hočem za tabo teči, kamorkoli me hočeš peljati. O moj Jezus! žal mi je, v sercu mi je žal ne zavoljo kazni, ki sim jo zaslužila, te-

muč zavoljo tvoje ljubezni, ki sim jo zaničevala, ko sim grešila. Le me kaznuj, kolikor hočeš, samo od svoje prijaznosti me ne loči! O naj bi vsi moji sovražniki (grehi, hudobni duh, svet, poželenje oči, napuh življenja in kar me od spolnovanja tvoje svete volje odvraca) k sramoti postali! Kam neki hočem iti, ako me ti, o večno življenje! zapustiš, brez kteriga je moja duša mrtva?

Daj, de se svojiga storjeniga sklepa bolj stanovitno in natanko deržim, kakor sim se ga dozdej, jez nesrečna, deržala. Zakaj tudi tega moram od tvoje dobrotljivosti pričakovati; in ko bi imela tudi zopet svojimu sklepu vklub nezvesta postati (saj veš, kako sim slaba), nočem vender nikdar obupati, temuč k tebi hočem zopet za milost in odpušanje klicati; ker si velik in čudapolen Bog, kteriga ljubezen in milost ste brez mere. V tem posebno velikim zaupanji na tvojo nezumno milost bom zdaj le pred tvojiga Božjiga namestnika pokleknila, se njemu vsih svojih grehov obtožila, kakor sim jih pred tabo, o moj Bog! kriva. Daj mi, o Jezus! svojo pomoč, de se svojih grehov z odkritoserčnim in zgrevanim sercam spovem! Amen.

Molitev po spovedi.

Moj nar ljubeznjivši Jezus! vselej milostljiv in usmiljen tim, ki v te zaupajo: naj bi te vsi pravični hvalili in vsi grešniki se k tebi spreobrnili, in pri tebi pravi mir in zveličanje serca najdli, kteriga svet ne more dati. Ne vem scer, ako ti moja revna grevenga in kesanje, moje slabo naprejevzetje in moja pomankljiva spoved dopade; to pa vem, de tvoja dobrota je čez vso mero velika, in to me tolaži v skerbi in nevednosti, v kteri se znajdem. Tvoja ljubezen, ktero si mi vselej skazal, moje pobito serce močno oživi, scer pa po pravici terpim strafingo svoje nehvaležnosti in ne terjam od tebe nobene druge tolažbe, kot ktera mi je potrebna, de svoje storjeno naprejevzetje spolnim.

Žalostna skušnja me je že tolikrat učila, ne na svoje moči zidati, temuč v tvojo pomoč in gnado klicati. En sam pogled tvojih oči, ena sama beseda, ki jo mojemu sercu govoriš, mi je veliko ljubši, kot nar gorkejši plamen, kteriga kaka majhna skušnjava ali težava zopet podêre. Ozri se torej na me, kakor si se na Petra na dvoriši, na Magdaleno

pri kosilu in na spokorniga razbojnika na križi milostljivo ozerl, in moje serce te bo ljubilo in od ljubezni se topilo.

Prašaj moje serce, o moj Zveličar! in prašaj me, kot Petra: **Ako** te ljubim? In jez ti bom odgovorila: **De**, moj Gospod! ti veš, de te ljubim. In če vidiš, de te moje serce premalo ljubi, spreoberni ga, kakor si storil s tolikanj izvoljenimi, ki so te razžalili. Le eno besedo si izgovoril, in njih duša je bila ozdravljena. Ozri se name in usmili se me, kakor si se njih usmilil. Če le hočeš, bom s spokorno Magdaleno pri tvojih nogah sedela, jih kuševala, ter jih s svojimi solzami vmivala. Z njo bom svoji dozdanji nečimurnosti slovo dala, svoje meso križala, svét z nogami tepala in malo porajtala, kaj bo od mojiga spreobernjenja mislil ali govoril.

Tebi, o moj Bog! darujem svoje serce, tebi ga izročim. Vse, kar ti ne ljubiš, in kar tebe ljubiti, in meni služiti ne more, to zaničujem; kar tebi, Ženin moje duše! ni dopadljivo, prepustim tim, ki te ne ljubijo, ali ki te le malo ljubijo. Jez pa te hočem ljubiti čez vse.

Če se na svojo slabost ozrem, imam scer nezaupnost nad svojim naprejvzetjem;

ali če svoje misli obrnem na-te, moje
 zaupanje in ljubezen, vidim, de mi je
 vse mogoče. Zakaj bi ne mogla s tvojo
 gnado storiti, kar je tolikanj svetih devic
 s tvojo pomočjo storilo? Ti si jih v njih
 nečimurnosti razsvetil, ti si jim pokazal
 svojo nezapopadljivo lepoto; ti si jih s
 svojo ljubeznijo užgal. Tvoja moč ni
 oslabela, ne tvoja dobrota vsahnila, kar
 si včeraj bil, moj nar slajši Jezus! to
 si tudi dans in boš celo večnost. Ne
 zapusti me tedej, ti si moje zveličanje
 in vse zaupanje moje. In ako zopet
 padem, pridi mi zopet na pomoč in po-
 tolaži moje žalostno serce. Čas bo prišel,
 ko te ne bom nikdar več žalila; temuč
 zmiraj ljubila.

Čez vse nar svetejši Devica! ki
 nisi nikoli pokore potrebovala, ker tudi
 nikoli grešila nisi, ti si za Bogam prvo
 pribežališe in upanje grešnikov; lej! k
 tebi se zatečem jez grešnica, in ti, moja
 ljubeznjiva Mati! bodi moja srednica in
 priprošnica, de po tvoji priprošnji svoje
 življenje poboljšam.

Drugi oddelk.

Od obhajila devic.

I.

Pogostno obhajilo je posebno dober pripomoček k svetimu življenju.

Gospod. Moja hči, ti imaš veliko skerbí, de se tvoje telo vsaki dan nasiti; ni pa tvoja duša žlahtnejši od telesa? bodi tedej bolj skerbna, de svojo dušo nasitiš. Ta hrana je pa moje Telo, ki se ti pri sv. obhajilu podeli. Moje mesó je rés jed, in moja kri je res pijača. Kdor jé moje mesó, in pije mojo kri, ostane v meni, in jez v njem. Jez sim kruh življenja; kdor jé ta kruh, bo živel vekomej.

Hči. O Gospod! moje želje so scer tebe vživati, in pri tvoji mizi svojo lakoto tolažiti, in svojo žejo gasiti vse dni svojiga potovanja; ali če premišlujem tvojo ne-

zmerno svetost, rečem sama pri sebi: kako smem jez nečista stvar nar svetejšiga Boga tolikrat prejeti? Janez, nar svetejši med človeškimi otroci, se je nevredniga štel od tvojih čevljev jermene razvezati; in Marija, podoba čistosti, ni svojimu zasluženju, temuč tvoji neskončni milosti pripisala, de je tebe, o večna Beseda! v svojim čisto-deviškim telesu nosila. In jez uboga in vma-zana grešnica bi tebe hotla tolikrat prejeti? ali bi ne bila to nar veči prederznost?

Gospod. Moja hči! v tej skrivnosti ljubezni glej velikoveč na mojo dobroto, kakor na svojo nevrednost. Če bi le samo to premišljevala, de sim jez tvoj Gospod in Bog, bi mogla pač pomišljevati, k moji mizi pogostama pristopati; ali pomisli, de sim in hočem biti tudi tvoj Odrešenik, tvoj nar zvestejši prijatelj, tvoj brat in ljubček tvojiga serca. Otrok, ki svojiga očeta ljubi, hiti brez boječnosti v njegovo naročje; prijatelj je rad pri svojim prijatlu, bolnik se ne boji življenja, temuč smerti. Boj se me razžaliti; ta strah je svet in dober: ali nikar se ne boj k meni priti, ki sim tvoje življenje. Ta strah mi ne dopade, in je moji ljubezni zopern. Jez te vabim k meni priti; ti obljubujem večno življenje, in ti

ponujam vse zaklade in dobrote: ako pa moje milo vabljenje v nemar pustiš, potlej nimaš družiga kot večne smerti pričakovati. **Rés** je, de nisi vredna mene prejeti; ali pa misliš, de boš te gnade vredna, ako se studentu življenja odteguješ?

H č i. Ljubi moj **Zveličar!** kolikor večji je tvoja ljubezen in usmiljenje, toliko ostudniši so moji grehi, s kterimi te vsaki dan žalim. Kako bi te smela pogostama v nečisto in nezvesto serce sprejeti? Ali bi ne imel studa nad takim mojim sercam? in ali bi jez ne utegnila namesto življenja smert najti?

G o s p o d. Ravno zato me večkrat prejmi, ker jez sam zamorem tvoje serce grehov očistiti, tvoje slabosti ozdraviti, tvojo nepokojnost utolažiti, tvojo omahljivost utrditi in te zoper tvoje sovražnike srečno storiti. Ti se moraš veliko vojskovati, de dragi zaklad devištva ne zgubiš; jez pa sim kruh močnih in vino, ki device hrani. Kolikorkrat mene vredno prejmeš, tolikokrat v sebi pomnožiš mojo posvečujočo gnado; tolikokrat povikšaš ljubezen, ki jo jez do tebe, in ti do mene imaš, in z ljubeznijo se povikša nebeški venec. Jez sim luč, ktera te razsvetli, in ogenj, kteri te užge.

Če se luči odtegneš, si v tami, in ako se ognju umakneš, padeš v mlačnost in merzloto. Tako pa se s to nebeško jedjo ti zmano in jez s tabo sklenem, v kateri sklenitvi edino nar slajši veselje in vso srečo svojiga serca najdeš.

Hči. Moj Bog in moje življenje! ker me tako dobrotljivo k sebi vabiš, hočem k tebi priti in te v nar svetejšim Zakramentu uživati. Jezus! posveti moje telo in mojo dušo, de boš ti v meni in pri meni veselje imel, in jez pa v tebi svoje življenje najdla. Oj, kaj ko bi te mogla vse dni uživati!

Gospod. Bolj ko me ljubiš, pogostejše k meni pridi. Ako me pa le po malim ljubiš, se vender le še zopet vdeleži te nebeske jedi, de se tvoja ljubezen bolj in bolj užge. Naj se le take te angeljske jedi zderže, ki v nečimurnosti svoje življenje dopernašati hočejo; ti pa, ako me ljubiti hočeš, me tolikokrat prejmi, kolikorkrat ti tvoj modri in goreči spovednik dovoli.

Hči. Božji Učenik! uči me tudi, tako naj se k toliki gnadi pripravljam!

Gospod. Prizadevaj si, de se z vso mogočo čistostjo telesa in duše meni bližaš. To je vse, kar od tebe hočem.

II.

*Čistost telesa in duše je device nar
bolji priprava.*

Gospod. Moja hči! ko sim z nebes na zemljo prišel, sim hotel v telesu nar čisteje device spočet biti: ko pridem k tebi v sv. obhajilu, bom v novič v tvojim telesu spočet. Pripravi mi tedaj čisto prebivališče, ker čistost ljubim, in se med lilijami pasem. Kadar k tebi pridem, zedinim svoje telo s tvojim telesam. Glej! kako čisto in neomažežano ima tvoje telo biti.

Hči. O moj Gospod in Bog! angeljska čistost bi ne bila zadosti, tebe vredno prejeti. Jez pa, saj veš, moj Bog, sim v nečistosti (v grehu) spočeta in rojena: in s kolikimi nečistostmi sim ga zopet omažežvala od tistiga časa, ko si ti moje telo očistil in posvetil. Koliko razberzdanih misel, ostudnih želj, mesenih občutljejev in spačenost čutim v sebi, h katerim nekoliko po svoji razujzdanosti in štrafljivi nečujčnosti priložnost dajem, nekoliko me pa tudi moja spridena natora zoper mojo voljo žene. In ti, o dobrotljivi Gospod! nimaš nobeniga gnjusa, se s tem revnim telesam zediniti? Ali le govori k svoji služabnici, in uči me

kako naj bi te s čistim telesam in čistim
sercam prejeti mogla?

G o s p o d. Kar se zoper tvojo voljo
zgodi, to naj te scer ponižno dela, pa ne
maloserčne, če k temu nobene prilžnosti ne
daš, ker ti ne bo v greh zarajtano. Vender
bodi skerbna, de svoje oči, svoje ušesa,
svoj jezik in vse svoje počutke in telesne
ude neomadežane ohraniš, in jim ničesar ne
privoliš, kar je zoper deviško čistost in
sramožljivost. Križaj in teri svoje popačeno
meso z delam, samoto in zmernostjo v jedi
in pijači, varuj se postopanja, kakor tudi
nevarnih veselie posvetnih ljudi, pri kterih
je čistost malo varna; odpovej se tovaršii
iacih, ki niso tvojiga spola; zoperstoj precej
v začetku vsim hudobnim mislim in željam.
Ljubi molitev, in bodi ponižna in čuječa.
Tako boš telesno čistost neomadežano ohra-
nila in s pogostno prejemo mojiga Telesa
bo ljubezen do čistosti bolj in bolj v tebi
vsajena in vterjena. — Zraven čistiga telesa
moraš tudi s čisto vestjo k moji mizi pri-
stopiti. Gorje tistim, kteri me v znanih
velikih grehah prejmejo, oni si iz studenca
življenja le sodbo in pogubljenje jedó!
Tudi odpustljivih in nar manjih grehov se,
kar je le mogoče, vedno skerbno varuj, de

v mlačnost ne padeš, ktera mi je zoperna, in obilni sad tega nebeškiga kruha zadržuje. — Ako se pa ne ogiblješ le odpustljivih grehov, temuč tudi vse pozemeljske želje odložiš, in svoje serce od posvetniga odtergaš, in se dan na dan zoper tisto vojskuješ: potlej boš čudno moč moje resnične pričujočnosti občutila, potlej bo moj duh, kateri v čistih sercih rad prebiva, tvojo vero razsvetlil, tvoje upanje uterdil, tvojo ljubezen užgal in vse svete čednosti v tebi zbudil, in vse zaklade gnad v tebi razlil.

Hč i. Kaj morem jez družiga reči, o prečudni dušni prijatel! kakor, de ti sam dobrotljivo očistiš moje telo in mojo dušo. Oboje darujem in tebi izročim, de nobena druga, kot zgol tvoja ljubezen v nju ne gospoduje. Daj mi okusiti preobilnost tvoje sladkosti, ktera je tistim znana, ki samo tebe ljubijo, o Bog ljubezni!

Goreči zdihleji pred svetim obhajilam.

Tomaž Kemp. 4. bukv. 13. pogl.

O Jezus, ti večna ljubezen! de bi vender skorej že tebe samiga našla, tebi svoje sercé odperla in te vživala, kakor moja duša želi! **Pridi, presladki Jezus!**

govori z menoj in pusti me s tabo govoriti, kakor prijatelj s svojim prijateljem, ali kakor otrok s svojim očeta govori; zakaj nikjer nisim v stanu zvestejšiga prijatla, boljiga očeta najti, kakor si ti, moj Ljubi! Govori torej z mano, tvoje besede samo me zamorejo ozdraviti in mojiga žalostniga duhá razveseliti.

V resnici si ti moj Ljubi, izvoljen iz med tavžent, v tebi in pri tebi želi večno prebivati moja duša. Pri tebi in v tebi samim, moj Jezus! je resnično veselje in mir mojiga serca: zunaj tebe pa je zgol nečimurnost, zgol britkost in žalost, in brez števila veliko rev in nadlog. Gorje tim, ki tebe, mojiga preljubiga Jezusa, zapusté, kam le morejo ti revni ljudje iti, kér ti sam imas besede večniga življenja!

Zarés, ti si skriti Bog in Zveličar; ti si, ko si na svet prišel in po sveti hodil, učil, in zadnjič terpel in umerl, svojo Božjo svetlobo in veličastvo pod podobo moje umerljivosti zakril; ali zdaj pa v tem skrivnostnim zakramentu tudi se svoje človeštvo zagerneš, de bi mene poživiti zamogel.

Tako nezmerna je tvoja ljubezen, tako nezapopadljive so pota tvoje mi-

losti! — in jez te vender tako malo ljubim. **O** Bog ljubezni! sim li vredna, da me zemlja nosi?

Oh, moj Jezus! kdaj vender bo moje revšine konec! kdaj te bom ljubila čez vse, ti zvesti prijatel moje duše! Ti si tako milostljiv, moj preljubi **Odrešenik**! de se daš vsim in vsacimu vživati, desiravno pri hudobnih in posvetnih nobeniga veselja ne najdeš; pa zavoljo čistih duš, ktere tako močno ljubiš, se daš tudi nečistim pod streho vzeti, in poterpežljivo njih spreobrnjenja čakaš, desiravno imaš med tem nečast in nespodobnost od njih prestat. **O** kako sladak in mil je tvoj duh, o moj Gospod! de cló nehvaležne in prederzne grešnike tolikanj ljubiš!

O neizrekljiva gnada! kdaj je kaka stvar pod nebam toliko ljubezni in časti zadobila, kakor ponižna bogaboječa duša, ktero sam Bog obiskuje, in s svojim sv. Telesam živi. **O** prečudno ponižanje vsigamogočniga Gospoda! **O** neizmerjena ljubezen samimu človeku storjena!

Tako pridi tedej, o moje življenje, moja ljubezen, moje zveličanje in moje vse! Glej jez ti hočem dati in do čistiga izročiti svoje serce, po katerim toliko

poželenje imaš, vzemi si ga, in osvoji si ga, de odsihmal ne bo nič drugiga ljubilo, kakor tebe, ki si moj **Bog** in moje vse! Ti boš scer najdel v tem sercu veliko nagnjusniga in vmazaniga, pa tvoja rožnata kri me zamore do čistiga oprati; jez sim slaba, ali ti si me v stanu močno storiti; jez sim mlačna in merzliga duha, pa tebi je lahko, v meni sv. gorečnost užgati; moje nestanovitno notranje nagnjenje in nepokojno poželenje raztrese in zmami mojiga duha, pa ti, če le hočeš, zamoreš z eno besedo ves nepokoj pomiriti.

Pridi tedej, moj **Jezus**! pridi ti **Luč** vernih serc! razsvetli me, de te spoznam; pridi in užgi me z ognjem svoje ljubezni, de te ljubim. **Jezus**, večna resnica! verujem v te; **Jezus**, nezmerna dobrota! upam na te; **Jezus**, neskončna lepota! ljubim te.

O koliko ljubezen, koliko dobroto ti, moj **Jezus**! meni, ubogi grešnici skazuješ? Ljudje si štejejo v posebno gnado, če jih kak pozemeljski kralj, ali le samo kdo njegovih služabnikov obiše: ti pa, o **Sin Božji**, **Gospod** našiga življenja! hočeš sam k meni priti, me obiskati, me s svojim presvetim **Telesam** živiti in se z

mano popolnoma skleniti. **O** koliko ljubezen in hvaležnost sim ti pač dolžna! Vse, kar je v meni, bo od veselja poskakovalo takrat, kadar bo moja duša popolnoma v tebi, mojimu Bogu, in ti, moj Bog, v meni!

Čemu hrepenim po nebesih? saj si ti nebesa vstvaril: ako imam tebe, imam več kot nebesa. Tako tedej me ti, o Jezus! ljubiš, de mi vse zaklade, vse bogastvo svoje ljubezni odpreš in nad menoj sprazniš. Oh, jez ne vem, kaj bi rekla! če rečem, de te ljubim, me moja vest nasprotniga prepričuje: moji storjeni grehi me mutasto delajo in me nazaj vlečejo, med tem ko moje serce po tebi hrepeni. Ti pa, moj Zveličar in moj Ljubi! me kličeš in vabiš, k tebi priti, de bi mi moje breme odvzel. Ali če grem k tebi, te v presvetim Zakramentu prejeti, se bojim sodbe; če se pa od tebe ločim, ki si moje življenje, se smerti bojim; in te misli me vso zmésajo. Pa bolje je, de k svojimu Očetu grem, kakor de bi v ptuji deželi od tebe ločena lakote poginila.

Daj mi tedej svatovsko oblačilo, namreč svojo ljubezen in sveto gorečnost toliko duš, ktere po tebi zdihujejo, ktere

te z veliko notranjo sladkostjo prejemajo, in brez tebe živeti ne morejo. Njih svete želje so tvoji darovi, njih goreča ljubezen je delo tvojiga slabiga duha. Ti zamoreš ravno tako tudi meni milostljiv biti. Jez scer ne zaslužim nobene tvojih gnad, pa spomni se, usmiljeni Gospod! svoje milosti, katero si ob vsih časih mojimu spolu skazoval. Ozri se na ljubezen svojiga milosti polniga Serca, katero vedno goreče žarke svoje ljubezni razliva, glej! tù je grešnica, ktera jih silno potrebuje, po njih si zamoreš pridobiti moje serce, in sebi storiti veselje, ki duše ljubiš.

Tako tedej hočem k tebi iti, polna zaupanja na tvojo neskončno dobroto. Vzdignila se bom in šla k svojimu Očetu; hiti mi naproti, kot svoji zgubljeni hčeri; zakliči me, kot svojo ovčico. Pridi, o nebeški zdravnik! in ozdravi mojo bolezen, nič družiga ti ni treba, kakor de le z besedo rečeš, in ozdravljena bo moja bolna duša. Pridi, o preljubi ženin čistih duš! Pridi k meni ti nar lepši iz med vsih, in rani mojo dušo z žarkam svoje lepote! Ti, o luč svetlobe Božje, me razsvetli; ti vedno tekoči studenec nebeske sladkosti, me napoji; ti veselje

angeljev, me razveseli s svojo sveto pričujočnostjo.

Pridi, moj Jezus! in ljubi me, in daj, de tudi jez tebe ljubim; de te z živo vero spoznam, in na te svoje zaupanje in zveličanje stavim.

Pridi, o moj Jezus! in posveti me s svojim svetim mesam; zedini se z menoj, de bom s tabo eniga duha, de živim ne več jez, temuč ti v meni.

Kadar že k sv. obhajilu pristopiš.

Kako mil in ljubeznjiv si ti, o moj Bog in moj Zveličar, se tako globoko k meni ponižati! dodeli mi, ubogi grešnici, po svoji milosti popolnoma grevengo, odvezo in odpušenje mojih grehov! Amen.

Glejte Jagnje Božje, ktero grehe svetá odjemlje! (Reci potem trikrat.) O Gospod! nisim vredna, de greš pod mojo streho, ali reci le z besedo, in moja duša bo ozdravljena.

Zahvala in povzdigovanje duha k Jezusu po sv. obhajilu.

Jezus, moj Gospod in mog Bog! ti si zdaj k meni prišel in v meni prebivaš

po Božji in človeški natori; ti, kteriga nebesa in zemlja ne zapopadejo, Sin Narvikšiga, Bog ljubezni, imaš zdaj svoj sedež v mojim sercu! O predobrotljivi Jezus! kdo sim jez, de si se ponižal k meni priti? O nebo in zemlja in vse stvari naj ti z mano vred čast in hvalo neprenehama dajejo za toliko milost, ki si mi jo, o ljubi Jezus! ravno zdaj skazal.

Resnično, ti si ljubezen, ti se daješ dušam v živež, ter jim zgubljeni mir zopet deliš. O moj Jezus, de bi te vse dni ljubila in nikdar več ne žalila! Tebi hočem živeti in umreti!

Moj nar slajši Jezus! posvėti moje telo, ker si v meni, osvoji mojo dušo, spodi iz mojiga serca hude poželjivosti.

V tebi, moj Bog! imam vse; s tabo posedem vse; od tebe upam vse.

Moj Jezus, ljubim te; o kaj ko bi mogla iz ljubezni do tebe umreti! ali ne, moja nar večí dobrota! ne umreti, temuč živeti in te ljubiti; pa drugači živeti, kakor sim živela, drugači ljubiti, kakor sim te ljubila. Tebi je znano, ki pregleduješ moje oserčje, kako mlačno sim živela, in kako malo te ljubila.

Pusti me, moj Jezus! ob enim

umreti in živeti; de odmerjem sebi, svétu in nečimurnosti, in de tebi živim, ki si za me umerl.

Moj nar ponižniši Jezus! kako te je tvoja ljubezen vender majhniga storila, de v mojim majhnim sercu prebivati zamoreš!

O Kralj nebes in zemlje! kje je častiti sedež tvojiga nezmerniga Veličastva? Je li moje serce tebi toliko ljubo, de v tisto sebe in vse bogastvo svoje Božje in človeške vrednosti skriješ? **O** moj ljubi Gospod! kaj najdeš vender v mojim sercu, de ti je tolikanj ljubo? kaj ne le neobčutljivost, svojoljubnost, nehvaležnost in nar večí revšino?!

O prečudna tvoja ljubezen in usmiljenje! kaj nimam upati od tebe, ki si mi clo sam sebe dal. Ti hočeš, de naj prosimo od tvojiga bogastva: pa jez te družiga ne prosim, kakor tvoje ljubezni. Če te ljubim, sim bogata zadosti. Če pa tebe ne ljubim, čemu so mi vsi drugi natorni in čeznatorni darovi, ako bi imela kdež od tebe ločena biti, ki si edino moje zveličanje. Ne bojim se tolikanj pekla in peklenskih grozovitnost, kot velikoveč zgube tvoje ljubezni, in ločena biti od gledanja tvojiga obličja.

Čas je, moj predobrotljivi Jezus! čas je, de se me usmiliš in pokažeš pot, kteriga naj izvolim in nastopim, de tebe ljubim. Odsihmal naj ne mine ne dan, ne ura brez ljubezni. V tvoji službi in v svojih duhovnih opravilih (vajah) si bom za pravo gorečnost in ves mogočen prid prizadevala.

Svojim starišem in vsim predpostavljenim hočem na tanko pokorna biti; svoje delo, svoj križ in terpljenje, svoje djanje in nehanje hočem tebi iz ljubezni vsak dan darovati, in se prizadevati, vselej to storiti, kar je tebi dopadljivo, in se ogibati, kar tebi ne dopade.

Čistost telesa, kteriga si s svojo pričujočnostjo posvetil, bom z veliko čuječnostjo varovala. Svoje mesó hočem berzdati z delam, samoto in zmernostjo, in svojim peterim telesnim počutkam nočem nič dopustiti, kar bi deviško čistost omadeževati utegnilo.

Krotka hočem biti proti tim, kateri bi me utegnili žaliti; nagnjenje k jezi hočem krotiti, nečimurni noši in hoji slovo dati, prevzetnosti v zaderžanji popolnoma se ogibati, vso hudo voljo in togotenje iz serca strebiti.

Veliko scer obljubim, ali ti, moj

ljubi Zveličar, zamoreš še velikoveč v meni storiti. Vse upam od tebe, in kar upam, je veliko manji, kakor si ti sam, ki si se mi dal.

Ostani, o Jezus! v meni, in jez naj ostanem v tebi; naj bo moje serce tvoje, in kar je v njem še pozemeljskiga ali meseniga, to ti milostljivo z ognjem svoje ljubezni do čistiga požgi.

M o l i t e v

k Bogu Očetu po sv. obhajilu.

Naj ti, o Bog milosti, zahvalo odrajam; ali kaj je moja, in celiga sveta zahvala v primeri s predragim daram, ki sim ga od tebe prejela? namreč tvojiga lastniga edinorojeniga Sina Jezusa, svojiga Zveličarja, kateri je s tabo enaki Bog od vekomej. On sam ti zamore zahvalo dati, kakoršne si vreden. To zahvalo ti je odrajal, ko je v svoji človeški umerljivi natori k tebi govoril: „Oče, zahvalim te, de si te reči modrim tega sveta prikril, in jih priprostim in ponižnim razodeti blagovolil.“ In glej, nebeški Oče! kako se ti tvoj preljubi Sin vsak dan v zahvalo daruje, sprejmi ga kakor iz mojih

rok! In ko se jez ubožica prederznem, tebi zahvalo dajati, ti jo le po Jezusu Kristusu dajem, in ako jez tega tvojiga Sina ljubim, vem, de ti je moja zahvala dopadljiva. — Če Jezusa ljubim, bo Jezusov duh iz mojiga serca k tebi klical; in ti sam, o Bog milosti! prebivaš v sercih tih, ki Jezusa ljubijo!

Nebeški Oče! zdaj si pripravljen moje prošnje sprejeti: glej jez te ne prosim ne časnih dobrot, ne veselja tega sveta, ampak prosim te priserčne in goreče ljubezni do Jezusa Kristusa. Kako si mi v stanu to gnado odreči, ko si mi svojiga edinorojeniga Sina dal! Ne jez, temuč Kristus zasluži, de me uslišiš.

Ti si mi zapovedal, de naj Jezusa ljubim; ali ta ljubezen ni delo moje slabosti, temuč tvoje neskončne milosti in moč tvojiga Božjiga Duha, kteriga dobrotljivo v mojim sercu razlij, po Jezusu Kristusu, svojim edinorojenim Sinu.

Molitev k sv. Duhu.

Duh Božji! kteri vernih serca razsvetlaš in z ljubeznijo posvetuješ, ktera je prav za prav tvoje delo; užgi v mojim sercu ogenj ljubezni, kteriga je Jezus

z nebes prinesel. Če brez tvojiga razsvetljenja in notranjiga ginjenja še clo imena Jezus v svoje zveličanje izreči ne morem, kako ga bom še ljubiti mogla, ako mi ti ne pomagaš.

Ti, o Tolažnik moje duše, in vir nebeških darov in milost! po navadi scer ob vsakim času ljudem svojo Božjo moč in čednost deliš, in v njih svoje nebeške darove izlivaš; ali zdaj, ko je Jezus s svojo pričujočnostjo naše serca pomilostil, zdaj je čas, de svoje darove obilniši deliš.

Koliko svetih duš je polno gorečnosti, polno veselja in nebeške sladkosti, ko so Jezusa prejele. Če moje nečisto in mlačno serce, moje pozemeljske poželjivosti in slabosti te zveličanske reči v meni ustavljati hočejo, se spomni, de si Duh čistosti, kateri vse očistiš, popraviš, vse ponoviš in užgeš. Kolikor večji je moja revšina, toliko bolj zamoreš velikost svoje moči in dobrotljivosti nad menoj skazati. Razsvetli me tedej, o luč večniga Boga! užgi me, o ti ogenj ljubezni! pokrepčaj me, o ti moč Božja! daj mi zaslišati tvoj glas, in pokorno se skazati tvojimu svetimu navdajanju.

Uči me, nar slajši Tolažnik vernih

serc! uči me ponižnosti, krotkosti, miroljubnosti, dobrotljivosti, poterpežljivosti, serčnosti in vsih drugih čednost, ktere koli ti dopadejo.

M o l i t e v

k prečisti Devici, Materi Gospodovi.

Presveta in prečudna Devica! tudi tebi gre po tem svetim opraviu moja zahvala; ti, ki si Zveličarja svetá, kteriga sim jez ravno prejela, rodila, in s svojim deviškim mlekam živila, ti si studenec mojiga življenja in mojiga upanja. Jezus je tvoje meso in tvoja kri, in ti si njegova od njega izvoljena Mati, v ktere naročje je vse bogastvo svojih milost izsul. Po tebi, predobrotljiva Devica, naj sprejme Jezus mojo serčno zahvalo, de se je k meni ponižal priti, in od tvoje priprošnje upam, de bom Jezusa, tvojiga ljubiga Sina, vse dni svojiga življenja in kdej v nebesih večno ljubila.

Litanije od presv. rešnjiga Telesa najdeš na 89. strani.

Kaj naj devica po sv. obhajilu Kristusu daruje in njega prosi?

Gospod. Moja ljuba hči, jez sim ti v tej nebeški jedi sam sebe in vse svoje zaklade milosti podelil; zdaj le bi hotel, da mi tudi ti kaj zato daš, preden iz cerkve greš.

Hči. Kaj bi smela jez, uboga, tebi studentu vsiga življenja in zveličanja ponuditi?

Gospod. Če mi ne moreš, kot uni modri iz jutrove dežele, zlata in družih dražih darov darovati, pa posnemaj revne pastirce, kateri so od svoje revšine podelili, kar so imeli.

Hči. Oh, Gospod! vse, kar imam, je tvoje; in mojiga ni nič, razun greh in revšina.

Gospod. Tvoj dar, hči, naj bo tvoji notranji natori in sedanjemu stanu tvojiga serca primerjen. Kar moj Božji Duh po svojim navdajenji znotraj, in zunej skušen in moder spovednik od tebe tirja, to je, kar mi v dar prinesi.

Duh Božji pa ne tirja od vsake ravnotistiga. Kaj drugiga tirja od take, ki je še v

svét in posvetne nečimurnosti zaljubljena; kaj drugiga od take, ki svetá scer ne ljubi tolikanj, ali se je od njega ločila, pa vender v mlačnosti in merzloti živi. Kaj drugiga hoče od device, ki scer po čednosti in svetim življenji hrepeni, je pa še z velikimi slabostmi obdana; še kaj večiga tirja od tih, ki se na poti popolnosti naprej pomičejo.

1. Kaj naj nečimurnosti vdana devica po svetim obhajilu Kristusu daruje in njega prosi?

Gospod. Tvoje serce, moja hči! je od posvetne ljubezni močno oslepljeno in na svet navezano. Ti išeš dopadajenja ljudi, tvoje veselje je posebno v lepi, prevzetni obleki, v drušinah in praznih kratkočasih, in si žalostna, ako ti teh reči pomanjkuje, ali če ti niso pripuščene. Kako ljubo bi meni bilo, ko bi ti svojo neumnost spoznala, in se tej prazni stvari do dobrega odpovedala. Lej! ravno to je, kar moj Duh Božji od tebe nar bolj tirja. Verjemi, de bi se po tej daritvi tudi ti veliko srečnejši čutila.

Poskusi, obljubi mi pri tej pričujoči pobožnosti, si vsaj ta ali uni kratkočas ali drušino do perviga sv. obhajila odreči;

se spodobniše in ponižniše oblačiti; se nič napihovati ali pred družimi zavoljo čedne telesne postave ali kakih drugih sprednost več veljati iskati; in poterpežljivo in molčeče prenesti, ko bi te kdo zavoljo tega sramotil, tebi druge naprejstavljal in jih vikše od tebe obrajal. K temu sklepu me prosi, de te razsvetlim, poterdim in spreobrnem tvoje serce i. t. d. Kako bi mi zamogla kaj tako maliga odreči, po tem, ko si se ti jez popolnoma vsiga dal?

Hči. Moj Bog in Gospod! kako se sramujem svojih neumnost in nečimurnost, in de si dopadajenje nezvestobnih, samopridnih in posvetnih ljudi tako zlo ljubila, tebe pa, svojiga nar zvestejšiga prijatla, v nemar pustila! In vender ti, o Dobrota sama! še zmiraj do mojiga nezvestobniga serca poželenje imaš; me prestvariti, si se mi sam sebe v jed dal. Kako bi jez tako maliga ne hotla storiti, če te resnično ljubim? Moj sklep je storjen, hočem se do perviga sv. obhajila une meni nevarne družine (osebe ali peršone, ali prazniga razveseljenja) ogniti; tebe pa ponižno prosim, de hočeš mojo slabost s svojo neskončno močjo podpirati, de temu sklepu vsaj zvesta ostanem.

2. Kaj naj v službi Božji mlačna devica Kristusu daruje in njega prosi?

Gospod. Moja hči, ti imaš malo sladu in veselja do svete molitve in do družih pobožnih opravil, po katerih bi se v pravi pobožnosti uterdila; zdaj se jim odteguješ, zdaj jih pa le po verhi, na nagloma in razmišljeno opravljaš. Tudi preveč svojimu životu in počutkam strežeš, ker jim nič ne odrečeš in vse privoliš; tako se vsak dan radovoljno veliko pregrešiš, ker si v nobeni reči sile ne delaš.

V znamenje tvoje hvaležnosti tirjam od tebe, de do perviga sv. obhajila svoje jutranje in večerne molitve z veči kot navadno pobožnostjo opravljaš; meni čez dan večkrat svoje djanje in nehanje daruješ; de se vsaki dan v kaki reči premaguješ; de si v jedi nekoliko priterguješ, in dolžnosti svojiga stanu z veči pridnostjo in natanknostjo opravljaš. — In ako se preslabo čutiš, vse te reči spolniti, pa se skusi saj v eni reči poboljšati, in sčasama bo tvoja gorečnost veči prihajala. Poskusi, ali boš iz ljubezni do mene to malo storiti zamogla.

(Obljubi svojimu Zveličarju, to storiti, in ga njegove pomoči prosi.)

3. *Kaj naj devica, kaki napaki in slabi navadi podveržena, Kristusu daruje in njega prosi?*

Gospod. Moja hči, ti imaš še eno in drugo napako nad seboj, ktera te v veliko grehov pahuje. Jez tirjam od tebe, de skleneš, se serčno vojskovati zoper to svojo napako do perviga sv. obhajila, in se zvesto v nasprotni čednosti vsaki dan vaditi. Napuh, jezičnost, nagla jeza, nezmernost v jedi in pijaci, lenoba v spolnovanju svojih dolžnost, prevelika prijaznost z osebami družiga spola, in kar je družih taci napak, pokvarijo dobro, kolikor storiš, in ti dajejo priložnost k mnogo hudimu. Ako si kateri taki napaki podveržena, mi ne moreš nobene veči ljubezni in hvaležnosti skazati, kakor če se takšni napaki ustavljaš, in v nasprotni čednosti vadiš. Prosi, de ti v tej vojski pomagam.

(Kako pa se moraš vojskovati zoper takšno napako; poglej v kazalo pri besedi „napaka.“)

4. *Kaj naj devica v telesnih bolečinah, v žalosti, v hudih notranjih vojskah in drugih britkostih Kristusu daruje in njega prosi?*

G o s p o d. Moja hči, jez hočem, de z mano vred svoj križ nosiš, in se v mojo voljo do čistiga podaš, ter se pripravno storiš, meni cló brez tolažbe služiti, ako se svojiga križa znebeti ne moreš.

(Spomni se zdaj, koliko in kako dolgo je Jezus za te terpel, zahvali ga, in obljubi mu, serčno vse terpeti iz ljubezni do njega, brez ustavljanja ali godrnjanja, ter ga prosi pomoči.)

5. *Kaj naj tista devica stori, ktera je s Kristusam v goreči ljubezni zmiram sklenjena?*

G o s p o d. Za-te, moja hči! o tem času milosti, ni boljiga, kakor de se mi popolnoma daruješ z dušo in telesam, in me molcé poslušáš, in de velikoveč tvoje serce kot tvoje usta z mano govoré.

6. *Darovanje in prošnja device, ki ne vé, kateri stan bi si izvolila.*

(Zdaj, o keršanska devica! je čas razsvetljenja, ko je Luč svetá v tebi. Reci svojimu Zveličarju z

aposteljnām: „Gospod! kaj hočeš, de naj storim ali izvolim?“ In s kraljevim prerokam: „Gospod! pokazi mi pot, ktero naj nastopim, ker na te svoje zaupanje postavim.“) Moli dalej:

Moj predobrotljivi Jezus, moj ljubeznjivi učenik in dušni pastir, s popolnim zaupanjem se k tebi obrnem, zdaj, ko te v sebi imam, in te prosim, de me razsvetliš, in mi na strani stojiš v nar imenitniši zadevi mojiga življenja. Jez si moram stan izvoliti, ker pa dobro vem, de moj mir in moje zveličanje tolikanj od te izvolitve visi, bi se lahko nar veči navarnosti in vednimu nepokoju izpostavila, ko bi brez privoljenja tvoje svete volje kak sklep storila. Ne išem, svoji lastni poželjivosti zadovoljiti, ne časne sreče, ne dopadajenja ljudi, temuč de po tvojim kraljestvu hrepeneti zamerem; želim si tak stan izvoliti, v katerim si bom zveličanja svoje duše v zaupanji na tvojo pomoč svesta. To je gnada, o moj Zveličar! za ktero te bom do per viga sv. obhajila, in tolikrat in s tako sveto gorečnostjo prosila, dokler de me ne razsvetliš in svoje svete volje spoznati ne daš. Vem, de kdor svoje zaupanje na te postavi, ne bo goljufan.

(Ako večkrat k Gospodovi mizi greš, in ob času njegove pričujočnosti močno nagnjenje do samote in ljubezen do deviške čistosti v sebi čutiš, naj ti bo v znamenje, de Bog hoče, de mu med svetam v deviškem stanu, ali v kloštru služiš. Prosi ga potem bolj serčno, de te razsvetli, in ti da pravo izvoliti. De se pa ne motiš, razodeni to razsvetljenimu spovedniku, in poslušaj njegov svét.)

7. *Kako naj se devica tisti dan zaderži, ko je svojiga Zveličarja prejela?*

Ta dan je dan tvojiga duhovniga poročenja z Jezusam, je dan notranjiga veselja; proč tedej s posvetnim veseljem in prazno dobrovoljnostjo. Ako ti je mogoče, sliši drugo sveto mašo, če si že bila pri Gospodovi mizi. Čez dan, ali dopoldan ali popoldan, kadar utegneš, premišluj in beri, kar v tebi pobožnost in svete misli budi — kakor postavim premišljevanje na torek ali sredo, ali pogovor z Jezusam med večernicami. Zvečer, če le moreš, obiši Jezusa v presvetim rešnjim Telesu — ali pa opravi kako drugo pobožnost, če ne v cerkvi, pa doma. Ne pozabi ta dan tudi revežev in bolnikov po okolišinah in po svoji premožnosti. Od tega časa se zopet za drugo sv. obhajilo pripravljaj, in ohrani gorečnost

v pobožnosti, in ravno zavoljo tega toliko bolj pazi na vse svoje djanje in nehanje. In kakor je prerok pokrepčan s kruham, ki mu ga je angel podelil, štirideset dni in noči hodá storil, de je na sveto goro Horeb prišel: ravno tako tudi ti, od angeljskiga kruha okrepčana, do perviga sv. obhajila po Gospodovi poti neprenehama napredovaj.

Molitev

za popolnoma odpustek.

(Dr. Šlör.)

O Bog ljubezni in milosti! jez upam od tvoje neskončne dobrote, de si mi pri spovedi grehe odpustil, in večno štrafino, ki sim jo za nje zaslužila, zbrisal. Hvala tebi, o milostljivi Oče! ki mi nisi po svoji oestrosti, ampak po svoji milosti storil. — Tudi pa vem, de si ti pravičen Bog, ki grešnike s časnimi štrafinjami pokoriš, in vreden sad pokore od njih tirjaš. Oh, kako oestro in dolgo pokoro bi mogla jez za svoje neštevilne in velike grehe opravljati! — Gospod! ako boš hudobije štrafoval, kdo bo pred tabo

obstal? — Zatorej pribežim k neskonč-
 nimu zakladu zasluženja in zadostenja
 svojiga **Zveličarja Jezusa Kristusa**, in te
 prosim, o **Bog!** pomagaj mi ubogi, pa
 zgrevani grešnici postati deležni svetiga
 odpustka, ki so ga tvoj namestnik na
 zemlji za to sveto opravilo (...) iz za-
 klada cerkvenih gnad dodelili.

Darujem ti, de bi se odpustka de-
 ležno storila, vse molitve in dela, k temu
 namenu zapopadene, in jih združim s
 terpljenjem in smertjo tvojiga **Božjiga Sina**,
 z zasluženjem prečiste **Device** in vsih
 svetnikov, de bi mi bili grehi odpušeni
 in strafinge prizanešene.

Priporočim tudi tebi, o nebeski **Oče!**
 sveto, rimsko-katoliško cerkev, in te pro-
 sim, de jo v njenih velikih potrebah mi-
 lostljivo uslišiš:

1. **O Bog**, nar vikši pastir in **Oče**
 vernih! ki si po svojim edinorojenim **Sinu**
Jezusu Kristusu svojo čast vsimu svetu
 pokazal: ohrani in vladaj svojo sveto
 cerkev, povzdigni jo pri vsih narodih in
 daj, de se po celim svetu razširja. —
 (**Oče naš.** — **Češena si Marija** i. t. d.)

2. **Vsigamogočni, večni Bog!** usmili
 se svojiga služabnika in namestnika na
 zemlji, rimskiga papeža in tudi vsih ško-

fov ino mašnikov, milostljivo jih vodi po poti večniga življenja, de želijo s tvojo pomočjo, kar tebi dopade, in z vso močjo storijo. — (Oče naš. — Češena si Marija i. t. d.)

3. O Bog! ki mir daruješ in edinost blagosloviš, daj vsim keršanskim oblastnikom mir in pravo edinost, skleni njih serca z zavezo svete ljubezni, de bodo zedinjeni za tvojo čast in za srečo keršanstva skerbili. — (Oče naš. — Češena si Marija i. t. d.)

4. Vsigamogočni, večni Bog! ki vse ljudi k zveličanju vabiš, milostljivo poglej duše nevernih in krivovernih, in dodeli, de svojo slepoto spoznajo, vse zmote in krive vere zaveržejo, in se enkrat vsi narodi s pravo katoliško cerkvijo zedinijo. — (Oče naš. — Češena si Marija i. t. d.)

5. Usmili se, o Bog, Stvarnik in Odrešenik vernih duš kristjanov, in dodeli dušam svojih služabnikov in služabnic odpušenje vsih grehov, de milostljivo odpušenje, kteriga so vselej želele, po bogaboječih prošnjah dosežejo. — (Oče naš. — Češena si Marija i. t. d.)

Četerti del.

Molitve

in kratke premišljevanja za
vse praznike cerkveniga leta.

Pervi oddelk.

O večih praznikih skrivnosti Kristusa,
našiga Zveličarja.

I.

O štirih Adventnih nedeljah.

Bog usmiljenja! kako neizrečena je
tvoja ljubezen proti meni, tvoji ubogi
grešnici! zavoljo ktere si svojiga edino-
rojeniga Sinu na zemljo poslal, in mu iz
nar čistejši Device človeško telo dal, de
bi se jez ne pogubila, temuč po njegovim
včlovečenji večno življenje dosegla.

O Bog ljubezni! kje je zavoljo tega
moja nasprotna ljubezen in hvaležnost?

Oj, jest uboga! namest tebe in tvojiga Sina toliko bolj goreče ljubiti, sim pa tebe in njega le žalila. Ljubila sim svet, kateri veliko obljubuje, pa ničesa ne da, in dati ne more; in tebe, ki si mi svojiga Sina dal, sim pozabila. Ljubila sim nečimurnost, ktera, kakor dim, naglo zgine, in žalosten spomin zapusti: za te pa, o Vir večniga življenja! po svoji neumnosti nisim porajtala. Ljubila sim svoje telo, in svojim počutkam sim stregla, in zavoljo tega iz greha v greh padla, tvoje gnade pa, s kterimi si hotel mojo dušo podpirati in pokrepčati, sim zanemarila.

O Bog! de bi jez to svojo gerdo nehvaležnost noč in dan objokovala! de bi te nikdar več ne žalila! O dobrotljivi Bog! poglej milo Serce Jezusovo, že začjenja iz globočine deviškega telesa za me zdihovati, in gnade in milosti prositi.

In — o moj mili Jezus, večna Beseda, Sin Narvikšiga! kje je tvoje neskončno veličastvo, tvoja moč, tvoja svetlost? Vse si iz nezmerne ljubezni do mene v temo deviškiga telesa skril in omejil. O kako sim v stanu se povzdigovati, ko vidim, kako globoko si se ti, Narvikši, ponižal? kako bi zamogla praz-

ne hvale in časti pri ljudeh iskati? **O** ponižni Jezus! imej usmiljenje z mojim nespametnim napuham, in stori, da po tvojim zgledu skrito, nepoznano in samotno življenje ljubim.

Pravične in bogoljubne duše, ki so pred tvojim prihodom na svetu bile, so vedno po tebi zdihovala, in v nebo in na zemljo klicale, naj bi že skorej tebe vidile: jez pa — oh! imam tako slabe in majhne želje, tebe uživati, ker si ti vendar v skrivnosti Altarja pričujoč in osebno med nami prebivaš. **Oj**, da bi tudi jez po tebi vedno hrepenela, in se v tvoji sveti pričujočnosti razveseljevala!

Sveta Devica! ako bi jez grešnica ne bila, bi ti Sinu Božjiga v svojim svetim telesu ne bila spočela; ker le zavoljo tega se je on v tebi včlovečil, da bi s slabostjo moje nature slabost moje duše ozdravil. Potem takim imaš, o milostljiva Srednica! vzroka dovolj, za-me skrbeti in prositi! **Amen.**

II.

O svetih božičnih dnevih.

O preljubo Dete Božje! kaj že v jaslicah začneš moj Božji učenik biti, in

mi precej tam pridigovati, kako čisto nič mi ni ceniti bogastva, lišpa, mogočnosti in telesne zložnosti. Ti si življenje in luč ljudi, vsi bi te mogli sprejeti, vsi se tvojiga prihoda razveseliti in k tebi hiteti — ali ravno nasprotno se ti zgodi. Le neumne živali z revnimi pastirci so tvoji kraljevi častniki, o kralj nebes in zemlje! posvetni otroci pa, ki denar, mogočnost, čast in počutenske veselje ljubijo, nočejo k tebi priti, ker ljubezen do uboštva, zaničevanja in križa že v jaslicih učiš.

Poželenje bogastva serce zmami, um oslepi, in dušo in vest obteži; je porodnica neusmiljenja, goljufije, tatvine, krivice, pozabljivosti Boga, razujzdaniga veseljenja in žalovanja, jeze in nevošljivosti in brezštevlnih družih napak in hudobij, ktere človeka v pogubljenje pogreznajo. Za tega voljo, o Božji Zdravnik naših duš! si precej pri svojim prihodu na svet uboštvo izvolil, de bi nas naravno s svojim zgledam učil in vodil, preden si zamogel to s svojimi ustmi oznanovati. Štalica, revne jaslice, slama, na kateri si ležal, mi glasno dopovedujejo tvojo misel, in tvoj duh me v sercu opominja, tebe posnemati.

1. **O** premili Jezus! ako od mene tirjaš, vse svoje premoženje zapustiti, glej, iz ljubezni do tebe se rada vsimu odpovem; ako pa ni to tvoja voljo, mi pa dobrotljivo dodeli, de moje serce ljubezni in hrepenečih želj do minljivih reči ne bo imelo, de ubogim rada pomagam, in zavoljo časniga dobička, ali kake minljive sreče tebe nikoli ne pozabim ali ne razžalim, in revšino in njene nadležnosti, če si mi jo namenil, poterpežljivo terpim. Nisim li zadosti bogata, ako tebe ljubim, in po ljubezni tebe imam, moj Bog in moje vse?

2. **O** moj Jezus, novorojeni kralj nebes in zemlje! kaj ti si zaničevan, od vsih ljudi zaveržen in zapuščen, in moraš v hlevi prebivati? Kaj tako s tabo slepi in nezvesti svet ravna, kterimu sim jez neumna iskala dopasti? Oj, de bi s tabo, o Jezus! rada ta svet zaničevala, in rada terpela, ako bom od njega pozabljena in zaničevana!

3. **Ti** se jokaš in solze točiš, o sveto Božje Dete, to je vse, kar ti tvoj nerazvezan jezik dopusti; ali kako globoko mi grejo te tvoje solze k sercu? Z njimi mi daš spoznati, de se za-me ubogo grešnico še pokoriš, ker se tvoje

prežlahtno telo, na terdi slami ležeče, ob hudim zimskim času od merzlate trese, in tvoja duša od veliciga milovanja gorke solze toči.

Oj, kako dolgo, moj premili Jezus! ti bo moje serce žalost delalo? kako dolgo te bo v sredi tvojih bolečin preganjalo, in ti z neusmiljenimi Betlehemei prebivališče odreklo! Oj, kako dolgo bom svoji zložnosti stregla! za sladnostmi svojih počutkov letala, in tebe zastonj jokati pustila! Oh, odpri mi svoje Božje Serčice, ter mi dovoli tvoje bolečine in zdihleje premišljevati, de s tabo svoje grehe objokujem, in v solzah, ki jih zame prelivaš, omijem! Amen.

III.

Na noviga leta dan.

O Bog! kako si dober, de léta mojiga življenja množiš, in mi toliko pripomočkov in priložnost daš, tebe ljubiti in si nebesa služiti? O kako sim neumna, ki to tvojo dobroto tako malo spoznam, in s praznim in nemarnim življenjem toliko gnad zamudim, in v tvoje razžaljenje obračam, kar bi me moglo spodbuditi, tebe ljubiti!

Koliko ljudi in narodov je na zemlji, ki tebe in tvojiga ljubiga Sina ne spoznajo, ki se bodo za tega voljo pogubili; mene uboga pa si, o preljubi Oče! z lučjo svete vere razsvetlil, me z gnadami in dobrotami preobložil; mi večno veselje obljubil, in vender kako malo hvaležnosti vidiš nad mano?

Kaj mi od toliko let, ki sim jih preživela, drugiga ostane, kot ojster odgovor, ki ti ga bom mogla od njih dati; ker morde nisim ene ure po tvoji volji živela? **K**aj bi le storili uni ubogi ljudje, ki zdaj v peklenškem plamenu sedé, če bi mogli še na zemljo priti? **B**i le en trenutek pustili brez prida preteči? **I**n koliko se slepi posvetni ljudje trudijo in prizadevajo za majhen dobiček, ali samo ljudem se prikupiti; ko jez za-te, o neskončna Dobrota! in si večno zveličanje zaslužiti, skoraj nič storiti nočem? **O** Bog! poglej, koliko tvoj edinorojeni Sin, naš Zveličar, v bolečim obrezovanji zame terpi; daj mi zavoljo njega, de od-sihmal le tebi samimu živim, in vse ure in trenutke, ki jih še preživeti imam, v tvojo sveto službo obernem. Amen.

IV.

Na veliki praznik svetih treh kraljev.

Vsigamogočni Bog! ki si modre iz jutrove dežele po zvezdi v Betlehem pripeljal, in te pervence slepiga ajdovstva s svojo gnado razsvetlil: kako močno osramoti njih vera in njih pokoršina mojiga dremotniga in ustavljiviga duha? Komaj so bili zvezdo vglledali, že so se vzdignili in na težavno in dolgo pot urno podali.

Kolikokrat, o moj Bog, si moje serce z lučjo svoje Božje gnade razsvetlil, in tvoj sveti Duh me je nagiboval, Jezusa, tvojiga edinorojeniga Sina iskati in za njim hoditi, in vender sim jez to, o kolikokrat, zanemarila! Tavžentkrat sim nar boljši naprejvzetja delala, in kako lahko in naglo sim se dala s kako majhno rečjo spet od njih odverniti. Kako bi meni potem šlo, ko bi ti moje omahljivosti naveličan, drugim gnade dal, ktere sim jez tako malo obrajtala, kakor si ajde k svojimu Sinu poklical, ker ga njegovi niso hotli spoznati.

Pa ravno na tvojo dolgo zanašljivo milost in poterpljenje svoje zaupanje stavim. Daj mi, kakor unim modrim ju-

tranje dežele za zvezdo, za lučjo svete vere hoditi, de tvojiga Božjiga Sina išem, najdem in ljubim! Dodeli mi, o Bog usmiljenja! to gnado, po ravno tem svojim preljubim Sinu, kterimu bodi s tabo in svetim Duham večna čast in hvala! Amen.

V.

0 nedeljah po svečnici do svetiga posta.

O moj ljubi Jezus! s koliko žalostjo in nevoljo moram vender viditi, kolikanj greha razujzdani otroci tvoje cerkve v tem času v svoji razujzdanosti, nezmernosti in požrešnosti, v prederzni in ajdovski norosti delajo, in tako tvoje čisto Božje Serce nar zbodljivši žaliyo, zakaj take reči so tvojim očem velika gnjusoba. Usmili se, o Gospod! slepote in oterpnosti tih nesrečnih, in če se ne dajo k tebi obrniti, o saj ne dopusti, de bi se jez, tvoja hči, takšine malopridnosti in hudobije vdeležila, velikoveč dodeli, de jez s svojo ljubeznijo, nehvaležnost svetá in tebi storjeno nečast po moči nadomestujem. Za tega voljo se hočem vsim dobrovoljam in razstresenostim, h kterim bi utegnila povabljenja biti, odpovedati.

Čas pa, kateri mi bo po spolnjenih dolžnostih in hišnih opravilih ostal, bom v samoti, v molitvi, v družini bogaboječih devic in v cerkvi pred sedežem tvoje ljubezni v češenji tvoje ljubezni doprinesla, de bi sebi in vsim drugim grešnikom in grešnicam milost in usmiljenje pri tebi, o Jezus! sprosila. Amen.

VI.

O postnih nedeljah.

O Bog in Odrešenik ljudi! ki si sveti postni čas po svoji cerkvi postavil, be bi mi grešniki nevkretno meso s pritergovanjem križali, svoje serca s pokoro očiševali, svoje misli k nebeškim rečem povzdigovali, se med tem časam tvojiga britkiga terpljenja in smerti v živo spominjevali.

Dodeli, o Bog! de ta sveti čas v resnični pokori in zatiranji svojih počutenskih želj doprinesem, in namest svoje telo nezmerno pasti, svojo dušo z obžalovanjem in solzami redim.

Ko bi pač mogla, o Jezus, prijatelj moje duše! tvoje britkosti in bolečine, nad tabo doprinešene grozovitnosti, in tvojo sramotno smert na križi, vedno

pred očmi imeti, de bi s tabo k novimu življenju vstala! Amen.

VII.

Vêliki teden.

Preberi vsaki dan v II. delu mašne molitve od terpljenja in smerti Jezusa Kristusa (stran 185), ali križevi pot v VII. delu.

VIII.

O velikonočnih praznikih.

Zdaj, o moj nar častitljivši Jezus! je ojstra pot tvojiga trudapolniga življenja dokončana; tvojiga terpljenja in tvojih bolečin je konec; smert in pekel sta premagana; človeški rod je odrešen; Bog je spravljen; nebesa so odperte; in ti, o moje življenje, si v časti in mogočnosti vstal, in ne boš vekomej več umerl, de —, s svojim vstajenjem tudi meni vstajenje in večno življenje obljubiš.

O kako se neizrečeno veselim s tvojo sveto cerkevjo, o častiti Jezus! ktera ti povsod po celim svetu trikrat veselo alelujo prepeva. Zahvalim se ti za tvoje nezapopadljivo terpljenje, h katerimu te je le tvoja nezmerna ljubezen nagniti mogla;

hvalim, častim in ljubim te, kolikor nar bolj moje serce zamore. Pa oh! ta ljubezen je še slaba, stari človek živi še v meni, smert in greh gospodujeta še v moji slabi natori, in pozemeljske nagnjenja še niso pomerle. Kdaj, o moj preljubi Zveličar! bom jez te revšine premagala; kdaj boš mojiga duha k popolnišimu življenju obudil; kdaj mi boš pokazal svojo novo lepoto, de se mi nečimurnost in veselje sveta pristudi? O moj Bog in Gospod! daj mi viditi častitljive rane tvojih prebodenih rok in nog in tvojiga presvetiga Serca, de se v nje skrijem, in v njih skrita ostanem! Dodeli mi svoj mir, kteriga mesen človek ne zapopade, in ukroti moje nevkretno poželenje, katero mi je v pospehu k dobrimu na poti.

Moj Jezus! govori le eno besedo moji duši, in ona se bo razveselila. In če moje umerljive oči zdaj tvoje lepote ne morejo viditi, vender vem, de mi jo boš kdej pokazal, ko bo moje pozemeljsko telo prenovljeno, iz prahu groba vstalo. Ali bi bila še v stanu človeška lepota moje serce premotiti, ko imam zveličansko upanje, s temi svojimi očmi tebe vekomej gledati? O preserčno upanje, v katerim živim in umerjem. Amen.

IX.

Križev teden.

Poglej in beri v ta namen v I. delu prvi in drugi oddelk (stran 1 — 13), od svete molitve.

X.

V praznik vnebohoda Kristusoviga.

Čas se je približal, o častiti premagavec svetá, smerti in pekla! de se zopet v nebesa poverneš, s katerih si k nam grešnikom prišel. Kako bom mogla še dalje v ti dolini solz živeti, kako se še dalje teh nečimurnih minljivost razveseljevati, ko tebe, mojiga upanja in zveličanja več tú doli ni? Nič več nočem po pozemeljskim, temuč po vikšim, po nebeškim hrepeneti.

Ti, o moj Jezus! si v nebesa šel po svoji Božji moči; jez pa bom v duhu s tvojo pomočjo za tabo hodila, dokler se ne bo moja duša, iz svoje ječe rešena, k tebi povzdignila, in na sodni dan tudi moje telo k tebi prišlo. Takrat bom s tabo šla v tvoje veselje in čast, in bom vekomej pri tebi. Pa kakor si ti, moj Zveličar! po križi in terpljenji mogel v svojo čast iti, ravno tako hočeš,

de tudi jez po križi in terpljenji k tebi pridem. **O** moj Jezus! k vsimu sim pripravljena, de bi te le kdej smela v tvoji popolnoma lepoti gledati in večno uživati in ljubiti! Podperaj me, de se tega vredna storim. **Amen.**

XI.

O binkoštnih praznikih.

Poglej molitev od svetiga Duha v II. delu tretji oddelk. (Stran 52.)

XII.

V praznik svete Trojice.

Poglej v II. delu, tretji oddelk, I. premisljevanje od presvete Trojice. (Stran 46.)

XIII.

V praznik sv. rešnjiga Telesa.

Poglej v II. delu tretji oddelk, X. premisljevanje za četrtek. (Stran 85.)

Drugi oddelk.

Prazniki Matere Božje.

I.

V praznik čistiga Spočetja Marije.

(8. grudna.)

O prečudna, o neprimerljiva Devica!
 s ponižnim in pobožnim sercam te ča-
 stimo. Po pravici sveti Duh od tebe
 govori, de veliko devic si je mnogih
 zakladov nabralo, — ti pa si jih vse
 presegla, in de si med vsimi hčerami ka-
 kor lilija med ternjem zrastla; ker devi-
 ce, ki so se zavolj velike svetosti svetile,
 so vender vse v grehu spočete bile, in
 so kakor otroci jeze Božje na svet prišle.
 Ali vse drugači je pri tebi, o Devica!
 Ti sama izvoljena zmed jezero prideš

vsa lepa in čista, brez vsiga greha in madeža iz Božjih rok, in že v svojim spočetji stopiš kači na glavo, ki je s svojim trupam vse ljudi okužila. Presrečni starši, Joahim in Ana! vajna prošnja je čez vse pričakovanje uslišana; nar drajši blago vama je izročeno. Pa tudi upanje našiga zveličanja je zdaj blizo. Tempel je že tû, v katerim se bo razodelo. Kmalo bo Sonce večniga življenja iz-hajalo, ker Marija, zgodnja danica, ga že napoveduje. Globoko je bil človek po grehu padel, vender pri Marii se je vsa rajska lepota, ktera je bila človeku pred padcam lastna, sošla, de bi podobo in ogledalo nar veči čistosti in lepote postala. Po pravici se veselimo Mariiniga bližnjiga prihoda, ktera nam je od Boga izvoljena in z gnadami napolnjena, nova Eva, t. j., resnična mati živih postala. Dobrotljivo tedej, o Marija, naše pozdravila sprejmi, de bomo tvoje sveto Spočetje vredno obhajali. Po svojim neomadežanim Spočetji pa, o milostljiva Devica! mi sprosi odpusenje storjenih grehov, in oprosteno tistih, ki se jih ima moja slabost bati. Amen.

Moli dans dnevne molitve čistiga Spočetja Device Marije. (Glej stran 213.)

II.

V praznik Mariiniga rojstva.

(8. kimovca.)

Sveta Gospa in Srednica! ti si, enako iz-hajoči jutranji zarji, Soncu pravice naprejšla, in dolgo noč, v kateri je svet štiri tавžent let tičal, izpodila. Kako veselje je, če se med nami kaki materi dete rodi, in vender je le revna stvar, v grehu spočeta in rojena; ti pa, o naj čisteji med vsimi devicami! popraviš, kar je Eva zagrešila, in namesto prekletstva prineseš zveličanje in blagoslov. Kakó se imamo tedej tvojiga rojstva veseliti? Ti si nar popolniši in žlahtnejši zmed vsih stvari. Po tebi se je prvi žark Božje milosti zgubljenimu, v grehu zakopanimu človeškemu rodu prikazal. Podperaj me, o gnade polna! oj, s svojimi grehi sim tolikrat gnado Božjo zapravila, bodi pri Bogu moja srednica, ti, ki si Mati Zveličarjeva! Tvoje priprošnje ne bo zaverigel. Njemu bodi čast na vekomej. Amen.

III.

V praznik darovanja Marije.

(21. listopada.)

Nar svetejši Devica! živi tempel svetiga Duha, kateri te je že pri spočetju z vsim bogastvam svojih gnad obdaroval: dans si se svojimu Bogu darovala, ko si očetovo hišo zapustila in se v tempel zaperla, ter se že v tretjim letu svoje starosti vadila svete samote, pridnosti in pokoršine, ko druge hčerke tisti čas, še neizbujeniga uma, v nedolžnih igrah doprinašajo. Ti pa si že v svoji nježni starosti v gledanje večniga Boga zamaknjena, in išeš, svoje veselje pri naj čistejši ljubezni užgati, v premišljevanji tistiga, kateri je tvojo čisto telo v svoje prebivališče izvolil. Kako lep zgled meni in vsim devicam daš, posvetnemu veselju in drušini ljudi se odpovedati, in s samoto, pridnostjo in pokoršino nedolžnost duše in čistost telesa obvarovati. Daj, o nar svetejši Devica! de te posnemam. Amen.

IV.

V praznik oznanjenja Device Marije.

(25. sušca.)

Presveta Devica! na današnji dan je Bog v tebi čudež storil, ki je bil clo nebeškim duhovam dosihmal prikrit. Od vekomej izvoljena, se današnji dan zmed vsih žen za Mater Božjo oznanuješ. Vsigamogočni Bog ti po vélikim angelu maternstvo Sina Božjiga ponudi; sveti Duh pride čez te; moč Narvikšiga te obsenči; večna Beseda se na tvoje privoljenje z nebes spusti, in v tvojim telesu človeško natoro na-se vzame.

Kdo te zamore, o preblážena Devica! zadosti zahvaliti, kakor zaslužiš, ki si z eno besedo revni svet zopet na noge spravila? Kdo je v stanu tvojo čast, tvojo visoko vrednost zapopasti? Kako se moreš deklo Gospodovo imenovati, ko te je Mater svojo med vsimi ženami izvolil?

O ponižna Devica! de bi te vselej posnemala, in se zavolj telesnih in dušnih darov, ki sim jih od Boga prejela, nikdar ne povzdigovala, velikoveč svoj nič spoznaje, vse le Bogu pripisovala. Amen.

V.

V dan obiskanja sv. Marije Device.

(2. maliga serpana.)

Koliko čednost mi razodevaš, Božja Mati, s tem obiskanjem svoje tete Elizabete? Razodevaš pokoršino, ker se podaš na pot, de si je ravno dolga in ti šibkiga trupla, in hitiš naglo čez hribe, voljo Božjo spolnit; razodevaš globoko ponižnost, ker se ne braniš, kot Mati Gospodova deklo Gospodovo obiskati; dalje svojo dobrotljivo miloserčnost, ker prideš v maternim telesu v splohnim grehu spočetimu Jezusovimu napovedovavcu (Janezu) na pomoč; razodevaš notranjo ljubezen in čenjenje do Boga, ker očitno Božje dela oznanuješ; in zadnjič tudi svojo lastno spoznanje in zaničevanje, ker vse milosti Božji, nič pa svojimu zasluženju ne pripisuješ.

O Devica vsih devic! kdo je v stanu tebe kdaj zadosti hvaliti? in kateri malopridnež bi se podstopil tvojo visokost, mogočnost in častitljivost zmanjševati, in k nič devati, ko si že s pozdravljenjem čudeže storila?

Moje vsakdanje prizadevanje naj bo, o prečudna, sveta Devica in Mati, tvojo mogočnost spoznovati, tvoji priprosnji se

priporočevati in se tvojimu varstvu in
brambi popolnoma izročevati. In ako me
po meri mojiga zaupanja uslišiš, mi ne
bo ničesar manjkalo, ako s svojo mogoč-
nostjo tudi svojo voljo skleneš. Pa saj
nisi v stanu svojiga materniga serca za-
tajiti, ker nikoli se ni slišalo, de bi bila
koga zapustila, kateri je na te in na
tvojo priprošnjo svoje zaupanje stavil.
Pošlji mi svojo pomoč, o mati milosti,
biti mi pomagat, ti tolažnica grešnih Evnih
otrok, za Bogam si ti moje nar veči
zaupanje. Amen.

VI.

V praznik očiševanja Device in Matere Marije.

(Svečnica. 2. svečana.)

Visoko češena Devica! dans je dan
tvojih posebno velikih čednost, z njih
svetlobo vesolni svet razsvetljuješ. Ti,
nar čistejši, neomadežana Devica in Mati
se vstopiš tje, enako nečistim ženam,
ravno ko bi tudi ti očiševanja potrebovala,
desiravno si čisteji, kot nebeški angeli.
In ozira nimaš na to, de postava očiše-
vanja ni bila ne zate, ne za tvojiga Sina

dana. Tako želiš vso postavo spolnovati, in pred ljudmi svojo veliko vrednost zakrivati. Jezus je pri obrezovanji znamenje grešnika na-se vzel, in ti vredna mati taciga Sina, iz želje ga posnemati, hočeš za nečisto ženo deržana bti. Kdo zmed tih, ki so okoli stali, te bo mogel spoznati za to, kar si — nar čistejši mati dolgo zaželeniga Mesija? Gotovo ne drugi, kakor Jožef, tvoj deviški ženin, in pravični Simeon in bogaboječa vdova Ana. Pa ravno to pričevanje je bil prvi meč, ki je tebe prebodil, ker starček Simeon ti prerokuje, de ta tvoj ljubi Sin bo imel veliko terpeti. Pri vsim tem ga ti nebeškemu Očetu v spravno daritev za človeški rod daruješ, in se tako ponižno in poterpežljivo vsim prihodnjim britkostim in bolečinam podveržeš. O velikoserčna Devica! sprosi mi močno gnado, de tebi enako vso postavo na tanko spolnujem, za sodbo ljudi ne porajtam, in se ponižno in voljno vsacimu križu in terpljenju podveržem. Amen.

VII.

V praznik vnebovzetja Marije Device.

(15. velk. serpana.)

O Marija, naša ljuba mati! tako tedaj našo zemljo, to dolino solz zapustiš, in se vzdigneš v nar vikši nebesa, kamur te angeli Božji sami nesejo, kjer si bila kronana, kot Kraljica nebes in zemlje, in sediš na sedeži zraven svojiga Sina v nar veči svetlobi. — S kakim veseljem si, o Mati Božja! nebesa napolnila, ko so angeli in svetniki v gledali tisto telo, katero je Sina Božjiga na zemlji nosilo, in ko so tvoje obličje gledati dobili, katero je obličju Sina Božjiga nar bolj podobno? Pa tudi, o prečastita mati Jezusova! kakšino veselje, kakšine sladkosti si mogla ti sama v svojim sercu občutiti, ko zdaj za vselej s svojim Preljubim sklenjena, prejemaš plačilo za svoje visoke čednosti, in ko si svoje težavno popotvanje na zemlji premenila z vednim gledanjem lepote Narvikšiga? O nebeška Kraljica! ozri se s svojiga presvetliga sedeža na-me preubogo, ki se še na nevarnim, nepokojnim morji tega sveta znajdem, bodi vedno nad menoj čuječa,

obvarovaj me, naj ti bom vedno priporočena, in prijetni duh tvojih prelepih čednost naj me za tabo vleče, de pridem za tabo v nebesa, kjer bom s tabo svojiga Boga in Odrešenika z Očetam in svetim Duham vekomej ljubila. Amen.

(Posluži se v tem in družih Mariinih praznikih molitev in premišljevanj od čednost Device Marije v VI. delu teh bukev.)

Tretji oddelk.

V godove svetnikov Božjih.

I.

Molitev k svetimu angelu varhu.

(Pervo nedeljo kimovca.)

O moj sveti angel varh, moj nar
zvestejši spremljevalec skoz celo moje
življenje, kterimu sim od Boga z dušo
in telesam izročena; zahvalim se ti za
vso ljubezen in skerb, s katero za moje
dušno zveličanje čuješ. Žal mi je, de
sim se ti neubogljivo skazala in te s
slabim zadržanjem tolikokrat žalila; pro-
sim te, odpusti mi, odsihmal se ti hočem
pokorniši skazati, in te ne več žaliti.
Bodi moj posebni prošnik, in nosi vse
moje potrebe pred Božji sedež. Varuj
me po moči, ki ti jo je Bog podelil,

vsih dušnih in telesnih nevarnost; brani me pred sovražniki mojiga zveličanja; pomagaj mi, de vse grešne skušnjave srečno premagam; sprosi mi gnado, vedno v strahu in pričujočnosti Božji živeti, de tebi, čistimu duhu enaka, čistiga serca ostanem; stori, de bom čuječa in se previdno varovala, de ne pohujšam ne z besedami, ne z deli ne eniga unih malih, ki na Jezusa verujejo in katerih angeli zmiram obličje nebeškiga Očeta gledajo. Podpiraj me v križih in težavah ne zapusti me v poslednjim smertnim boji, in pripeljay mojo dušo čisto in neoskrunjeno k Bogu, njenimu večnimu Sodniku. Amen.

II.

V praznik vsih svetnikov.

Poglej V. premišljevanje v II. delu, stran 59.

III.

Vsih vernih duš dan.

O usmiljeni Bog! prosimo te po dragi kervi Jezusa Kristusa, s katero si naše dolge zbrisal, de se v vročih vicah terpečih duš usmiliš, in jih iz ječe rešiš,

v kateri morajo dolg svojih grehov do zadnjiga vinarja poplačevati.

Nočem, o Bog! de bi se tvoji Božji pravici ne zadostilo, temuč de jim iz obilniga zaklada zasluženja Jezusa Kristusa in iz molitve cerkve toliko njim v dobro priti pustiš, kolikor potrebujejo, de svoje dolge poplačajo.

„De profundis.“

Molitev za verne mertve.

Iz globočine vpijejo k tebi, o Gospod! duše iz kraja svojiga očiševanja.

Nagni milostljivo, Gospod! svoje ušesa na klicanje njihoviga duha.

O Gospod! ako boš zavolj pregreh rajtengo tirjal; kdo bo obstal!?

Le samo pri tebi je odpušenje; le samo ti zamoreš rešiti in oprostiti.

Gospod! oné tvoje pomoči čakajo; ti jo obetaš, — oné upajo v tvojo besedo.

Gorečniši kakor po jutri hrepené po tvoji pomoči.

Gospod ne pusti jih zastonj upati! Sej si dobrotljiv in toliko rad pomagaš.

Štrafing in marter zavolj njih grehov jih boš, o Gospod! rešil.

Oče naš i. t. d.

Gospod! daj jim večni pokoj.

In večna luč naj jim sveti.

Od vrat peklenkiga brezna.

Reši, o **Gospod!** njih duše.

Naj počivajo v miru.

Amen.

Gospod! usliši mojo molitev.

In moje vpitje naj do tebe pride.

M o l i m o.

Bog Stvarnik in Odrešenik vsih vernih! dodeli dušam svojih služabnikov in služabnic odpušenje vsih grehov; de milostljivo odpušenje, ki so ga vselej želeli, po bogaboječih prošnjah dosežejo. **Kteri** živiš in kraljuješ z **Bogam Očetam** v edinosti svetiga **Duha Bog** vekomej. **Amen.**

IV.

V dan kakiga aposteljna.

Častiti prijatel in nasledovavec **Jezusov**, sveti **I.**, ti veš, koliko prizadevanja in truda, koliko zopernosti in preganjanja si preterpel, de bi **Ime** svojiga **Božjiga Učenika** in njegov svet nauk nevernikom oznanoval in med njimi razširjal. In v vsih nadlogah in martrah si bil poln ve-

selja, in si se za srečniga štel, de si zavolj Jezusoviga Imena kaj prestati in terpeti imel. Tvoja velika gorečnost te je serčniga in tvoja stanovitnost te je zmagavniga storila. — Moj spol mi scer ne dopusti svete vere divjim narodam oznanovati; pa vender tudi meni je mogoče čast Božjo in ljubezen svojiga Zveličarja razširjati, če le storim, kar moj Bog od mene v mojim poklicu tirja, in tako pobožno živim, de mojiga bližnjiga spodbudavam. Tudi zamorem z molitevjo k spreobrnjenju terdovratnih grešnikov pripomoči, in vse svoje djanje in nehanje, svoje križe in terpljenje zamorem v ta namen Bogu darovati. In ti, sveti apostelj! mi zamoreš te gnade, ki jih po tebi prejeti želim, od Boga zadobiti.

V.

V dan kakiga marternika.

Sveti I., ki si zavolj vere od hudobniga sveta sovražen bil, in svojo kri iz ljubezni do Jezusa Kristusa prelil; ti si v resnici zamogel z velikim aposteljanam reči: „Kdo me bo ločil od ljubezni Jezusa Kristusa?“ sej ti si za-nj, ki te je ljubil, lakoto in žejo, vročino in mraz

preganjanje in nadloge, ječo in martre prestal, in si vso peklenško moč premagal. — **O** kako rada bi tudi jez tebi enaka bila, in sim že tolikokrat rekla, da sim pripravljena, za te vse voljno terpeti, za te v ječo in v smert iti; tako sim včasih govorila, ko me je posebna gorečnost prijela, in je moj Bog k mojemu sercu govoril. **Ko** je pa priložnost prišla, svojo obljubo v djanji skazati, se moje serce vstraši, moje dobre misli zginejo, moja gorečnost vgasne. **Kaka** majhna skušnjava, ali kaka majhna zopernost me zamore omahljivo storiti; ali me je sram, se pobožno skazati, ako me prederzni zasmehujejo, in se bojim njih zamere. In ko me moja slabost preraste, zapustim svojiga Boga in Zveličarja. **Kako** bi bila po tem v stanu, za Boga smertne bolečine prestati? **Rada** bi bila s tabo, o velik prijatelj Božji! venčana, pa kako, ko se zoper greh dokervi ne vojskujem.

Prosi za me, o častiti pričevave Kristusov! da se jez z večji resnobo zoper meso in kri, in zoper hudobni svet vojskujem; in če tolike sreče ne morem doseči, svojo kri za Boga in njegove svete resnice preliti, mi pa gnado

sprosi, de s poterpežljivostjo in notranjim veseljem križ prenašam, in de se ne dam nobeni človeški moči, nobeni skušnjavi, ne zaderžkam od dobrega odverniti, in de svoji obljubi, ki sim jo pri sv. kerstu storila in potlej večkrat ponovila, zvesta ostanem.

VI.

V dan kakiga spoznovavca.

Sveti I., ki si se vsaki hudobii in vsim počutenskim poželjivostim odpovedal, v pobožnosti, in pravičnosti in zmernosti živel, in kakor zvest klapec prihoda svojigo Gospoda čakal, kateri ti je večno plačilo dal; — kdaj bom jez tvojo pot nastopila, in svojo domovino dosegla? Oh, le predeleč sim od obojniga. Pot tje je terpljenje, zatajvanje same sebe; in nepretergana stanovitnost v čednosti. Jez pa ne morem še kak majhen križček prenašati; čisto malo ali clo nič svojim počutkam ne odpovem; in če mi le kaj majhniga manjka, ali vse po moji volji ne gre, že sim nevoljna in klaverna.

Ti si bil usmiljen do bližnjiga, krotak do zopernikov, dobrotljiv do revnih, ponižen in pokoren do predpo-

stavljenih; jez pa ljubim le samo sebe, sim terda in ojstra proti podložnim, neprijazna in nepriljudna proti svojim verstnicam, godernljiva in nepokorna proti predpostavljenim, serdita proti zopernikam. In pri vsim tem si upanje delam, ravno to doseči, kar si ti v nebesih dosegel! **O** zvoljeni prijatel Božji! ozri se z usmiljenjem na mojo revšino, in zadobi mi gnado, ki si jo po tebi zadobiti upam; de tebe nasledujem, in po poti, ki si mi jo ti pokazal, v nebeško domovino dospem.

VII.

V dan kake device in marternice.

Sveta devica in marternica I., tvoja čednost je bila ljubezen do Jezusa, ktera ti je dvojni venec devišstva in marternstva pridobila. **S** čistostjo duše si si njegovo Serce prikupila, s čistostjo telesa si se z njim poročila. **K**tera ljubca bi ne bila pripravljena, vse, clo življenje za svojiga ljubčika tje dati? **T**orej je hrepenenje, s svojim ženinam v nebesih sklenjena biti, tebi smert in vsako martro sladko in prijetno storilo. **O** blažena devica in pričevavka Kristusova! ko bi pač mogla tudi jez Jezusa ljubiti, kakor

si ga ti ljubila, potlej bi svet z vsimi svojimi nečimurnostmi spred mojih oči zginit. Kaj je ljubezen umerljiviga človeka? Koliki slabosti in nepopolnosti je clo nar gorši ljubezen podveržena, in velikokrat se konča v britkostih in kesanju, ali z ločitevjo. Jezus samo nam ostane večen, in smert nima moči, ljubezen do njega v sercu zadušiti. Pozemeljsko ljubezen terpljenje slabi; ljubezen do Jezusa pa križ očišuje, terpljenje skuša, potreba in težava vterduje in povikšuje, poterpežljivost zadnjič venča. Pripomoči, o prijatelca Jezusova! de po tvoji priprošnji Jezusa ljubim, kakor si ga ti ljubila, de telo in življenje tje dam, če bi bilo treba; in Jezusa ne v življenji, ne v smerti ne zapustim.

VIII.

V dan device, ki ni marternica.

Če prevdarim, o sveta I.! kako si Jezusa serčno ljubila, in vender svoje kervi za-nj nisi prelila; si mislim, de ti je le takšine priložnosti, ne pa volje manjkalo. Sej tudi mati Gospodova, ki je presegla vse stvari v ljubezni do Boga, ni kakor prava marternica vmerla. Vem

pa, de križano življenje, kakor si ga ti peljala, je huji in dalji martra, kakor pri prelivanju kervi in smerti. Iz nagiba ljubezni si svoje žlahno in nedolžno meso križala, posvetni prijetnosti in raztresenosti se odpovedala, nerodno nagnjenje zatirala in se vedno zatajevala. Zaničevanje, pozabljenje, zasmehovanje svetá, telesne bolečine, otožnost in klavernost duha, vse to si skusila in preterpela; in kakor se v ognji zlato skusi, si bila ti po težavah skušena, in vredna najdena večniga plačila, ktero bo tistim dano, ki so svojo kri za Jezusa prelili. — Tako zamorem tudi jez, če tudi kervi kot marternica ne prelivam, Jezusu svojo ljubezen skazati; zakaj oh! križ in terpljenje, ki me po Božji naredbi vsak dan skorej zadene, pikanje in žaljenje mojih bližnjih, verh tega zatiranje nerodnih občutlejev, vse to tudi nekako marternstvo dela, ki je včasi grozno hudo, in dolgo terpi. Prosi, o sveta devica! svojiga ljubiga Zveličarja, de jez rada, voljno in iz ljubezni do njega vse to terpim, in se še sama križam in zoper sebe vojskujem, de popolniši marternstvo in tako nebeški nezvenljivi venec pridobim. Amen.

IX.

V dan godu device.

Sveta patrona I., ktere imé mi je pri svetim kerstu dano bilo, de te častim, v sili na pomoč kličem, in tvoje čednosti in življenje posnemam. Te tri reči si bom vse dni svojiga življenja prizadevala, zvesto spolnovati. Kako prav je, de te častim, ker te vesoljna sveta cerkev za prijatelco Jezusa Kristusa, za gorečo služabnico časti Božje, za tempel svetiga Duha, za popolnoma podobo keršanske svetosti, in za mogočno priprošnico spozna in časti.

Čast, ki ti jo skazati zamorem, je, v tebi Boga častiti in hvaliti, njega za tebi podeljene milosti zahvaliti, tvojo veliko moč pri Bogu, in tvoje velike čednosti spoznati, in svetu znane storiti, se tebi v sili in potrebah priporočevati in na te klicati, in tvoje pobožno življenje nasledovati. De to svoje naprejšvzetje v djanji speljem, potrebujem pa tvoje priprošnje; naj ti bom, o moja sveta patrona, tudi v prihodnje priporočena!

X.

V praznik cerkveniga žegnanja.

Premilostljivi Zveličar! ki si iz neskončne ljubezni do človeških otrok, in iz goreče želje, med njimi prebivati, v cerkvah, na tebi posvečenih altarjih resnično in osebno pričujoč in v njih naše molitve milostljivo poslušáš; bodi tavžentkrat česen in hvaljen, in ostani vedno med nami! Iz tega namena, de bi se verni tvoje neskončne ljubezni spomnili, in de bi ne pozabili tistiga dne, ko je bila ta cerkev v službo Božjo blagoslovljena, naj bi mi tù v duhu in v resnici Boga molili in mu služili, je sveta cerkev ta praznik postavila. O kako veličasten in svet je ta kraj! V resnici je té hiši Božji zveličanje došlo. V hvali in zahvali Boga in v duhovnim veselji hočem ta sveti dan doprinesti, ne kakor tisti brezmišljeni in nehvaležni ljudje, kateri malo porajtajo za to sveto mesto, in ostanek dneva, de bi ga, kakor oni mislijo, prav praznovali, v gerdi razujzdanosti, v nezmernosti v jedi in pijači dopernašajo. Usmili se, o Bog, ki si vselej milostljiv in usmiljen, teh revežev; in sprejemaj dobrotljivo molitve in obljube, ktere pobožni

in pravični na tvoj sveti altar polágajo,
in ne pusti tudi mene revno grešnico
neuslišane iz tega tvojiga sv. tempeljna
iti, velikoveč sam sebi moje serce k
vrednemu prebivališu pripravi, de bo za-
mogla iti v tvojo nebeško hišo. Amen.

Posebne molitve k svetnikom,
do katerih device posebno zaupanje imajo.

XI.

K svetimu Jožefu.

Sveti Jožef! ti ženin Marije Device,
in rednik Jezusov, koliko gnad imamo
po tebi upati zavolj tvoje visoke službe,
ktera je tebe pred Bogam in ljudmi veli-
ciga storila? Ti si posebni varh tistih,
kteri si po notranjim življenji prizadevajo.
Razun matere našiga Gospoda in Zveli-
čarja ni bil nikoli noben človek tako na-
tanko z Bogam sklenjen. Tega Boga
ljubezni, kteri je hodil in živel med ljudmi,
si imel toliko let pred očmi. Kakor dete
Božje si ga na rokah pestval; pokoren
ti je bil kakor svojimu očetu; bežal si z
njim in Marijo v Egipt, in ga otél pred

grozovitnim Herodam; spremljal si ga v Jeruzalem; redil si ga s potam svojiga obraza; z njim si v skrivni samoti živel v mestici Nazaret; poslušal si njegove svete pogovore in nauke; tvoje buđenje in spanje, vse tvoje djanje in nehanje je bilo v Jezusovi družbi, in v Jezusovo službo. Kje sim tedej v stanu mogočnjšiga priprošnika najti, de bi gnado notranjiga življenja in prave pobožnosti zadobila?

Ti si priporočnik ne le tistih, ki v zakoni živeti, temuč tudi tih, ki v deviški čistosti ostati hočejo. Tvoja neomadežana nevesta je bila Marija, tvoj rejenc je bil Bog Sin sam; kje je srečniši zakon na svetu, kot je ta?

Zavolj deviške čistosti si bil v vidniga angela varha prečastite Device, in v rednika Sina Božjiga izvoljen. Kaj se če po tem devica bati, če se v tvoje varstvo podá?

Enako si priporočnik tistih, ki ne vedó, ali bi težavni zakonski stan ali vedno devištvo izvolili, in se k tebi zatečejo. Bog sam te je po svojih angelih in po svojim edinorojenim Sinu na vsih tvojih potih vodil.

Zadnjič si ti tudi tisti, kateri v smertni uri na pomoč pristopiš temu, kdor na-te kliče; ker si sam tako srečen bil v svetih rokah Jezusa in Marije umreti.

Zvolim te, o sveti Jezusov rednik, v svojiga priporočnika in varha, in vse drugo tvoji milosti izročim. Ti poznaš moje potrebe, in veliko zaupanje, ki ga na-te stavim.

XII.

K sveti Ani.

O srečna in žegnana mati svete Božje porodnice Marije! po ti tvoji gnade polni hčeri se smé po pravici soditi, de je bila tebi obilnost gnad od Boga podeljena. Ti si korenina Jesetova, ki je drevo življenja nosila, iz kteriga je zveličanje svetá, začetek življenja, Jezus Kristus iz-šel.

Srečno je tvoje čisto telo, ktero je Kraljico nebes, veselje angelov, upanje grešnikov, brezmadežno spočelo in rodilo. Srečne so persi, ki so takšniga otroka dojile in hranile. Spodobi se, de te častim, in tvojo veliko veljavo spoznam, ki jo imaš pri Bogu in pri Marii, svoji pre-sveti hčeri. Zadobi mi gnado, de Sina

tvoje žegnane hčere po tvojim zgledu ljubim; in de to tvojo ljubo hčer, svojo Gospo in milostljivo Mater serčno častim, in njene svete čednosti nasledujem.

XIII.

K svetimu Antonu Padvanu.

Velik svetnik in prijatelj Božji! naj drugi tvoje velike čudeže, ki si jih brez števila storil, visoko hvalijo in svetu oznanujejo; jez pa, sveti Anton! premišlujem tvojo deviško čistost, tvojo priserčno ljubezen do Jezusa, tvojo visoko ponižnost, zatiranje tvojih počutkov, in druge lepe čednosti, ki jih po milosti mojiga Zveličarja, katero mi ti sprositi hočeš, posnemati mislim; to je čisti čudež, kteriga za-me storiti te prosim, ker po taistim bom svoje zveličanje dosegla.

O tako prosi tedej zame pri Jezusu, kteriga v naročji nosiš, de se v tistih čednostih vadam, ktere v mojem sercu ogenj ljubezni Božje bolj in bolj podkurijo, de vse hude nagnjenja bolj in bolj zatiram, križ nosim, hvalo ljudi malo cenim, in le to storim, kar je Bogu dopadljivo.

XIV.

K svetimu Frančišku Ksaverju.

Častiti apostelj Indijanov! kateri si enako velicimu Apostelju ajdov nedopovedljive trude in dela za čast Božjo, za zveličanje bližnjiga in za spreobrnjenje nevernikov prevzel; ker si ptuje dežele in dele svetá prehodil, lakoto, žejo, vročino in mraz, preganjanje in težave vsake sorte, in mnogotere nevarnosti na suhim in na morji prestal. Kako sim v stanu tvojo gorečnost premišljevati in ne rudeča postati zavolj svoje lastne mlačnosti v prizadevanji za zveličanje svoje duše? In ko bi zamogla jez kakor ti, brez števila ajdov spreobrniti, in ves svet Kristusu pridobiti; kaj bi mi pomagalo, če bi pa svojo dušo pogubila? Ravno ta misel je bila, ktera te je spreobrnila, in goreč ogenj v tebi prižgala, kateri te je k tako velicimu pripeljal. In desiravno si razsvetljen vrednost neumerjocih duš spoznal, nisi vender kar precej pridigovati začel, temuč si se popred z očiševanjem serca, z zatiranjem stariga cloveka in vsih posvetnih želj pripravniga storil, veliko apostoljsko službo nastopiti,

h kateri te je Duh Božji vnel; in ljubezen do tvojiga Zveličarja v tebi povikšal.

O véliki apostelj ajdov! ne prosim te gnade, de bi čudeže delala, s kterimi si ti svet v občudovanje pripravil, temuč de se mojiga spreobrnjenja poprijeti hočeš, de bom visoko vrednost svoje duše, in ničvrednost vsiga pozemeljskiga spoznala; de si zmiram bolj prizadevam, svoje serce in svoje počutke očistiti, svetu odmreti in se zatajevati, de po tvojim zgledu čistost svojiga telesa ohranim, in svojimu nar drajšimu Odrešeniku v križi, stiskah, zopernostih in skušnjavah vselej zvesta ostanem.

(Po devetdnevi pobožnosti do tega čudodelniga aposteljna so nektare pobožne duše velike gnade od njega dosegle.)

Četerti oddelk.

Psalmi od pokore, umevno razlagani.

Pervi psalm od pokore.

Nikar me ne štrafuj, o Gospod! po svoji pravični jezi, usmili se velikoveč mojiga revniga stanu. Jez sim slab in potert človek, podaj mi svojo roko, ker strah in groza me opada po vsim životi. Kar sim se od tebe ločila, je moja duša vedno omamljena in žalostna. Kako dolgo, o Bog! me boš v tem žalostnim stanu pustil? Oh obrni svoje milostljive oči na-me, in za tvoje neskončne milosti voljo reši mojo ubogo dušo! zakaj ako me moja silna žalost clo v grob verže, kako ti bom potlej mogla tam hvalo péti?

Tebi je znano, o Bog! kako zgrevano sim že svoje grehe objokvala. In če nisi še zadovoljin, lej, jez si hočem clo vsako noč svojiga spanja pritergati, in svojo posteljo z obilnimi solzami močiti. Moje od notranje žalosti vderte oči in lica so že v mojih sovražnikih misel zbudile, de sim zastonj pri tebi milosti iskala; pa bežite od mene vi brezbožni zasramovavci: glejte, Gospod me je z milostljivimi očmi pogledal: in mojo molitev uslišal; moje vedno zdihovanje in žalovanje mu je k sercu šlo. Poberite se tedej deleč od mene vi hudobni sovražniki moje duše; vaše hudobno nadjanje naj vam bo v sramoto; zakaj usmiljeni Bog me je zopet v gnado vzel. Čast bodi Bogu Očetu i. t. d.

Drugi psalm od pokore.

Blagor jim, kterim so pregrehe odpušene! Blagor človeku, kterimu ni Bog zavolj njegoviga odkritiga duha in zgrevaniga serca greha zarajtal. Oh! ko bi bila jez le precej po svojim padcu Bogu svoje grehe razodela, ali jez sim jih zakrivala. Za tega voljo sim tudi v narveči revšino padla, in sim prepozno za-

čela na pomoč klicati: ko si ti namreč že svojo pravično roko čez me vzdignil, in me moji grizejoči vesti, kakor bodečimu ternu prepustil. Na to tedaj sim svoje žalostno serce k tebi obernila, in nisim iskala dalje svojih grehov zamolčati, temuč zgrevana sim ti jih spoznala. Rekla sim sama pri sebi: Kaj hočem dalje svoje grehe zakrivati, hočem jih svojimu Gospodu iz serca do čistiga razodeti, in v tem hipu si mi vse odpustil. Po mojim zgledu bodo zdaj vsi zgrevani grešniki k tebi pribežali, in ako časa milosti ne zamudé, se jim ne bo bati tvoje jeze, katero boš razlil čez vse svoje sovražnike, kakor si storil ob času splohniga potopa. Ti sam, o Bog! bodi v prihodnje moje pribežališe v vsih britkostih, ktere so mi moji grehi nakopali; ti edini bodi moja tolažba in veselje, in reši me mojih dušnih sovražnikov, lej obdajajo me od vsih strani. Jez hočem, si mi ti, o Bog! na to mojo prošnjo odgovoril: Jez hočem tvojo pamet razsvetliti in ti pot kazati, na kateri boš varna pred zalezovanjem svojih sovražnikov; svojih oči ne bom od tebe obernil. Glejte vi slepi sovražniki, ki me zdaj zastonj preganjate, de ne boste neumnim živalam enaki postali: imej

o Bog, v berzdi kakor divje zverine vse, kateri se od tebe obernejo. Moj Bog! s koliko štrafingami grešnika obišes? ko nasproti tvoja milost svoje krilo raztegne čez vse, ki edino v te upajo. Razveselite se tedej in od veselja poskakujte vi vsi, kateri z odkritim srcam ničesar družiga ne išete, kakor Božje časti in dopadajenja. Čast bodi Bogu Očetu i. t. d.

Tretji psalm od pokore.

O vsigamogočni Bog! ne pojdi z mano v oestro sodbo, dokler se tvoja pravična jeza in serd zoper mene ne utolaži, zakaj od kar si svojo težko roko nad mano vzdignil, so pšice tvoje pravice mene presunile. Od ene strani se tresem pred tvojo pravično jezo; od druge strani me strašijo in mi ne dajo pokoja moji grehi, ki so mi vedno pred očmi. Oh! moje hudobije so mi glavo prerastle; in me tlačijo nič drugači, kakor težka butara; in ker sim bila tako slepa in neumna, de nisim precej iskala rane svoje duše z zgrevano spovedjo zaceliti, so zares gnjiti in smerdeti začele. Tako sim pod težo svojih grehov oslabela in

velika reva postala; celi dan so me vidili
 žalostno okoli hoditi; moji storjeni grehi
 so mojo meseno poželjivost tako močno
 razdražili, de ni nobeniga zdraviga, ne
 nedolžniga uda več na mojim telesu. V
 tem žalostnim stanu sim v nebó vpila,
 ravno kakor rujoveč lev; to moje vpitje
 je tebi, o Bog! do ušes prišlo, in clo
 nar skrivnejši zdihleje moje pobite duše
 si slišal; ti si moje žalostno serce pre-
 mišljeval in spoznal, de vse moje počutke
 je moč zapustila; in de bi nikjer drugej,
 kakor le pri tebi pomoči in tolažbe ne iskala,
 si še dopustil, de moji nar bolji prijatli,
 clo moja lastna kri zoper mene stojé;
 kateri so bili popred vedno okoli mene, so
 se deleč od mene umaknili; in ti, kateri
 so se zarotili, me umoriti, mi od vsih
 strani silo delajo; oni se vse goljfi je in zvi-
 jačnosti poslužujejo, samo de bi me vjeli,
 in me clo hudobij dolžijo, katerih nisim
 kriva. Desiravno bi se nad njimi maše-
 vati zamogla, sim se vender tako storila,
 kakor de bi bila gluha in mutasta, v
 terdnim zaupanji, de se boš ti kdej mene
 usmilil. O Bog! ne daj, de bi bila za-
 stonj v te upala. Potožila sim ti že, o
 Gospod! lej moji sovražniki od veselja
 z rokami čez me ploskajo; in zaničljivo

govoré zavolj mojiga padca. Ti seer s šibo nad me prideš, pa lej k vsimu sim pripravljena, ker so mi moji grehi vedno pred očmi: vsimu svetu jih hočem razodeti in si misliti, jez ne morem zavolj tolcih hudobij zadosti sramote prestat. Med tem ti smem pač oponesti, o Bog! de mojim sovražnikom vse po njih volji in želji gre: vterdijo in množijo se od dne do dne: vse, kar sim jim dobriga storila, povračujejo s hudim: moja krotkost in dobrota jim da priložnost, zaničljivo čez me govoriti. Oh, moj Bog in moj Gospod! ne odstopi od mene, nikar me ne zapusti. Hiti mi pomagat, in bodi moje varstvo in bramba zoper vse moje sovražnike. Čast bodi Bogu Očetu i. t. d.

Četerti psalm od pokore.

O Bog! usmili se mene, lej, jez sim nar večí grešnica na svetu, za tega voljo kličem tudi na tvojo nar večí milost; in naj bi mi bili moji grehi že odpušeni, vender ne nehaj, me čedalje bolj čistiti; ker spoznam, o Bog! de sim se močno pregrešila, in štrafuj me ne-prenehama za moje hudobije voljo. Desiravno sim se le na skrivnim, in samo

pred tvojimi očmi pregrešila, vender
 očitno svoj greh spoznam, ti priložnost
 dam, nad mano nevredno pokazati, de
 po tvoji obljubi vsim spokornim in zgre-
 vanim grešnikom odpustiš, in osramo-
 tiš vse, kateri nad tvojim neskončnim
 usmiljenjem še kak dvom (cvibel) imajo.
 Obstojim, o Bog! grešila sim, ali kaj
 družiga se zamore od v grehih spo-
 četiga, v grehih rojeniga, in k vsimu
 hudimu nagnjeniga človeka pričakovati?
 Vender nisim bila zmiram tako napačna,
 ti veš, o Bog! de si nekoliko časa mojo
 revno dušo in zvesto serce ljubil, in za
 tega voljo mi še neznane skrivnosti svoje
 modrosti razodel: spet bom k tolikanj
 zaželenimu stanu prišla, ako me hočeš
 le z izopam poštropiti, de, zdajci bom
 bolj bela kakor sneg. Tako boš moje
 serce s tolažbo in veseljem napolnil, in
 zavolj gotove sprave s tabo bodo vse
 moči moje duše od veselja poskakovale.
 Oberni potem svoje oči proč od mojih
 grehov, in zbriši do čistiga vse moje
 hudobije: daj mi iz nova čisto serce in
 praviga duha; nikar me ne zaverzi spred
 svojiga obličja, in ne odvzemi mi po-
 moči svojiga svetiga Duha; poživi moje
 žalostno serce s tolažbe polnim veseljem

svoje sprave, in potrdi mojo slabost zoper vse napade; potlej bom vse grešnike učila, kaj imajo od tvojiga usmiljenja pričakovati, in oni se bodo vsi k tebi spreobrnili v upanje enake milosti. **Reši me, o Gospod!** hudiga červa moje nepokojne vesti, ktera mi še zmiraj oponaša nedolžno kri, ki sim jo prelila, in moj jezik bo tvojo pravično sodbo hvalil. **Odpri, o Gospod!** moje žnable, in moje usta bodo tvojo hvalo oznanovale. Če bi bila mogla s klavnim daram priti ti v milost ali gnado priti, sej veš, o **Bog!** kako rada bi ti ga bila prinesla; ali ker dobro vem, de ponižno in zgrevano serce ti je nar dopadljivši dar, nisim nehala, svoje grehe objokovati, ker terdno upam, de mojih zgrevanih solz ne bodeš zaverigel. De ti, o **Bog!** ne boš nehal zavolj mojih grehov se milostljivo ozirati v Sion (svoje svetišče), de bodo poderti (sveti) zidovi Jeruzalema (tvoje duše) spet sozidani. Potlej boš od svoje spreobrnjene in opravičene služabnice vse darove z dopadajenjem sprejemal, in po mojim zgledu bodo tudi drugi tebi dopadljive darove veselo prinesli. Čast bodi **Bogu Očetu** i. t. d.

Peti psalm od pokore.

Usliši mojo molitev, o Bog! in moje
 vpitje naj do tebe pride. Ne skrivaj svo-
 jiga obličja pred menoj; nagni mi svoje
 uhó, kaderkoli bom v nadlogi; usliši me
 hitro, kaderkoli te na pomoč pokličem.
 Dnevi mojiga življenja so zginili, kakor
 dim; in moje že polomljeno teló mi zad-
 njo uro napoveduje. Moje serce je od
 žalosti pobito in suho, kakor senó; od
 prevelikih bolečin sim clo potrebne jedi
 pozabila, in od veliciga zdihovanja me
 ni družiga, kakor kost in koža. Ravno
 kakor pelikan in sova samotniga kraja
 išeta, in tam prebivata, tako se tudi jez
 vmakujem vsaki družbi ljudi. Noč preču-
 jujem v joku, in se stiskam v kak skrit
 kot svoje hiše. Kteri so mi popred moj
 blagostan privošili, me zdaj celi dan za-
 sramujejo in išejo mojo nesrečo povikšati.
 Glej, o Bog! svoj kruh (potrebno jed)
 jem s pepelam in svojo pijačo mešam s
 solzami iz strahu pred tvojo pravično
 jezo, in ker si moj napuh ob tla vergel.
 Moje leta zginujejo kakor senca, in kakor
 poklestena trava sim vsahnila; ti pa, o
 Bog! ostaneš vekomej, in tvoje Ime bodo
 vsi rodovi hvalili in častili. Ti boš mestu

kmalo na pomoč prišel, zakaj čas je, de se ga usmiliš, de — čas je: desiravno je to popred tolikanj lepo mesto v šuto spre-menjeno, vender željno išejo tvoji služabniki ga v novo postaviti: kakor hitro boš to mesto spet sozidal in svoje vsigamogočnost in veličastvo v njem viditi dal, se bodo vse ljudstva in mogočni te zemlje tebe bali in tvoje Ime častili. Ti boš zadnjič svojiga ponižniga ljudstva serčne zdihleje in zgrevano molitev uslišal. Ta velika milost bo do poslednjiga rodu v spominu, in za to te bo vse ljudstvo hvalilo, de si z visocih nebes svoje milostljive oči na svoje ponižne služabnike obernil, in njih reven stan si k sercu vzel; de si slišal ječanje jetnikov, in rešil k smerti obsojene; de si vse ljudstvo s svojimi kralji spet v Jeruzalem pripe-ljal, de ti bodo zamogli tukaj hvalo péti in tvoje Imé visoko častiti. Povej pa, o vsigamogočni Bog! ali boš moje majhne leta tako prikrajšal, de teh čudovitnih del tvoje vsigamogočnosti ne bom vidila? Prosim, o večni Bog! ne vzemi me v sredi mojiga življenja. Ti, o Gospod! si nekdaž zemljo uterdil, in nebo je delo tvojih rok. Minilo bo, ti pa ostaneš; kakor oblačilo se bo postaralo. Ti ga boš

kakor ogrinjalo premenil, in bo premenjeno. Ti pa edini ostaneš ravno tisti, in tvojih let ne bo konca; torej boš zamogel svojo obljubo vselej spolniti, in ako tvoji pričujoči služabniki tega ne vidijo, bodo pa vender njih otroci priče tega, in v mestu Jeruzalemskim zopet svoje stanovanje imeli. Čast bodi Bogu Očetu i. t. d.

Šesti psalm od pokore.

Iz globočine svoje revšine vpijem k tebi, o Bog! usliši moj glas: lej, svoje pribežališe vzamem edino per tvojim neskončnim usmiljenji, oh, nagni svoje ušesa na mili glas moje prošnje! Vem, o Bog! kako zlo in kolikokrat sim grešila, ali, ako hočeš hudobije po svoji pravici preiskovati, kdo bo pred tvojo sodbo obstati mogel? Pri nas, in v nas je vse štrafinge vredno, samo pri sebi najdeš vzrok, nam milostljiv biti; zato tudi vse svoje zaupanje postavim v tvoje usmiljenje. Ti si zgrevanimu grešniku milost obljubil, ta obljuba me je zmiram tolažila, scer bi bila obupala. Ne jenjaj tedej, o Izrael! od jutra do večera, v Gospoda zaupati; ker on je usmiljen, in bo pomočkov za-

dosti najdel, tebe rešiti, de — on te bo rešil iz vsih nadlog, v ktere so te tvoje hudobije pahnile.

Sedmi psalm od pokore.

Usliši mojo molitev, o Gospod! in ker si vsim spokornim grešnikom milost obljubil, poslušaj tudi mojo prošnjo; ne hodi po svoji ostri pravici z mano v sodbo, zakaj pred tabo ne bo noben človek pravičen obstal. Pozabi tedej moje pregrehe, in imej samo to pred očmi, s kakšno divjačnostjo me moji sovražniki preganjajo; oni so me clo s sedeža spodili in v divje hribe zapodili. Moje serce je prestrašeno, moja pamet omamljena, tresem se na duši in na telesu. V tem britkim stanu se spomnujem starih časov, premišljujem vse, kar si nekdej po svoji vsigamogočnosti in ljubezni našim očakam storil. Po takim premišljevanji pokrepčana in oživljena, stegujem svoje roke proti tebi. Lej, o Bog! kakor suha zemlja je moja revna duša pred tabo; pomagaj mi hitro, o Bog! ker mi ni scer prebiti, in vse moči mojiga duha razpadajo. Ako boš svoje obličje še kaj časa od mene odvraceval, me nimajo več

med žive šteti, temuč me v grob pahniti. Daj mi na naglama svoj milostljivi glas zaslišati, ker le samo na tvojo milost zaupam; in ker sim popolnoma sklenila, nič družiga na svetn še iskati, kakor tvojiga dopadajenja, mi le pot naznani, po kateri naj hodim. Reši me mojih sovražnikov, polna grevence in bolečin pribežim v tvoje naročje. O Bog moje duše! uči in vodi me po poti svojih zapoved, de več ne zajdem. Na tej zaželjeni poti naj ne bo nihče drugi, kakor tvoj dobri Duh moj vodja; in de-siravno me bodo moji sovražniki na vse mogočne viže zalazvali, me boš vender ti pred novim padcam obvaroval in pri življenji zdaj zadobljene milosti ohranil. Ti boš, o ljubeznjivi Bog! mojo žalostno dušo tolažil, in vse moje sovražnike pokončal; de — ti boš svoj pravični serd cez nje razlil in se nad njimi maševal, ker sim jez tvoja zvesta služabnica. Čast bodi Bogu Očetu i. t. d.

Pet i del.

Od prave pobožnosti devic.

O p o m i n.

Kdor se na dolgo pot skozi zarašene gozde in neznane ceste v ptuje dežele poda, mu je pač v veliki prid, če znajdeniga in zvestiga vodnika in spremljevalca najde. Enake previdnosti in vodenja je potreba dušam, ki hočejo pot prave pobožnosti in keršanske popolnosti nastopiti; na kateri je mnogo nevarnost, in krivih potov veliko. Pa ravno za to pot se malo pripravnih in gorečih vodnikov najde; zato pravi sveti

Frančišek Salezijan: kakor zmed tavžent komaj eniga prijatla zbereš, tako zvoli zmed deset tavžent eniga duhovniga vodnika, ako hočeš pot popolnosti nastopiti.

Ker pa volitev zvedeniga in gorečiga spovednika in vodnika marskterim ni dana, in večkrat na eno ali drugo vižo nemogoča: se pogostama zgodi, de se veliko k čednosti nagnjenih duš s čisto navadnim življenjem zadovolji, in le z doprinašanjem unanje pobožnosti tolaži.

Tudi ne morejo vsake bukve, ki od notranje popolnosti govoré, sleherni duši služiti, ker sv. Duh eno dušo na to, drugo na drugo vižo k popolnosti vodi, sleherno namreč po njej notranji natori in vdanosti. Zato je v tem V. delu bistevno od prave pobožnosti in svetosti umevno in na kratko po nar boljih duhovnih bukvah razloženo, tako de zamore sleherni, tudi če pripravniga duhovniga vodnika nima, vender le pot svetnikov brez velike težave nastopiti, in jo s pomočjo sv. Duha srečno zveršiti.

Pervi oddelk.

Od lastnosti pobožnosti, in od potrebnosti po popolnosti hrepeneti.

I.

Zapopadek prave pobožnosti ali svetosti.

Gospod. Moja hči! pobožnost je prava čednost devic, lepota ženskiga spola, nar bogatejši studenec nebeških darov, nar dražji žlahni kamen, kateri notranjiga človeka lepša. Kakor se pa nezvedeni lahko goljfati dajo, de goljufne kamne za prave vzamejo, tako se nekteri tudi v ozir pobožnosti goljfajo.

Prava pobožnost ni nič družiga, kakor goreča ljubezen do Boga, ktera pa ni le na žnablih, temuč tudi v sercu. Vsaka ljubezen pa ne vnema čiste, serčne pobožnosti. Ona naj ne bo mlačna, ne omahljiva, ne otožna, temuč goreča, velikodušna, pri-serčna in pripravna, vse terpeti in se vsiga podstopiti.

Med več deklami, ki v eni veliki hiši služijo, so ene lene in zaspane, ene voljne in brihtne, in zadovoljne, tode le, dokler

jim dobro gre. Še druge pa so, ktere so zmiram pridne in neutrudljive in vse z dopadljivostjo in veseljem za svojiga gospodarja delajo, in te so, ki so v službi popolnoma. Ravno taka je z devicami, ktere meni služijo.

1. So prvič, ktere svojih starišev in predpostavlenih ne spoštujejo in ne ubogajo; svoje bližnje nerade terpe, in se nad njimi z jezikam mašujejo; svojim telesnim počutkam nič ne odrekó, svojiga hudiga nagnjenja ne krotijo, so prederzne, ošabne in razujzdane v svojim zaderžanji in obnašanji; nevarni tovaršii se ne odpovedó, in željno za posvetnim veseljem dirjajo. In ker same vedó, de je njih notranje popačeno, in jim vest ne da mirú, se išejo z unanjo pobožnostjo tolažiti: za tega voljo pridno cerkve obiskujejo, veliko ustnih molitev molijo, se postijo, grejo na božje pota, in hočejo resnično pobožnim dušam v unanjim enake se skazati. To je pa le kriva pobožnost in hinavšina, s ktero druge in same sebe slepijo.

2. Za temi so druge, ktere se nekoliko časa premagujejo, in scer gorečnost imajo in moje zapovedi deržijo, dokler jih od znotraj priganjam; kakor hitro jih pa ta

gorečnost mine, ali de jih zmiram ne pri-
ganjam, omagajo pri prvi skušnjavi, ali
težavi, in padejo zopet nazaj v stare grehe;
kar od tod pride, ker njih pobožnost ni
prava pobožnost, ktera stanovitno in ne-
ugasljivo ljubezen tirja.

3. Tudi so nektare, ktere se domi-
šljujejo pobožne biti, ker visoke misle od
Boga imajo, one čutijo v resnici svete želje,
stokrat delajo dobro naprejevzetje, ali ravno
tolikrat mu nezveste postanejo. Druge spod-
bujejo k službi Božji in k čednosti, same
pa zaostajajo, in ne dajo Bogu svojiga serea.
To ni prava pobožnost, zakaj prava po-
božnost ne obstoji samo le v besedah ali
v svetih mislih, temuč tudi v djanji.

4. Druge, ki velikoveč same sebe,
kakor mojiga dopadajenja išejo, vzamejo iz
videznih dobrih del priložnost, svojiga bliž-
njiga zaničevati, in se kot pravične čez
druge povzdigovati, in če nad drugimi ka-
ke napake ali slabosti zapazijo, se iz krive
gorečnosti nad njimi hudo vnemajo. To ni
prava pobožnost, zakaj prava pobožnost ni
napihnjena, temuč ponižna in pohlevna.

5. Dobé se zadnjič, ktere Boga s
pravim sercam išejo, in edino po njegovim
dopadajenji hrepené; ali one so še slabe

in omahljive v čednosti, nepoterpežljive v preganjenji, občutljive v zasramovanji in nečasti, cagovite v nesreči, maloserčne v skušnjavi; se scer vojskujejo, pa ne morejo še svojiga premočniga nagnjenja popolnoma premagati. Té se scer znajdejo na pravim potu, tode prave pobožnosti še nimajo. Zakaj prava pobožnost je močna v vojski zoper hudo, in doprinaša čednost z veseljem, stanovitnostjo in pripravnostjo. In ako je enkrat duh prave pobožnosti v sercu dobro vterjen, dušo uči, vse zopernosti in nesrečne naključbe s poterpežljivostjo in mirno vdanostjo v voljo Božjo prenašati, njegovi previdnosti vse prepušati, dobro kakor hudo iz njegove roke enako prejemati, brez goderljanja in pritoženja vse z lahkobo, živo urnostjo in notranjim veseljem storiti, kar se drugim težavno in neprijetno zdi.

V tem obstoji prava in nepopačena pobožnost in sveta gorečnost, ktero od tebe tirjam.

Hči. Samo ti, o dobrotljivi Odrešnik! zamoreš v meni to sveto gorečnost zbuditi, zakaj, oh! moja revšina in moja k hudim nagnjena natora mi da dovolj spoznati, de brez posebne pomoči ne bom nikoli k tej tako visoki stopnji popolnosti in pobožnosti prišla, in te pomoči od tebe pričakujem.

II.

*Devica naj vedno po pravi pobožnosti
hrepeni.*

Gospod. Moja hči! hvaležnost do mene, in tvoj lastni prid tirjata od tebe, da si vedno po pravi pobožnosti in popolnišim življenji prizadevaš.

1. Od nekdanj sim te ljubil, in iz zgolj dobrote sim se ti dal po pravi veri spoznati. Jerem. 31, 3. Ko sim toliko družih pustil v neveri, v krivoveri in v njih nečimurnosti pogubiti se; ali je po tem preveč, če me kratki čas svojiga življenja ljubiš, da s tem večno zveličanje dosežeš?

Vstvaril in zmed toliko tavžent sim te zvolil, da bi sveto in neomadežvano pred mano hodila. Efež. 1, 4. Tvoje telo, in tvoja duša, vse nje moči, in vse, karkoli imaš, in kar še zadobiti upaš, so moji darovi. Ali se tedaj ne spodobi, da jih k moji časti in k mojim dopadajenju obračaš. Mark. 12, 30.

Ti veš, kakšne težave, britkosti in bolečine sim terpel, ker sim te ljubil; ali se ne spodobi, da mi nasprotno ljubezen skazuješ? I. Jan. 4, 10.

Jez čem, de mi iz hvaležnosti svoje serce daruješ, mi ga zamoreš odreči, ali mi le kak majhen del tistiga ponuditi, ko ga vsiga imeti želim? Pripov. 23, 26.

Moja ljubezen do tebe je tolika, de ti svoje meso in kri v hrano dajem. Bi bilo tedaj preveč, če mi svoje serce daruješ?

In ko išem tvoje serce imeti, ne išem svojiga, temuč tvojiga prida, ne svojiga, temuč tvojiga zveličanja.

2. Čemu segaš po rečeh, ktere tvojiga serca niso v stanu zadovoliti, in kako se moreš srečno obrajtati v tem, kar v strahu imaš, in z žalostjo zgubiti moraš. Psalm 4, 3.

Kaj ti bo od prijaznosti ljudi, od minljive lepote, od posvetne hvale, od bogastva, od veselja in prijetnosti ostalo, kadar se ura tvoje smerti približa? Luk. 12, 30.

Če pa mene, svojiga Gospoda in Boga ljubiš, ljubiš in imaš tistiga, kteriga ti ni v stanu ne svet, ne smert, ne peklenska moč vzeti. Rimlj. 8, 35.

3. Kadar ura pride, ko te bode svet in ljudje zapustili, h komu se boš takrat obernila? Ti bo kdo drugi pomagati, ali te kdo drugi pogubiti mogel? Rimlj. 8, 34.

Ako me pa zdaj v življenji ljubiš, čemu bi se potem večniga pogubljenja bala?

Ta štrafinga ni tim, ki mene ljubijo, namenjena, temuč tim, kateri mene sovražijo. Rimlj. 8, 1.

Tudi občutljive martre vic niso za tiste, kateri so z žlahnimi kamni popolnoma ljubezni in svete gorečnosti zidali! Slama pa in sternj — nepopolnoma del — mora v ognji skušnjo prestat. I. Kor. 3, 12.

4. Kako častitljiva se bo tvoja duša pred me prikazala, in tvoje truplo bo sodnji dan iz groba vstalo! Kakor z zlatam in dragimi blišečimi kamni okinčano nevesto te bom sprejel. Kakor moja ljubka in prijateljica boš z mano v mojo čast šla. Na svoj sedež te bom posadil, ako se boš zdaj junaško vojskovala in svoje sovražnike premagala, ravno kakor sim jez zmagal, in na sedeži svojiga Očeta sedim. Skriv. razod. 3, 21.

5. Clo v tem pozemeljskim življenji zamoreš preobilno, čisto veselje vživati, če me resnično in iz celiga serca ljubiš. Sv. Duh ti bo z ljubeznijo vse svoje zaklade podelil. Mir Božji, mir vesti, veselo upanje na nebesa, in neštevilni drugi darovi, kateri slab človeški um presežejo, ti bodo v del. Filip. 4, 7.

Jez sam te bom s svojim Očetam obiskal, in s tabo kot prijatelj s svojo prijateljico

govoril; in ti čem resnice razodeti, ki so modrim tega sveta skrite. Kadar boš mojo pričujočnost čutil, in se ti bo moje serce razodevalo, ti bo veči veselje, kakor vse veselje in prijetnosti tega revniga sveta. Jan. 15, 11.

Clo skrivnost zveličanja Božjiga je v tvojih rokah; zakaj ti boš mene in mojiga duha imela, in po tem duhu ti bom zmiraj nove lepote Božje razodeval; in neskončno bogastvo njegove modrosti se ti bo odperlo. Efež. 3, 17.

Ljubi me torej, moja hči, iz celiga serca, iz vse moči svoje duše; de skoz oženj ljubezni pravo pobožnost dosežeš, in čutila boš, kaj se pravi, v tesni zvezi s svojim Bogom biti, čigar ljubezen in dobrota, in bogastvo milosti nima mere, ne konca.

Vender ne mudi se, zakaj kratek je čas tega pozemeljskiga življenja; nastopi pot prave pobožnosti; in ako si jo že nastopila, nikar se ne vtrudi na njej zavoljo lake težave. Ljubi, in če ljubiš, ljubi še gorkeje. Kdor je pravičen, naj bo še pravičniji, in kdor je svet, naj bo še svetejši. Čas pa je blizo, ko bom prišel, slehernimu svoje plačilo dat. Skriv. razod. 22, 11.

Teci, kakor naglo teči moreš, de venec zmage dobiš. I. Kor. 9, 24.

Hči. O moj Gospod! kako obilne gnade sim po neumnosti zanemarila, s svojim mlačnim in nečimurnim življenjem! Usmili se me, ki si moj Oče! Prizadevati si hočem po pravi pobožnosti, še dans se je hočem poprijeti, in kaj tako imenitniga ne odlašati. Svet me bo scer zasmehoval, moje nevkroteno meso se bo ustavljalo, pekel se bo zoper mene napenjal; ali vsiga tega ne bom porajtala, in v ljubezni do tebe bom terdna ostala.

Gospod. V začetku svojiga duhovniga življenja boš res dosti zadržkov najdlja. Posvetni ljudje ti bodo svetovali, de hodi po tisti poti, kot oni, in de ne začenjaj nič posebniga; popolnost je za meniške ljudi; de ni mogoče med svetam tako živeti: in tako početje je le znamnje prevzetniga duha, ki se hoče čez druge povzdigovati, ne pa znamnje prave pobožnosti: na to hočejo tudi drugi zveličani biti, če tudi tako visoko ne leté; na zadnje te bojo za hlinjeno hinavko razglasili, ali tvojo pobožnost za slabost duha deržali.

To je govorjenje olikanih posvetnjakov. Pa tudi med tistimi, kateri bi mogli drugim pot kazati, in tvoje naprejšvetje za dobro spoznati in podpirati, ti bojo morebiti eni

velikoveč odsvetovali, kateri, ker sami pri volji niso po tej poti pobožnosti hoditi, tudi druge od nje odvrtačujejo. Ti pa se ne daj od svojiga svetiga naprejevzetja odverniti, in spomni se, da morejo vsi ti, kateri hočejo po mojih naukih živeti in se z zvesto ljubeznijo mene deržati, veliko preganjanja terpeti. **I. Tim. 3, 12.**

III.

Vsi sploh, kateri hočejo zveličani biti, morajo pobožno živeti, in po (mogoči) popolnosti hrepeneti.

G o s p o d. Moja hči! zvestó poslušaj moje besede, de te v tvojim svetim naprejevzetji oserčijo, in zoper strupene jezike posvetnih otrok močno storé. Oni se motijo, ko pravijo: notranja popolnost je le za nekatere izvoljene duše. Jez scer ne tirjam, de vsi moji izvoljeni enako stopnjo svetosti dosežejo: Sleherni se naj trudi, svet postati po svojim poklicu, po svojih močeh, in po meri gnad, katerih ne delim vsim in vsacimu enako: nekterimu jih podelim manj, nekterimu več. **Mat. 25, 15.**

V hiši mojiga Očeta je veliko prebivališ. **Jan. 14, 2.**

In kakor se med zvezdami ene bolj kot ene svetijo, tako se tudi moji služabniki v čednosti in svetosti razločijo, in bodo torej tudi v nebesih po tem v časti razločeni. I. Kor. 15, 41.

Vender je moja volja, de se vsi po pravi svetosti trudijo. I. Tesal. 4, 3.

Jez sim svojiga nebeškiga Očeta prosil, de bi vse v resnici posvetil, ki bojo v me verovali. Jan. 17, 17.

In vsi, ki hočejo zveličani biti, naj si prizadevajo, sveti biti, kakor je Bog svet. I. Jan. 3, 3. — Vsim sim velel, popolnoma biti, kakor je moj Oče v nebesih popolnoma. Mat. 5, 48.

Zatorej so vsi ljudje dolžni, si po moči prizadevati, sveti in popolnoma postati, kakor njih poklic in Božje postave tirjajo.

H č i. V čem pa obstoji ta svetost in prava pobožnost, ki jo ti, moj Božji Učenik! od mene in vsih ljudi tirjaš?

Gospod. Ona obstoji v veliki zapovedi ljubezni, ktero sim brez izjeme vsim ljudem dal: „Ljubi Gospoda svojiga Boga iz celiga svojiga serca, iz vse svoje duše, iz vse svoje pameti in iz vse svoje moči.“ Mat. 22, 37. Kdor pa Boga tako ljubi,

stori vse, kar Bog od njega po njegovim stanu in močeh tirja. Bog hoče, de sleherni hudo sovraži, in toliko dobriga stori, kolikor je po svojim stanu storiti dolžan. Rimlj. 12, 3.

Vsim ljudem sim pridigoval, de se imajo vsi hudobii in posvetnim željam odpovedati, de bodo v ozir Boga v bogaboječnosti, v ozir bližnjiga v pravičnosti, in v ozir samih sebe v treznosti na svetu živeli. Tit. 2, 12. K vsim sim rekel: Kdor hoče za mano hoditi, naj sam sebe zatajuje, in naj vzame svoj križ na se. Luk. 29, 23.

Tisti pa, ki svojih razberzdanih nagnjenj in hudih želj ne krotijo, se zastonj na svojo vero, na svoje dolge molitve, na prostovoljne unajne spokorne dela in pobožnosti zanašajo. Zastonj se bodo z navado svetá, s svojimi slabostmi in zaderžki, in skušnjavami izgovarjali; jez jim bom rekel: Poberite se spred mene vi vsi, ki ste hudo storili. Luk. 13, 27.

Niso vsi, ki so poklicani, tudi izvojeni; temuč le ti, ki z dobrimi deli svoj poklic vterdijo. 2. Pet. 10.

Te dela pa niso tiste, ki si jih vsak po svoji volji zvoli, temuč, ktere je po svojim stanu in poklicu opravljati dolžan. Tit. 2, 2. Vsi imajo svete čednosti poterpežli-

vosti, dobrote, krotkosti, prizanesljivosti, čistosti doprinašati. Gal. 5, 22.

Ne vsaki, ki poreče: Gospod, Gospod! bo šel v nebeško kraljestvo, temuč, kateri voljo mojiga nebeškiga Očeta stori. Mat. 7, 21. Kdor pa to voljo spolnuje, on je pravo pobožnost in svetost dosegel.

Iz tega vidiš, moja hči, kako so vsi ljudje dolžni, po čednosti in svetosti se truditi, če si hočejo nebeško kraljestvo zadobiti.

Od devic pa še posebno tirjam popolniši svetost, priserčniši pobožnost, in vneto gorečnost.

IV.

Devica naj si za veči svetost prizadeva, kakor sploh navadni kristjani.

Gospod. Moja hči! jez sim ti že povedal, de prava pobožnost v popolnoma ljubezni, v živi gorečnosti, in veliki pripravnosti obstoji, le to storiti, kar je Bogu dopadljivo in opustiti, kar mu ne dopade. Rimlj. 12, 11.

Vsi so k tej gostii povabljeni, de bi vsi bili pijani vina Božje ljubezni. Pri-pov. 9, 2. i. d.

1. Ali navadni kristjani se izgovarjajo, nekteri s težavnim zakonskim stanam, kateri njih serce deli med Bogam in človekam, nekteri s premnogimi skerbmi za časno, ktere njih misli raztresajo, serce vnepokojé, in veliko nepotrebniga poželenja zbudé. I. Korint. 7, 34.

In naj bi bila pri zakonskih ljudeh kakorkoli velika gorečnost, Bogu služiti se le vender skoz nadloge, revšine, posvetne prijetnosti in mnogo družih zaderžkov, opovira. I. Korint. 7, 26.

Ti pa, moja hči! nimaš nobeniga tagiga izgovora. Nič te ne zaderžuje, meni celo svoje serce dati, in me iz vse moči svoje duše ljubiti, ter se na duši in na telesu posvečevati.

2. Neomožene device so od zunaj in od znotraj nevarnostim in slabostim podveržene, katerim navadna pobožnost ni v stanu zoperstati. Želje, ljudem dopasti, skerbi minljivo telesno lepoto povikšati in ohraniti, željno hrepenenje po dobrim stanu in lepim oblačilu, radovidnost in želja, videna biti; so tiste silno zapeljive reči, ktere so več devicam v poškodovanje deviške čistosti, ali clo njih tolovajska jama.

Majhna reč zamore njih serce prevzeti,

in duha pobožnosti udušiti. Za tega voljo potrebuješ ti, moja hči! večji pobožnosti in bolj goreče ljubezni, kakor jo sploh navadni kristjani imajo, de v tej vedni vojski premagovavka ostaneš. Od te ljubezni pa užgana in razsvetljena se boš z enako dušnostjo in zaničevanjem na vse prazno posvetno veselje ravno kot na blato in smeti ozirala.

3. Ljubezen do čistosti je dar svetiga Duha, kateri ti jo bo po meri tvoje pobožnosti vlil. Neoskrunjen venec devištva ohraniti, se je veliko od te ljubezni užganih svetih devic do smerti junaško vojskovalo.

4. Tudi devicam navadno obilniši in večji gnade delim, gorečniši želje in nagibe k čednosti in svetosti; zatorej naj se tudi toliko pridniši teh darov poslužujejo, zakaj komur je več zročeniga, od tega se bo tudi več tirjalo. Luk. 12, 48.

Vender me veliko devic zapusti, ki za glas moje ljubezni ne porajtajo, in raji za praznimi sencami posvetne časti in sreče dirjajo. Namestuj mi ti za te nezveste s svojo gorečniši ljubeznijo. Jez, tvoj Bog in Zveličar, pričakujem od tebe teh znamenj nasprotne ljubezni.

Hči. O moj Gospod, in Prijatelj Božji! če se moje revno, še pozemeljsko serce od ljubezni do tebe užge, de bo tebe vredno, o! vzemi ga v svojo posest, in naj bi bila kakorkoli sterma pot, ki k temu cilu pelje; sim vender terdno sklenila, po njej hoditi.

V.

Popolnost in prava pobožnost bogoljubni devici ni težko delo.

Gospod. Moja hči! ne verjemi, ako te goljufni svet in tvoja popačena natora pregovoriti hočeta, de je težko ali clo nemogoče k svetosti priti. Jez pa ti povem: moj jarm je sladak in moja butara je lohka. Mat. 11, 30.

Kaj pa de je svetost težka, clo nemogoča tim, ki ob enim svet in same sebe ljubiti hočejo: zakaj nobeden ne more dvema Gospodama ob enim služiti. Mat. 6, 24.

Kakor hitro boš pa terdi sklep storila, sebi in svetu odmreti, bo vsak zadržek in vsaka težava zginila, in z mojo gnado se ti bo težko lahko, grenko sladko zdelo.

Nektera uboga dekla je zjutraj in zvečer z delam obložena, terpi dostikrat lakoto

in žejo, mraz in vročino, in s poterpežljivostjo prenese marsikaj hudiga od svoje ojstre gospodinje le zavolj majhniga posemeljskiga plačila. Koliko manj imaš ti, če mi tudi še tako popolnoma služiš, v moji službi hudiga prestati, ktera te že tu tako mnogoverstno poplačuje, in nar lepši plačilo je pa to, de ti dá veselo upanje prihodnjiga večniga veselja.

Ozri se nekoliko okoli sebe, in vidila boš, koliko skerbi, težav in nadlog zakonski stan spremljuje; za ktere v moji službi čisto nič ne veš. In če res ljubezen do kakiga človeka težak jarm zakonskiga stanu v lahkiga spremeniti zamore; koliko bolj ti bo moja ljubezen, kar je težkiga v moji službi, ne le zljajšati, ampak velikoveč še ljubeznjivo in prijetno storiti zamogla?

Tebi ni treba, kakor toliko svetim devicam, v vojski zoper greh kervi preliti; ječe tebe ne čakajo, tudi ti ni treba v pušavah in jamah svojiga življenja doprinašati, ne marter in preganjenj terpeti. Samo tvojo ljubezen tirjam, in de iz ljubezni do mene storiš toliko, kolikor druge storé, si dopadajenje ljudi pridobiti, ali kak majhen dobiček doseči, ali kaki štrafingi oditi.

Brez števila devic ti je z nar lepšim

zgledam naprej šlo; in zakaj bi ne mogla ti zversiti, kar so une storile, in jih še veliko stori?

Hči. O Gospod! kako velika je moja revšina, ker se mi to malo, kar od mene tirjaš, tako težko zdi, in vender si ti iz ljubezni za me, zaničljivo grešnico, toliko terpljenja prestal. S pomočjo gnade Božje bom svojimu sklepu zvesta ostala; odsihmal, preljubi Jezus! hočem večno tvoja biti, in te kolikor nar bolj mogoče popolnoma ljubiti.

VI.

Sklep po popolnosti si prizadevati se ne smé odlašati.

Gospod. Dobro, moja hči! kar si sklenila, se ne smé od dne do dne odlašati. In če si že pričela, nikar se ne ustavljaj na svojim popotvanji; pot je dolga čas pa kratek, teci tako, de venec svojiga nebeškiga poklica dosežeš. I. Kor. 9, 24.

Tebi ni znano, kdaj bo Ženin prišel, bi mar hotla s prazno svetilnico pred-nj stopiti? Mat. 25, 13.

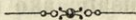
Kolikor dalje čakaš, toliko veči bodo zadržki, ki se ti bodo na pot postavili; in kolikor več svoji sprideni natori pregle-

daš, toliko manj ji boš v stanu zadovoliti. Zdaj, ko si še mlada, jarm Gospodov nase vzemi, ker je v mladosti ložeje, serce in dušo k čednosti nagniti.

Zdaj, ko te vabim in k tvojimu sercu govorim, zdaj je ura gnade, ne mudi se je poslužiti; kdo vé, ako ti ne bo jutri že odvzeta in drugim dana, ki se je bojo boljše poslužili.

Kaj bi bilo iz svetosti toliko zvoljenih duš, ko bi bile odlašale, se resno polotiti svojiga spreobrnjenja in dela popolnosti? Koliko gnad zapraviš vsako uro, vsaki trenutek s svojo mlačno pobožnostjo! Kje je dušno veselje, serčna zadovoljnost, mir vesti, notranja tolažba, ktero bi ti dal, če bi me iz celiga serca, in iz vse moči svoje duše ljubila? pa ob vse te prave, zveličavne dari se zavolj svojiga mlačniga in posvetniga duha spraviš. Ali ne veš, de si tvoj Gospod, in Gospod vsih časov, de si mi torej dolžna služiti dans in vsaki čas? Zakaj hočeš še le jutri začeti, meni svoje življenje posvečevati? Čemu je prazno obetanje, ki ne more ne meni, ne tebi zadovoliti? In pomisli, kaj s tem zgubiš! Ne reci mi več jutri! Ne jutri, dans, in od te ure želim tvoje serce v last dobiti!

Hči. Tvoja volja naj se zgodi, moj Gospod in moj Oče! Le predolgo si z mano poterpljenje imel, pa nič dalj nočem odlasati, po poti prave ponižnosti in svetiga življenja hoditi, na katero me tako milostljivo in dobrotljivo vabiš in me sam po nji voditi hočeš.

Drugi oddelk.

O d č i s t o s t i s e r c a.

I.

Čistost serca je pričetek, in bi rekel, prva stopnja k popolnosti.

Gospod. Moja hči! znano ti je, de prava pobožnost je ognjena, notranja ljubezen, od ktere serce gori. Ta ljubezen je pa Bog sam, kateri v sercu prebiva. Rimlj. 5, 5.

Bog je Duh čistosti, ki čiste serca ljubi. Modr. 7, 27.

On ne gre v dušo hudobniga, in ne prebiva v telesu, grehu sužnimu. Modr. 1, 4.

Le tam, kjer najde čisto serce in do-

bro vest, rad vname plamen svoje ljubezni.
I. Tim. 1, 5.

Za tega voljo očisti naj prvo svoje serce, de temu nar čistejšimu Božjemu gostu prijetno prebivališe pripraviš.

Moj sveti Duh je prvi učenik in vodja na poti popolnosti. Ali kako si v stanu njegov glas poslušati, ako raztresenost ljubiš in se nevkrutenimu poželenju in nečistimu nagnjenju gospodovati daš. III. Kralj. 11, 11.

Nečiste, od pozemeljske ljubezni vjete duše ostanejo pri tleh; čiste duše pa se povzdigujejo kviško na perutih ljubezni Božje, in stanujejo na gori Gospodovi, kamur pride le tisti, ki je čistiga serca. Psalm. 23, 31.

Nobeden ne vživa mojiga posebniga prijateljstva, kot ta, ki je čistost serca zadobil. Pripov. 22, 11.

Blagor tim, ki so čistiga serca, oni bodo Boga gledali. Mat. 5, 6.

Prizadevaj si tedej svoje serce očistiti, in ne jenjaj, mene té gnade prositi.

II.

Kterih reči naj se serce očisti.

Hči. Učenik Božji! ktere so tiste reči, kterih moram svoje serce očistiti?

Gospod. Pred vsim, moja hči! moraš svoje serce velicih grehov očistiti; kteri te ob mojo posvečujočo gnado pripravijo, mojiga Duha odženo, in tebe otroka jeze storé. Če izvirajo ti grehi iz kaciga hudiga nagnjenja ali iz navade, si nar pervo in posebno prizadevaj, močno nagnjenje vstrahovati in premagati in navado odpraviti.

2. Kadar si velicih grehov čisto prosta, se moraš potlej tudi odpustljivih grehov, ki se prostovoljno dopernesó, varovati; in zadnjič prizadevati, svoje serce vsih majhnih pregreškov in vsakdanjih slabost očistiti.

Hči. Kako bom jez, uboga, vse pozemeljske želje, toliko meni tako rekoč prirojena hudiga nagnjenja, globoko vkoreninjene navade in samoljubnost, ki je v vse moje djanje in nehanje zapredena, in ki je izvirik vsih mojih slabost, premagala?

Gospod. Ne bodi zavolj takšnih zadržkov maloserčna; morebiti si bolj k dobremu kot k hudimu nagnjena; — ako je to,

ti bo vojskovanje lahko, in nimaš druga storiti, kakor meni se za to zahvaliti in si prizadevati, nagnjenje do čednosti pridno oživljati, in za njim hoditi. Kolikor manj napák premagati imaš, toliko ložji, se vé, bo tudi tvoja zmaga. Če bi pa imela tudi celo rajdo nar hujih nagnjenj premagati, nikdar ne pozabi, de ti je s pomočjo moje gnade vse mogoče. Bodi serčna in stanovitna, če se ti tudi pri prvih bojih slabo sponese. Visoko poslopje ne more v enim dnevu postavljeno biti. Tudi ni mogoče, v enim dnevu iz njive, ki je s plevelam in ternjem prerašena, rajski vert napraviti, vender s stanovitnostjo se pride k cilju. Ubogaj moje nauke.

III.

Nar gotovši pripomoček, serce doprinešenih grehov očistiti je:

Sveta spoved.

Gospod. Moja hči! zgrevana spoved je nar gotovši in močnejši pripomoček, svoje serce doprinešenih grehov očistiti. Odpustljivih grehov se zámoreš z več družimi pripomočki oprostiti, vender je tudi za te spoved nar koristnejši.

Moč in oblast, te grehov odvezati, sim duhovnim dodelil, in torej njim v spovedi svoje grehe razodeni, sosebno če so smertni grehi. Kakor pa velik gospod od svojiga hišnika zdaj posamesno, zdaj vesoljno rajtingo tirja; tako tirjam tudi jez od svojih služabnikov, zdaj posamesno, zdaj vesoljno rajtingo od njih življenja in vsih njih storjenih pregreškov in hudobij. Ta vesoljna rajtinga ali spoved čez celo preteklo življenje ali vsaj od več časa je posebno tistim potrebna, ki so dolgo v grehah in v veliki nerodnosti živeli. Pa tudi tim, ki po mlačnim življenji sklep storijo, z gorečnostjo se prave pobožnosti poprijeti, je takšna spoved prav koristna. Vender je brez dovoljenja zvedeniga spovednika ne delaj.

IV.

Od posebniga korista vesoljne ali dolge spovedi za te, ki hočejo pot polnosti nastopiti.

Gospod. Ljuba hči! dobro zapomni, de pripravljanje k vesoljni ali dolgi spovedi daljši in ojestrejši spraševanje vesti, kakor scer pripravljanje k navadni spovedi tirja.

Pri takim spraševanju se učiš pravi stan svoje duše spoznati; razodeneš svoje vko-
reninjene slabosti, svoje napčne nagnjenja
in poglobitne grehe, iz katerih ravno so tvoji
neštevilni grehi izvirali. Spoznanje samiga
sebe je podpora, na katero se mora po-
slopje keršanske popolnosti postaviti. Zakaj
z veliko večim pridam se zamoreš zoper
sovražnika bojevati, kteriga pred očmi imaš,
in čigar premikovanje moraš zapaziti, de
tako nar gotovši pripomočke zvoliš, ne le
napad odverniti, temuč ga tudi z vso svojo
močjo, kar hitro, popolnoma premagati.

Ko boš svoje grehe pred očmi imela,
boš moje dolgo prizanašanje in neskončno
dobroto, pa tudi svojo nehvaležnost spo-
znala, in zato serčno grevengo in kesanje
obudila. Tvoji dobri sklepi bojo terdneji in
stanovitneji postali po meri notranje žalosti,
ki ti jo bo spomin tvojih grehov v sercu
zbudil. Po dokončani dolgi spovedi boš no-
tranjo tolažbo in sladak serčni mir čutila,
to te bo vnelo, meni zmiraj gorečniši slu-
žiti, de bi zgubljeni čas popravila. Posebno
potrebno pa je, de tvoj spovednik tvoj dušni
stan popolnoma pozna, de te zamore k na-
menjenimu cilju peljati.

Svetovati pa je, kadar svoje serce in

vse svoje preteklo življenje pregleduješ in sprašuješ, de bi ene dni v tacim kraji doprinesla, kjer boš nar manj motena, in lahko molila in premišljevala večne resnice, in samo sebe ojstro spraševala, de k popolnoma spoznanju same sebe prideš.

Posebni prid vesoljne spovedi pa naj bo tale: de po spoznanji svojih grehov in preobilne dobrote Božje skleneš, mene, svojiga Boga in Odrešenika, tudi clo v nar manji reči, *nič več radovoljno ne razžaliti*. Ta sklep je prva stopnja na poti prave pobožnosti.

V.

Varovati se odpustljivih grehov, ni le k dosegi popolnosti, temuč tudi k zagotavljenju zveličanja potrebno.

Gospod. Posvetni otroci si iz majhnih in odpustljivih grehov nič ne storé; oni menijo, de je zadosti, če se človek le velicij varuje. Jez pa, tvoj Bog in Gospod, ti povem: de ta, kateri brez strahu in radovoljno odpustljive grehe doprinaša, ne bo popolnoma pobožnosti dosegel, pa tudi zveličanje, kakor se kaže, bo težko

kdaj zadobil. Zakaj kdor je v majhnim nezvest, bo težko tudi v večim zvest. Luk. 16, 10. Kdor majhnih pregreškov ne porajta, bo s časama v velike grehe padel. Modr. 19, 1.

Iz veliko odpustljivih grehov, ki se nestrahoma storé, izvira huda navada, která večkrat zaslepljene in oterpnjene serca za sabo potegne, tako de bi se morde domisljevati utegnila, de to, kar je v začetku res le majhen pregrešek bil, ne more pozneje tudi veliko hudo postati, in bi gatorej brez strahu doprinašala. Tako so se uni slepili, ki zdaj v peklenkim ognji zdihujejo; zakaj nobeden ni na enkrat hudoben.

Če dans mesu in poželjivosti kaj pregledaš, bota jutri že večí oblast čez te imeti hotla. En prederzen pogled zamore v tvoji duši hudobne misli in želje obuditi. Žalostna pesem 3, 51. Eno naglo privo-ljenje ti zamore posvečujočo gnado odvzeti. Koliko devic je v tovaršii, ki se je v začetku nedolžna zdela, pri veselici, kakoršnih je le preveč na svetu, po prezaupljivim pečanji z osebami družiga spola, svojo deviško čistost oskrunilo. Kdor nevarnost ljubi, bo v nevarnosti poginil. Modr. 3, 27.

Če se le velicih grehov varuješ, majh-

nih pa ne porajtaš, nimaš še prave gorečnosti, moje dopadajenje doseči, in nisi ne gorka, ne merzla, temuč v stanu nar žalostniši mlačnosti, zavorlj ktere te bom zavergel spred svojiga obličja. Skriv. razod. 3, 16.

Figovo drevo, ki je le perje in nobeniga sadu prineslo, sim preklel. Mat. 21, 19.

Kako bo šlo tistim, ki s svojo lenobo pri duhovnih vajah, s svojim prostovoljnim raztresenjem pri molitvi; z nemarnostjo pri svojih opravilih, z nepoterpežljivostjo v nesreči in zopernosti; ali s poželenjem po človeški hvali in z vednim zadovoljenjem svoje poželjivosti vse svoje dela kazijo in pridijo?

Zdaj se znabiti slepiš in domišljuješ, de je dobro s tabo, ker ti tvoja zaslepljena vest velikiga greha ne očita; ali kako ti bo pri sercu, ko boš na smertni postelji svojo revšino spoznala in čutila?

Zdaj praviš, de so le majhni grehi, ki jih doprinašaš, pa vse drugači boš mislila, ko bo svetli dan večnosti prišel, in tvoje oči razsvetlil. Koliko tvojih grehov, ki so se ti odpustljivi dozdevali, ti bode takrat gnjusoba. — In v kakšno zadergo boš prišla, ko ti bom oponesel toliko do-

brih misel in navdajanj, katerih nisi poslušala; toliko pripomočkov in priložnost, sveto živeti, ktere si zanemarila; toliko gnad in dobrot, katerih si se slabo poslužila; toliko let in dni, ktere si v nečimurnosti doprinesla; toliko dražih telesnih in dušnih darov, ktere si v moje razžaljenje obračevala? Ne boš li kakor ena unih nespetmetnih devic s prazno svetilnico pred me prišla?

Kaj te bo potem v tvojim strahu zagotovljalo, v tvoji zadergi tolažilo, in v tvoji maloserčnosti k upanju povzdignilo?

Ne reci tedej: majhni grehi so le, jih doprinašam. Glej, v koliko nesrečo te pahnniti zamorejo, če se jih ne varuješ!

H č i. Oh, premilostljivi Gospod in Zveličar! imej usmiljenje z mano ubogo grešnico, in poglej z milostljivimi očmi moj terden sklep, kteriga jez zdaj storim, tudi nar manjih grehov nič več doprinašati, in raji umreti, ko tebe prostovoljno in pre-mišljeno še razžaliti. In ker spoznam in čutim, de to moje dobro naprejšvzetje o sv. Duha pride, te prosim, de mi gnad dodeliš, taisto v djanji skazati.

VI.

Prostovoljni odpustljivi grehi so gorečnosti prave pobožnosti čisto nasproti.

G o s p o d. Kolikokrat, moja hči, si mi sveto obljubila, v vsi mogoči popolnosti meni služiti; kako pa to zamoreš, ko me prostovoljno in premišljeno žališ?

Duh Božji je Duh svetosti in vnet za duše. In če je kako dušo k veliki svetosti poklical, *ne terpi na nji tudi nar manjiga pregreška ne*. Če čez tvoje serce preživa pozemeljska domišlija in nagnjenje gospoduje, podelitev in moč njegovih darov zadržuje. Če zamudiš o pravim času njegovo navdajanje ubogati, večkrat potlej za dolgo čisto vtihne. Tvoja lastna skušnja, če nazaj pomisliš, te bo učila, de si po enim akoravno odpustljivo doprinešenim grehu, včasih vso gorečnost v pobožnosti zgubila, v otožnost padla, in pregrešek za pregreškam doprinesla.

Goreča ljubezen je pripravljena vse terpeti in početi, in ni nikdar zadovoljena s tem, kar v čast Božjo dela ali terpi, temuč vedno po še večim in popolnišim poželi. Kje je tedej tvoja goreča ljubezen, s katero si scer tako radodarna v obétanji, v djanji

pa tako lena, de se že od majhne skušnjave premagati daš, in v majhnih rečeh svojimu hudimu nagnjenju zoperstati ne moreš?

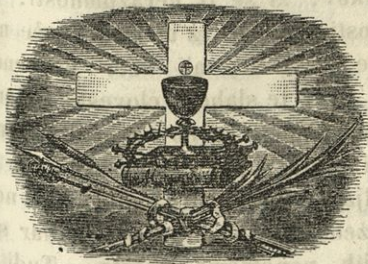
Duša, od goreče ljubezni Božje presunjena, je čuječa in tanka v nar manjih rečeh. Njeno čutilo je tako zbujeno, de prav dobro ve navdajanje mojiga Duha od uniga razločiti, kar ji nevarna samoljubnost vdihuje. Ti pa se daš svoji samoljubnosti preslepiti, ktera tvojo nepokojno vest tolaži, ker ti pred oči stavi, de to, kar si pred sama za grešno spoznala, greh ni, ko si mi tako nezvesta postala, si gluha proti mojimu očetovskimu opominjevanju, in sto praznih izgovorov išes, de bi svoje pregrešenje zmanjšala.

Glej, kako deleč si od pota popolnosti, dokler svojiga naprejšvetja, odpustljivih grehov se varovati, v djanji ne pokažeš.

H č i. Moj milostljivi Bog in Zveličar! globoko osramotena pred tabo spoznam svojo malopridnost in hudobijo: oj! zavolj prazniga in revniga razveseljenja, ki ga po svoji popačenosti morebiti v grehu najdem, bi pa tolikšni zaklad tvojih gnad, tvoje ljubezni in večniga veselja, ki mi ga dati

hočeš, v nevarnost postavila? in tebi svoje serce odtegnila, ktero vender le v tebi pravo zadovoljnost in mir najde? Bi mar hotla med tem, ko toliko svetih duš tvoje ljubezni gori, in se tvoje presvete pričujočnosti razveseljuje, od tebe se ločiti, beračiti, in na zadnje v daljni ptuji deželi hudiga konec jemati?

O moj Božji Odrešenik! ne pripusti tega, velikoveč daj, de se s tabo če dalje bolj natanko sklenem, in te ne malo, ampak veliko ljubim in vsimu grešnemu početju za vselej slovó dam. To je scer moja volja; pa malo bom opravila, če me ti ne podučuješ, ne priganjaš in ne spodbujaš. Brez tebe sim sama slabost, sama revšina. S tabo pa, moj križani Jezus! zamorem vse storiti, vse početi, vse terpeti.

Tretji oddelk.

Pripomočki zoper radovoljne odpustljive grehe.

I.

Opomin od razločka greha.

Dobro zapomni, de so tukaj predpisani pripomočki, se smernih in odpustljivih grehov varovati, lahki in pripravi. Vzrok pa, zakaj se tú le od odpustljivih grehov govori, je, ker device, ki po popolnoma življenji hrepené, veči del nobeniga smertniga greha ne storé, marsiktere ga tudi nikoli storile niso. Bi se bilo pa to primerilo, bodo tudi tú svét si dobile. Tudi pomni, de tú ni govorjenja od tistih odpustljivih grehov in pregreškov, ki se iz nerazumnosti, nepremišljenosti, živosti, iz memogredoče naglice, zamerze, žalosti, ali scer nepremišljeno delajo. Scer te slabosti človeške nature niso pravi pobožnosti ravno nasproti, vender le veči ali manji nepokoj in zmešnjave v duši napravljajo, katerim bi svete duše ne imele podveržene biti, desiravno tudi nar svetejši niso njih popolnoma proste. Tudi se tú ne govori od reči, ktere boječe in sumljive

duše za greh deržé, in ktere v resnici grehi niso. Tú se govori le od tacihi grehov, od kterih vsak vediti zamore, de so grehi, in kteri se pri vsim tim, če se priložnost primeri, premišljeno in prostovoljno dopernesó. Nekteri teh prostovoljnih grehov se iz navadne slabosti in iz prirojeniga nagnjenja k hudimu delajo; drugi pa izvirajo iz kakiga posebniga nagnjenja do greha, ali iz hude navade.

Zoper prostovoljne slabostne grehe so splošni pripomočki; zoper grehe iz hudiga nagnjenja ali navade so pa razun splošnih še posebni.

Prostovoljnim slabostnim graham so vsi podverženi, kteri ne hodijo po poti popolnosti. In sploh se more reči, de so veči del vsi ljudje, bolj ali manj temu ali temu hudimu nagnjenju podverženi, iz kteriga veliko grehov izvira. Iz teh veliko grehov pride zadnjič huda navada, to je, močno nagnjenje h kakimu posebnimu grehu, v kteriga se človek tako rekoč zaljubi. Ta navada, če se pusti, de globoke korenine stori, se ne more brez veliciga truda premagati.

In ako je kdo več hudim nagnjenjem in iz njih izvirajočim hudim navadam pod-

veržen, je med njimi večdel eno ali drugo, ktero duši veči škodo nareja, in jo v veči in obilniši grehe zapeljuje. To močno nagnjenje je gospodovavna huda navada postala in se imenuje poglavitna hudobija, zoper katero se je treba posebnih pripomočkov poslužiti.

II.

Pervi pripomoček.

Večkratno ponovljanje svojiga naprejšetja.

V svoji jutranji molitvi, pri sv. maši, in enekrati čez dan terdni sklep stori, nikdar radovoljno ne misliti, govoriti, storiti ali opustiti, kar za greh spoznaš. Se potim vender le zoper svoje naprejšetje pregrešiš, ne bodi za tega voljo maloserčna, in zgrevano svoj pregrešek spoznaj; ponovi potlej poprejšnji sklep in čuj toliko bolj nad seboj, zvikšaj svojo gorečnost in poboljšaj drugi dan, kar si se pred ta dan pregrešila.

Drugi pripomoček.

Sveta molitev.

Ko hočeš svoje naprejšetje speljati, se ne zanašaj na svoje lastne moči, ne na

svojo sedanjo gorečnost, která le prenaglo zvine, temuč zanašaj se le na dobrotljiviga in usmiljeniga Jezusa, svojiga Boga in Zveličarja, na priprošnjo Marije Device in drugih svetih pomočnikov. Zato pa moli in prosi, in ne jenjaj moliti in prositi. Nikoli ne bo molitve preveč, in več ko boš molila, raji boš molila, in ložeje se vsakimu grehu ubranila.

Tretji Pripomoček.

Vedna paznost in čuječnost.

Tudi ti tvoj Zveličar reče: moli in čuj, ali imej nar večji paznost pri vsim svojim dejanji in nehanji, de v nevarnost in v skušnjavo ne padeš. Kakor hitro začutiš kako poželjenje ali nagnjenje do reči, ki je greh in prepovedana, prec v začetku hudimu nagonu zoperstoj, ne poglej tiste reči, pomnoži svojo molitev, in nikakor se ne daj hudimu nagnjenju v svojim dobrim naprejetji premagati in motiti.

Četerti pripomoček.

Petere počutke gospodovati in nad njimi čuti.

Smert pride pri oknih v dušo. Unanje reči, ki jih vidimo, slišimo, pokušamo, čutimo, le prevelikokrat napčne želje v nas zbudé, in kolikor prijetniši in ljubeznjivši se počutkam zdijo, toliko nevarniši so za dušo, ktere so tudi že marsktero dušo omamile, oslepile in zapeljale v pogubo.

Za device so oči posebno nevarni počutek; duh se raz-trese, duša vnepokoji, in serce prazne ljubezni vname. Ali se je čuditi, de padeš, če téh okenj skerbno ne varuješ in jih pred sovražnikom ne zapiraš?

Jezik je orodje mnogo velikih grehov; vsak dan veliko hudiga stori posebno zoper ljubezen do bližnjiga. Uči se ga berzdati. Veliko bolje je molčati, kakor nevarnosti se izpostaviti z nespametnim govorjenjem zoper bližnjiga in morebiti tudi zoper deviško čistost svojo vest raniti.

Tudi *ušes* ne imej široko odpertih; zakaj reči so, od kterih bi bilo bolje, de bi se nikoli ne pravile, de bi se nikoli ne poslušale, posebno ne od sramožljivih devic. Varuj se na uho vleči, ker je to grozno

gerda navada, in veliko škodljiviga za te in za druge osebe iz tega izvirati utegne.

Ne daj se od *slasti* jedil in še manj od prijetnosti vina prevzeti, velikoveč pri-tergaj si vsakdan po pameti, zakaj ako tega unanjiga sovražnika premagati ne moreš, boš toliko manj notranje in nevidne so-
vražnike premagala.

Iz *nezmernosti* v jedi in pijači iz-haja lenoba in obteženje duha, postopanje in zaspanost, nepripravnost k Božjim rečem, razujzdano veselje ali čezmerno žalovanje. Tudi deviška čistost ne more pri preoblo-
ženim trebuhu obstati.

Posebno pa bodi čuječa nad petim, za čistost posebno nevarnim počutkam. Pazi na gibanje in pomikanje svojiga telesa in vsih njegovih udov, in ne dopusti, da bi se njih nespodobne želje spolnile, pred katerimi imaš ti, ko čista devica, rudeča postati, temuč križaj svoje meso, kakor so ga vse device križale, ki so bile Kristusove, in ga še križajo té, ki so njegove.

Peti pripomoček.

Vsakdanje spraševanje vesti.

Sprašuj nar manj enkrat na dan svojo vest, in glej, ali nisi čez dan eniga ali

drugiga greha vedama in radovoljno storila. Poštrafuj vsak tak pregrešek, in opravi primerjeno pokoro, in glej, de drugi dan v te pregreške ne padeš.

Šesti pripomoček.

Večkratno prejemanje sv. zakramentov.

Pojdi k spovedi, ako je le mogoče, vsake štirinajst dni; spoved je nar boljši pripomoček se svojih vsakdanjih grehov oprostiti. Zvoli si zvedeniga in gorečiga spovednika, kateri te bo oserčeval, ti svetoval, te spodbujal in ti pot in pripomočke k posvečevanju kazal. Ta pripomoček bo gnado v tebi pomnožil, in meso in kri Jezusa Kristusa, katero prejemaš, te bo okrepčevalo, in tvoje posvetno nagnjenje zmanjševalo. Sveti ogenj do vsake čednosti in pravičnosti se bo v tebi vnel.

Sedmi pripomoček.

Pričujočnost Božja.

Imej svojiga Boga in Gospoda vedno pred očmi, in živi v njega pričujočnosti. Spomni se, de on vse tvoje dela vidi, in nar skrivnejši misli tvojiga serca preiskuje. Ali bi

si upala, ko bi ga s telesnimi očmi vidila, radovoljno grešiti? „Poiši kraj, kjer Boga ni, in potlej stori, kar hočeš.“ Sv. Avgustin.

Osmi pripomoček.

Otročja ljubezen in zaupljivo pribežanje k Marii, Kraljici devic.

Ljubi to presveto in prečisto Devico, kakor se kaka mati ljubi; pod nje varstvo in brambo se naglo podaj v vsih skušnjavah; pri nji iši tolažbe pri vsakim žalovanji; gotovo te ne bo ona nar dobrotljivši, nar milostljivši, če do njene priprošnje polno zaupanje imaš, zapustila, velikoveč bo tvoja zvesta vodnica in priprošnica. Nasledvaj nje lep zgled v vsim, in prosi jo vsakdan, ti v tvojim storjenim naprejevzetji na strani stati.

Četerti oddelek.

Posebni pripomočki zoper grehe, ki iz hudiga nagnjenja, ali navade izvirajo.

I.

Pervi pripomoček zoper hude nagnjenja in navade.

Gospod. Pred vsim, moja hči! išti hudo nagnjenje, ki v tebi posebno gospoduje, ali pregrešno navado spoznati, da veš, ktera je tvoja poglavitna hudobija; zakaj kako si se v stanu vojskovati zoper sovražnika, ki ga pred očmi nimaš, in kako si se v stanu poslužiti zdravil zoper telesno bolečino, ki je še ne poznaš?

Hči. O moj Gospod in Bog! saj veš, kako velika je moja slepota. Drugih pregreške in napake dobro vem grajati, svojih lastnih pa še prav spoznala nisim; hitro zagledam vsaki pezdér v očesu bližnjiga, bruna pa v svojim očesu ne vidim.

Oj, kako obžalovanja vredna je ta moja slepota! ali ti, o Gospod! me zamoreš razsvetliti, in mi dati svoje skrivne slabosti spoznati.

Gospod. Navadno se drevo po svojim

sadu spozna, kakor korenina, ki je v zemlji skrita, po izrasteku, ki ga kviško požene.

Vkoreninjene hudobne rastline pri ženskem spolu so navadno: radovednost, želja dopasti, jezičnost, nagla jeza, lenoba, sladkojednost, nevošljivost, samoglavnost in prevzetnost, i. t. d.

Iz sledečiga boš lahko spoznala, ktere napake v tebi gospodujejo.

1. Znamnja radovednosti.

Če nisi rada sama, temuč le v drušinah; če se rada v vse vtikuješ, drugih oseb posebne opravke rada izveduješ, in popirje in pisma, ki tebe nič ne dotičejo, ki ti pa nevedama v roke pridejo, rada bereš, ali si jih še clo odpirati upaš; če bi rada vse vidila, vse slišala, vedila, in povsod se rada s svojo besedo vtikala: so to gotove znamnja, de si radovednosti z dušo in telesam vdana.

2. Grehi napuha.

Duh napuha se pokaže, če sama svojo hvalo rada poslušáš, druge hvaliti pa nerada slišiš. Če bližnjiga zavolj njegovih pregreškov in slabost zmanjšuješ, ga zato zaničuješ, in

njegove grehe očitno z neusmiljeno marljivostjo grajaš. Tudi je napuh, ako se zavoljo natornih ali čeznatornih darov, zavoljo svoje razumnosti, svojiga imenitniga rodu, svoje lepote, svojiga omikaniga zaderžanja, in zavoljo čednosti in domišljevane pobožnosti čez druge povzdiguješ. Napuhnjena si, če opominjevanje svojih vikših z nevoljo poslušáš; če si neprijazna in zarobljena proti osebam svoje enakosti, ojstra in gospodavna proti svojim podložnim. Dalje je napuh, če ne moreš nar manji zasramovanja in kakiga majhniga razžaljenja prenesti; če dolgo časa pred zerkalam (špeglam) stojiš, in v oblačilih hodiš, ki so čez tvoj stan; potlej je gotovo, de si sužnja napuha.

3. Jezičnost.

Gotovo znamnje te napake je, če nobene skrivnosti ohraniti ne moreš, temuč vse, kar misliš, kar si slišala in vidila, precej spet pripovedovati moraš, brez premislika, če drugim s tem škoduješ. Napaka jezičnosti ne prizanaša ne času, ne osebam, in snuje s podpihovanjem rada in dostikrat kreg in zdražbo. Je ta napaka pri tebi, si hudobii jezičnosti podveržena.

4. Znamnja lenobe.

Si v službi Božji zanikerna, in nestanovitna v pobožnostih; ti je trud in delo težko; zanemarjaš zavolj svoje zložnosti dolžnosti svojiga stanu in poklica, in ako obudi nar manji težava zamerzo in nevoljo v tebi, bodi prepričana, de lenoba čez te gospoduje.

5. Sladkojednost.

Če vedno na jed in pijačo misliš, od tega govoriš, po tem hrepeniš, slasčice izbiraš, želodec večkrat preobložuješ, vsako uro rada ješ; če ti jedi nikoli zadosti dobre niso, in žalostna postaneš ali se clo jeziš, če tvojiga razvajeniga gerla dovolj ne šegetajo, drage jedi nasproti pa ti veliko veselje delajo: védi, de si hudobii sladkojednosti podveržena.

6. Znamnje nagle jeze.

Če te vsaka majhna reč hudo zbode, in precej psovati (zmerjati) začneš, bobniš, in se tvoj glas trese, tvoj obraz rudeč postaja, si v svojim duhu zmešana; gotovo je jeza tvoj poglavitni greh. —

Te so tiste strupene korenine, iz kte-

rih toliko grehov raste. Ti pa po tih napovedanih znamenjih še dvomi (cvibli) ostanejo, poprašaj svojiga spovednika, kateri ti bo po svoji skušnji pomagal, tvojiga skrivniga poglavitniga sovražnika razodeti.

II.

Drugi pripomoček zoper hude nagnjenja.

Si k sercu vzeti veliko škodo, ki izvira iz preživiga in nevkJroteniga nagnjenja.

Gospod. Ako ti, moja hči! v pravi pobožnosti in ljubezni do mene malo napreduješ, vedi, de ena ali druga napaka, ena ali druga hudobija, od ktere se gospodovati daš, je tega kriva. Mnogoštevilni grehi, ki jih delaš, in ki iz hudih navad iz-hajajo, slabijo ljubezen, te mlačno in leno delajo, in nevredno, veči gnade, ki sim ti jih pripravil, zadobivati. Kolikor več oblasti pa tem hudim nagnjenjem čez-se daš, toliko manj se bodo dale ukrotiti.

1. Greh greh rodi, in iz manjših boš gotovo zmiraj v večje padla. Zasljepljenje zmiraj veči prihaja; iz tega pride

oterpnenost sercá, in ta te zadnjič pahne v večno brezno.

2. Eno samo hudo nagnjenje, kterimu se ne zoperstavljaš, je kot strup, kteri vse tvoje dobre dela spridi.

3. Clo glasú sv. Duha, kteri vedno k tvojimu sercu govori, ne moreš prav slišati in zastopiti, ako ni tvoje serce mirno in pokojno. In če bi tudi njegovo sveto opominjevanje zaslišala, ga vender ne boš ubogala, ako je tvoje oserčje v posvetne reči zamotano.

Vsako hudo nagnjenje pa, ki v tebi oblastuje, ti obudi vedni nepokoj in raztresenje, in je kot ketna, ktera te na svét veže, in od poti popolnosti odvráčuje. Ne reci, tvoje nagnjenje ni tako grešno, de bi ti škodovalo. Ni li eno, ako je ptica z nitjo ali s trakam privezana, ker to kot to jo zaderžuje letati? Tolikanj bolj si prizadevaj svoje vezi raztergati, dokler so še slabe, in nagnjenje iz serca poruvati, dokler še ni globokih korenin storilo.

H č i. Moj Božji Učenik! zdaj spoznam, kako močno si moram prizadevati, se zoper svoje hude nagnjenja in slabe navade vojskovati. O moj Bog in Zveličar! vedno

mi pomagaj, ne zapusti me, in uči me, kako naj se v tem vojskovanji zadržim.

III.

Kako se je sploh zoper hudo nagnjenje vojskovati.

G o s p o d. Kadar si, moja hči! k spoznanju svojih napak prišla, jim resnobo in vedno vojsko napovej. Ker pa ni mogoče zoper vse na enkrat vojsko začeti, perčni pri tisti, po kateri ti nar pred in nar več nevarnost žuga, ktera te od poti popolnosti nar bolj odvraca.

1. Vzemi si naprej precej pri jutranji molitvi, tega tolikanj škodljiviga hudiga nagnjenja nič več ne ubogati, in o priložnosti ga resnobo in serčno premagovati.

2. Čuj tisti dan skerbno čez vse svoje misli in želje, in zoperstoj precej v začetku temu notranjemu sovražniku, kakor hitro se od deleč bliža, tako de ničesa ne dovoliš, ne v mislih, ne v željah, ampak de ga precej hudó zaverneš in premagaš.

3. Vadi se pridno v čednosti, ki je hudimu nagnjenju ravno nasproti, in ne se le, kadar se skušnjava bliža, temuč tudi

seer enekrat čez dan, tako de bo hudo z vajo v dobrim pregnano.

4. Kolikorkrat v stari pregrešek pa-deš, ali se nasproti premagaš, zaznamovaj kako, in delaj vsaki dan sama seboj rajtingo. Si premagala hudo nagnjenje, zahvali se meni; si pa spet padla, obžaluj svojo nezvestobo iz serca, in ponovi zopet bolj goreče svoje naprejevzetje. Le ne bodi maloserčna; misli, de ni mogoče v eneh dneh, ali tednih globoko vkoreninjeno navado izruvati. Jez le tirjam, de se vsakdan nekoliko premagaš: in ako se nisi v stanu kake napake tako naglo znebiti, vsaj število svojih grehov zmanjšuj, ki iz te napake izvirajo. Kolikor močnejši je huda navada, toliko dalje se zoper njo vojskuj.

5. Kadar si eniga sovražnika poderla in premagala, se obrni proti drugimu, in vojskuj se serčno kakor popred, dokler svojiga serca vsih hudih in pregrešnih nagnjenj ne očistiš, ali jih vsaj nič več ne ubogaš, in jim zoperstati veš. Zakaj dokler na zemlji živiš, ne boš pred njimi popolnoma mirú imela. Sovražnik, kateri je bil že premagan, in kakor si mislila, mertev, se spet vzdigne in oživi. Vender vojska ne terpi potlej več tako dolgo, in ni več tako

težka zoper sovražnika, kteriga si bila enkrat že premagala. In spomni se: Nihče ne bo kronan, razun kteri se je junasko vojskoval.

IV.

Posebni pripomočki zoper sleherno hudo nagnjenje.

I. Pripomočki zoper radovednost.

Gospod. Ostani rada doma, v samoti, v svoji hišici, delaj in moli. Na tako vižo boš neumno radovednost zdravila. Premaguj se; če bi rada vedila, kaj se tú in tam godi, kakšna je ta ali una oseba, kaj pravi ali dela; kako svet od nje govori, ali tudi od kake druge in tretje, kaj se je tu ali tam zgodilo. Pusti in zatiraj radovednost, ti utegne škodovati, tvojo vest raniti in tvoje misli raz-tresti; pusti, kar ti nič mar ne gre, in od česar meni nobene rajtinge dala ne boš. Ne poslušaj praznih pogovorov posvetnih ljudi, in ne vtikuj se v drugih ljudi opravke, kadar ti ni treba. Če se kterikrat tvoj duh od takih reči raz-trese, iši ga z opravilam in delam nepotrebnih reči rešiti, in skleni se v molitvi in pobožnih, kratkih zdihlejih z Bogam, z Jezusam, pre-

ljubim svojiga serca, v njem boš več tolažbe in veselja najdla, kakor v zadovoljenji uniga nevarniga nagnjenja. Posnemaj spodbudljivi zgled toliko svetih devic, ktere v vedni samoti živijo, in svoje počutke, kakor ušesa, oči in jezik svetu odtegujejo, de meni v miru in varnosti služiti zamorejo.

2. Pripomočki zoper napuh.

Če se duh napuha v tebi vzdiguje ter ti vdihuje, de si memo drugih pametniši, lepši, pobožniši, in druge enake spredke imaš, zaverzi in zaničuj tako navdihovanje, in obrni se k Bogu, ter reci: Moj Bog! moj Jezus! nič nisim, kot sama slabost, in sama od sebe nimam ničesa, kakor hude nagnjenja; grešila sim in zaslužila, de me ljudje zaničujejo. Vse dobro pa, kar je v meni, sim od tebe prejela. Kako se smem tedej čez druge povzdigovati?

Če vidiš druge grešiti, spomni se, namesto jih grajati, de tudi ti pasti moreš, če svojo roko od tebe odtegnem. Spomni se svojih lastnih grehov, slabiga posluženja mojih gnad, svoje večkratne nezvestobe; spomni se smerti, pravične sodbe, večniga terpljenja v peklu; in posebno tudi Jezusove nezmerne ponižnosti in ponižnosti Ma-

rije Device in drugih svetnic, in duh napuha bo zginil.

3. Pripomočki zoper jezičnost.

1. Ne govori nikoli od tega, kar bi časti tvojiga bližnjiga škodovati utegnilo, naj bo že znano ali ne, važno ali ne. 2. Pred vsim se varuj družine z osebami, ki zgovorne in hudobne jezike imajo; in ne spusti se v nobeno posebno znanje in prijaznost s takimi, ki niso v Gospodovim strahu vterjeni. 3. Varuj se vsaciga nepotrebniga pogovora in smešnih norčij. 4. Govori sploh po malim, in s premiselkam. 5. Tvoj pogovor naj bo le nar raji od Boga in svetih reči in kar tvoj poklic in tvoje opravila zadene, in ne vtikuj se v družih opravila. 6. Preden enkrat govoriš, dvakrat dobro premisli. Bodi rada sama pri svojim delu in v molitvi.

4. Pripomočki zoper nezmernost v jedi in pijači.

1. Ne jej in ne pij nikoli več, kakor kar potrebuješ, zakaj z jedmi želodec preobložiti, je od hudiga, in škoduje zdravju, te nepripravno stori za delo, za vsako dobro početje in za molitev. 2. Bodi tako

zmerna v jedi, de ne bo tvoj duh obtežen, in de si po jedi za molitev in za vse dobro pripravna. **3.** Govori malo ali nič od jedi in pijače. **4.** Ne pritoži se, če niso jedi po tvoji slasti, ali če ti scer kaj manjka. — **5.** Se ne moreš vina popolnoma zderžati, ga mešaj z vodo. **6.** Zatiraj notranje poželenje, kadar jedi pred sabo imaš. **7.** Ne ljubi slasčic, in derži se bolj vsakdanjih jedi. **8.** Pritergaj si v jedi vsakdan nekoliko po meri keršanske zmernosti. **9.** Ne jej, zunaj ob odločenim času.

5. Pripomočki zoper naglo jezo.

Temu hudimu nagnjenju precej v začetku nasproti delaj: **1.** Molči, dokler se tvoja jeza vleže. **2.** Ne izgovarjaj nobene razžaljive preklinovavske besede. **3.** Govori krotko in pohlevno s svojim sovražnikom in tistim, ki te razžali. **4.** Tudi notranje gnanje jeze gospoduj, za štrafljivo spoznaj in ne pusti ga brez pokore. **5.** Vender pa ni svetovati, se vsih priložnost k jezi ogibati — ker ta napaka mora s krotkim obnašanjem premagana biti; kako pa se boš v ti čednosti vadila, če se vsiga neprijetniga, kar bi tvojo jezo dražiti utegnilo, ogiblješ.

6. Pripomočki zoper lenobo.

Ako bi se pri svojih pobožnostih ali andotih in sploh v duhovnih rečeh leno in merzlo čutila, poglej, ali nisi popred s preobilnimi, radovoljnimi pobožnostmi to zamermo zbudila, ali jo zdaj budiš: ako je to, jih smeš brez pomislika opustiti. Derži se potlej samo kratke in krepke jutranje in večerne molitve, vsakdanjiga spraševanja vesti; in ako ti je mogoče sv. mašo slišati, in iz kakih duhovnih bukev kaj kratkiga premišljevati.

V teh pobožnostih, kakor tudi v tistih, ktere si iz pokoršine opravljati dolžna, in ktere ti tvoj spovednik opravljati rekó, bodi stanovitna in ne porajtaj pomanjkanja občutljive pobožnosti, ne zopernosti, ki jo zraven čutiš.

Opravljaj te pobožnosti ob odločenim času, in ne odlagaj jih brez posebniga in veljavniga vzroka.

Se včasi brez tolažbe, brez gorečnosti in brez vsih pobožnih misel v molitvi znajdeš, zavoljo tega v svojih pobožnostih ne prenehaj, ter jih ne opusti. Bodi svojimu Bogu in Gospodu, kateri te skuša, zvesta in vdana, stori od svoje strani, kar le moreš, in v ponižnosti svojo revšino spoznaj.

De se pa iz prirojene nemarnosti in lenobe od svojih pobožnih vaj odverniti ne daš, skleni nar pervo za en dan, in tako skoz več časa, svoje pobožnosti natanjko opravljati, in v svoji večerni molitvi se prav posebno čez to sprašuj, ali si svojim sklepu zvesta ostala.

Na posvetne opravila in vsakdanje dela ti ni treba se tako terdo navezovati, temuč če se od eniga dela utrudiš, se smeš drugiga lotiti. Varuj se pa lenobe, kakor korenine vsih hudobij.

To so, moja hči! napake, zoper ktere se vojskuj, de boš k popolnosti prišla.

Razun tega pa imaš še neko skrito sovražnico v notrajšnjim svojiga serca, in ta je — nevarna samosvoja ljubezen, ali ljubezen do same sebe, ki je vsim ljudem prirojena.

Hči. O Gospod! ti, ki serca preiskuješ in vse slabosti, ki v meni gospodujejo, poznaš in vidiš; uči me tudi to skrivno sovražnico iz svojiga serca spraviti; de, namesto samo sebe ljubiti, se bolj in bolj v ljubezeni do tebe vnemam!

V.

Od samosvoje ali lastne ljubezni, nje nasledkov in pripomočkov zoper njo.

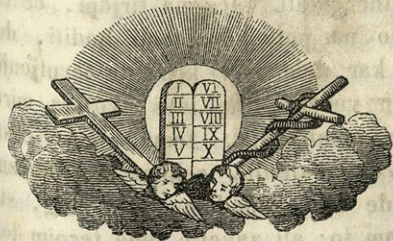
Samosvoja ali lastna ljubezen je notranje nagnjenje spačene nature, ki vedno po tem hrepeni, kar nji streže, kar ji je prijetno in lahko, pred tem se ji pa gnjusi, kar ji je težavno in zoperno.

Iz samosvoje ljubezni izvirajo nepokojne misli, nepotrebne želje, pozemeljski vdihleji, nezmerne skerbi, divjanje notranjih nagnenj, prazno veselje in neumni strah, strafljiva nečimurnost in več družih grajanja vrednih napak, zavoljo katerih taka duša nikdar k popolnoma ljubezni Božji priti ne more. Nar svetejši dela se s samosvojo ljubeznijo omadežvajo, in z mnogimi slabostmi in nepopolnostmi zmešajo; s to samosvojo ljubeznijo ne more nobena ljubezen čista, nobena gorečnost stanovitna, in nobena premaga čez-se dognana biti.

Dokler te tolažim, bo tvoja gorečnost obstala; dokler te nobena težava ne zadene, boš napredovala; dokler te ljudje na miru puste, boš pobožna; kakor hitro pa se ti jez skrijem, ali kakor hitro te kaka

težave zadene, ali tvoje časno kaj terpi, ali se ti ljudje ustavljajo, kakor hitro peklenska moč zoper tebe orožje zgrabi, padeš v žalost, postaneš zmotena, obupljiva in omahljiva, in popustiš svoje narboljši naprejevzetja. Zavoljo tega moraš pred vsim samosvojo ljubezen podjarmiti, in serčno na to sovražnico planiti, in jo skušati tako premagati, de ne bo nobeniga sledu od nje v tvojim sercu več.

H č i. Moj Bog in Zveličar! vsa osramotena ti obstojim, de sim mnogim revšim podveržena, ki iz te pogubljive samosvoje ljubezni izvirajo. Vender ti sam, o Gospod! me zamoreš te dušne bolezni ozdraviti, in popolniši ljubezen do tebe vdihniti. Poduči me, in pomagaj mi, tega zlega se prostiti.

Peti oddelk.

Od zatiranja svojoljubnosti, ali od druge stopnje k popolnosti, z vajo v kersanskih čednostih.

I.

Dober namen pri svojim djanji in nehanji.

Gospod. Moja hči! prvo delo samosvoje (lastne) ljubezni je: de človek vselej svojiga lastniga prida, svojiga lastniga pokoja in svojiga lastniga dopadajenja iše. Tudi od duhovnih vaj to velja.

Iše se tolažbe, duhovniga veselja, sladkosti, dopadajenja, hvale i. t. d. Takšne duše niso v stanu v svojih dobrih sklepih stanovitne ostati. Jez pa tirjam, če hočeš resnično na poti popolnosti hoditi, de pri vsim, kar delaš, v križi in terpljenji, v sreči in veselji, ne išeš svojiga miru in lastniga polahkanja, temuč moje časti in mojiga dopadajenja, rekoč: Iz ljubezni do tebe, de tebi dopadem, moj Bog, storim ali delam to; ali zavoljo tebe terpim to nečast, to sramoto, te bolečine i. t. d.

Od tega dobriga namena ne iz-vzemi ničesa: tudi svojo jed in pijačo, svoj počitek, in potrebno kratkočasnost, in vse druge, desiravno majčkine in pred ljudmi zaničljive opravila vselej na Boga obračaj, in z dobrim namenam posveti, in zaslužljive stori.

Ta dober namen obudi ne le enkrat na dan, temuč, če je mogoče, pri vsakim delu, o vsacim času, in vadi se v tem tolikokrat in tako dolgo, de ti te vaje v navado pridejo.

II.

Storiti in terpeti, kar Bog hoče in kadar Bog hoče.

Gospod. Moja hči! de bo tvoj dober namen k moji časti in k tvojimu zasluženju, mora taisto, kar iz ljubezni do mene storiš, po moji volji biti; mora storjeno biti s toliko pridnostjo in paznostjo, de bom nad tvojo gorečnostjo dopadajenje imel; in ker vse reči svoj čas imajo, moraš v svojih delih in opravilih takiga reda se deržati, de ne opravljaš take reči ob času, ko kaj drugiga od tebe terjam. Ta nauk je tvoji sprideni natori in ljubezni, ki jo do same sebe imaš, čisto nasproti, kateri se pa moraš z vsimi močmi ustavljati. De to izpelješ, se terdno derži

mojih zapoved in moje volje, v svojih mislih bodi pogostama, vedno pri meni; in stori in terpi vse za-me, in kakor jez hočem. Tako boš lastni ljubezni v okom prišla, in jo premagala.

III.

Zatajevanje same sebe in zatiranje poželjivosti.

Gospod. Moja hči! moja gnada in tvoja ustavljiva natora se ne morete nikdar vjemati. Moja gnada te priganja k vsim dobrim, hvalevrednim in svetim delam, in tvoje misli nad vse posvetno in minljivo povzdiguje. Tvoja vedno k zemlji obernjena natora pa ljubi takšne reči, ktere tvoje počutke razveseljujejo. Oni te priganjajo, v to družino ali k uni veselici iti, kjer ne more tvoj duh spodbujen in tvoja čednost ne pokrepčana biti; ostani raji doma, ali iši družine pri bogaboječih devicah. Včasih želiš kako dobro delo storiti, ali kako pobožnost opraviti, de bi svoji nečimurnosti ali lastni ljubezni zadovolila; jez pa hočem, de o tej uri to storiš, kar pokorsina do starišev ali do predpostavljenih tirja; tedej

se moraš zatajevati, in to storiti, kar si storiti dolžna.

Tvoje mehkužno telo sovraži delo, samoto, post in druge spokorne dela. Ona ljubi nasproti vse, kar mu je prijetno, in kar služi njegovim počutkam, kakor: postopanje, počitek, žlahtne dobre jedi, lepe oblačila i. t. d. De svoje mehkužno telo premaguješ in njegovo poželjivost strahuješ, moraš svoje mesó pokoriti, in mu ničesar ne privoliti, kar pamet in potreba ne tirjate.

Clo v svojih pobožnostih nisi prosta lastne ljubezni. Ali poželiš tolažbo, ali zagotovljenje moje gnade po navdajanji sv. Duha, ali občutljivo gorečnost, in ako tega ali družiga v svojim sercu ne čutiš, klaverna in maloserčna postaneš. To pa ne pride od Boga, temuč od tvoje lastne ljubezni, kateri se moraš čisto odpovedati; od jutra do večera in tudi v terdni noči se moraš zoper njo vojskovati, in se meni po moji volji voditi dati.

V svojih posvetnih opravilih, ki ti jih tvoj stan, tvoj poklic naklada, bodi pridna in zvesta in ničesa ne zamudi, in kar drugi zavolj človeškiga dopadajenja ali zavolj puhli-ga dobička delajo, to stori ti iz želje, moje dopadajenje in vekši plačilo v nebesih doseči.

V svojih duhovnih vajah se redu derži in stanovitna bodi: ne daj se z nobeno otožnostjo, nobeno zamerzo od njih odverniti. V duhu se zberi, in gospoduj čez svoje počutke in misli. Bodi zmerna v spanji, v jedi in pijači, in drugih rečeh, katerih natori odreči ne moreš. Odpovej se prijetnostim in veseliam, in če si pri kateri pričujoča, stori to le iz tega cilj in konca, de tudi tù mojo Božjo voljo spolnuješ.

Kakor hitro spačena natora od tebe kaj tirja, kar je pokoršini in mojimu navdajanju nasproti, ji zoperstoj; si ne upaš cel dan čez svojo poželjivost gospodovati, boš pre-mogla vsaj eno uro, potlej dve, potlej več, cel dopoldan, cel popoldan, cel dan, in zadnjič cel teden: tako boš v duhu prave pobožnosti urno naprej stopala.

H č i. Moj ljubi Učenik! kako morem nagibanje svoje lastne ljubezni in spačene natore zaznati in razločiti od nagibanja tvoje gnade?

G o s p o d. Moli in čuj, moja hči! in ljubi sveto samoto, tam ti k sercu govorim, te razsvetlujem, in ti pot resnice kažem. De te pa nepokojne skerbi po časnim, in želje, ljudem dopasti, ne zmotijo in nepripravne ne storé, moj glas poslušati, je po-

trebno, de terdno in otročje zaupanje na
mojo previdnost staviš.

IV.

Otročje zaupanje in popolnoma za- našanje na previdnost Božjo.

G o s p o d. Moja hči! glej, kako de-
vice, ktere bolj svet ko mene ljubijo, po
sreči in časti hrepené, in de bi dopadle
ljudem in časno srečo dosegle, obračajo vse
svoje djanje in nehanje po posvetni napčni
modrosti. Koliko neumnih želj, nepotrebnih
skerbi, praznih pričakovanj, in nezmerniga
veselja ali žalosti izvira pač iz te slabosti!

Ti pa, moja hči! postavi svoje zaupa-
nje na-me, in meni izroči svoje življenje in
svojo časno srečo. Jez edini ti zamorem
pomagati; od večnosti sem sim vse pripo-
močke in pota v to prerajtal in zmeril. Vse
človeške serca so v mojih rokah, in jez jih
vladam, kakor hočem, k tvojimu pridu. Jez
sim, ki ptice pod nebam živim, in lilije na
polji oblačim; bom li tebe pozabil, ako me
lubiš, in vse svoje zaupanje na-me staviš?
Noben oče ne misli tako dobro s svojo
hčerjo, kakor jez s tabo. Zakaj si tedej
tako skerbna zavolj časniga? Iši pred vsim

Božjiga kraljestva, vse drugo prepusti moji previdnosti in mojimu usmiljenju, in ako moraš zavolj mene kaj terpeti, veseli se, in ne toži.

V.

Poterpežljivost in krotkost v zoper-
nosti.

Gospod. Moja hči! kdor s svetam ne potegne, ga svet zaničuje in preganja. Tako se je meni in mojim prijatlam godilo. Tudi tebe ne bodo posvetni otroci v miru pustili, vsiliti ti bojo hotli svoje posvetne misli in pregrešno vedenje. In ker ne boš z njimi vlekla, te bojo grajali, zasmehovali, zaničljive perimke ti dajali, tvoje djanje in nehanje slabo izlagali, svoje nar manji pregreške povikševali; hudobni duh bo vse pota izmislil, te v nevoljo in maloserčnost pripraviti. Ti pa, moja hči! se ne huduj čez nje, temuč sprejmi vse tiho in mirno, v spričevanje svoje poterpežljivosti in krotkosti. Si te čednosti prilastiš, ne boš besedovala, ne zmerjala, in sramotila koga, in hudobni duh si bo zastonj prizadeval, te razdražiti in v nevoljo in maloserčnost pripraviti. Jez sam včasih svoje skušam, in jih

tepem, kakor oče svojiga otroka, kteriga ljubi. Ti pa bodi poterpežljiva in vdana v mojo voljo, moli mojo previdnost, ki vse k tvojimu dobrimu vlada; moli za svoje zopernike, in zaničuj hudobo peklenskiga duha: tako se bote poterpežljivost in krotkost kot dva nar žlahnejši kamna v kroni, ki te čaka, blisketale.

VI.

Globoka ponižnost in zaničevanje same sebe.

Ne imej nobeniga dopadajenja nad hvalo, ki ti jo zavolj telesnih ali dušnih sprednost in darov dajejo: jez sim ti vse dal iz gole dobrote, in ti zamorem iz pravice vse spet odvzeti. Štej se nevredno gnad, s kterimi te obdarujem; imej za majhno reč svojo pobožnost in dobre dela, ki jih doprinašaš. Misli večkrat: kaj sim, če me Bog zapusti? Oh! nič kot slabost in revšina. Podverzi se pokoršini, in veseli se, kadar se na-te pozabi, kadar si zaničevana, in so druge od tebe bolj obrajtane. Ne zidaj nikoli veliko na svojo moč, ne na svojo pričujočo gorečnost, temuč prosi vsaki čas, de te jez v tvojim dobrim naprejevzetji podpiram, ga srečno speljati.

VII.

*Notranja molitev ali vsakdanje pre-
mišljevanje Božjih reči.*

Nar silniši ogenj pogasne, če se mu vedno ne prilaga. Tako tudi tvoj ogenj, popolnost duhovniga življenja doseči, se bo nagloma pogubil, ako ga s pogostnim, in če je mogoče z vsakdanjim premišljevanjem Božjih resnic in reči ne budiš in ne obderžiš.

Poglej **od premišljevanja** osmi oddelk.

Šesti oddelk.

Tretja stopnja v popolnosti, ali ljubezen Božja.

I.

Kaj je popolnoma ljubezen ali prava pobožnost.

Gospod. Prava pobožnost in popolnoma ljubezen do Boga, moja hči! obstojl v tem, de s popolnoma dobro voljo, in sveto gorečnostjo to storiš in delaš, kar jez od

tebe tirjam: nasproti pa vse opustiš in ne storiš, kar bi me tudi le v nar manjšim žaliti utegnilo.

Hči. Oh, moj mili in sladki Odrešnik! kako dalječ sim še jez, uboga, od té popolnoma ljubezni odločena; pri vsi svoji dobri volji in svojim živim ognji, ki si mi ga dal, tebi služiti, te vender vsakdan tolikokrat razžalim! Kolikokrat je tudi moja volja vsimu dobrimu zoper, in na enkrat me zapusti vsa gorečnost, in le nezadovoljnost in otožnost serca občutim!

Gospod. Niso vselej, moja hči! pregreški, katerim si podveržena, in otožnost duha, v katero včasi padeš, popolnoma ljubezni čisto škodljivi. Naj bo tvoja ljubezen še tako popolnoma, vender ne bo tako, da bi se nikoli nič ne spodtaknila, in iz človeške slabosti v majhne grehe ne padla. Tudi nar popolniši duše imajo čas poskušnje, zatemnjenja in bojevanja; čas, ko se jim vse težko in grenko zdi, kar jim je bilo popred lahko in sladko. Ne meri tedej stopnje svoje popolnosti po tim, kar se ti le včasi prigodi, ampak po stanu, v katerim se navadno znajdeš; in nikar se ne vstraši tih težav, ki te na poti popolnosti zadevajo, temuč serčno in stanovitno po nji dalje hodi.

Hči. Oh, moj Gospod in moj Bog! ki nar skrivniši misli in želje mojiga serca pregleduješ, kako bi si zamogla jez domisljevati, de te popolnoma ljubim, ker imam toliko vzroka dvomiti, ako sim tudi le začela ljubiti? Kolikokrat sim omahljiva, maloserčna, zmešana! Zdi se mi, kakor de bi mi neki notranji glas rekel: čemu si tolikanj prizadevaš, vse, kar storiš, nepopolnoma storiš, nepopolnoma delo pa Bogu ni dopadljivo. Tako tedej ne vem potlej od strahu in skerbi, kam bi se obernila, in kje bi tolažbe in usmiljenja iskala?

G o s p o d. Moja hči, mogoče, de nisi še do popolnosti prišla, ali ti vzroki, ki si jih razodela, ničesa ne spričujejo, ker nar popolniši device so večkrat, kot mlačne in nepopolnoma, takšnim poskušnjam podvržene.

Poslušaj moje besede, in ne navdajanj svojiga boječiga serca, in lažnjiviga duha, kateri te skuša. Zanesljive znamnja ti bom dal, iz katerih zamoreš spoznati, ali si že kolikor toliko popolnost dosegla.

Hči. O govori! moj Božji Učenik! tvoje besede so kakor rosa, ki na suho zemljo pade, jo oživi, namóči in rodovito stori.

II.

Znamnja posvečujoče gnade in notranje ljubezni Božje.

1. Znamnja začetne ljubezni.

Gospod. Moja hči, jez sim ti že povedal, de se drevo po sadji spozna, in de ta, ki moje zapovedi derži, je, ki me ljubi. Če te tvoja vest nobeniga veliciga greha ne dolži, ki bi ga bila po svetim kerstu storila; zaupaj, de si otrok Božji. Si pa velike grehe doprinesla, in jih potem obžalovala, se jih odkritoserčno spovedala, in se poboljšala, smeš gotovo upati, de si spet v gnado vzeta; zakaj zgrevaniga in potertiga serca nikoli ne zaveržem. Kar tvojo čez to storjeno spoved zadene, se ne boj; zadosti je, de po natanknim spraševanju vesti svoje grehe skesana razodeneš. Ali je tvoja grevenga prava in veljavna bila, zamoreš iz tega spoznati, de se greha in tudi priložnost k grehu ogiblješ, se zoper svoje hudo nagnjenje vojskuješ, in si pripravljena, raji umreti, kakor še kak velik greh storiti: če so vse te znamnja pri tebi, glej! prvo stopnjo v ljubezni do Boga si storila.

2. Znamnja rastejoče ljubezni.

Že deleč si prišla v ljubezni Božji; če si svojo prvo nedolžnost ohranila in jo še zmiraj varuješ, ali če to ni, pa v pokorj stanovitna ostaneš.

Če se iz želje, meni dopasti, tudi odpustljivih grehov bojiš in varuješ.

Če pri vsim svojim djanji in nehanji dober namen imaš, meni služiti, in pazno opravljaš, kar tvoj poklic od tebe tirja.

Če se proti bližnjimu zaderžiš, kakor želiš, de bi se drugi proti tebi zadržali.

Dalej je znamnje tvoje rastejoče ljubezni do mene, če se svetu in njegovimu veselju odteguješ, in samoto, delo in molitev ljubiš.

Če veš svoje oči, svoj jezik in druge počutke o priložnostih berzdati, in spačene nagnjenja in napčne poželjenja sercá krotiti.

Če bolečine, zopernosti, preganjanje, opravljanje, obrekovanje, in kar je natori zoperniga, poterpežljivo prenašaš, in si z Bogam v vsim zadovoljna.

Sliši in govori se rado od svojiga ljubiga; če tedej željno besedo Božjo poslušas, in družine pri pobožnih in bogaboječih dušah išes, de bi se ž-njimi od mene pogovarjala; mi je to znamnje tvoje ljubezni.

Če do mene včasih priserčno ljubezen in spoznanje čutiš, in po angeljskim kruhu, ki je moje presveto Telo, nekako sveto lakoto imaš.

Čutiš vse te in enake občutleje in dela v sebi, bodi potolažena in zahvali se mi, ker tvoja ljubezen ni majhna, in je že globoke korenine v tvojim sercu storila, ne utruji se; hodi naprej po tej poti, in gotovo boš do nar vekši ljubezni prišla.

3. Znamnja popolnoma ljubezni.

Pervo znamnje: Čistost serca.

G o s p o d. Moja hči! popolnoma ljubezen je ogenj, ki vse nečistosti in pozemeljske misli in želje pokonča, ki so v sercu skrite. Hebr. 12, 29.

Če se tedej vsim pozemlskim željam in nekoristnemu djanju odpoveš, in se ne veseliš posvetnih reči, pa tudi ne žaluješ zavoljo njih; če vso visokost, lepoto, čast in veselje sveta z enakim duham premišljuješ. In če si potim takim svetu odmerla in svet tebi; tako mora velik ogenj Božje ljubezni v tvojim sercu goreti. Filip. 3, 8. Galač. 6, 14.

Drugo znamenje: Nar globokejši ponižnost.

Gospod. Kolikor veči je tvoja ljubezen, toliko bolj ti bo tvoje mnogo storjene grehe, tvojo neobčutljivost, tvojo nezvestobo proti meni, tvoje vsakdanje pregreške in slabosti, tvoje prazno in malo vredno življenje očitala. Če se potem z žalostjo vselej svojih grehov spomnuješ; če se v duhu in v resnici vsih gnad in dobrot Božjih nevredno šteješ; če vse, kar si iz ljubezni za Boga kdej storila, in še storiš, za čisto majhno deržiš v primeri tega, kar njegova neskončna dobrota do tebe zasluži: bodi veseliga serca in potolažena; zakaj take misli niso misli hudobnih, mlačnih in nepopolnoma duš. Luk. 14, 10. In lepa čednost ponižnosti je potim tvoja lastnina, nar gorji lišp devic.

Tretje znamenje: Gorečnost za čast Božjo.

Gospod. Če ti, moja hči! na svetu nobeniga družiga veselja, nobene druge prijetnosti ne poznaš in ne išeš, kakor le de bi tebe jez in drugi ljudje, kar nar bolj popolnoma zamoremo, ljubili; in le čez svoje grehe žaluješ, in čez slepoto posvetnih otrok, kateri mene zapušajo, in po svoji

popačeni natori živé; če vedno po popolnišim hrepeniš; če za uboge grešnike in zgubljene ovce milosti in usmiljenja prosiš, in kolikor ti okolišne in tvoj stan pripusté, za njih spreobrnjenje delaš: imaš pravo vnemo za Boga, ktera ni družiga, ko goreča ljubezen. **2. Kor. 5, 14.**

*Četrto znamnje: **Krotkost in nespremenljiv dober duh.***

Gospod. Moj Duh je sladak, in mil, in sad mojiga Duha je mir, veselje, poterpeljivost, krotkost. **Gal. 5, 22.** Če si tedej tako deleč prišla, de si pri vsih prigodbah življenja vedno enaka ostaneš; in hudo kakor dobro iz moje roke s zahvalo vzameš, če se nad slabostmi in zvijačami ljudi ne togotiš, temuč jih veliko več v sercu milovaš; če pri zopernostih prijazniga duha ostaneš, in si zadovoljna, kakor koli naj te Bog vodi; verjemi, de le navadna ljubezen tega delati ni v stanu.

*Peto znamnje: **Hrepenéča želja s Kristusam zedeniti se.***

Gospod. Če noč in dan name mišliš; če razun mene nobeniga veselja in

pokoja ne najdeš, nič ne želiš in ne išes kot mene, in nenasitljivo željo po kruhu življenja čutiš, ki se ti v zakramentu ljubezni podeli; če smerti kot nar veči sreče z nebes željno pričakuješ, ne, de bi več ne terpela, temuč de bi se z mano na večno zedinila: gotovo ne more kaj taciga od nikoder drugod, kot od goreče ljubezni do mene priti. Zakaj ljubezen hoče viditi, uživati in se zediniti s tem, kar ljubi. Te čiste in svete želje pa so mlačnim in nečimurnim kristjanam čisto ptuje, in le izvo-ljenim lastne.

Šesto znamenje: Stanovitnost v suhoti pri pobožnosti in pri otožnosti duha.

Gospod. Nar gotovši znamenje popol-nama ljubezni do mene je stanovitnost po moji poti dalje hoditi, tudi kadar čas skušnjave pride. Zakaj kakor zlato v ognji, tako mora ljubezen v težavi skušena in očišena biti. Modr. 2, 5.

Če te tedej ljudje sovražiti in prega-njati začno; če te peklenški duhovi z ne-gnjusnimi mislimi martrajo, in zmotiti hočejo; če se te zamerza in duhovna otožnost loti; če ti le tvoji grehi in slabosti pred oči sto-pajo; če vsa tolažba in gorečnost zginuje, in

ti nič ne ostaja, kot strah in boječnost; in mi pri vsim tim vender zmiraj zvesta ostaneš; je to zanesljivo znamnje nepopačene in resnične ljubezni.

III.

Tolažbe polne misli v zapušenosti, v silni skušnjavi, in v maloserčnosti.

1. Če ti pošljem kako skušnjava, se spomni, de ti s tem veliko milost skažem, ker jo jez pripustim: vsi tisti, ki mene ljubijo, morajo po ti poti hoditi, in po mnogih težavah v moje kraljestvo iti. Apost. djanje 14, 21.

2. Večkrat in dobro si k sercu vzemi, koliko žalost, strah, britkost in zapušenost sim jez sam, tvoj Gospod in tvoj Bog, na Oljski gori in na lesu križa preterpel. Mark. 14, 33.

3. Upaj in verovaj, de v nebesih tebe veliko plačilo čaka, ako se junaško vojskuješ; in de te ne more ne nesreča, ne človeška zvijačnost, in tudi ne peklenska moč od moje ljubezni ločiti. Rimlj. 8, 38.

H č i. Ko bi gotovo vedila, de mi ti, o Gospod! mojo ljubezen poskusiti, pošlješ

terpljenje in težave, bi bila potolažena in pripravljena vse terpeti. Ker pa nič družiga pred očmi ne vidim, kakor svojo nečimurnost, svoje prazne dela in svoje gnjusobne grehe in hudobije, kaj morem potim družiga, kot se bati, de si me spred svojiga obličja zaverigel in v roke hudobniga sovražnika dal. Oh! ti veš, moj Bog, v kolikim strahu in britkosti se znajdem.

Gospod. Zavoljo tega vender tvoja ljubezen ni ugasnila; moja dobrota jo je le tvojim očem skrila, de se z britkostjo, ki jo terpiš, tudi ruja tvojih grehov odpravi, in tako pripravna postaneš za veči gnade.

Hči. Oh Gospod! moja britkost je neznano velika, ker se mi zdi, kakor de bi bilo vse, kar za tvoje dobrote in gnade deržim, le prazno domišljevanje in goljufija peklenkiga duha; kmalo se mi dozdeva, kakor de bi se ne bila nobenkrat prav spovedala, in se bojim, de bi kak velik greh v meni ne tičal.

Gospod. Moja hči! tudi v tem stanu zapušenosti in skušnjave imaš zanesljive notranje znamnja, de ti mene, in jez tebe ljubim. Hudobni in mlačni kristjani nimajo takih britkost in težav; oni živijo v nevarni gotovosti, v kateri si sami sebi dopadejo in

menijo, de se v dobrim stanu znajdejo. Za tega voljo bodi prepričana, de tvoja notranja zmešnjava in otožnost je le skušnjava hudobniga duha, ki te iše od tvoje poti odverniti. Jez pa to pripustim k tvojemu pridu.

1. Včasi tudi misliš, kakor de bi bila vero, upanje in ljubezen zgubila, in vender na Boga kličeš, in se čez vse nar bolj bojiš, svojiga Boga razžaliti. Tak strah, ni li na vero in ljubezen upert?

2. Kako se ti svet zdi, in njega veselje? Nikakor po njem ne hrepeniš, bežiš le pred njim. Čemu tedej si žalostna in omamljena? Ti se bojiš, de me ne ljubiš zadosti, ker v svojim duhovnim življenji uspeha ne zagledaš; kakor se ti dozdeva, kakor de bi ne bila pri meni v gnadi; ali pa ne spričujejo ti sveti občutleji očitno tvoje ljubezni do mene?

3. Kaj ne, raji bi hotla stokrat umreti, kakor en sam radovoljni in velik greh storiti? Kdo ti vdihuje take misli? kdo ti pomaga zoper sprideno natoro se vojskovati? kdo te uči premagati, kadar si od vsih strani stiskana? Nisim li jez, kateri te oserčujem, kateri te v temoti raz-svetljujem, in te z močno roko deržim, de ne padeš?

Bodi torej potolažena, terpi poterpež-

ljivo, in misli, de z mano na križi visiš, na katerim sim bil od ljudi in svojiga Očeta zapušen.

Posebno se nikar ne daj od svete spo-vedi in obhajila nikoli odverniti, kakorkoli velike bi tudi bile tvoje težave in britkosti. Scer imaš prav, de se tako velike milosti ali gnade nevredno šteješ, in s svetim strahom k moji mizi prideš; vender naj to v mejah zmernosti in pameti ostane. Dokler ti tvoja vest velikiga greha ne očita, bodi potolažena. Ne hrepeni preveč po nenavadnih in posebnih daréh mojiga Duha, s kterimi včasi čiste duše obdarujem, jih pa ob času skušnjave spet njim odvzamem. Glej, de vse meni in moji dobroti prepustiš; ne bodi nepoterpežljiva in ne bój se preveč zavolj tega, kar ti je odrečeno.

IV.

Nenavadne in prav posebne dela sv. Duha.

Gospod. Moja hči! včasi bereš ali slišiš, kolike reči sv. Duh v nekterih dušah dela; ne misli, če enacih reči v sebi ne čutiš, ali če naglo minejo, de ti je moja ljubezen odtegnjena, in de sim te zapustil.

Takšnih darov ne delim zavoljo posebnih zasluženj, ampak iz namenov, ktere z ljudmi imam, in kterih ne more nobena človeška pamet zapopasti.

Temu dam dar zolz; unimu veliko poželenje po posebnih, ojstrih spokornih delih; do drugih se zaupljivo ponižujem, in jim občutljivo k sercu govorim, jih opominjam, učim, kaj naj govore, delajo in želé. Še drugim se vidno prikazujem, in jim skrivnosti — človeški modrosti neznane reči — razodevam.

Ene duše zadobé dar, de notranji stan drugih spoznajo, de dela sv. Duhu od del hudobniga duha razločiti vejo, ali de reči doprinesó, ki natorne moči presežejo. Tudi so, ktere s posebno učenostjo previdim, de znajo druge duše po poti popolnosti voditi, ali grešnike spreobračati. Še drugim dušam delim tako veselje in nadzemeljske sladkosti, de se dajo komaj prenesti, ne pa dopovedati. Te in druge dela so darovi mojiga Duha, izliti čez nje, ki so posebej za to izvoljeni.

Če pa tih gnad ti nisi prejela, ali če si jih prejela, so ti pa spet za nekaj časa odvzete: ne obupaj za tega voljo. Kaj so one proti gnadi mojiga včlovečenja, in tvo-

jiga odrešenja, kteriga si se tudi ti vdeležila? Jez te pasem s svojim mesam, in napajam te s svojo kervjo, ta je zmed vsih gnad nar veči; in pri tebi sami je, se taiste, kolikorkrat hočeš, vdeležiti. Tedej brez unih gnad me zamoreš ravno tako gorko ljubiti in mojim očem dopasti; in ako me ljubiš, imaš mene in mojo ljubezen v posestvi. Vselej je varniši, po navadnim poti vere hoditi, kjer se nimaš nobene satske goljfije bati. Zakaj vedi, de lažnjivi duh se dostikrat v angela luči spreverže, in svoje navdajanje z navdajanjem Božjim in svoje dela z déli Božjimi tako zmeša, de neskušene duše enih od drugih ne vedo ločiti, se dajo pod videzam dobriga zapeljati in na krive pota zajdejo. Včasi zamore tudi preveč živa domišljija takšne reči pred oči staviti in dušo goljfati. In clo Božje dela zamorejo priložnost dati, de duša v napuh in svojoglavnost pade, ali de take reči počne, pri kterih Duh Božji nobeniga deleža nima.

Hči. Moj ljubi Jezus! če je tim tako, bi bilo potem bolje, tacih posebnih gnad ljudem ne deliti?

Gospod. Ti darovi, moja hči! so žlahtni in veliciga korista, ker zamorejo

duši m
de jih
jih s
v enak
dela d
vednik
voditi
morejo
kako z
duha,
de, luč

Nad o

Med tem
so razsv
njenje

G
ham, l
pod tvo
če dvo
dobriga

1.

tranji
znamnj

2.

slabosti

duši na poti popolnosti pospeh dati, samo de jih z veliko ponižnostjo sprejme, in se jih s posebno čuječnostjo poslužuje, in de v enaki priliki svoje notranje in vse skrivne dela duhov skušenimu in razsvetljenimu spovedniku razodene, in po njegovi menitvi se voditi da; ker se pa takšni spovedniki ne morejo vselej dobiti, te hočem sam podučiti, kako zamoreš moje dela od goljufij lažnjiviga duha, nagibljeje nature od nagibljejev gnade, luč od teme ločiti.

V.

Nad čem se dela sv. Duha spoznajo?

Med temi deli so zapopadeni: Notranji pogovori, posebno razsvetljevanje, nagibljeji k težkim rečem, zamaknjenje duha, prikazni, in enake nenavadne reči.

Gospod. Če se tebi, ali drugim osebam, ktere se pri tebi posvetvajo, ali so pod tvojo oblastjo, takšne reči prigode, in če dvomiš, ali jih moj duh, ali sovražnik dobrega dela, glej na naslednje:

1. Če ti te dela sladko tolažbo, notranji mir in pokojno serce dadó, je to znamenje, de od sv. Duha pridejo.

2. Če te oné tako razsvetlé, de svoje slabosti potem bolj spoznaš, svoje grehe

bolj iz serca obžaluješ, kot scer, in samo sebe malo ceniš, bodi prepričana, de to je Božje delo.

3. Tudi si smeš tega svesta biti, če ti po tih gnadah posvetno veselje neprijetno postane, in samoto ljubiš in išeš.

4. Božji Duh dela gotovo v tebi, če se čutiš nagibovano, napuh s pokoršino poniževati, svoje meso križati, in se zoper svoje napake vojskovati.

5. Če zadnjič po posebnim dāru svoje misli ložeje zbiraš, in živo nagnjenje do molitve čutiš, bodi ti svesta, de te moj Duh viža.

VI.

Kako se je treba pri takšnih nenavadnih delih sv. Duha zaderžati?

Gospod. 1. Moja hči! če se ti primeri, de te kterikrat na to ali drugo vižo obišem, sprejmi to gnado s ponižnostjo, in s pravim spoznanjem svoje nevrednosti. Molčé poslušaj, kadar ti k sercu govorim, čakaj poterpežljivo, in pazi, kaj ti bo moj Duh vdihnil.

2. Varuj se nečimurniga dopadajenja nad sabo, če ti posebne gnade skazujem.

Ne zaderžuj se pri unanji tolažbi in sladkosti nebeških darov, ako si tako srečna jih občutiti in jih pokušati, velikoveč glej, de si jih v prid obračaš, postavim, de obudiš kako čednost, de doprineseš kako dobro delo, ali de pomnožiš svojo še slabo gorečnost, ali de kako dobro vdihnjenje spolniš.

3. Če te moč Božja opominja in nagiblja k temu, kar je dolžnostim tvojiga poklica primerjeno, bodi zvesta in pokorna, in ne mudi se, jih v djanji spolniti, de se moj Duh ne utruji in drugim ne da, kar ti iz lenobe zanemariš.

4. Si pa k kaki reči priganjana, ktere konca ne moreš previditi, in ktera za tvoj pričujoči stan ni potrebna, in je sama na sebi težko spolniti: si vzemi scer to k sercu, in terdno skleni v djanji spolniti, kar se od tebe tirja, kakor hitro bojo za dobro spoznali ti, ki so namesto Boga — tebi predpostavljeni.

5. Ne delaj nobene obljube, kakorkoli velika bi tudi bila tvoja gorečnost, razun s privoljenjem previdniga spovednika, kteri tvoj dušni stan popolnoma pozna, in je po dolgim premišljevanji vse dobro prevdaryl.

6. Če tvoj spovednik za dobro spozna, te pustiti, de obljubo storiš, zato, de

bi on tvojo omahljivo voljo in nestanovitno serce uterdil, si vender pri tem zapomni:

1. Obljubi kako reč le za nekaj dni ali tednov, ali od eniga sv. obhajila do družiga.
2. Zaveži se, ne pod smertnim greham, temuč le pod štrafingo kake pokore, ki si jo sama naložiti zamoreš. Iz tega modriga vedenja čveterni korist dobivaš. Perviga: de ne grešiš, če svoje obljube ne spolniš. Družiga: de ne padeš v britkost in zmešnjave, v ktere nepremišljena obljava slabe duše navadno pahne. Tretjiga: de imaš zasluženje, ker spokorno delo opraviš, ktero vender naj ne bo pretežko. Četertiga: de po ti poti sama sebe poskusiš, ali zamoreš reč, ktero za vselej obljubiti misliš, opravljati.
3. Zapiši si oblubo z vsimi nje okolišnjami; de s časama ne dvomiš, ali si to ali uno reč v tih ali unih okolišnjah obljubila.
4. Ponovi vsakdan ali saj vsak teden svojo storjeno oblubo; de kje iz pozabljivosti ali lahkomišljene nestanovitnosti zoper ne ravnaš.
5. Nikoli se z oblubo ne zavezuj, bolj popolnoma živeti, kakor tvoj stan tirja, ali kako čednost doprinašati, ki tvoje sedanje moči preseže.
7. Kadar se pa v velikim dvomu znaješ, ali Duh Božji v tebi déla, ali hudobni

duh — duh laži, in nimaš človeka, kateri bi ti iz teh dvomov pomagal: pusti vse take posebne reči vnemar, in hodi po varni poti sv. vere, in stori, kar ti splošni nauk svete cerkve, kar ti pokoršina in tvoj stan in položaj storiti ukazuje, in kar so vse pobožne device storiti dolžne. Tako boš hudobniga duha osramotila, ako une dela od njega pridejo; so pa vendar od mojiga Duha prišle, ne boj se, on ne bo za zmiraj od tebe odstopil, temuč ti bo o drugim boljšim času in priložnosti moje namene spoznati dal, tako le ti bojo vsi dvomi zginili, če le med tim svoje serce očišuješ, sama sebe vsakdan zatajuješ, svoje napčno nagnjenje zatiraš, in v vsim svojim djanji in nehanji le mojiga odpadajenja išeš.

VII.

Znamnja hudobniga duha, in kako se je zoper njega vojskovati.

Gospod. Moja hči! bodi čuječa, kakaj močniga in zvitiga zopernika imaš, kateri ko rujoveč lev okoli hodi, in iše, koga požerl. I. Petr. 5, 8.

On je bil precej v začetku dušni ubi-
avec, in je s svojo zvijačo tvoje perve

stariše in z njimi ves človeški rod v greh zapeljal in v brezno pahnil. Jan. 8, 44.

In od tistih malov ne jenja mojih skušati. I. Tes. 5, 5.

Temu razdraženimu in terdovratnimu sovražniku ni noben stan tako popolnoma in nihče tako svet, de bi ga ne nadleževal.

Potem ko boš meso in kri premagala, se boš imela še zoper poglavarje teme vojskovati. Efez. 5, 12. Kmalo te bojo očitno v greh napeljevali, kmalo te bojo skrivno pod videzam dobriga skušali dobiti. II. Kor. 11, 14. In če s svojim strupenim navdajanjem nič ne opravijo, se vzdignejo z vso grozo in peklenko hudobo. Job. 2, 7.

Iz naslednjiga zamoreš peklenko hudobo spoznati:

1. Potem, ko si po stanovitim zatajevanji same sebe svoje hude nagnjenja premagala, in ti čednost nobeniga veliciga truda več ne prizadene, in s sveto gorečnostjo za Božje reči živiš: se včasi zgodi, de se brez tvojiga zadolženja na enkrat ta gorečnost zmanjša in zgubi, in ti le zamerza in otožnost ostanete. Pri vsim tim ostani vendar tudi v nar manjih rečeh zvesta, opravljaj svoje navadne vaje in pobožnosti, kakor popred, in ne daj se v ničemur motiti.

2. Je pa v tvoji duši temna noč, tako de vse dobre misli in vsi občutleji zginejo, in nič družiga ne vidiš, kakor slabosti in grehe: je to scer še delo mojiga Duha, kteri ti pokazati hoče, kaj si sama iz sebe, brez njega. Se ti pa dozdeva, de sim te jez zapustil, de se zastonj prizadevaš, mojo ljubezen in dopadajenje zadobiti; bodi prepričana, de kaj taciga ne pride od Božjiga, ampak od peklenskiga duha. Tedej pa mi zamoreš nar bolje pokazati, de ne išeš svojiga dobička, temuč le moje časti in mojiga dopadajenja. Ker ti pa v tako hudih skušnjavah sercé vpada, razodeni svoj dušni stan zanesljivimu spovedniku, kteri ti bo serčnost vdihoval in te tolažil.

3. Tudi je očitno delo hudobniga duha, če na enkrat v dvome zoper vero padeš, in posebno gledé na mojo pričujočnost v presvetim rešnjim Telesu; že clo, če se ti zraven še nespodobne in pregrešne misli vsiljujejo. Zaverzi in zaničuj vsako tako skušnjava, in stoj terdna v veri.

4. Še veliko nevarniši so močne in včasí dolgo terpéče mesene skušnjave, in ostudni domišljeji, ktere ti sovražnik vdihuje, kar se nad tem lahko spozna, de pridejo, ko k takšnim mislim in željam no-

bene priložnosti nisi dala, in takrat, ko se k veči pobožnosti pripravljáš. Naj se te lotijo z gnjusnimi sanjami v spanji, ali z ostudnimi podobami v čuječim stanu: ti pa ne bodi maloserčna zavoljo tega. Ne skušnjava, kakorkoli velika, temuč privoljenje v njo, je greh. Pred vsim glej, de mehkužnost tvojih počutkov ne oblazi, in de v njih želje ne privoliš. Varuj se tudi pred preojstrim spraševanjem, ali si v te ali une misli in želje dovolila, ali ne. Ono je zvijska satanova, kateri te želi še globokeje v te misli zamotati. Dokler nad takimi ostudnimi rečmi resnični gnjus imaš, je še zmiraj dobro za te. Ko bi pa dvome imela, ali si grešila ali ne, in se jih ne moreš znebiti; jih razodeni svojimu spovedniku; on ti bo bolj, kot sama, pomagati vedil; boječ in nepokojin duh ne more v tako težkih rečeh dober sodnik biti.

H č i. Oh, moj Gospod, kdaj boš vezi, ki me na to umerjoče telo navezано derže, razvezal, in mojo dušo iz nje ječe speljal? Veliko ljubši bi mi bilo, kmalo umreti, kakor v vednim strahu in dušni britkosti živeti!

G o s p o d. Ne umreti, temuč terpeti in vojskovati se imaš. Kaj ti more peklenska hudoba škodovati, ako sim jez pri tebi in

te varujem? Vse te skušnjave, v katerih te satan očitno v greh napeljuje, niso tolikanj nevarne, kakor njegove skrivne zvijače in goljufije, s katerimi te išče kot angel luči pod videzam dobriga zapeljati. Iz naslednjih znamenj boš njega skrivne zvijačnosti spoznala:

1. Če se k rečem naganjano čutiš, ki so pokoršini in tvojim drugim dolžnostim nasproti, pridejo te navdihe od duha laži. Duh Božji skuša s pokoršino.

2. Če se unanjih pobožnost in rado-voljnih spokornih del poprimeš, to pa, kar pokoršina in tvoj poklic tirjata, opustiš ali le po verhu opravljaš; vedi, de je to sle-potija hudobniga duha.

3. Če te žêne visoke reči Božje pre-mišljevat, preden si svoje serce grehov očistila, ne zaupaj tem navdiham; zakaj Duh Božji serca k pokori in želji, se z oblači-lam nedolžnosti obleči, nagibljuje.

4. Ne zaupaj tudi duhu, kateri te k o-jstrim spokornim delam priganja, ki so tvojemu zdravju škodljive, in te za oprav-ljanje tvojih dolžnost nezmožno storé. Tudi zapeljejo take pokore lahko k prevzetnosti, ali pa k otožnosti, ki ti pot Gospodovo kot nemogočo reč pred oči stavi.

5. Če po kakim doprinešenim pregrešku v preveliko žalost padeš, je to delo satanovo, kateri bi te rad v obupnost pripravil, ter se tvoje lastne ljubezni posluži, ktera se ponižati noče. Duh Božji pa hoče, de bi iz spoznanja svoje revšine previdna postala, sebe malo obrajtala, in z večim zaupanjem na njegovo milost spet vstala in napredovala.

6. Če pri notranjih navdihah, prikaznih, pri zamaknjenji in drugih takšnih nenavadnih rečeh težavo brez vse tolažbe, suhoto, mlačnost in temoto čutiš, in če ti potem, čednost doprinašati, nadležno in težavno postane, ne dvomi, de so to dela hudobniga duha. Zakaj Duh Božji je sladak in velikodušen.

7. Če zadobiš po takšnih delih nad sabo in svojim djanjem dopadajenje, proti svojimu bližnjimu pa nevoljo in pikreno togo to zavoljo njegovih napak: izvira to ravno tako od hudiga! Duh Božji je Duh ljubezni, ponižnosti in usmiljenja. Torej verjemi, de tvoja domišljena svetost je le hinavšina, in ne čednost, tudi ne sad svetiga Duhá.

8. Če zadnjič po takšnih delih svojo glavna postaneš, naukov sv. cerkve in nje učnikov ne poslušáš, in si po svojim vest delaš, ter se kmalo britkostih vestnih dvo-

mov, kmalo clo posebnih mnenj terdovratno deržiš; je gotovo, de hudobni duh čez te gospodari. Prostost duhá, mir vesti, čistost sercá, ljubeznjivost, ponižnost, pokoršina, modrost, stanovitna pridnost, dolžnosti svojiga stanu in poklica spolnovati, in svéta priprostost so sad Duha resnice. Vse posebnosti, ktere tih čednost ne pešijo, za-
verzi.

Ako bi te pa tvoj duhovni vodnik sam na takšne krive pota zapeljati hotel, ga brez domišljevanja zapusti, pred ko moreš.

VIII.

Kratka in varna pot k popolnosti.

Gospod. Moja ljuba hči! hočeš k popolnoma ljubezni do mene priti, stori, kar jez hočem, in kakor hočem.

Hči. Kaj tedej hočeš, moj ljubeznjivi Odrešenik?

Gospod. Pamet, vera, pokoršina in notranje navdihovanja sv. Duha te tisto učé. Pamet, ali tvoja vest ti pravi, kaj je prav in dobro in meni dopadljivo ali ne. Ker se pa pamet lahko od lastne ljubezni oslepiti da, te mora vera s poduki mojih služabnikov, bodi si iz prižnice, ali v spovednici,

ali po duhovnih bukvah razsvetliti. Pokoršina pa te uči, kaj posebno storiti ali opustiti moraš po povelji teh, katerim si prostovoljno ali persiljeno podložna.

Navdihe sv. Duha pa ti kažejo, kako se imaš v vsih svojih okolišinah in prigodbah zadržati. Ako ubogaš vse to, boš zmiraj mojo voljo spolnovala, in čiste duše jez podučujem in opominjam že sam, kako naj se pri spolnovanju moje volje obnašajo. Po tem ne boš človeške hvale, ne časniga dobička, ne pozemeljskiga veselja iskala za to, kar storiš in počneš; temuč z vsimi svojimi deli boš iskala le mene povelicati in le meni dopasti.

Hči. Tvoji nauki, moj Bog! so tako visoki, in tako deleč sežejo, de jih moj um ne more zapopasti.

Gospod. Ostani le v miru, moja hči! ne misli preveč, in ne predeleč naprej, temuč le na to misli in glej, de pričujoči čas dobro oberneš. Ne domišljuj si zadržkov in težav, ki te morebiti nikoli zadele ne bodo. De se pa k tako sveti vaji, se zmiram k veči popolnosti povzdigniti, kakor je ta, spodbujaš, ti bom krepak pripomoček naznanil.

Sedmi oddelk.

Od pričujočnosti Božje.

I.

Pričujočnost Božja je nar krepkeji pripomoček, v popolnosti ostati, in v nji vsak dan rasti.

V pričujočnosti Božji živeti, je to le: Boga si vedno pričujočiga misliti, z njim se pogovarjati, in paziti na njegove svete navdihovanja.

Vaja, Boga pričujočiga pred oči postaviti si, se tudi velikim grešnikom predpisuje, da bi se po storjeni pokori noviga padca v greh varovali. Vender je to posebni pripomoček tistih, ki so nekoliko popolnost dosegli, in katerim se tedej Bog zavoljo čistosti serca z veči sladkostjo spoznati daje. Mat. 5, 8.

„Hodi pred mano, in bodi popolnoma;“ je rekel Bog Abrahamu. I. Mojz. 14, 1.

Tudi kraljevi prerok je pričujočnost Božjo pred očmi imel, da bi vedno v svojim naprejšvetji stanoviten ostal. Ps. 15, 8.

Ta sveta vaja dušo čuječo dela, da se velicij in tudi nar manjih prestopkov varuje.

Ona berzda prirojeno živost, povzdiguje serce od vidniga do nevidniga; ona podlejuje krepost, se hudim in vabljivim skušnjavam zoperstavlja. Tudi je pričujočnost Božja posebna in nar močnejši varhinja deviške čistosti; zakaj če si nar nižji izmed ženskiga spola nič nespodobniga očitno storiti ne upa; kolikanj bolj se bo pobožna devica varovala, se zoper čednost čistosti pregrešiti, če misli na pričujočnost Božjo. „Bolje je za-me, brez greha umreti, kakor pričo Boga grešiti,“ je rekla čista Suzana. Dan. 13, 23. Ali kakor tudi Apostel kristjane opominja, de naj v vsi čistosti in sramožljivosti pred vsimi ljudmi hodijo za voljo pričujočnosti Gospodove.

Tako je tedej tudi za-te potrebno, o keršanska devica! de v pričujočnosti Božji hodiš, de v pravi pobožnosti ostaneš in v popolnosti zmiraj bolj napreduješ.

II.

Dvojna hoja v pričujočnosti Božji.

Na dvojno vižo zamoreš, o devica, v pričujočnosti Božji hoditi, 1) če si Kristusa Gospoda svojiga v njegovi človeški podobi na svoji strani ali v svojim sercu,

ravno kakor v nebesih ali v presvetim zakramentu pričujočiga misliš; 2) če vse oživljajoče Bitje Božje, ki te od znotraj napolnuje in od vsih strani obdaja, pred očmi imaš, in se z njim v duhu in v sercu sklepaš.

Začni pri telesni pričujočnosti Jezusa Kristusa; ona čiste in Jezusa ljubijoče duše in posebno device živo k ljubezni vžiga, ker ta Božji prijatelj devišтва se ne le na duhovno, temuč tudi na telesno vižo s svojimi služabnicami tako zedini, in svojo podobno v njih serca tako vtisne, da si ga mislijo živiga pred sabo viditi, ali ga v sercu pričujočiga čutijo, kjer razsvetljuje, spodbuja, podučuje in govori včasi z ginjačim glasom na njih serca. Ostani vedno v tako bližni sklenitvi s svojim ljubljnim, in bodi tako v njegovi pričujočnosti, dokler te on v narvejši spoznanje večniga Boga ne vpelje.

III.

Kako naj si devica Kristusa pričujočiga misli?

Nikar si glave ne béli, pod káko podobno bi si Jezusa pred očmi stavila. Misli si le narlepšiga med lepimi, narljubez-

njivšiga in prijaznišiga med vsimi umerljivimi, in de pred tabo stoji, de te vidi, kjer koli si, de te kot svojo drago lastnino ima, in tvoje nar skrivnejši misli preiskuje. Ljubezen ti bo vdihnila, kaj mu reci, ona bo tvoje serce, tvoj um in tvoj jezik oživiljala. Hči, ki svojiga očeta priserčno ljubi, ga rada vidi, je rada pri njem, in je žalostna, kadar od nje gre; vse nje misli in želje so tudi le nanj obrnjene, kadar ga ni pri njej, in silno se razveseli, kadar spet pride, in takrat si vse prizadene, nje mu dopasti. Tako se ti proti Jezusu zadržai. Ljubi ga, kot nar boljiga, nar ljubeznjivšiga očeta, in spomnila se boš nanj, če se tudi nič ne boš silila, njega boš poželela, nad njegovo pričujočnostjo se boš radovala, z njim boš govorila, in vse svoje djanje in nehanje po njegovi volji obračala. In kar tvoja ljubezen še ne more storiti, vse to bo njegova ljubezen nadomestila. Misli le, de je Jezus, tvoj Božji prijatelj pred tabo, ali v tebi pričujoč. Vender pa je svetovati, de kako mično podobo Jezusa pri sebi nosiš, ali v svoji stanici obesiš, de jo vedno pred očmi imaš, in večkrat pogledaš, in se tako na njegovo pričujočnost spomniš.

IV.

Kaj pričujočnost Jezusovo motiti ali zadrževati zamore?

Kjer Jezus nečisto ali nezvesto serce najde, tam se kmalo skrije. Varuj se torej radovoljnih grehov, in če si jih storila, spovej se jih z zgrevanim sercam, pred ko moreš. Ne terpi nobene posvetne ljubezni in nerodniga nagnjenja v svojim sercu. Kristus hoče edini lastnik sercá biti, tudi nar manji delitev sercá mu je zoperna, in zedinjenje z njim že zadržuje.

Duh Jezusov pred vsim mir in tihoto ljubi; in vse, kar je notranjemu miru in tihoti nasproti, je tudi njemu nasproti, ga odganja in njegov glas k molčanju pripravi.

Če te Duh Jezusov opominja, to ali uno reč storiti, ali opustiti, ga naglo in natanko ubogaj, ser se ne boš dolgo njegove pričujočnosti vdeleževala.

Tudi unanje molitve in pobožnosti, ki si jih po svoji lastni volji naložiš in navadno opravljaš, če tudi serce zraven nič ne čuti, so malo pripravne, Jezusovo pričujočnost podpirati. Poslušaj tukaj svet svojiga spovednika.

Tudi te zamore včasih kak majhen pre-

grešek, kteriga premišljeno zoper navdihlo Božjo storiš, ob občutljivo pričujočnost Jezusovo pripraviti.

V.

Kaj k pričujočnosti Jezusovi pripomoči zamore?

Razun čistosti serca, miru vesti in prostiga duha, od kterih je bilo malo pred govorjenje, ti utegnejo naslednje pobožne vaje k pričujočnosti Jezusovi pripomoči:

1. Posluži se kratkih in mičnih molitev, kadar vstaneš, in kadar spat greš.

2. Obudi čez dan večkrat dober namen v opraviilih svojiga poklica.

3. Sliši vsakdan, če ti je le mogoče, sv. mašo, in pogovori se zraven s svojim Bogam in Odrešenikam v priprostosti serca.

4. Imej vedno kako podobo Jezusa ali njegovo presveto Serce pred očmi.

5. Glej na to, de vsak dan nekoliko časa v duhovno premišljevanje in branje oberneš.

6. Prejemaj, kolikorkrat ti spovednik svetvajo, presveto Rešnje Telo; po tej nebeški jedi boš vse svoje dušne moči okrepčala, posvetila in z Jezusam zedinila.

7. Posluži se vsak dan pobožnih iskrenih molitvic in zdihlejev k svojimu ljubimu Jezusu, katerih boš tudi v teh bukvah veliko našla. Oni te bodo terpljenja in smerti Jezusove, njegove visokosti in njegove neskončne ljubezni in dobrote spominjevali.

(Glej v kazalo pri besedi **Jezus.**)

VI.

Od zedinjenja duše z večnim Bogam.

To je nar vekši stopnja popolnosti, od ktere Kristus govori, ko reče: „Zveličani so ti, ki so čistiga serca, ker oni bodo Boga gledali.“

Kaj pa to natanko zedinjenje z Bogam v čistih dušah stori in déla, ne more nihče zapopasti in izreči. Tisti samo zamorejo to zapopasti, kateri so tako srečni v te bogate shrambe skrivnost in prijetnost Božjih vpejani biti. V njih najdejo nar čistejši duhovno veselje, prav serčno radost, ki iz spoznanja in gledanja pričujočiga in nar popolnišiga Boga izvira, tako de je srečna duša od tega napolnjena, oblažena in navzeta, deleč od vsih stvari, kakor v pušavi, kjer se nihče ne znajde, kot ona in nje Bog, kateri ji znotraj z močjo svoje pričujočnosti,

zunaj pa s pogledam na stvari svoje prečudne lepote, lastnosti in popolnosti razodeva, katerih globokeji spoznanje, zgol svete želje, zgol od ljubezni vnete zdihleje, zgol nebeške misli obuduje.

Nepremagljiva poterpežljivost in krotkost, ognjena gorečnost za čast Božjo in zveličanje duš, popolnoma vdanost v voljo Božjo, nar globokeji spoznanje svojih grehov in slabost, vedna zamerza do pozemeljskiga življenja in nar močnejši želje, Božje obličje gledati, so priprave, in tudi sad tega zedinjenja z Bogom.

In ker družba in izlitev Duha Božjiga tudi nar manji nečistosti ne terpi, morajo te izvoljene duše še popred z ognjem poskušnje očišene biti. Ne bodi za tega voljo maloserčna, če vedno bolehaš in telesne bolečine terpiš; če se tvoja duša v morje grenkosti utaplja, ter te skušnjave, obupnost, suhota, razžaljenje, pomanjkanje in terpljenje vsake sorte zadevajo. Glej, dobro je za-te pri Bogu; bodi le serčna in stanovitna v svojim svetim sklepu, in hodi naprej v luči svete vere, koja bo tudi pri nar večji temoti vender spet v no-trajšnje tvoje duše posijala in jo razsve-

tila. — Odkri svoje notranje britkosti svojemu spovedniku; in beri, kar ti je od takiga stanu predpisano.

(Beri od **zapušenosti.**)

Osmi oddelek.

Kratek poduk od premišljevanja.

I.

Premišljevanje, ali notranja molitev je za take, ki po popolnosti hrepené, silno potrebna.

Gospod. Moja hči, ravno kakor posvetni otroci noč in dan prevdarjajo in premišlujejo, kako bi uboštvu odšli, k časti in premoženju prišli, in hvalo ljudi dosegli: tako tudi ti vedno v to zamišljena bodi, meni dopadeš, in de si večne zaklade za nebesa nabiraš; kar le po svetim premišljevanji zamoreš.

Kako bi zamogla za svet se kar nič ne zmeniti, hvalo ljudi malo ceniti, in se vsimu praznemu veselju odpovedati, če bi nestanovitnosti vsiga časniga, kratkiga časa

svojiga življenja, in negotove ure, v kateri bom prišel, ne premišljevala?

Kako bi se zamogla zoper svoje grešno poželenje in vabila mesá, kako zoper zapeljivi svet in napade peklenkiga duhá vsak dan vojskovati in jih premagati, če bi si v premišljevanji k sercu ne jemala žalostniga konca tistih, ki so se takim sovražnikom premagati dali, in večno plačilo teh, ki so se serčno in junaško vojskovali?

Kako moreš v križi in terpljenji, v preganjanji in zopernosti, v težavah in bolečinah poterpežljivost ohraniti, v mojo voljo se vdati, v ponižnosti ostati, v zatajevanji sama sebe stanovitna biti; če bi se vsak dan ne spodbudovala s premišljevanjem tega, kar sim jez na svetu terpel, kar sim jez iz pokoršine, in de bi ti pot pokazal, storil in prestal?

Kako bi zamogla mene, svojiga Boga in Gospoda ljubiti, in vsaki čas to storiti, kar meni dopade; če bi ne premišljevala, kdo sim jez, in kaj sim iz ljubezni do tebe storil in terpel, in ti s svojim križem in terpljenjem zaslužil in pridobil.

Kako zamoreš gorečo pobožnost in popolnoma ljubezen v sebi vneti in ohraniti, ako se s svetimi mislimi in zdihleji z Bogam

ne zediniš, in njegove čez vse velike lepote, dobrote, ljubeznjivosti in večniga veličastva živo pred očmi nimaš?

Vender ni zadosti, de si te reči le od časa do časa, kadar ti ravno v glavo pade in ti je ravno prilično, k sercu vzameš. Človek v svoji slabosti se nagne le prerad k posvetnim rečem; za tega voljo se sama sebe k temu priganjaj, in s svetimi mislimi k Bogu obračaj.

V svetim premišljevanji se tvoj duh zbere, in od vsih unajnih reči odtegne. V takih samotnih trenutkih se ti rad približujem in ti k sercu govorim, de te visocih skrivnih resnic vere učim.

Tudi te tolažim, uterdujem, spodbujam ti odkrivam tvoje pregreške in slabosti, in odpiram ti zaklade svojih gnad. V tem notranjim pogovarjanji se vnema tvoja gorečnost, ker moj duh iz tvojiga serca k Bogu govori, kar te v priserčno zedinjenje z Bogom pripravi. Ne zamudi tedej tega tako krepkiga pripomočka, si svetih čednost pridobiti, ktere bodo počasi iz tebe, kar je posvetniga, strebile, in te Božje pričujočnosti vredno storile.

Hči. O moj Božji Učenik! kako mi je žal, de sim toliko časa tako sveto in

koristno vajo v nemar pušala, in lahkomisljeno tako obilne zaklade tvojih milost zamudila. Daj mi, o dobrotljivi Bog! moč, izpeljati, kar sim zdaj sklenila, in vsak dan to premišljevati, kar veš, de je k tvoji časti in mojimu zveličanju.

II.

Kaj naj devica premišluje?

Gospod. Tvoje premišljevanje, moja hči! naj se po tvojim notranjim dušnim stanu ravna. Če te mnogo velicih grehov teži, in če v pozemeljske dobrote svojo srečo staviš: premišluj svoj namen, zavoljo kteriga te je Bog vstvaril; premišluj, kako malo časa boš še na zemlji živela, kako kmalo morebiti ti bo zadnja ura bila; pred oči si postavi oestro sodbo, pred ktero priti moraš, in grozovite martre zaverženih; in dobro premisli, kako hudobno ravnaš, če Boga, svojiga Stvarnika in Gospoda, svojiga narvečiga Dobrotnika in ediniga Zveličarja žališ in se zoper njega puntaš; in kako neumno ravnaš, ker se v strašno nevarnost večniga pogubljenja postavljaš? Premišluj tudi, kako dolgo ti je Bog iz neskončne milosti in dobrote prizanašal; in tudi kolike bolečine sim jez zavoljo tvoje hudobije prestal.

To premišljevanje bo tvojo slepoto razsvetlilo, tvoje serce, ako ni do čistiga oterpelo, omečilo, in te k zgrevani spovedi in pokori prignalo. Notranja britkost te bo nagnila, Bogu storjeno nečast s spokornimi deli nad sabo kaznovati, grešnih priložnost se ogibati, hude navade zatirati in se zoper ostalo hudo nagnjenje vedno vojskovati.

Če pa nisi tako spridena, in s pomočjo moje gnade nisi v toliko nesrečo zabredla, ali si po resnični pokori iz greha vstala, in se ti nad greham zlo gnjusi: začni moje nauke, moj križev pot, moje grenko terpljenje in mojo smert, kakor tudi mojo ljubezen do tebe premišljevat. To premišljevanje bo v tebi svete želje zbudilo, moje nauke spolnovati, moj križ nositi, in za menoj hoditi, in če ti tvoje do pozemeljskiga preveč nagnjeno serce in tvoja živa natora ne dopustite, popolnoma živeti, se boš vsaj varovala, me radovoljno razžaliti, ter si perzadevala, z dobrim namenam svoje še ne-popolnoma dela posvetiti, s poterpežljivostjo svoj križ nositi, svojimu hudimu nagnjenju se ustavljati in po moči meni dopasti.

Če pa že po poti čednosti hodiš, boš imela še zmiraj veliko opraviti, de vsakdanje slabosti in težave premagaš; in še zmi-

rej se boš v veliko rečeh spotikovala. V premišljevanji pa glej posebno na to, da tudi nar manji svojih nepopolnost in svoje slabe dela, ki izvirajo iz še ne ukrotene lastne ljubezni, in tudi svojo nezvestobo, zamudi dobrih del, svoje notranje hude želje, in enake take slabosti, ki te v popolnoma ljubezni zadržujejo, preiskuješ. Ako po tej poti vsak dan napreduješ, in od dne do dne svoje serce očiščuješ in zadržke gnade Božje iz poti spravljaš: potem ti ne bo treba veliko misliti, kaj bi premišljevala. Moj duh bo tvoj učenik, in te bo po čudnih in pred neznanih potih vodil. Tvoja temota bo zginila, in v svetli luči boš globoke in nezvedljive skrivnosti Božje bolj in bolj spoznovala, in novo gorečnost do pobožnosti v sebi čutila.

Hči. Iz teh tvojih podučil, moj Božji Vodnik! dobro spoznam, kako koristno je, da vsak dan v premišljevanje Božjih reči nekoliko časa odločim. Vender ti veš, kako malo je moj slab um za to tako sveto vajo pripravin. Komaj zamorem kratko molitvico po svoji priprostosti brez raztresenosti opraviti; kako se mi bo še le godilo pri dolgem premišljevanji Božjih reči, ki so pred mojo pozemeljsko pametjo skrite? Kakor zmiraj,

V bodi mi tudi zdaj milostljiv, o Gospod! in
de uči me, kako naj se pri svetim premišlje-
vanji zadržim.

III.

*Kako naj se devica pri premišljevanji
in notranji molitvi zaderži?*

Gospod. Moja hči! preden premišlje-
vati začneš, si zvoli resnico, ktero hočeš
premišljovati. Ko k premišljevanju greš,
se spomni, de je Bog, s katerim govoriti
hočeš, pričujoč; moli ga z nar večji poniž-
nostjo. Obudi nad resnico, ktero premiš-
ljovati hočeš, terdno vero, in prosi za
gnado, de bi si resnico prav k sercu vzela,
in postavi si jo prav živo pred oči. Če si
na priliko to v premišljevanje zvoliš, zakaj
te je Bog vstvaril? si utegneš misliti: dekla
ali služabnica si v hiši veliciga Gospoda,
v kateri delaš, de bi za svoje zveste dela
obljubljeno plačilo prejela; ali v ptuji de-
želi si, iz ktere se hočeš v svojo domovino
verniti. Vprašaj se potem, ali v tej nar
imenitniši službi Gospodovi svoje dolžnosti
na tanko spolnuješ, ali vse svoje djanje in
nehanje, vse svoje stopinje proti nebeški
domovini obračaš? Če zapaziš, de službo

Božjo zanemarjaš, svetu dopasti želiš, svojemu životu strežeš, de pri posvetnih ljudeh veselje najdeš, in želje spačene natore rada poslušáš, o, tako spoznaj z zgrevanim sercam svojo neumnost, in ponižuj se pred Bogam zavoljo tega; zahvali se mu, de je s tabo toliko poterpežljivost imel; skleni se poboljšati; prosi za gnado, svoj sklep v djanji izpeljati; premisli, katerih pripomočkov se ti je treba poslužiti; in potem doprinesi precej časa v molitvi!

Če premišljuješ smert: si misli, kakor de bi v resnici na smertni postelji ležala, preglej, kaj bi ti takrat strah delati utegnilo, in ali bi bila pripravljena, pred sodnika stopiti? Obžaluj svojo neumnost, skleni se poboljšati; spoznaj veliko poterpežljivost in milostljivo prizanašanje Božje, zahvali se Bogu, in prosi ga za gnado keršanske čuječnosti.

Če v premišljevanji suhoto in mlačnost čutiš, in ne veš, kaj bi se z Bogam pogo-varjala, posluži se bukev, ki od tiste reči govore, beri počasi in s premislikam, in postoj pri dobrih mislih in svetih občutlejih, ki se v tebi zbudé. Ako pa nimaš nobenih bukev, in ne čutiš tudi nobeniga notranjiga nagnjenja do premišljevanja, se ohrani vsaj

v pričujočnosti Božji, kakor majhen otrok, ponižuj se pred Bogom, spoznaj svojo nezmožnost do vsiga dobriga; to spoznanje svoje slabosti, in vedno življenje v pričujočnosti Božji je večkrat bolji in zaslužljivi, kakor vsaka molitev.

Če moje življenje, ali moje terpljenje in smert premišljuješ, si pred oči stavi, kakor de bi me živiga med ljudmi hoditi, in med sovražniki terpeti vidila. Vzemi si k srcu mojo poterpežljivost, mojo ponižnost, mojo krotkost, mojo ljubezen in nezmerno smiljenje, moje nauke in čudne Božje dela. Vprašaj se, ali in koliko po mojih naukih in mojim zgledu delaš? koliko hvaležnost meni skazuješ? i. t. d. Obudi žalost in grenko — stori dobre sklepe i. t. d.

Kadar skleneš, poboljšati se, naj ne bo ta sklep le splohen, temuč misli veliko bolj, v kateri posebni čenosti se moraš vaditi, kateriga posebniga greha se moraš ogibati. Začni pri tistim, kateri te nar bolj v dobrem zaderžuje, ali iši si čednost pridobiti, katera ti je nar potrebniši, in vadi se nekaj časa v nji. Med tem časom naj vse tvoje premišljevanje na to obrnjeno bo, de se s tehničnimi vzroki zmiraj bolj spodbujaš, v tej čednosti se vaditi, de priložnosti pregledaš,

in potrebne pripomočke oskerbiš, in se vsak dan sprašuješ, ali v tej čednosti rasteš, in nji nasprotno napako zmanjšuješ. Po okolišini se zahvali Bogu, ali ga prosi odpuščenja. Delaj tako toliko časa, dokler ne boš ne le te napake, temuč tudi nagnjenja do nje prosta, in brez teže čednost doprinašala.

Po tem utegneš z obilno koristjo pre-mišljevati, kako si mojim gnadam in notranjim navdajanjem zvesta, ki so pripomočki tvojiga zveličanja? kako se v službi Božji in vsakdanjih pobožnostih in v svojih vsakdanjih opraviilih vedeš? Premišluj, kakšno ljubezen imaš do svojiga bližnjiga? ali samo sebe morebiti preveč ljubiš, in morebiti svojim počutkam preveč privoliš? ali pa vse, kar storiš, le v mojo čast in k mojimu dopadajenju počneš in delaš? Preiskuj, od kod tvoje veselje, tvoja žalost, tvoja rastresenost, tvoja zmotnjava izvira? Ponižuj se, obudi serčno žalost, ponovi svoj do-bri sklep in prosi za pomoč, in po tvojim notranjim stanu in Božjim navdajanji obudi še druge svete misli in zdihleje. Tako zamo-reš dalje časa z Bogom govoriti.

Če se na to tvoje serce od pozemeljskiga odterga, in ogenj ljubezni v tebi

vname, le pusti mojemu duhu v tebi govoriti, in ne misli, kaj bi govorila in prosila; ta duh ti bo vse vdihnil, in te k vsimu dobrimu napeljeval, ako ga boš le poslušala in ga ne boš ustavljala v tebi delati. Če pa se moj duh včasih pred tabo skrije, in si v temoti in v otožnosti, nikakor ne obupaj, in ne iši tako rekoč po sili občutljive pobožnosti v sebi obuditi. Duh Božji si ne da sile storiti; ponižuj se vedno bolj, hodi za lučjo vere, čisti če dalje bolj svoje serce tega in uniga, in čakaj v poterpežljivosti in vdanosti, dokler te spet obišem. Ako pa ne moreš k clo nobeni dobri misli priti, se ohrani vender v moji pričujočnosti na tihim, in ne prikrajšuj časa k premišljevanju.

H č i. Stori in delaj s svojo služabnico, o Gospod! kakor veš, de se v tvojo večjo čast izide. In ako nimam gnade, s tabo, svojim Božjim prijatlam in učenicam, govoriti, kakor moje serce poželi, me pusti vsaj kakor jagnječe pri nogah svojiga Gospoda v ponižnosti ostati, de me boš po svojim Božjim duhu spet poklical in poživil. Prosim te, poduči me, kdaj in kako dolgo naj premišlujem.

IV.

*Kdaj in kako dolgo naj devica
premišljuje?*

Gospod. Moja hči! če bi bila ti že popolnoma, in bi bilo tvoje serce čisto prazno vse pozemeljske ljubezni, bi hotla celi dan v moji pričujočnosti in v pogovoru z menoj doprinesi. Ker pa še nisi na tej visoki stopnji, ne tirjam več, kakor de pol ure, ali tudi manj, ako tvoj stan drugači ne dopusti, v svetim premišljevanji doprinašaš. Tega v to enkrat odločeniga časa brez posebniga vzroka ne prikrajšuj.

Se ti pa kaka zamerza pritakne; ali te hoče peklenški duh, kateri notranjo molitev nar bolj sovraži, tudi pod videzam dobriga od nje odverniti, moli še dalje časa, in ne daj se nepokojni živi natori zapeljati, ktera te drugam kliče.

Zgodaj zjutraj, ko je še vse mirno in pokojno okoli tebe, in ko skerbi posvetnih opravkov tvojiga duha še ne motijo in ne rastresujejo, zamoreš svoje misli bolj, kakor ob vsakim drugim času, k Bogu in do čeznatornih reči povzdigovati.

O odločenim času poklekni v svoji samotni izbici, in govori na tihama polna

zaupanja s svojim nebeškim Očetam in z menoj, ki sim tvoj prijatelj, preljubi tvojega sercá, učenik in več, kot vse. In ako bi pred vedila, de bi te opravila o tej uri kam drugam klicati utegnile, si pa odtergaj toliko spanja, de ga svoji molitvi daš.

Imaš v duhovnim življenji in v notranjih potih zvedeniga spovednika, premišluj tisto, kar ti bo on predpisal. In razodeni mu, kako premišljuješ, de te bo vedil po notranjim nagibu sv. Duha voditi.

Šesti del.

Ogledalo za device, ali prava pobožnost in popolnost po prelepim zgledu Marije.

Opomin.

Prečista Devica in Mati Božja ni le samo priprošnica in varhinja, temuč tudi nar svetlejši ogledalo vsih čednost za device. To terdijo vsi sv. očaki, kakor sv. Ambrož (I. 2. od devic), sv. Hironim (list do Eust.) in vsi drugi, ki so od deviškiga življenja pisali.

Kar si se v prejšnjim delu od popolnosti učila, se bo zdaj z izgledam kakor v čistim ogledalu pokazalo v sledečih dvanajsterih premišljevanjih.

*Kako se naj devica s pridam in pravi-
nim namenam naslednjih premissljevanj
poslužuje ?*

Beri ali poslušaj prav pazno v svoj
prid premissljevanja Matere Božje.

1. Premisljuj po versti, in nikar kaj pre-
skočiti, ali nepremisljeno naprej hiteti.
2. Pomudi se pri premissljevanji, kakor
nanese, dalj ali manj časa. Če te nam-
reč ktero premissljevanje bolj zadene,
se dalje pri njem pomudi, zato de imaš
čas se zoper svoje slabosti vojskovati.
3. Premisljevati morajo drugači novinke,
drugači take, ki se že dolgo v čedno-
stih vadijo, in drugači zopet take, ki
so že bolj popolnoma. Kakor je stan,
mora tedej tudi premissljevanje biti. Po-
sebnost pa moraš tisto dobro premisslje-
vati, kar veš in čutiš, de je za te
dobro, in de se potem boljšaš.
4. Premisljuj v kakim tihim kraji, v svoji
izbici ali v cerkvi, in scer takrat, ka-
dar si zbraniga duha, posebno zjutrej,
ako je le mogoče.
5. Preden premissljuješ, pokliči svetiga
Duha; de te razsvetli, in v čednosti, v

kteri se s premišljevanjem vaditi želiš, poterdi.

6. Beri in premišluj počasi in pazno. Pre-
jenjui brati, in povzdiguji svojiga duha
s svetimi mislimi in znotranjimi pogo-
vori k Odrešeniku in njegovi sveti Ma-
teri, ko premišljuješ nje čednosti, in
poprašuj se, kako se v njih vadiš.
Ako vidiš, de se zoper te čednosti
pregrešiš, naj ti bo iz serca žal, in
terdno skleni, po čednostih presvete De-
vice zmiraj bolj želeti in hrepeneti.
Prosi Jezusa in Marijo za gnado v mo-
litvici na koncu vsaciga premišljevanja.
Potem beri in premišluj nadalje, kakor
popred.

7. Ni se treba nemirno navezovati na be-
sede v premišljevanji, ampak prevdari
le to, kar po razsvetljenji in znotranjim
zbujenji v sebi zapaziš. Bodi zvesta
glasu Gospodovimu, in stori to, kar od
tebe tirja.

8. Vender se pa tudi vari, v preveliki vne-
mi kako nepremišljeno obljubo narediti.

(Glej od obljub, in posebno od oblju-
be devištna, v kazalu.)

9. Namen sledečih premišljevanj je, po-
češenje presvete Device Marije, in de

bi se po njenih čednostih in svetih stopinjah zmiraj bolj prizadevala.

10. Začni pri prvih premišljevanjih, v katerih je podlaga, na katero boš visoko poslopje prave popolnosti postavila.

P prvi oddelk.

I.

Od žive vere Marije Device.

Blagor ti, ki si verovala, ker se bo dopolnilo, kar ti je povedano od Gospoda. Luk. 1, 45.

1. Terdna in živa vera je podlaga kersanske popolnosti, k kateri so vsi ljudje poklicani in dolžni po nji hrepeneti. Brez vere ni mogoče Bogu dopasti, in zveličanja doseči. Vera te mora v tvoji temoti razsvetliti in učiti, kaj moraš na tem svetu čislati, iskati in ljubiti. Vera te mora vneti, da pri vsih svojih težavah vender le po volji Božji živiš in blagra svoje duše išeš. Ako pa še svetá in njegoviga veselja išeš, vedi, da nimaš terdne in žive vere.

(Tukaj se ponižuj in spoznaj svojo slabo vero, in prosi Boga po prošnji Marije za dar žive vere.)

2. Pomisli, da se je Marija le po terdni

in živi veri k tako visoki popolnosti povzdignila, de je Mati Narvikšiga postala. Kako malo je ona obrajtala vse minljivo veselje in posvetne kratkočasnosti, po katerih slepi posvetni otroci tako željno hrepené! —

Njeno v Boga zamaknjeno serce ji je kazalo bolj zaželjeno veselje in žlahtniši dobrote, ktere je v večni lepoti in v Božji ljubezni okušala. Nič zunaj Boga je ni zamoglo zadovoliti in razveseliti.

Jezusa, nar svetlejši luč sveta, je imela tri in trideset let pred svojimi očmi. O kako sladke občutke, visoke misli, spoznanje večnih resnic in čiste ljubezni do Boga si je pač zajemala iz tega miliga pogleda!

(Občuti to veselje s presveto Devico, in prosi jo za dar Božje luči, in ker zavoljo svoje temote tolikiga spoznanja doseči ne moreš, premišljuj najpred take resnice, ki te bodo od nečimurniga sveta odvräčevale, in tvoje serce za Božje reči vнемale.)

3. Pomisli, de si zato vstvarjena, de bi Bogu služila, in se s pobožnim življenjem zveličala. Ta svet ti ni odločen, de bi se razveseljevala in sladnosti vživala, de bi si čast, bogastvo in hvalo pridobivala, ampak zato, de bi svojimu Gospodu in Bogu služila in si nebеса pridobila. Kaj bi ti pomagalo, ko bi ves svet pridobila, ko bi pa ljubezen Božjo in svoje zveličanje zgubila?

(Tukaj se ponižaj in spoznaj pred Bogom svoje slabosti, in terdno skleni njemu samimu služiti. Prosi ga za gnado, da bi te v tem poterdil, in obudi še druge svete misli, ki jih v sebi čutiš.)

4. Spomni se na smert, in pomisli, de boš vse zapustiti mogla, vse, kar tako visoko ceniš, in po čemur tako željno hrepeniš. Kaj ti pomaga se z lepoto bahati, ki jo smert pokonča? Zakaj mehkužiš svoje telo, ki bode červam v jed? Zakaj svoje serce navezuješ na reči, ki ti jih bo smert iz rok stergala? Kje so vsi tisti, ki so pred teboj umerli, in za kterimi boš tudi ti iti mogla? Dans meni, jutri tebi! — Hrepeni le po takih zakladih, ki ti jih smert vzeti ne more, in stori to, kar boš takrat želela, de bi bilo storjeno, kadar boš umreti mogla. In ako kako sveto željo Bogu služiti v sebi začutiš, začni precej dans, in nikar ne čakaj do jutri; ker ne veš, če ti ne bo treba že dans umreti. Ali bi hotla v svojim samopašnim življenji naravnost pred Sodnika stopiti? —

(Obžaluj svoje brezmišljeno mlačno življenje, obljubi se poboljšati, in prosi za to gnado.)

5. Pomisli, de boš po smerti pred Božjiga Sodnika prišla, kjer boš od vsake nepotrebne besede oster odgovor dati mogla. Kako se boš tedej zavoljo svojih ne-

številnih hudih misel, želj, besed, del in zamude svojih dolžnost odgovorila? Kako se boš opravičila, ker si toliko gnad in dobrot zanemarila, in do tolikih svetih navdihlejev gluha bila?

(Spoznaj in obžaluj svojo neumnost, prosi za odpušenje tega, in premišluj dolgo prizanesljivost Božjo.)

6. Prevdari, kaj te bo čakalo, če boš pri svoji rajtengi slabo obstala. Nar manjši hudo, ki bi te zadelo, je strašno, in znabiti dolgo terpljenje v vicah. Kaj bi pa še le bilo, ko bi bila od Božjiga obličja za večno zaveržena, in bi neizrečene martre v peklenkim plamenu terpeti mogla, ker še male bolečine tako težko prenašaš? In vse to bi mogla terpeti zavolj kakiga kratkiga pregrešniga veselja in minljive sladnosti. Ali ni tedaj nespametno se v tako nevarnost postaviti?

(Tukej postoj, in poglej, kam bi te pot, katero hodiš, pripeljati utegnila; obžaluj vse svoje grehe itd.)

7. Pomisli pa tudi, kaj ti je obljubljeno, če iz celiga serca in iz vse duše svojimu Bogu služiš. On sam se ti bo v plačilo dal. Večno neizrekljivo veselje te čaka. — Ali te ne spodbode to upanje? Ali ne boš vse rada preterpela in storila, de bi si nebesa zaslužila?

8. Od upanja se obrni k ljubezni, in pomisli, kaj je Božji Sin za te storil in preterpel. Pojdi s svojimi mislimi v njegovo ranjeno Serce, in premisli njegove bolečine, grenkosti in težave. Poglej le, kako se ti ljubeznjivi Zveličar ves in popolnoma deli! Za hvaležnost ne tirja družiga, kot de mu tudi ti vse svoje serce daruješ. Ali mu ga moreš odreči?

(Skleni se terdno Jezusovi ljubezni popolnoma vdati, in prosi ga za to gnado i. t. d.)

Na zadnje še pomisli, kako potrebno in koristno de je, te resnice večkrat premišljevat in si jih z živo vero k sercu vzeti. In za to vero prosi svojiga Zveličarja po prošnji Marije Device.

Molitev k Materi Božji za živo vero.

Presveta Devica! ti si luč svetá v svojim deviškem telesu nosila, in toliko let pred očmi imela, o koliko velikih reči in visokih verskih skrivnost ti je presvetlo sonce pravice razodevalo! Zato si pri nevidljivih in večnih, vse minljive posvetne reči tako malo čislala, in jih kot prazne nečimurnosti zaničevala: Daj mi, o mila Devica! de bo tudi mene taka luč vere razsvetlila, de ne bom nič družiga

čislala in želela, kakor le Boga, in to, kar me k Bogu pripeljati zamore.

Kako naj devica po tem premišljevanji pot popolnosti nastopi?

To premišljevanje ima namen, žive želje in terden sklep v tebi obuditi, nečimurnim rečem in svetu se odpovedati, in z vsimi dušnimi močmi po večnim hrepeneti. Ker se pa v enim dnevu brez posebne Božje milosti ne moreš zlo spremeniti, je treba, da v ta namen kakih osem dni oberneš. Premišljuješ lahko v ta namen, kar v pričujočih bukvah najdeš.

1. Tri ali šteri dni zaporedama premišljuj dopoldne živo vero Marije; in popoldne premišljuj to, kar je bilo od popolnosti in prave pobožnosti rečeno.

(Poglej kazalo pri besedi: **popolnost**.)

2. Ako čutiš, da si se za pobožnost in popolnost resnično vnela, premišljuj dopoldne to, kar je v prihodnjim premišljevanji, in popoldne to, kar si se spredaj od odpustljivih grehov učila.

(Poglej v kazalo pri besedi: **odpustljivi greh**.)

Drugi dan potem premišljuj, kako se

je Marija Devica vedno zatajevala, in popoldne to, kar je bilo od časa in dobriga namena govorjeno.

(Poglej v kazalo: **čas, namen.**)

Spet drugi dan premišluj ljubezen, katero je Marija do Jezusa imela in občutila. Popoldne tega dne pa si izvoli premišljevanje za sredo.

(Poglej v kazalo: **sreda, ali večernice.**)

Zadnji dan premišluj pogostno sveto spoved in obhajilo. Popoldne si s posvetovanjem svojiga spovednika po nekakim redu razdeli. Spovedniku zamoreš razodeti kakšne razsvetljenja in dobre misli si v tih osmih dnevih imela.

3. Tudi bi bilo dobro, če bi se v teh osmih dneh za vesoljno ali dolgo spoved pripravila, in se svojimu spovedniku spovedala.

4. Med tem časom se odtegni tudi vsim nepotrebnim opravilam, ki duha raztresajo. Ogibaj se družine in bodi bolj sama.

5. Priporoči se Marii prečisti Devici in zvoli jo za svojo besednico in vodnico. Moli tudi vsaki dan sv. rožnikranc ali dnevnice od prečistiga spočetja Marije Device.

6. Ne zamudi tudi, vsaki dan, če je le mogoče, k sveti maši iti, in prosi Kristusa za resnično in pravo spreobrnjenje.

II.

*Drugo premišljevanje.***Od čistosti serca Marije.**

Kako lepa si ti, prijateljica moja, kako lepa si. Vis. pesem 4, 1.

Potem ko si po živi veri nečimurnosti vsiga posvetniga spoznala in sklenila Bogu služiti, začni svoje serce ne le od velikih, ampak tudi odpustljivih grehov očiševati. Tiste, ki si jih že storila, moraš z odkritoserčno in skesano spovedjo zbrisati; tih pa, ktere bi znala še s časama storiti, moraš terdno skleniti se varovati, in k dosegu tega se rada vsiga poprijeti. K temu te mora nar lepši zgled prečiste Device Marije, in drugi važni vzroki spodbadati.

Pomisli tedej, de je bila Marija med vsimi devicami na svetu, zmed vsih le ona nar čistejši, in ravno zavoljo tolike čistosti je zaslužila biti Mati Božja. Po posebni milosti Božji je bila že brez vsaciga madeža izvirniga (poerbaniga) greha spočeta. Tako je sveta kat. cerkev zmiraj menila; sv. oče Pij IX. pa so to pobožno misel v versko resnico povzdignili, in ravno o prazniku svete Device Marije brez madeža spočete so

vpričo zbranih kardinalov, vélicih škofov in škofov, in vpričo mnogo družih duhovnov in verniga ljudstva l. 1854 v cerkvi svetiga Petra oklicali čisto spočetje njeno takole: "Zapoved vere je, de je nar svetejši Devica Marija, že od perviga trenutka svojiga spočetja, po milosti Božji zavoljo zaslug Jezusa Kristusa, Zveličarja človeškiga rodu, vsaciga madeža izvirniga (poerbaniga) greha čista ostala." Kakor je bila pa o svojim spočetji vsa čista, tako je vedno ostala, nikoli ni ne nar manjšiga greha storila.

(Veseli se tukaj velike sreče svoje mile priprošnice; prosi jo, de bi ona tudi tebi čistost serca od Boga zadobila; spoznaj svojo revšino, in kako čisto malo je tvoje življenje njenimu podobno; obljubi ji, jo od zdaj zanaprej bolje posnemati.)

Ne reci, in ne izgovarjaj se s tem, de nisi kakor Marija tolike milosti od Boga prejela, de bi jo zamogla v čistosti posnemati. Bog dobro ve, de si preslaba in preveč k hudimu nagnjena, toliko čistost doseči. Akoravno je bila Marija od vsih nar manjših nepopolnost čista, vender Bog od tebe v začetku tvojiga duhovniga življenja ne tirja nič družiga, kakor, de nobeniga odpustljiviga greha prostovoljno in lahkomišljeno ne storiš. Vsled tega premiš-

ljuj, de le Bog zavoljo svoje neskončne lepote, nezmerne dobrote in popolnosti tvojo ljubezen zasluži, dalje de je njegovo dopadajenje memo vsih posvetnih sreč in vsih reči nar slajši in dražji, in de bi boljši bilo, če bi vse stvari poginile, kakor pa de bi se Bog le z nar manjšim greham razžalil. Kako bi mogla reči, de se Boga bojiš in de ga ljubiš, če bi radovoljno njegove zapovedi prelomovala, in če bi kako kratko minljivo posvetno veselje bolj obrajtala, kakor njegovo sveto dopadajenje?

(Ponižaj se pred Bogam, spoznavši svojo veliko krivico, in žaluj i. t. d.)

Ti se motiš, če meniš, de ni nad tem tolikanj ležeče, če le v majhni reči Božje zapovedi prelomiš, s čimur njegove posvečujoče gnade še ne zgubiš. Tode ravno zavoljo tega si toliko hudobniši in štrafinge vredniši, ker zavoljo kake male stvarce tolikiga Boga razžališ? Ali potem zamoreš misliti in reči, de Boga čez vse čislaš in ljubiš?

Premisli le nezapopadljivo dobroto Božjo. Gospod vsiga veličastva se hoče s teboj nevredno stvarjo združiti, on ti je vse svoje zaklade podelil, ker ti je svojiga edinorojeniga Sina in svetiga Duha dal, in te delež-

nico svojiga kraljestva storil. In temu Bogu si nezvesta, in delaš zoper njega, kar bi si še znabiti nar slabšimu človeku, če ga ljubiš, storiti ne upala? Ali ni tedej to silno prederzno od tebe, če Boga, svojiga nar vikšiga Gospoda, žališ; in mu zoper delaš?

(Spoznaj svojo krivico in veliko nezvestobo, in prosi za odpušenje in milost i. t. d.)

Pomisli, kako Božja pravica včasi kak majhen greh že tukaj in še po smerti s silnimi bolečinami v vicah štrafuje. Ali bi Bog z dušami, ki jih ljubi, tako oestro ravnal, če bi ga grehi, ki se tako pogostama doprinašajo in tako malo porajtajo, resnično ne žalili?

(Tukaj premisli, kaj bo zavoljo toliko storjenih navadnih grehov; serčno jih obžaluj in skleni se vendar resnično poboljšati, i. t. d.)

Pomisli tudi, de si s prostovoljnimi majhnimi grehi polzko stezo napravljaš v vedno veči grehe. Kdor je v majhnim nezvest, bode tudi v velikim, govori večna resnica. Z nezvestobo v majhnih rečeh se ljubezen slabi, gnada manjša, hudo nagnjenje pa vekša. Vsi veliki grehi se z majhnimi začenjajo, in od stopnje do stopnje v večno pogubljenje peljejo. De tedej v toliko nesrečo ne zaideš, skleni, se majhnih gre-

hov, kar nar bolj skerbno varovati; in prosi za to gnado.

Pomisli še to, de tisti, ki vsaki dan veliko majhnih grehov brez strahú in prostovoljno storé, so že resnično mlačni. In taki so v veči nevarnosti, kakor veliki grešniki; zakaj ti se večkrat nanagloma iz svoje hudobije zdramijo in k poboljšanju in resnični pokori zbudé, med tem, ko se mlačne duše zavoljo svoje neobčutljivosti in slepote silno redko in prav težko spreobernejo. „Boljši bi bilo ti merzlimu biti, ako gorak nisi, ker si pa mlačen, te bom iz svojih ust vergel.“ Tako govori Jezus.

Po tim takim dobro prevdari, kaj moraš od majhnih grehov misliti, kaj skleniti, česa prositi. Pred vsim drugim pa se obrni k prečisti, neomadežvani Devici Marii, de bi po njeni prošnji gnado zádobila, se še majhnih grehov varováti.

Molitev k Materi Božji za čistost serca.

Presveta Devica in Mati Božja, ki si vse stvari s čistostjo daleč presegla, tako de še clo nebeški duhovi niso čistejši bili. Ti sama, o prečudna Devica! si brez greha in madeža, ker ni ne izvirni, ne lastni greh nikoli tvoje lepe

duše omadeževal. O prosi zame ubogo, k
vsimu hudimu nagnjeno grešnico, usliši
me, in daj, de bom svoj terdni sklep, ki
sim ga dans storila, vedno spolnovala,
in se iz ljubezni do Jezusa, tvojiga ljubiga
Sina, brez vsaciga prostovoljniga greha
čisto in neomadežvano do konca ohranila!
Marija, prečista Devica! to gnado mi
zamoreš sprositi, in jo tudi upam od tebe.

III.

Tretje premišljevanje.

Od vedniga zatajevanja Marije Device.

*Moj ljubi mi je kakor šopek mire (grenke). Visok.
pes. 1, 12.*

Ko si terdno sklenila, de se boš maj-
hnih grehov skerbno varovala, moraš začeti
svoj križ nositi, se moraš vsaki dan zata-
jevati in se zoper svoje hudo nagnjenje
verčno vojskovati. Vsi tvoji počutki so od
malosti že k hudimu nagnjeni. Meso se
vojskuje zoper duha, in se noče pameti in
Božji postavi vdati. Nečimurnost, napuh,
lenoba in druge take napake so ti prirojene,
in te bodo v mnoge grehe zapeljale, če se
vedno zoper nje vojskovala ne boš.

Pomisli le, de je Sin Božji pot, resnica in življenje, in on je, kateri tirja, de se vsak dan zatajuješ, svoje meso krotiš in se hudimu poželenju ustavljaš. Ali ljubiš zavoljo njega to povelje, in kako si se dozdaš po njem ravnala?

(Odpovej se telesnemu poželenju in hudimu nagnjenju, nevkretnimu duhu in lastni ljubezni, in vdaj se popolnoma v voljo svojiga križaniga Zveličarja, in nosi rada svoj križ do groba za njim.)

Pomisli, de so vsi tisti, ki so si nebesa pridobili, ali si jih pridobiti želijo, svoje meso križali, ali ga še križajo, če so še na zemlji. Iz med vsih svetnikov in svetnic pa je Marija Devica nar lepši zgled zatajevanja samiga sebe.

Ona ni bila, kakor ti, k hudimu nagnjena; nje serce je bilo po obilni milosti Božji le vsimu dobrimu vdano, in vender si je križ izvolila, je svoje nedolžno telo krotila in vse svoje počutke, svoje poželenje in nagnjenje razsvetljeni pameti in volji Božji uklonila, de je po tem takim tebi in vsim devicam nar lepši zgled zapustila, kako naj se vedno zatajujejo in v samoti lepo pred zapeljivostjo svetá obvarujejo.

Obvarovala je ona svoje oči pred nečimurnostjo, svoje ušesa praznih marn, in

svoj jezik nepotrebna govorenja. Svoje zlahno telo je pokorila in terla z vedno molitvijo, premišljevanjem, postam, čuvanjem, trudam, delam, vročino, mrazam, z lakoto in žejo. Celo njeno življenje je bilo vedno zatajevanje. — O koliko bolj se spodobi, de se ti, uboga grešnica, vedno zatajuješ, svoje hudo poželenje križaš in svoje grešno telo tereš!

(Tukaj želi, in obljubi Marijo Devico v zatajevanji nasledovati.)

Rés je ta nauk težek in spačeni človeški natori nasproti; tode pomisli, de se drugači ne moreš nikakor greha varovati in notranjiga miru ohraniti. Začetek je težak, v kratkim pa bo vsa teža zginila.

Plačilo za tako življenje, ki te že na tem svetu čaka, je sladki in stanovitni mir sčercá, dušno veselje, obilni zaklad zaslužnja, in sladka smert, po kateri večna čast in neizrečeno veselje sledi. Kaj, ali tolike dobrote niso vredne, de se kratki čas svojiga življenja zatajuješ in si silo delaš?

(Terdno tedej skleni, se zatajevati in z veseljem svoj križ za Jezusam nositi; prosi ga tudi za to gnado.)

Pred vsim glej, de svoje petere počutke v sužnost devaš, ker po njih se naj-

pred skušnjava v dušo vsili, in hudo nagnenje in poželenje spočne. Ne želi ne viditi, ne slišati, ne govoriti, kjer se je greha bati. Zatiraj slastno željo po jedi, ne dovoli svojimu telesu pregrešnih slasti in prijetnost. Odpovej se nevarnim tovaršijam in kratkočasam. Začni si pritergovati pri tistih rečeh, ktere navadno v greh napeljujejo. Ako si kakimu hudimu nagnjenju vdana, čuj posebno nad njim, in ne daj se mu nikoli gospodovati. Če si pa več hudim nagnjenjem vdana, začni se naj pred s tim bojevati, ktero te v večji grehe vleče, in tako zaporedama, in boš se ne le mnogih grehov ognila, temuč tudi njih korenino iz srca izruvala.

(Od drugih pripomočkov greha se varovati, poglej v kazalu besedo: **odpustljivi grehi** — in od hudiga nagnjenja besedo: **nagnjenje**.)

Molitev k Marii Devici,
de bi gnado zatajevanja in pokorjenja
sprosila.

Kdo pač izmed vsih človeških otrok bi imel veči pravico se nedolžno veseliti, kakor ti, prečista Devica in Mati Božja! Tvoj kraljevi rod, žlahtno telo, in velika

telesna lepota, in skerb, s katero si nad Jezusam čula, bi te bilo opravičilo k temu. Kako bi se bila pač zamogla tudi v sredi posvetniga šuma česa bati, saj si bila z dušo in sercam popolnoma v Bogu zbrana in sklenjena! Vender si po ogledu svojiga Sina križ izvolila, in ga raje od vsih posvetnih prijetnih občutkov obrajtala. Koliko bolj mora meni križ ljub biti, ker sim k njemu rojena, in ker brez zatajevanja si svojiga hudiga nagajenja odpraviti ne morem. Sprosi mi edej, o ljubeznjiva Devica! gnado od Jezusa Kristusa, de se bom učila, z njim in s teboj križ voljno nositi, de se bom dan na dan zatajevala, in hudo nagajenje premagovala, de bom takole miram čisto živela in Bogu zvesto služila.

Drugi oddelk.

Od Mariinih čednost za tiste, ktere
na poti čednosti napredujejo.

I.

Četerto premišljevanje.

Od priserčne ljubezni Marije do Jezusa.

Ta, ki se med limbarji pase, mi je ljub, in jest njemu. Vis. pes. 2.

Vediti moraš, de na poti križa in vsakdanjiga zatajevanja ostala ne boš, ako ne boš Jezusa prav goreče ljubila. Strah nima tolažila in moči; upanje na večne nebeske dobrote dostikrat upade, ako te nenadama žalost zadene. Prava ljubezen pa je serčna, močna in polna ognja, in stori sladko, kar je grenkiga, lahko, kar je težkiga, in izpelje, kar scer strah in upanje ne zamoreta. Kdor Jezusa ljubi, ta ljubi tudi to, kar je on ljubil, zaničuje, kar je on zaničeval, in sovraži, kar je on sovražil.

V ljubezni do Jezusa se najde prava sreča, serčna sladkost, mir vesti in veselje v svetim Duhu. In to te bo storilo serčno, vse dobro početi in tudi vse terpeti.

Tvoje serce mora ali Jezusa ali svet ljubiti, zakaj brez ljubezni biti ne more. Ako svet ljubiš, boš ljubila tudi njegovo veselje, njegovo nečimurnost, svojo meso in boš njegovimu poželenju stregla. Ako pa Jezusa ljubiš, boš rada z njim križ nosila, in svoje hudo nagnjenje berzdala.

Pomisli, kaj so svete device, ki so Jezusa ljubile, iz ljubezni do njega storile in preterpele. One so svet, njegove dobrote, čast in slasti zaničevale in zaverгле, so svoje meso pokorile, svoje hudo nagnjenje zatirale, in v molitvi, delu, samoti in v revšini dolgo preživele. One se dolge bolečine in bolezni, preganjenje in druge reve serčno in poterpežljivo prenašale, in so se tako rekoč zoper celo peklenško moč junško bojevale in premagale. Koliko jih je bilo pač hudo hudo terpinčenih in zavoljo svoje serčne stanovitosti Božje prijaznosti vrednih spoznanih! Poglej, ali ljubiš Jezusa ali svet? O, ne bodi vender tako neumna, da bi se zavoljo goljufiviga sveta in samoljubnosti ljubezni do Jezusa odpovedala! Ako si še slaba v ljubezni do Jezusa, se zateci k Devici Marii, ktera ti bo pri obilni svoji ljubezni do Jezusa prav gorečo ljubezen sprosila.

Glej, Marija je clo Serafine v goreči ljubezni presegla! Ona je bila ljubeznjiva Jezusova Mati, in Jezus nje ljubeznjivi Sin, kteriga je po Božji moči od sv. Duha spočela, rodila in tri in trideset let pred očmi imela, ki ji je bil v pokoršini vdan. Njeno serce se je vse v ljubezni topilo, ko ga je na svojih persih in v naročji imela, in ga milo pogledovala. Vse njeno serce je bilo živi plamen vedno goreče ljubezni. Ta ljubezen jo je z Jezusam tako zlo zedinila, de je bilo, kakor de bi oba serca eno serce bila. Ker je tedej Jezus križ in terpljenje ljubil, tudi Marija ni hotla brez križa živeti. Prosi Marijo, de bi tudi tebi tako ljubezen sprosila.

Molitev k Materi Božji,
za gorečo ljubezen k Jezusu.

Presveta Devica! kje vender bi zamogla z veči pravico in zaupanjem ljubezni prositi, kakor pri tebi, ki si Mati njegova! Ti si Jezusa z nar večji ljubeznijo ljubila ne le po natorni zvezi, ki te je z njim vezala, ampak tudi po velikosti svoje duše in zavoljo obilne gnade, ktere si polna bila. Zato pribe-

žim k tebi, o Mati prelepe ljubezni! in te prav lepo prosim, sprosi mi, de bom tvojiga edinorojeniga Sina iz vse moči in duše in po vsi mi dodeljeni gnadi ljubiti zamogla. Usliši mojo prošnjo, o Mati milosti! in ne zaverzi moje ponižne serčne želje!

(Zraven te molitve se zamoreš še drugih premišljevanj, ki so v tih bukvah, s koristjo poslužiti, de bi serčno ljubezen do Jezusa obudila in zadobila.)

(Poglej premišljevanje od presv. Imena **Jezus**. Poglej tudi v kazalu **večernice**.)

II.

Peto premišljevanje.

Kako si je Marija prizadjala vselej le to storite, kar je Jezusu dopadlo?

Pri njem sim bila, in vse z njim ravnala.

Pripod. 8, 30.

Premišluj, kako je Marija iz velike ljubezni do Jezusa ne le z zatajevanjem same sebe, s križem in terpljenjem svojiga ljubeznjiviga Sina posnemati želela, ampak kako si je ona tudi prizadevala, vse svoje življenje v njegovo dopadajenje obrniti, in vse svoje djanje in nehanje natanko po nje-

govi Božji volji ravnati. Nje ljubezni polno serce ji ni nikoli nič pripustilo ne misliti, ne želei, ne govoriti, ne storiti, ne kaj početi, razun tega samo, kar je vedila, da je Jezusu dopadljivo bilo. Spolnovanje volje Božje je bila nje jed in nje vse. Vsaki trenutek časa je želela spet z novo ljubeznijo svojiga preljubiga Sina Jezusa ljubiti. Nobeno delo, nobeno opravilo ji ni bilo pre-slabo, da bi ga ne bila posvetila z ljubeznijo do Jezusa, kterimu je hotla s taistim dopasti.

Pomisli tudi ti, da imaš enako Bogu služiti. On je pač vreden, da ga v vsim in čez vse ljubiš, in v vsim svojim djanji in nehanji zgolj le njemu dopasti išeš.

Ali si dozda v vsim Jezusovo voljo spolnovati in povsed le njemu dopasti si prizadevala? Ali nisi znabiti letni dan le sebi in svoji nečimurnosti živela, in želela le nestanovitnim ljudem dopasti? Ali nisi bolj na slab časen dobiček gledala, kakor na dopadajenje Božje? Premisli svoje do-zdanje ravnanje, obžaluj svojo veliko ne-umnost, hrepeni zanaprej le po nebeških zakladih in prizadevaj si le Jezusu samimu, svojimu dušnemu ženinu dopasti.

S pomiljevanjem poglej, kako posvetni

otroc
hodij
in v
marn
večno
poseb
de sv
de,
ali za
Boga
daren
hvale
začet
križi
spoln
delal.
in do
te na
pridol
dneva
Kolik
pridol
bila
preter
voljo
storiti

otroci noč in dan za praznim dobičkam hodijo, kteriga jim bo smert naenkrat vzela in vse pobrala. Ti pa si tako lena in nemarna, de bi si z veči ljubeznijo do Jezusa večno plačilo v nebesih zaslužila. Nič kaj posebniga se od tebe ne tirja; tirja se le, de svoje misli in želje k Bogu obračaš, in de, kar drugi zavoljo človeške prijaznosti ali zavoljo časniga dobička delajo, zavoljo Boga delaš. Ne pozabi, kako silno radodaren, kako velik in dober je on. Bodi mu hvaležna za to!

Premisli tudi, kako je tvoj Zveličar od začetka svojiga prihoda notri do smerti na križi zmiraj voljo svojiga nebeškiga Očeta spolnoval, in zmiraj le za tvoje zveličanje delal. Vedno dobivaš od njega nove gnade in dobrote. Vedno je Duh Božji pri tebi in te navdihuje, de bi tvoje nestanovitno serce pridobil: in vender nisi ti znabiti še eniga dneva popolnoma k njegovi časti obernila. Koliko zakladov in gnad bi si bila že lahko pridobila, in za nebesa prihranila, če bi bila iz ljubezni do Boga toliko storila in preterpela, kolikor si že zavoljo ljudi, zavoljo časnih opravil in zavoljo svojiga telesa storiti in terpeti mogla!

Obžaluj tedej veliko zgubo tolikiga

zaslužnja in zapravljeniga časa; in prizadevaj si vsaj te kratke dni, ki jih še imaš, k časti Božji in k zveličanju svoje duše obračati.

1. Vse svoje duhovne vaje in časne opravila opravljaj vneto in s serčno željo, de bi se s tem svojimu Bogu prikupila, in njegovo sveto voljo spolnila.

2. Zoperstavlaj se stanovitno svojimu spačenimu nagnjenju, in ne delaj, kar se tvoji popačeni natori prijetno zdi. Če ti je pa to, kar opravljaš, težko in zoperno, se ne daj svoji slabi natori premagati, ampak ti jo premagaj.

3. Dobri namen, de bi samimu Bogu dopadla, stori prvič ko vstaneš, potlej večkrat čez dan, in posebno takrat, ko kako delo začneš.

4. V tem se prav pridno vadi, tako dolgo, de se boš popolnoma navadila, in brez težave vse svoje početje Bogu darovala.

Prosi Marijo, de bi ti to gnado sprosila, in de bi se tako po njenim zgledu ravнала.

Glej,
bes

Molitev k Materi Božji,
za gnado se povsod po volji Božji
ravnati.

O Devica, kako veličastna si pred Bogom in ljudmi, ki te spoznajo! Pred Bogom si polna gnad, ktere si pri svojim spočetji in oznanjenji zadobila, in še tudi pomnožila s svojo veliko ljubeznijo, s katero si vse svoje dušne in telesne moči in vse nagnjenja, misli in želje, vse besede in djanja z nar čistejšim namenam Bogu posvetila in darovala. Veličastna si pred ljudmi, ker te za vir noviga življenja in za svojo milo priprošnjico spoznamo in častimo. Zavoljo tolike tvoje časti in moči, o Devica! mi zadobi, de si bom vselej po tvojim svetim zgledu prizadevala Jezusu samimu dopasti, in de se bom v vsim svojim djanji popolnoma le po njegovi sveti volji ravnala.

III.

Šesto premišljevanje.

Od pokoršine Marije.

Glej, dekla Gospodova sim, naj se mi zgodi po tvoji besedi. Luk. I.

Premisli, de vsa tvoja svetost je v tem,

de spolnuješ voljo Božjo. Kdor voljo mojiga Očeta, ki je v nebesih, spolnuje, pojde v nebeško kraljestvo, pravi Božji Učenik. — Božja volja pa se ti po dolžnostih tvojiga stanu in poklica, po ukazih tvojih prednikov in tudi po znotranjim navdajanji razodeva. Ali si to vse dozdaš natanko in s premiselkam spolnovala? Ali nisi veliko bolj svojo voljo in svoje čutila poslušala in ubogala? Ali se nisi znabiti že dolgo Božjimu navdajanju zoperstavljala? Ali nisi dolžnost svojiga stanu in poklica zamujala in s krivo pobožnostjo svojo nepokojno vest tolažila?

Ni še zadosti, de hlapec in dekla pridno delata, ampak ona morata tudi po volji svojiga gospodarja ravnati. — Ti si dekla Gospodova; in kolika milost za te, de toliki Bog tvojo revno službo sprejeti in te zato v nebesih večno plačati hoče! —

Bog hoče, de ga s pokoršino, ne pa z ravnanjem po svoji lastni volji častiš.

Nar manjši reč, ki se iz pokoršine stori, je Bogu bolj dopadljiva, kot velike reči, ki iz lastne volje izvirajo. Ako si pokorna, si zamoreš svesta biti, de voljo Božjo spolnuješ. S pokoršino daruješ Gospodu svojo voljo, svojo prostost, in več mu ne moreš darovati.

Pomisli, de tvoja pokoršina Bogu malo dopade, če si le v lahkih in manjih rečeh voljna, v tistih pa, ki so težji in tvoji natorji zoperne, si pa nevoljna in čmerna, — ali če le zavoljo človeškiga strahu ali zavoljo časniga plačila ubogaš, zakaj tako delajo tudi neverci.

Popolnoma pokoršina tirja od tebe, de radovoljno, stanovitno, z dobrim namenam in z duhovno urnostjo storiš, kar se ti naloži. Tudi ne glej na pomankljivosti in človeške slabosti tistih, ki so tvoji predniki, — ampak imej pred očmi Božjo naredbo, ki se večkrat tudi slabe človeške volje posluži, de bi te po pravi poti pokoršine v nebesa pripeljala.

Zadnjič še premisli prelepi zgled popolnoma pokoršine, kteriga je Marija, nebeška kraljica vsim devicam zapustila. Ona je ravnala svojo voljo po povelji svojih ljubih staršev, duhovnov v tempeljnu, po volji svojiga ženina Jožefa, po sporočilu nebeškiga angela, po Božji postavi in po svojim znotranjim navdajanji.

Zatorej je brez odlašanja svojo teto obiskala, in se nikoli ni nobeni postavi odtegovala. Iz ponižne pokoršine je sebe in svojiga edinorojeniga Sina ravno tisti po-

stavi podvergla, kakor druge žene sebe in svoje deteta. Brez izgovora in kakiga ustavljanja je svojiga deviškiga ženina Jožefa ubogala in bežala z Božjim detetam v Egipt, desiravno je je tú velika revšina in težava čakala.

Ali je torej preveč, če se ti po tem lepim zgledu v popolnoma pokoršino vdaš? Izprašuj se, koliko si se v tej čednosti vabila? Odpovej se zanaprej vsi svojoglavnosti, in bodi voljna in pokorna, kakor ponižna ovčica. Sprosi to gnado od popolnoma pokorne Device Marije.

Molitev k Materi Božji, *za čednost pokoršine.*

O visoka Gospa! ti si svojo visokost pozabivši zgol iz žive želje, Bogu dopasti, ljudem pokorna bila, in si se v vsih tudi v nar manjih rečeh postavi podvergla, desiravno za te — kakor Mater Božjo ni bila dana. Po notranjim glasu sv. Duha si se popolnoma ravnala, in ga vselej natanko ubogala. O Marija, pokorna Devica in Gospa! sprosi mi ubogi grešnici to gnado, de bom odsihmal popolnoma pokoršino in ponižnost razode-

vala, napuhnjenimu duhu pa se za vselej odpovedala. Ali bojim se, de bi se moja prirojena svojeglavnost in neumna nečimurnost tej čednosti ne ustavljala. Pa ti, o blaga in milosti polna Devica! zamoreš vse zadobiti, — v tebe upam — s tvojo pomočjo se bom učila svojo termasto voljo premagati.

IV.

Sedmo premišljevanje.

Od neomadežaniga devištva Marije.

Sveti Duh bo čez te prišel, in moč Narvikšiga te bo obsenčila. Luk. 1.

Pomisli veliko nečimurnost posvetnih hčer, ktere stavijo svojo nar večji srečo v bogastvo, v čedno telesno postavo, v bistroumnost, premedenost, in v druge take minljive reči, ktere le kratek čas terpe, in s smertjo minejo. O koliko lepši in dražji zaklad pa nosiš ti v svojim slabim telesu — deviško čistost, s katero si Serce svojiga Božjiga Ženina pridobiš, ako imaš lepo čisto dušo. Ne zlato in nobeni biseri se ne morejo s to angeljsko čednostjo primerjati. Bog je prišel na zemljo, in je devet mescov pod

deviškim sercam prebival, ter se kot dete Božje od čistih pers živil. On je bil trideset let deviški Materi podložen, de bi bil ljudem pokazal veliko imenitnost te čednosti. Z devicami se on z večji ljubeznijo zedini, ter jim obilniši gnade tukaj, tam pa posebno čast deli. Kako si ti dozdaš to čednost cenila, in kaj si storila, de bi jo bila neomadežano ohranila?

Od Marije vselej Device se uči, to nebeško čednost prav ceniti, ter jo neomadežano vselej ohraniti.

Ona je bila iz med judovskih hčer prva, ki je po razsvetlenji Božjim visoko deviško vrednost spoznala. Svoje devištvo je bolj ljubila kot svoje lastno življenje, in zdi se, kakor de bi se bila raji visoki vrednosti Božje Matere odpovedala kakor devištvu.

Glej, tako moraš po tem zgledu to lepo čednost ceniti in skerbno varovati. Podobna bodi zaklenjenimu vertu, kteriga lepo sadiše, cvetje in sadje nobeno ptuje oko viditi, — nobena roka in nobena strupena sapa doseči ne more. Le nebeškemu Ženinu samimu, ki se med limbarji pase, pusti v tem vertu prebivati.

Trikrat srečna bi bila ti, ko bi to pre-

lepo čednost notri do groba čisto ohranila. Ta lepi sklep pa ne pride od človeške volje, temuč od posebniga razsvetljenja od zgorej. Zatorej prosi, de bi te Bog po prošnji te prečudne Device s svojim sv. Duham razsvetlil; in ako za ta stan praviga poklica ne čutiš, in te je Bog za sveti zakon namenil, prosi svojo deviško priprošnjico Marijo, de bi tvoja čistost nikdar škode ne terpela.

Molitev k Materi Božji,

za ohranjenje deviške čistosti.

O prečista vselej Devica; ti si zgled in varhinja devic! Ti si prva bila, ki si belo bandero devišтва povzdignila, in z njim veliko število devic Kristusu zbrala in pripeljala. Sprosi mi, de spoznam stan, v kteriga me je tvoj nebeški Sin namenil. Neizrečeno bi bila srečna, ko bi po tvojim zgledu Jezusu v vedni čistosti služila, in popolnoma v tvojim varstvu biti smela. Ako mi pa ta velika sreča ni namenjena, potrebujem vendar tvoje pomoči, de bom telo in dušo zraven tolike nevarnosti čisto ohraniti zamogla. Če le tvojo ljubeznjivo podobo pogledam, ali tvoje sveto ime imenujem, čutim, de

že nečisti duh od mene beži. Tebi, o prečista vselej Devica in Mati Božja, naj bodem vsigdar priporočena!

V.

*Osmo premišljevanje.***Od Mariine deviške sramožljivosti.**

Tvoj vrat je kakor turn Davidov, ki je s močnim oziidjem obdan. Vis. pes. 4.

Pomisli, de nar drajši zaklad deviške čistosti se v slabim telesu brez velike previdnosti in čuječnosti ne more neomadežan ohraniti. Veliko sovražnikov imaš, kateri bi te radi ob ta zaklad pripravili. Niso le poželjivi ljudje, ampak tudi skrivno podpihovanje peklenške kače, tvojiga lastniga mesa in njegovih hudih želja, pred kterimi se moraš bati. Natora je scer tvojimu spolu močno orožje deviške sramožljivosti in boječnosti zoper tvoje sovražnike podelila. Vender želja, drugim dopasti, je že veliko čistih devic v žalosten stan pahnila. Iz te želje izvira hrepenenje po nečimurni noši, po lišpanji svojiga telesa, hrepenenje po tovaršijah, kjer bi se z lepoto in z dragimi oblačili kazati in bahati zamogla. Tudi

, o rada k nevarnim veseliciam zahaja, kjer pa
 naj se serce skoz priliznjene besede, prederzne
 poglede in preprijazno obnašanje v ljubav-
 nost rada zaprede in z nečistim plamenam
 užge. Pomisli, kako si dozda ravнала? Ne
 reci, de je vse spodobno, de nimaš nobe-
 niga slabiga namena, de se ni treba nič
 bati i. t. d. Goljfaš se in slepiš sebe in
 druge, če tako misliš in govoriš. Kdor ne-
 varnost ljubi, v nevarnosti pogine. Slama
 in ogenj ne moreta skupaj biti, pa se ne
 užgati. Skozi okno oči in ušes pride skuš-
 njava in smert v dušo. Nesreča drugih ne-
 sramnih devic naj te zmodri, in bodi vedno
 z orožjem strahu in deviške sramožljivosti
 obdana. Ako si se pa že zoper to pregre-
 šila, prosi nebeškiga Prijatla čistih devic,
 naj te on s svojo močno roko podpira, de
 boš v prihodnje v večim strahu in sramož-
 livosti živel. Prava devica je sramožljiva
 in boječa; nji so zoperne posvetne tovar-
 šije in veselice, kjer so osebe drugiga spo-
 la; se nosi spodobno, govori malo in varno,
 se ponižno in pametno obnaša, in varuje
 svoje oči. Možkiga obličja se že prestraši,
 in ne bo dopustila, de bi se je kdo dotak-
 nil in se ji nespodobno prilizoval. Rudečica
 jo spreleti, kadar sliši govoriti ali delati

zoper čednost čistosti. In pred vsim se ji studi golost pri sebi in pri drugih. — Ogle-
duj se v zgledu prečiste Device Marije, in
prizadevaj si jo posnemati. Nje pogled je
bil vselej pošten in nar raji proti tlam ober-
njeno in ljubeznjivo obličje je bilo spodobno z
deviško tančico zakrito. Ni je bilo na cestah,
ne v ptujih hišah, ne pri nepoštenih veseli-
cah in tovaršijah viditi; v tihi samotni izbici
jo dobí angelj, in še nebeškiga poslanca se
prestraši. O kako spodobno se je obnašala,
kako lepo in pametno se zaderžala, kako
ponižno se nosila, in kako čuječa je bila v
govorjenji! Dobro premišluj vse to, in rav-
naj in živi takó, — in ohranila boš predragi
biser prelepe deviške čistosti.

Molitev k Materi Božji,
za ljubezen do deviške sramožljivosti.

O prečista in modra Devica, ki si
tako varno in skerbno svojo devištvo ne-
omadežano ohranila, de se noben so-
vražnik zoper njega še ničesar lotiti ni
upal: daj, de tvoj prelepi zgled nasle-
dujem, in v sramožljivosti in čuječnosti,
ki se devicam spodobi, živim; daj, de
se varujem sleherniga prešerniga pogleda

in nespametne želje drugim dopasti. Prosim te, bodi moja vedna priprošnjica in varhinja!

VI.

Deveto premissljevanje.

Od ljubezni, ki jo je Marija do dela in samote imela.

Pridi, moj ljubi, pojdiva na polje, živiva v samotni hišici skupaj. Vis. pes. 7.

Pomisli, de je samota nar gotovši pripomoček greha se varovati, v miru živeti, v čednosti rasti in se z Bogam zediniti. Skoraj nemogoče je v velikim šumu živeti in čisto vest ohraniti. Kdor veliko v tovaršije zahaja, malokterikrat brez škode izhaja. Pri posvetnih veselicah, plesiših i. t. d. pa se vnema želja drugim dopasti, zraven tega pridejo pogosto prešerni pogledi, neberzdani jezik, nespametno veselje ali žalost, nevolja in zamerza pri enim in drugim. Duh se raztrese, serce pa v posvetno ljubezen zapelje in s smertnim strupam navda.

Torej pusti le neumnim devicam v take očitne kraje zahajati, ti pa ostani doma v svoji tihi izbici, kjer se nemotljena z Bogam

pogovarjati zamoreš. Te družbe samo se ne boš nikdar kesala; zakaj v tihi samoti Božji Duh nar raji govori in svete misli zbuja. V samoti je tvoje devištvo varno pred nepoštenimi pogledi, nespodobnim govorjenjem in gerdim prilizovanjem in pohujšanjem. Za tega voljo ne zapusti z lepo svete samote, še ne zavoljo kake dozdevne pobožnosti. Marsktera devica je že na kaki Božji poti zgubila, kar si je v samoti z velikim trudam pridobila!

Tode ni zadosti le samoto ljubiti, temuč treba je tudi zmiraj kaj delati, zato ker leno življenje sovražniku vrata odpira. Pobožni zdihleji v sercu, svete pesmi v ustih, delo v rokah, pridnost in red pri domačih opravilih je nar boljši in močnejši orožje zoper zapeljivost in peklensko hudobo.

Ako tvoj stan in dolžnost tirja, de moraš z mnogimi ljudmi opraviti imeti, ali de v kaki družbi živiš, glej, de s kersansko modrostjo nadomestiš, kar ti zaželenene samote zmanjkuje. Ne govori več, kakor kar je treba, ne vtikuj se v reči, ki ti nič mar niso, ne bodi radovedna in ne prepiraj se z nikomur. Tudi tam, kjer je veliko ljudi, se zamoreš v duhu k Bogu povzdigniti, ako svoje serce tako rekoč v

samotno izbico spreoberneš, kjer se na tihama z Bogom pogovarjaš.

Pomisli, de so vse svete device delo in samoto ljubile. Marija Mati Jezusova je tako samoto ljubila, de je ali v izbici očeve hiše ali v tempeljnu molila ali pa delala. Pozneje v družbi z Jezusom in svojim deviškim Ženinom je ravno tako samotno živela, ker se ni nikoli brez potrebe ali dolžnosti kje zvonaj v Nazaretu kazala, velikoveč če ni molila, je prav pridno kakor skerbna mati hišne opravila opravljala. Ne bodi tedej nikdar radovedna, de bi hotla vse vediti in zvediti, kaj se krog tebe godi; bodi ne bodi lena pri svojih opravilih — velikoveč skleni lepo pridno in samotno živeti, kakor je Marija Jezusova Mati živela. Prosi jo, naj ti to gnado pri svojim smiljenim Sinu dobrotljivo sprosi.

Molitev k Materi Božji,

za ljubezen do dela in samote.

Presveta Devica in Mati Kristusova! Prosi mi s svojo priprošnjo milost od Boga, de bom vselej, kakor ti, delo in samoto ljubila. Ti me zamoreš s svojo mogočno priprošnjo k tej čednosti pripe-

ljati, po kateri bom v ljubezni do Jezusa rastla, svojo dušo in telo pa čisto in nedolžno ohranila.

Tretji oddelek.

Vaja Mariinih čednost za popolniši device.

I.

Deseto premišljevanje.

Od velike ponižnosti Marije.

Ozerl se je Gospod na svoje dekle nizkóst. Luk. 1, 48.

Pomisli, de je ponižnost scer vsim kristjanam, posebno pa tim potrebna, ki na poti popolnosti napredovati in od Boga več gnade dobivati hočejo. Kolikor višji duhovno poslopje postaviti želiš, toliko globlje moraš v spoznanji same sebe iti, de do zakladov ponižnosti prideš. Brez ponižnosti je vse početje prazno. Napuh je clo angele z nebes pahnil, Adama in Evo iz raja spodil in veliko duš iz visoke gnade v pogubo vergel. — De se boš za drago čednost ponižnosti vnela, pomisli, de vse dobro, kar

imaš na duši in na telesu, v dušnih in časnih rečeh, od Boga izvira. — Sama po sebi pa si vsa slaba, nezmožna in k hudimu nagnjena. Kako se moreš tedej bahati s svojo lepoto, s premedenostjo, bogatijo in imenitnostjo, ali zavoljo svetih misel in dobrih del, ker vse to so le dobrote in Božji darovi, od katerih boš enkrat odgovoriti mogla, če jih nisi v čast Božjo obračala?

Kako bi bilo s tabo, ko bi te Bog manj ljubil, in te ne bil iz med toliko družih izvolil? Kaj bi smela še upati, ako bi Bog tvoje grešne dela po zasluženji štrafati hotel? Še svoje dobre dela pridiš, ker jih nalačno, raztreseno ali zavoljo ljudi opravljaš.

Spoznaj torej, de samo Bogu gre vsa čast, ker on je vsiga dobriga vir, ti pa ne zaslužiš družiga, kot zaničevanje in sramoto. S čem tedej bi se bahati in povzdigovati mogla? Ali nisi neumna, če se zavoljo slabosti drugih napihuješ in jih v sercu zaničuješ? Kako te sme žaliti in jeziti, če te kdo zaničuje, opravlja, če ti kljubuje in zoper tvojo voljo ravna? Kako li zamoreš od slabost in pregreh drugih ljudi govoriti, ker si sama tolikanj slaba in grešna?

Premisli Mariino nar globokejši ponižnost, in sramuj se svojiga gerdiga napuha.

Ta nar ponižniši Devica je bila z nar lepšimi naravnimi in Božjimi darimi ozaljšana: Ravno ona je dosegla, kar so vse Izraelske hčere silno želele.

Iz med vsih je bila ona žegnana in za Mater Božje izvoljena. Bila je polna duhovnih dobrot: Gospod je bil z njo, in ji je vse zaklade svoje mogočnosti in vrednosti podelil. Vse te velike reči ji niso bile neznane. Sam angel Božji ji taiste naznanuje in tudi nje teta Elizabeta jo visoko povzdiguje. In vender ni zavoljo tega od sebe visoko mislila, velikoveč je svojo nizkost spoznala in vso čast le Bogu dajala. Imenovala se je deklo Gospodovo, desiravno je bila njega mati zvoljena. Bila je vse svoje žive dni pokorna: Ni se sramovala kot druge omadežvane žene v tempelj k očiševanju iti, ne pod zaničljivim križem stati, kjer je s Kristusam svojim Sinam voljno vse mogoče zasramovanje prestala. In tebi, ubogi grešnici, bi li preveč bilo se ponižati, ko vidiš angeljsko kraljico vso ponižno? Poklekni ponižno pred njo, in prosijo, de bi ti to prelepo in tolikanj potrebno čednost ponižnosti sprosila.

Molitev k Materi Božji,
za pravo ponižnost.

Presveta Devica, ti zgled ponižnosti, ki si pri vsi svoji svetosti in visokosti pred Bogom in pred ljudmi vselej tolikanj ponižna bila: sprosi mi od svojiga ljubeznjiviga Sina, de te bom v ponižnosti zvesto nasledovala in svojimu Bogu dopadla, kateri ponižne duše posebno ljubi.

II.

Enajsto premišljevanje.

Od Mariine krotkosti in pohlevnosti.

Varoljo krotkosti tvoje te bo Gospod za tvojo desnico prečudno vodil. Psalm 44, 5.

Premišljuj dobro in večkrat, de popolnoma ljubezen in prava pobožnost tirja, de moraš glas sv. Duha, ki znotraj k tebi govori, vselej pazno poslušati, in v duhu v Bogu obrana biti. Pred vsim pa mora mir in pokoj v tebi prebivati. Sonce ne obsije zemlje nikdar tako lepo, ako ga črni oblaki zakrivajo; in v ropotu se glas ne razumé. Tako tudi sveti Duh te ne more razsvetljevati in razumevno k tebi govoriti, ako je tvoje

serce nepokojno in tvoj duh omamljen. Pohlevnost pak zaduši in umiri nepokoj serca. Za tega voljo ne moreš brez te čednosti doseči popolnoma ljubezni Božje. Premisli, de dokler si na svetu, zmiram kaj terpeti moraš: Zdaj ti bo tega, zdaj tega manjkalo; čutila boš kmalo telesne bolečine, kmalo dušne britkosti in težave, zdaj ti bodo ljudje zoperni in te preganjali, — zdaj te bo hudoben duh z veliko močjo napadel, — kmalo te bo preveliko veselje, in zopet kmalo prevelika žalost doletela, — in kmalo sama sebe ne boš mogla od nevolje prenašati. — Ti pa boš v svoji poterpežljivosti svojo dušo ohranila. Nikdar se ne daj nagli jezi premagati, ne daj nevolji prostora v svojim sercu, in ne bodi maloserčna, ne pobita. Terpi serčno iz ljubezni do usmiljeniga Jezusa in vojskuj se neprenehama. Premisli, de se mora nebeško kraljestvo z britkostmi in težavami pridobiti, in de Bog tiste, ker jih ljubi, s terpljenjem obiskuje. Nič se ne zgodi brez Božje previdnosti, in Bog stori vse k našimu pridu. Bodi torej v vsih okolišinah v voljo Božjo vdana, poterpežljiva in pohlevna; pa boš vse lahko prenašala.

Misli na nar pohlevniši serce Marije,

in ravnaj se po njem. Kako voljno in pohlevno je nar veči britkosti in težave serčno prenašala; nikoli se ni zoper neusmiljene ljudi pritožila, in zoper grozovite Jude ni nikoli nobene žal besedice izustila, ne se v sercu hudovala; velikoveč jih je po zgledu svojiga Sina Jezusa milovala in za nje prosila. Postani serčna in vneto si prizadevaj jo v lepi pohlevnosti in poterpežljivosti posnemati in zaupaj na njeno pomoč.

Molitev k Materi Božji,

za poterpežljivost in pohlevnost.

O nar poterpežljivši in pohlevniši Devica! Ti, ki si kakor nepremakljiva skala v nepokojnim morji težav in britkost terdna stala in s svojo poterpežljivostjo in pohlevnostjo vsaki peklenški napad razbila in vničila: daj, o prosim te, de bi jez po tvojim zgledu vkljub močnih gnav nepremakljivo terdno stala, svoje strasti berzdala, in de bi v poterpežljivosti in pohlevnosti vse prenašala, kar me razkačiti in od natankniši zveze z Bogam odvracati zamore!

III.

Dvanajsto premišljevanje.

**Od popolnoma ljubezni Božje, ktere je
Mariino sveto serce gorelo.**

*V vinski hram me je Kralj peljal, in ljubezen v meni
uredil. Vis. pes. 2, 4.*

Premisli, de zraven ljubezni Jezusa, ktero v čistih dušah njegovo preblazeno včlovečenje obudi, je še ena druga veliko čistejši in popolniši ljubezen, namreč ljubezen do Jezusa kot večniga Boga; ker Jezus je z Očetam in sv. Duham enaki Bog. Ta ljubezen je nar višji stopnja popolnosti; ona je ogenj, ki vse ostale slabosti in posvetno nagnjenje v človeku požge; ona je nar natankniši zedinjenje duše z Bogam; ona je nar veči blagor in predokus nebeškega veselja. Kdor to ljubezen ima, spolni veliko postavo, ki jo je nebeški Učenik dal, rekoč: Ljubi Gospoda svojiga Boga iz vsigga svojiga serca, iz vse svoje duše, in iz vse svoje moči, — in svojiga bližnjiga kakor samiga sebe. Ljubezen Jezusova je kakor vrata, skozi ktere se v zakladnico Božjiga veličanstva pride.

Ce Jezusa ljubiš, te bo tudi njegov

nebeški Oče ljubil. On bo z Jezusom k tebi prišel in pri tebi prebival, ter svojiga sv. Duha v tebi izlil, po katerim se ti bo spoznavati dal. In to spoznavanje bo vselej nove plamene ljubezni v tebi vnelo.

Jezus je tista skrivnostna gred, po kateri angeli, to je device na zemlji, gori in doli hodijo. S pomočjo ljubezni Jezusove se clo do sedeža večniga Boga povzdignejo, ter premišlujejo, koliko se je Jezus, Sin Božji ponižal; kako silno veliko je terpel in prestal; kako veličasten je Bog, ker je sam Jezus Kristus vse k časti in po volji svojiga Božjiga Očeta doprinesel. Po takim premišljevanji ginjene nič bolj ne želé, kakor vse — clo vse svoje početje v čast neskončniga Boga obrniti, njega vén in vén častiti, hvaliti in moliti. Iz terpljenja Jezusoviga na zemlji boš tudi ojstro pravico, ljubeznjivo usmiljenje in visoko veličast Božjo spoznala. Tvoji poprejšnji grehi, tvoje slabo doprinešeno življenje, in neskončna potepeljivost Božja te bo do solz ginila, in iz globočine svojiga ljubijočiga serca boš zdihovala, de si nar dobrotljivšiga Boga tako pogostama po svoji hudobii razžalila. Čudila se boš njegovi milosti in dobroti, de te

ni že zaverigel. Hvalila boš Boga in se popolnoma Jezusu darovala.

Vse stvari te bodo popolnosti in lepote Božje spominjevale. Nebo in zemlja ti bota oznanovala njegovo vsigamogočnost, modrost, svetost, njegovo previdnost in ljubeznjivost. Tako premišljevanje ti bo v tvojim sercu nar slajši plamen ljubezni vnelo, in te k vedni časti budilo.

S takim plamenam Božje ljubezni boš na zemljo stopila, in serčno želela vse serca ljudi s spoznavanjem svojiga toliko veličastniga in ljubeznjiviga Boga napolniti. Nič te ne bo bolj veselilo, kakor čast Božja in nič te ne bo tolikanj žalilo, kakor razžaljenje Božje.

Vse tvoje misli, želje in vse dušne moči se bodo le po Bogu ravnale. Tvoje hrepenenje se bo oživelo, svet in pozemeljsko življenje se ti bo pristudilo, in le samo po nebesih boš zdihovala, de bi skorej Božje obličje vživala.

Ako pa té nar višji stopnje ljubezni Božje še nisi dosegla, neprenehama ljubi le Jezusa, in on ti bo to ljubezen dal; ljubi čistost serca, in Boga boš gledala, in v gledanji njegove nezapopadljive lepote ga boš tudi ljubila, in zmiraj bolj ljubila.

Prosi za to ljubezen deviško Mater Jezusovo, njo, ki je vse stvari v ljubezni Božji prekosila. Sv. Duh, ki je popolnost svojih gnad v nji izlil, ji je v gledanji obličja Jezusoviga nar čistejši svit Božje ljubezni in njegoviga veličastva pokazal. Od prevelike ljubezni je onemogla in hrepenela vén in vén po popolnim vživanji Božjiga obličja, tako dolgo, de gorečiga plamena ni mogla dalej prenesti, in je sladko v Gospodu zaspala.

Molitev k Materi Božji,
za popolnoma ljubezen Božjo.

Prečudna Devica, mati nar lepši in čistejši ljubezni, ktera si o prvem trenutku svojiga spočetja vse ljudi in anjele v ljubezni premagala: kakšne goreče žarke ljubezni je pač sv. Duh, ki je na dan tvojiga oznanjenja čez te prišel, in ko te je moč Narvikšiga obsenčila, v tebi izlil! Bog sam, ki je tvoje deviško meso na se vzel, in devet mescov v tvojim telesu počival, in na tvojim deviškim naročji bival, ti je neizrekljive žarke svoje Božje ljubezni podelil. Kako je bilo drugači mogoče, kakor de si pri toliki milosti, ki ti jo je Bog pred

vsimi drugimi stvarmi skazal, in pri tej nezapopadljivi skrivnosti, ki si jo občudovaje premišljevala, — pravim — kako je bilo drugači mogoče, kakor de si svojiga Boga nar gorečnije ljubila? Šestdeset let si sleherno uro in sleherni trenutek le za to ljubezen živela, dokler te nista preobilna ljubezen in hrepenenje, Boga večno gledati, premagala in iz tega sveta v kraljestvo večne ljubezni spravila. — Ozri se, o sveta Devica! ozri se na me ubogo grešnico, ktera te le nekoliko obilnosti tvoje ljubezni prosi! —

IV.

Hvalna molitev k Marii Devici za serčno ljubezen k njej.

(Večdel iz sv. Bernarda povzeta. Govor o vnebo-
vzetji M. D.)

*Žena s solncam ogernjena, ktera ima luno pod nogami, in krono iz dvanajst zvezd na glavi.
Skriv. razod.*

O prečista Devica in Mati Gospodova! ves svet te občuduje kot izverstno delo Božje modrosti in vsigamogočnosti. Ti si žena žegnana med ženami, in Devica, ktera je tudi mati, in scer Mati

Narvikšiga. Ti od vekomaj izvoljena Devica in mati, si večno Besedo, ki je solnce pravice, s človeštvam oblekla, in ona te je obdala z nepopisljivo lepoto Božjo. Ti si bila že v začetku svojiga spočetja v večno Božjo luč toliko vtopljena in z nebeškimi žarki toliko razsvetljena, do nobena senca greha ni ne en trenutek tvoje prečiste duše madežala.

Jez pa uboga Evina hči sim v tamoti greha spočeta in rojena, — živim v tamoti greha, in bom v tej tamoti tudi svoje oči zaperla; — in če se me Bog usmilil ne bo, kaj me družiga čaka, kot žalostni kraj večne tamote. Zatorej pomagaj mi, o Mati milosti, in razsvetli me z obilno svojo blišobo zdaj in o mraku moje smerti.

Sveta cerkev, ki je kakor mesec od Kristusa razsvetljena, se k tvojim nogam poda, ker te mogočno Kraljico nebes in zemlje in blago in milostljivo Mater vsiga keršanstva spozna. Dovolj tudi meni, o mila Devica! pri tvojih nogah sedeti in v samotnim miru prelepo svetlobo tvojih čednost premišljevati. Ta kraj mi tako dopade, de se ne morem od njega ločiti, dokler se ne bom svetlobe tvojih čednost navzela, in dokler ne bom

vredna, v tvojim preblagim sercu prostorček najti, iz kteriga bom zajemala goreči ogenj pobožnosti, s kterim se bo moje mlačno serce v ljubezni Božji in gorečnosti vnelo.

Ti, o nar lepši in čistejši zmed devic, se luni priličiš; tode luna je spremenljiva, ti pa si si v svetlobi zmiraj enaka. Večno solnce Božje pravice, Beseda, ki je v tebi meso postala, se je že od vekomej z milostljivimi očmi na te ozirala, takrat pak te je s polno svetlobo svojih gnad razsvetlila. Tvoja krona, o mogočna kraljica! se sveti in spreminja z dvanajsterimi zvezdami, ki tvojo glavo obdajajo. Te svetle zvezde so tvoja deviška rodovitnost, Božje maternstvo, največi čistost duše in telesa, tvoja globoka ponižnost in pohlevnost, tvoja goreča ljubezen do Jezusa in druge prelepe čednosti in prednosti, posebno pa tvoje neomadežano spočetje, ktero bom ves čas svojiga življenja častila. Stori, o preblážena vsih devic! de te bom priserčno ljubila, in de bom čistost svoje duše in svojiga telesa vselej tebi priporočeno imela.

Sedmi del.

Od poklica devic.

Pervi oddelk.

Od poklica sploh.

I.

Kaj je deviški poklic?

Deviški poklic je Božje navdajanje in znotranje razsvetljenje, po katerim sv. Duh neomoženi hčeri sklep ali namen Božji spoznati da, de ali v zakoni ali pa v večni čistosti, v kakim samostanu (kloštru) ali med svetam pobožno živi, in tako s pravim ravnanjem Božjih gnad nebesa zadobi. Nekatere so tako, nekatere tako od Boga poklicane. Ali kakor sveti Pavel pravi: „Sleherni ima lastni dar od Boga, eden scer takó, eden pak tako,“ ko od obeh stanov govori. I. Kor 7, 7.

Od poklica v deviški stan je pisano: Ne razumé vsak lete besede, ampak ti, kterim je od zgorej dano. Mat. 19, 11.

Od zakonskiga stanu pa govori čista Suzana: „Znabiti si me kakimu drugimu možu namenil, zakaj v človekovi oblasti ni, de bi sklep premenil, ki si ga ti storil.“ Tob. 3, 19.

II.

Devica mora svojimu poklicu zvesta biti.

Ni zapovedano, de bi si mogla deviški ali zakonski stan izvoliti. „Od devic — ali od deviškiga stanu — nimam nobeniga povelja od Gospoda.“ I. Kor 7, 25. Od zakonskiga stanu pa pravi: „Vsaka stori, kar hoče: ona ne greši, če se omoži.“ I. Kor. 7, 37.

Vender ne smeš nepremišljeno in samovoljno ta ali ta stan nastopiti, ampak pred se moraš s sv. Duham posvetovati, in po njegovim navdajanji in razsvetljenji si tisti stan izvoliti, v kteriga te Bog kliče. „Kakor je Gospod vsakimu delil, in kakor je Bog vsaciga poklical, tako naj se zaderži.“ I. Kor. 7, 17. To ti naloži pokoršina do Boga in tudi tvoja časna in večna sreča.

Bog ti scer ne zapoveduje, de se moraš omožiti ali pa devica ostati, temuč on te razsvetljuje in ti svoje dopadajenje kaže k temu, kar je s tabo sklenil. On te znotraj nagovarja, opominja in napeljuje, de bi ta njegov sklep spolnila. In ali ni popolnoma po pravici, de se v voljo svojiga Gospoda vdaš? Bog nar bolje vé, po katerih potih zamoreš nar gotovši večno zveličanje doseči. On je vse tvoje stopinje premeril, in vé, koliko tvoje moči z njegovo gnado premorejo. Pa kakor moči niso pri vsih enake, tako tudi gnada Božja ni pri vsih enaka, temuč je po različnosti poklica in potrebe razdeljena. I. Kor. 12, 4. Vsaki je kako posebno gnado, ali kak posebni dar od zgorej prejel.

Ne razume vsak te besede, pravi tvoj nebeški Učenik, ko od devištva govori, ampak tisti jo razumejo, katerim je od zgorej dano. Mat. 19, 11. Zatorej ne smeš brez posebniga poklica tega tako imenitniga stanu nastopiti, in boljše bi bilo, de bi se omožila, kakor de bi v grešnih željah živela. Veliko tih, ki so scer v deviški stan poklicane, pri vsim tem in zraven obilnih gnad svojiga poklica postanejo — o de tak' ne! nezveste, ali mlačne in lene, ter bodo po-

tem enako neumnim devicam zaveržene. Kako zamoreš pa ti brez poklica toliko sveti stan nastopiti in posebnih gnad pričakovati, katerih ti Bog namenil ni?

Pa tudi zakonski stan je marskterim pretežak jarm; tudi k temu so posebne gnade potrebne, de je môč, težke in mnogotere dolžnosti tega stanu spolnovati, in zraven toliko posvetnih skerbi in opravil svojiga zveličanja ne zanemarjati, in svojiga serca na posvetne reči preveč ne navezovati. Luk. 8, 14.

Ako si pa v kak drugi stan poklicana, ti Božja previdnost gotovo potrebne pomoči kratila ne bo, de boš v njem vse svoje desiravno težke dolžnosti spolnovati zamogla.

Zatorej je kaj potrebno, de se v pravi stan podaš in natanko po svojim poklicu ravnaš, in de bi to storiti zamogla, moraš najpred spoznati, v kateri stan si namenjena.

III.

Kako zamoreš svoj poklic spoznati?

Ako ne veš, kam te je Bog poklical, in kateri stan bi si zvolila, in si sama pomagati ne zamoreš, se po sledečih vodilih ravnaj:

1. Ne glej ne na ljudi in ne na posvetne okolišine, ktere te v ta ali ta stan nagibljujejo, temuč glej le na to, kje boš ložej voljo Božjo spolnovala in svoje zveličanje gotovši dosegla. Kaj pomaga človeku, pravi naš Zveličar, če bi tudi ves svet pridobil, svojo dušo pak pogubil?

Ne zvoli si deviškiga stanu zavoljo tega, ker nočeš možu podložna biti, in de bi prestejše živela. Pa tudi ne hrepeni po možitvi, ker se revšine in zaničevanja bojiš, tudi ne zavoljo meseniga poželenja, in tudi ne, de bi s tem svojim staršem ustregla. Ne moži se tudi zavoljo minljive posvetne sreče in prijetnosti. „Ti veš, o Gospod!“ pravi pobožna Sara, „de nisim nikoli moža pozelela, in sim čisto ohranila svojo dušo, in nič napčniga pozelela.“ Tob. 3, 16.

Deviški stan moraš le za tega voljo višeje ceniti, de bi brez zadržka svojimu Bogu služiti in bolj sveto živeti zamogla. I. Kor. 7, 35.

2. V tacih mislih z odkritim in prostim sercam prosi Boga, de bi te s svôjim sv. Duham razsvetlil in ti pot pokazal, po kateri bi svoje zveličanje gotovši doseči zamogla. Nar boljši čas to gnado izprositi je čas po sv. obhajilu, kadar je tvoj Bog in

Zveličar sam v tebi pričujoč. Imej tudi Marijo vselej Devico za svojo pomočnico in vodnico, in tudi se zaupljivo obrni k njenimu deviškemu ženinu sv. Jožefu, posebnimu pomočniku v tacih zadevah.

3. Živi vedno v strahu Božjim in v pobožnosti, in ljubi samoto, v kateri Bog k tebi govori. V posvetnim šumu, v družbi in v veselji se Duh Božji ne razumé.

4. Svoje znotranje misli in navdajanje razodeni svojimu zvedenimu spovedniku, de te bo enako angelu varhu vodil in čuječe varoval, de prave poti zgrešila ne boš; Bog pa tudi ne bo dal, de bi te on po drugi poti peljal, kakor katero ti je Božja previdnost od nekdej namenila.

Drugi oddelk.

Od poklica vedniga devištva.

I.

Devica, ki je v ta stan poklicana, ne sme nepremišljeno kake obljube delati.

Obljuba vedniga devištva je rés dobra in hvalevredne, ako se k njemu pobožne

device nagnjene čutijo, ker taka obljuba zasluženje in vrednosti devištva povzdigne in omahljivo človeško serce v svojih sklepih terdno in stanovitno stori. Tudi je bila v navadi skoz vse čase v sv. katoliški cerkvi; in sv. cerkveni očaki so jo vselej hvalili in priporočevali. Vender se varuj, de te tako velike obljube zavoljo sledečih vzrokov nepremišljeno ne storiš:

1. Človeško serce je že po natori rado spremenljivo. Kadar memo gredoča vnema in občutljiva pobožnost, v kateri kako obljubo storiš, zgine, pridejo večkrat vse druge misli, in storjene obljube ni mogoče več nazaj vzeti.

2. Na svetu je veliko nevarnih priložnost in neprevidenih skušnjav, ktere narboljši sklepe poderejo, ter serce in nagnjenje preobernejo, posebno takrat, kadar čednost še uterjena ni.

3. Taka Bogu storjena obljuba večkrat boječe duše vnepokoji, in jim odvzame tisto duhovno prostost, ktere jim je h kersanski popolnosti neogiblivo potreba.

4. Pri novinkah gorečnost večkrat prenaglo ugasne in se spremeni v mlačnost in merzloto, pri kateri se obljuba devištva kot velika težava dozdeva in čerti.

5. V tej obljudi moraš veliko reči storiti in veliko opustiti, ktere spačeni svet zaničuje in malo obrajšta. Ako pa s svetam potegneš, kako zamoreš čista in nevesta Kristusova biti?

6. Misel na uboštvo in zapušenje, ktero te s časama zunaj zakonskiga stanu zadeti utegne, je slabi devici zlo nevarna skušnjava, ker si domišlje, de s tem je veliko srečo zapravila, ter se začne storjene oblube kesati, kar devištvu vrednost in lepoto odvzame, in je tako rekoč začetek duhovniga prešeštva.

7. Tudi nečiste želje in skušnjave so včasih tako žive in močne, de deviška duša, nezvedena v takim bóji, svojo oblubo za nemogočo ima, ter ali v skrivne grehe zaide, ali zavoljo možitve se storjene oblube odvezati da, iz česar vedni nepokoj vesti in večkrat tudi nesrečen zakon izvira.

Varuj se torej, oblubo devištva naglo in nepremišljeno storiti, in dobro premisli besede Pridigarja: „Bogu je zoperna nezvesta in nespametna obluba.“ Pridig. 5, 3.

Ako se pa vedno znotrej opominjano in močno nagnjeno čutiš, de bi svoje devištvo Kristusu oblubila, imej te vodila pred očmi:

1. Pred vsim moraš svojiga poklica

gotova biti, in še če si gotova, vender ne delaj nobene prave obljube, temuč le terden sklep, de hočeš v vednim devištvu živeti, dokler nisi zagotovljena, de zamoreš do konca svojiga življenja tako ostati.

2. Vender ako hočeš, preden sama sebe poskusiš, obljubo storiti, de bi se s Kristusam bolj natanko sklenila, jo stori le za en čas, za kake mesce ali pol leta i. t. d. dokler se zadosti močne ne čutiš s Kristusam na večno se zavezati.

3. Tudi ne smeš tako velike in imenitne obljube brez spovednikove vednosti in volje storiti, in ne bodi nevoljna, če te v tvojim sklepu še poskuša in od časa do časa odlaga.

Vedi in premisli, de ta tanka in večna zaveza s Kristusam, svojim Božjim Zeninam, velike reči od tebe tirja. Moraš namreč sebi in svetu popolnoma odmreti in se vsi nečimurnosti odpovedati, in pripravljena biti iz ljubezni do svojiga Božjiga Zenina vse terpeti, karkoli ti pošlje, de bi te v ljubezni skusil in sebi podobno storil. In ker v enim dnevu ali letu ne moreš k taki popolnosti priti, se iz tega vidi, de z obljubo svojiga devištva ne smeš prenapla biti. Ako si pa obljubo devištva že storila,

ne omahuj, temuč ostani sercna in polna zaupanja na Jezusovo pomoč v svojim storjenim sklepu.

II.

Gotove znamenja za poklic vedniga devištra.

Premisli, de Duh Božji ne govori vsim devicam tako razločno, de bi naravnost rekel, de mu moraš svoje devištvo obljubiti. Božjo voljo v oziru svojiga poklica se lahko po sledečih znamenjih spoznati učiš:

1. Če že od mladih let zmiraj deviški stan čislaš, in zraven tega močno nagnjenje in ljubezen do molitve in samote čutiš, svet pa in njegovo veselje in bogastvo malo obrajšaš, — ali pa če te tihota klosterskiga življenja vedno mika, desiravno ti ni mogoče svojih želj spolniti: lahko iz tega spoznaš, de je tvoje devištvo Bogu dopadljivo, ker ti tega nagnjenja ne svet, ne meso dati ne zamoreta.

2. Če po Jezusovi milosti stanovitne želje po keršanski popolnosti v sebi čutiš, do zakona pa čisto nobeniga nagnjenja nimáš; in se ti deviški stan veliko pripravniši

zdi, svoj namen doseči, kakor zakonski: zopet lahko spoznaš, de si k devištvu poklicana. Tudi sv. apostel Pavel uči, de zaročena je med Bogam in svetam razdeljena, devica pak želi samo Bogu služiti in dopasti, ter se na duši in na telesu njemu posvetiti. I. Kor. 7, 34.

3. Ako si popred nekaj časa svet ljubila, in možitev želela, in za veliko srečo imela; potem pa si vse veselje in nagnjenje do tega zgubila, in vse druge misli dobila ali po notranjim nagibu ali po zunanjih vzrokih, de so le stanovitne, — se zamoresh zanesti, de pride ta poklic od Boga.

So pa tudi dvomljive znamenja tega svetiga poklica, ktere se pa vender lahko spoznajo.

Nektere device so bile nekaj časa tako vnete, de po nobeni reči niso tako hrepenele, kakor po samoti in klosterskim življenji; ker so pa prvo vnemo zgubile, in se s posvetnim veseljem preveč pečale, je tedej tudi duh poklica od njih zginil.

Druge čutijo scer močne znamenja tega nebeškiga poklica v sebi, ali zadušijo ga, ker je človeški spačeni natori in lastni ljubezni ravno nasproti, ali se ga pa zavoljo maloserčnosti in boječnosti prevzeti ne upajo.

Kakor postavim revne dekline in hčere, ali take, ki so se z nespametnim in norčljivim govorjenjem posvetnežev preslepiti, in ta sveti poklic za neumnost in bledenje si dopovedati dale. Take tedej, de bi svoj poklic natanko spoznale, naj, kakor je bilo že omenjeno, rade moliti, serce očiševati, samoto ljubiti in sv. zakramente pogosto prejemati začno. In če se potem zopet poprejšne nagnjenje in ljubezen do deviškiga stanu zbudi, ali če se znotranje navdajanje, kteriga popred niso poslušati hotle, še močnejši razodeva, se smejo tudi one zanesti, de so k temu stanu poklicane.

Te pak, ktere so se že resnično s Kristusam z oblubo devištva zavezale, jih pa nagnjenje do sveta in velika merzlota nahaja, in menijo, de niso k temu stanu poklicane, naj prehitro ne obupajo, temuč naj si velikoveč prizadevajo ugasnjeno gorečnost zopet vneti. In ako so v tem stanovitne, in svoje počutke od dne do dne krotijo, smejo upati, de bodo poprejšnje duhovno veselje zopet zadobile.

Tudi devica, ktera je svoje nar boljši leta v nečimurnosti sveta doprinesla, in se zastonj po možitvi ogledovala, ter je nezvestobo sveta spoznala in močno želi, ostali

čas svojiga življenja v službo Božjo obrniti, naj zavoljo tega ne misli, de bi tudi ta njeni pozni dar Kristusu ne dopadel. Ona zamore svoje v nečimurnosti dopernešene leta s toliko večji gorečnostjo namestovati, in sicer toliko bolj, kolikor bolj praznoto posvetniga veselja spozna.

Pa tudi še taka, ktera je iz človeške slabosti silno zašla, naj ne obupa, temuč zaupljivo na milost Božjo naj enako zgrešani Magdaleni k Gospodovim nogam pade in svoje pregrehe objokuje. Tudi ona še zamore, ako je v milost Božjo sprejeta, in zanaprej v ponižnim devištvu Kristusu služiti želi, in se k temu stanu nagnjeno čuti.

III.

Žlahtnost deviškiga stanu.

Nagnjenje do zakona je že v človeški naturi; ljubezen do devištva pa je zgolj dar sv. Duha, in nobeden tega ne razumé, ako ni od Boga razsvetljen. Mat. 19, 11.

„Kolikor so nebesa žlahtnejši od zemlje, in kolikor žlahtnejši so angeli od ljudi, toliko žlahtnejši je tudi deviški stan od zakoniskiga.“ (Sv. Krizost. I. de Virg.)

„Čisto, nedolžno življenje je živa po-

doba nebeškiga življenja.“ (Sv. Bernard in epist.) „Kaj je dražji, kakor deviška čistost? Ona stori iz človeka angela.“ (Bern.)

„Devištvo in nedolžnost je žlahta angeljska — zakaj tam v nebesih se ne bodo ženili, ne mogli, ampak bodo, kakor angelci.“ (Sv. Irinej. de Virg.)

„V nebesih angeli Kristusa molijo; device pa so angeli, ki mu na svetu strežejo in služijo.“ (Sv. Ciprian Lib. de disc. et hab. Virg.)

„Device v svoji čistosti še clo nekako angele prekosijo. Angeli so že po svoji natori čisti, ker so brez telesa; device pak morajo svojo čistost s pogumnim bojem pridobiti, ker se zoper hudo poželenje mesa, in tudi zoper svet in hudobniga duha bojevati in zmagovati morejo.“ — (Sv. Cipr.)

„Čiste device so nar lepši in ljubeznjivši cvetlice svete cerkve, so izvoljene ovčice Kristusove čede, so živa podoba njegove svetosti, in so nar večji lepota Božje milosti in izveršeno in nar umetniši delo njegovo.“ — Sv. Cipr.

„Devištvo je nar dražji zaklad in biser, in je tempel Božji in prebivališče svetiga Duha; ono je zmagovanje smerti, življenje

angelov in venec izvoljenih Božjih.“ (Sv. Atan. L. de Virg.)

„Deviški stan je potem takim tako žlahten, lep in imeniten, de ga nobena človeška pamet razumeti ne zamore.“ (Sv. Ambr. de Virg.)

„Zavoljo njegove lepote je Sin Nar-
viškiga hotel od prečiste device rojen biti.
In on sam je ženin devic.“ (Sv. Hieron. ad
Eustach.)

IV.

Velika sreča deviškiga stanu.

Zakonski stan se od začetka rés kaže
tudi nar srečniši in veselejši, tode kmalo se ta
sreča in veselje v križe in težave spremeni.
Kor. 7, 26.

Po kratkih, minljivih sladnostih nasto-
pijo bolehnosti in slabosti posebno noseče
matere. Potem pride britkostni in večkrat
na materno življenje nevarni porod, potem
skerb za otroško rejo, čuvanje, nepokoj in
mnogo težav, dokler je otrok še neodrašen;
in kolikor veči otroci prihajajo, toliko veči
prihajajo tudi skerbi in žalosti, in koliko
nepokojnih misel se še le zbudi v maternim
sercu za njih zveličanje! — O koliko skerbi

in odgovora! — Kdo zamore vse britkosti in težave materniga serca zavoljo otrok zapopasti in popisati?

Potem pridejo še vedne skerbi zavoljo časnih reči, vedni trud in hišni opravki, vedni strah zavoljo premoženja, in gotova žalost zavoljo zgube tega, kar je sercu drago bilo.

Bog je ženi težo pokoršine in vedne podložnosti naložil. I. Moz. 3. 16.

Tudi se ji je bati, zapušena vdova postati, in bati smerti, ktera vse razkruši in zaročnico v žalost utopi.

Take zla nar srečnejšimu zakonu žugajo.

Ako je pa zakonska zaveza še nesrečna, če se ji ljubosumnost pridruži in prava ljubezen ugasne; če revšina pritiska, če prepir in razpertija med možem in ženo razsaja; če otrokam pomagati, njih napak poboljšati, in njih sreče pospešiti ne vésta; in če divji in čmerni mož svojo ubogo ženo vedno žali in ji vse veselje greni; če s svojim slabim gospodarstvom ali z zapravljuvostjo in nerodnostjo ženo in otroke v revšino in nadlogo pripravljaja; — ali se potem še kateri stan žalostniši misliti zamore?

Tista pa, ktera devica ostane, je vsih

lih nadlog prosta. Ako je revna, terpi sama, otroci in mož je ne skerbé. Ona nima nobene tako tanke zaveze, de bi ji jo neusmiljena smert razdreti zamogla, in nobena ločitev je ne ostraši. Ona nima moža, de bi mu podložna bila, le Kristus sam je nje Ženin, nje Gospod in nje Glava. V njegovi družbi ni zamerze, v njegovim pogovoru ne grenkote, v njegovi obljubi ni nezvestobe, in v njegovi ljubezni ni nobeniga sumoljubja. Pri njem ni strahu, temuč le sladkost, veselje in sreča in zaupljivost. (Sv. Ciprian. L. de discipl. et hab. Virg.)

V.

Svetost deviškiga stanu.

Žena misli, kako bi možu dopadla, skerbi veliko za svoje otroke, in je zavaljo tega na posvetne reči navezana. Iz tega izvira veliko nepokojnih misel in posvetnih želj, ktere vero zatamné, ljubezen Božjo oslabé, duha raztresejo, serce razdelijo in čednost težavno storé. I. Kor. 7, 24.

Devica pa le Bogu dopasti želi, in ima zgolj čistost in posvečevanje telesa in duše pred očmi. I. Kor. 7, 24.

Ona se zamore brez zadržka z Bogom pogovarjati in glas svetiga Duha v miru in samoti poslušati in spolnovati. I. Kor. 7, 35.

Ona hvali in povikšuje Boga z večim veseljem, nanj terdnejše upa, in ga s popolniši vnemo ljubi.

VI.

Posebno plačilo za deviški stan.

Neveste Kristusove bodo ne le večí plačilo zavoljo svoje večí svetosti prejele, temuč tudi še posebni venec v nebesih dosegle.

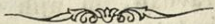
Blagor jim, ktere čiste in neoskrunjene ostanejo, in od zakonske postelje nič ne vejo, — kakor svete duše bodo poplačane, in posebno dedšino prejele. Modr. 3, 13.

Pobožna zaročnica je služabnica, devica pak nevesta Kristusova, ki se mu je popolnoma z dušo in telesam darovala. Nevesti pak se spodobi lepši plačilo kot služabnici.

In to posebno lepo plačilo bo prejela, kadar po tukajšnih mnogih prestanih skušnjavah in bojih k svojimu Ženinu dojde. Ljubeznjivo jo bo sprejel, in ji prijazno rekel: „Pridi moja nevesta, pridi moja ljuba, de boš venčana.“ Vis. pes. 4, 8.

Deviška Mati Gospodova ji bo prišla obdana s trumo čistih devic naproti, in jo bo pred sedež svojiga Sina peljala, ter rekla: Glej moj ljubeznjivi Sin, tu je ena mojih, ktera je iz ljubezni do tebe svoje devištvo čisto ohranila. (Sv. Ambrož. L. 2. de Virg.)

Ko se bo nje deviško telo, v prah in pepel spremenilo, in v temnim grobu počilo, bo od mrtvih zbujeno k večnemu življenju vstalo, in nje posvečeno telo bo lepši od teles vsih drugih izvoljenih, ki niso te časti imeli. Nebeški angeli jo bodo na svojih čistih rokah pred Kristusom nesli. Šla bo s svojim nebeškim Ženinom v njegovo večno kraljestvo, ga bo vedno spremljevala in novo pesem prepevala, ktere ne bo mogel nobeden drugi, kot le device prepevati. (Sv. Aug. de s. Virginib.) — In nje Ženin jo bo v prijetne verte in livade peljal, se z njo radoval, tam kjer prečudne cvetlice posebniga veselja cvetejo, kakoršniga druge duše doseči ne morejo. In to nar slajši veselje bo devica s svojim Ženinom Kristusom večno uživala. (Sv. Aug. loc. cit.)

Tretji oddelk.

Od klošterskiga poklica devic.

I.

Ktere device so h klošterskemu življenju poklicane?

Niso vse device h klošterskemu življenju poklicane, desiravno serčno ljubezen do Jezusa v sebi čutijo. Božja previdnost podeli tistim, ki so h klošterskemu življenju poklicane, tudi potrebne pripomočke, moči in pripravniga duha. Nekatere device imajo gotove znamnja poklica k deviškemu stanu; za kloster jim pa ena ali druga potrebna lastnost manjka. Ene nimajo k temu potrebniga premoženja; ene nič terdniga zdravja, drugim pa manjkajo k temu potrebne čednosti. Postavim pokoršina se v kloštru tako oestro tirja, de se mora devica enako otroku voditi dati, svoji volji odreči, in si mnogih drugih še neznanih navad prilastiti.

Treba ji je tudi po različni volji svojih tovaršic se ravnati, in njih napake, slabosti in pomankljivosti poterpežljivo prenašati znati, kar pa ni vsim dano, posebno

starjim in nekoliko tužnim ne. Tudi tistim se klostersko življenje ne svetuje, ktere so vedno dvomljive vesti in v notranjim nepokoji, zato ker bi k temu klosterske postave in obljube še bolj pripomoči utegnile.

Nikar tedej na klostersko življenje ne misli, ako do njega posebniga nagnjenja in ljubezni v sebi ne čutiš; sej tudi med svetam zamoreš deviško čisto živeti, in si mnogo zasluženja pridobiti.

II.

Devica ne sme spoznaniga poklica h klosterskimu življenju zanemarjati.

Ako vedno nagnjenje do duhovniga redovskega stanu v sebi čutiš, in te znotranji glas vedno opominja, de bi se svetu popolnoma odpovedala, in v klosterski samoti svojimu Bogu služila, — se vdaj volji Božji, kakoravno se ti spačena natora zoperstavlja in te ljudje od tega odverniti skušajo.

Le verjemi, de nikdar in nikjer ne boš praviga miru najdla, kakor le v klosterski samoti, — in de bi se med svetam še clo pogubiti utegnila.

Ako ti pravijo in te strašijo, de boš tudi v klostru mnogo slabost in napak najdla,

jim odgovóri, de ti ni neznano, de v tem življenji nikjer vse popolnoma ni; de pa vender v kloštru ni tolike nevarnosti in priložnosti k hudimu, kakor drugej, torej se tudi tako globoko pasti ne more, in razun tega je tù pomočkov k poboljšanju nar več in nar krepkejših. In ako ti pravijo, de se tudi med svetam zamore deviško živeti, pomisli, de ti to ravno tako spodleteti zamore. Tedej ako se ti zdi, de te Bog vedno v duhovski stan kliče, ubogaj, zakaj s tem ti pokaže, de te hoče po tej in ne po drugi poti k svetosti voditi.

III.

Kteri red naj si devica izvoli?

Pri volitvi reda poslušaj svoje notranje nagnjenje, s katerim se navadno tudi Božji poklic vjema. V nekterim redu vlada duh pokoršine, v nekterim duh uboštva, v nekterim duh pokore, ali pa duh dobrotljivosti; — v tem se prizadeva za lastno popolnost, v tém pa tudi za blagor bližnjiga. Tedej h katerimu duhu si bolj nagnjena; tje obračaj tudi pred vsim drugim svoje misli in si ga izvoli. De pa ne zaideš, se tako le ravnaj:

1. Vprašaj za svet modriga in v tej reči zvedeniga spovednika, kateri ni ne iz natorniga nagnjenja, ne zavoljo kake duhovne zaveze za kak poseben red preveč met.

2. Izvoli si tisti klošter, kjer je zno-
ranja pobožnost in popolnost na visoki stopnji, zakaj iz tega namena te je Bog od sveta v klošter poklical.

3. Pojdi v tisti klošter, kjer vidiš, da lepa zastopnost, duh miru in ljubezni med sestrami prebiva, zakaj kjer ni miru in ljubezni, tam duh Božji biti ne more.

4. Tudi ni dobro v tak klošter iti, kjer se premalo zapira, in kjer se posvetnim ljudem brez razločka spola notri hoditi puša. Iz take prostosti izvira prazno besedovanje, radovednost in raztresenost, in večkrat tudi še hujši nasledki.

5. Izvoli si klošter, kjer zamoreš z vsim časnim preskerbljena biti, in če je mogoče, zapusti svojo domovino, svojo rodovino in prijatle, de ti ne bodo zavoljo bližne zveze nepokojnih skerbi in žalosti napravljali.

IV.

Kako naj se devica v kloštru obnaša?

Ne misli previsoko od kloštra, kakor de boš v njem popolnoma angelce dobila, zakaj tudi nar svetejši klostri niso brez ženskih slabost in pregreškov. Za tega voljo zanesljivo in poterpežljivo prenašaj drugih pregreške. Posnemaj čbele, ktere iz vsake cvetlice med jemljejo, strup pak pajkam pušajo. Uči se od ene pokoršine, od druge ponižnosti, od tretje pohlevnosti, od četerete molčečnosti i. t. d.

Spolnui pred vsim drugim stanovitno in vneto postave svojiga reda, ktere ti k svetosti in k spolnovanju volje Božje pomagajo.

Bodi pokorna svojim prednicam, pohlevna in prijazna do svojih tovaršic, ni pa treba do ene ali druge kake posebne prijaznosti kazati, de se kaka nevošljivost in razpertija ne zbudi, in k grehu priložnosti ne da.

Ne vtikuj se v reči in opravila drugih bolj, kakor tvoja dolžnost tirja. Ne govori nobeni zoper, in ne bodi radovedna, kaj se po svetu godi, kterimu ti je odmreti; ljubi

samoto in molčečnost, in ne hodi brez potrebe k linici in v govornišnico.

Ne preobloži se tudi z mnogimi unanjimi pobožnostmi in ustnimi molitvami, in ako jih moraš iz pokoršine opravljati, opravljaj jih z nar večji pobožnostjo in z dobrim namenam.

Odloči si kak posebni čas v dnevi, de svojiga preljubiga Ženina Jezusa v presvetim Rešnjim Telesu obišeš. Odkrij mu svoje serce, potoži mu svoje potrebe in težave; on te bo bolj in veliko boljše kakor ljudje potolažil.

Ne segaj po častnih stopnjah, in zadovolji se s svojo odločeno službo; zakaj varniši je za tvoje zveličanje bógati kakor zapovedovati.

Varuj se nar manjih grehov, in pomisli, de te ne zamore ne klosterska obleka, ne skupno glasno petje, temuč le čisto serce in odkritoserčna pobožnost in ljubezen do Boga zveličati.

Ne misli tudi predeleč naprej in nepokojno na svoje dolžnosti in opravila, temuč skerbi le za to, de dan, kteriga ti Bog v tvoje zveličanje podeli, prav oberneš.

V.

Klošterska devica mora sebi in svetu popolnoma odmreti.

Z obljubo uboštva si se vsimu časnemu bogastvu in mehkužnemu življenju, z obljubo vedniga devištva vsi posvetni ljubezni, in z obljubo vedne pokoršine svoji lastni volji na večno odpovedala; tedej ne želi več tega imeti, kar si prostovoljno iz ljubezni do Jezusa zapustila.

Pomisli, de si zdaj nevesta in prijateljica Kristusova, in de moraš torej tudi z njim križana biti. Kako nespametna bi pač bila, če bi na njegovo ljubezen in zvestobo pozabila in zunaj njega kakiga veselja v malovrednih rečeh iskala, ker si mu že večji reči darovala!

Ne terpi v svojim sercu nobene želje več za nobeno nar manjši posvetno reč. In ako ti zdaj tega, zdaj tega manjka, ako te pozabijo, zaničujejo, ali ti še clo krivico delajo, saj molčeče poterpi, če z veseljem prenašati ne zamoreš. Ne godernjaj čez svoje prednike, če ti zoperne dela ukazujejo in tvojo svojoglavnost pregnati hočejo.

Daj se v pokoršini voditi, kakor neobčutljiva stvar, in čuj zoper vsako znotranjo

nevoljo, če se ti kaj tvojimu nagnjenju zoperniga naloži.

Vedno se zatajuj in ne dovoli svojim počutkam nobeniga veselja razun tega, ki jim ga pametno odreči ne moreš. Tvoji počutki morajo pameti, in tvoja pamet pokoršini podložna biti. Nič zunaj Boga in njegoviga dopadajenja naj te ne zveseli, in nič naj te ne žali, kakor njega razžaliti. Potem takim boš sebi in svetu odmerla, in samo Jezusu svojimu nebeškemu Ženinu živela, in enkrat od njega krono in večno plačilo prejela.

Četerti oddelk.

Od vedniga devištva med svetam.

I.

Če te je, pobožna devica, Bog k vednimu devištvu poklical, pa zavoljo omenjenih vzrokov ali ne moraš ali nočeš v kloster iti, ohrani med svetam svoje devištvo, in ne poslušaj, kar goljfljiva posvetna modrost ali tvoja lastna boječnost — od tega sodi. Če se ti postavim reče, de se device

med svetam zaničujejo in malo obrajtajo, de so take le za klošter, ker se med svetam ne more tako sveto živeti i. t. d. Takih besedi in marnovanj ne porajtaj, temuč le pomisli, koliko veliko devic je zunaj kloštra Kristusu v vednim devištvu služilo.

Poslušaj, kaj so od tega ne le sveti cerkveni očaki, temuč clo judje in neverniki pisali, in uči se iz tega, de niso vse device za klošter, ker o tistih časih ni bilo nobenih ali še clo malo kloštrov vtemeljenih.

Učeni Jud Filo, ki je o času apostelnov živel, piše tako le od prvih kristjanov: „Desiravno so te verste ljudje, kateri v vednim devištvu živé, že po celim svetu razširjeni, in je ne le na Gerškim, temuč tudi med divjimi narodi ta žlahtnost že močno povzdignjena, — se najde vender posebno v Egiptu, in v krajih velikiga mesta Aleksandrije neverjetno število možkih in ženskih, kateri Bogu v vednim devištvu služijo, in scer ne iz potrebe, temuč iz proste volje.“

Sveti marternik in modrijan Justin je pisal okoli 150. léta po Kristusu v svojim zagovornim spisu na Antonina Pija: „Vidi se veliko kristjanov pri šestdesetih, sedemdesetih letih, kateri so se zmiraj že od svoje perve mladosti po Kristusovim nauku rav-

nali, in pri tem v neoskrunjeni deviški čistosti živeli.“

Atenagor, omenjen od svetiga Justina, tako le govori: „Pri nas je veliko možkih in ženskih, ktere so v nezaročenim deviškem stanu prav visoko starost dosegli, in so si tako življenje izvolili, ker imajo v njem boljši priložnost se z Bogam pogovarjati in molitvi se vdati.“

Cerkveni očak sv. Ciprian pravi v svojih bukvah od sramožljivosti in lepiga zadržanja devic okoli léta 250 po Kristusu: „Svet je poln takih ljudi, kteri deviško čistost hranijo.“

Svet Ambrož piše v svojih bukvah od devic okoli leta 344 po Kristusu, gledé na Azijo in Afriko: „V unih velikih deželah je večji število tistih, ki se vsako leto z obljubo stanovitniga devištva Bogu zavežejo, kakor jih je v našim delu sveta rojenih.“

V njegovim pismu na cesarja Valentinijana se bere: „Vsa zakladnica rimskiga cesarstva bi ne bila zmožna, ako bi se vse Bogu posvečene device iz nje ohraniti mogle.“

Sv. Krizostom piše okoli léta 400 po Kristusu tako le: „Kar se je popred nemogoče zdelo, to zdaj s svojimi očmi vidi-

mo; zakaj ne le v rimskem cesarstvu, temuč tudi pri Scitih, Tracijanih, Indijanih, Perzijanih in pri mnogih drugih narodih se vidijo cele trume devic, katerih je več kakor unih, ki v zakonskim stanu živé.“

Sv. Hieronim pravi ravno o tistim času v svojim listu na Demetrija, de so v velikim mestu Rimu nar imenitniši hiše polne devic bile, ktere so Kristusu svoje devištvo zaobljubile, in scer de niso le blagorodne hčere, temuč tudi njih dekle in služabnice v vednim devištvu živele, ter so se med svetam zoper svet in poželjivost vojskovale in ga premagale.“

Brezštevilo zgledov takih devic, ki so ali v samoti pri svojih starših, ali med seboj pa zunaj kloštra živele, se bere v življenji cerkvenih očakov.

Desiravno je bilo že takrat veliko kloštrov po keršanskih cesarijah vtemeljenih, je vender prav veliko devic med svetam živelo, ki so se Kristusu z oblubo zavezale in čisto kakor angeli živeli pri vsih raztresenostih in skušnjavah, kakor se še dandanašnji godi, kar spovedniki in duhovni pastirji dobro vejo.

Sodi tedej sama, če morajo vse tiste,

ki device ostati hočejo, Kristusu le v kloštru služiti, ali če ni to tudi med svetam mogoče, kjer jih je že toliko tavžent to storilo.

II.

Nikakor ni tako težko, in nemogoče tudi med svetam devištvo ohraniti, kakor si slabi in poželjivi ljudje domišlujejo. Scer je tukaj več skušnjav in nevarnih priložnost, kakor v klosterski tihoti; tode z Božjo pomočjo jih zamoreš vse premagati, kakor je veliko drugih svetih oseb tvojiga spola storilo. Kolikor močnejši in hujši so skušnjave in nevarnosti, toliko večji je zaslužnje in toliko lepši je zmaga, de se jim le zoperstavljaš in v nje ne dovoliš in jim sama priložnosti nisi dala. Po velikih nevarnostih postane čednost serčneji, čistost terdneji, potovanje na zemlji varneji, vnema gorečniši in nebeško plačilo obilniši. —

Ali znabiti misliš, de se klosterske device ne vojskujejo vedno zoper poželenje počutkov? Skozi katero ozidje in skozi ktere vrata bi pač strup in peklenska kača priti ne mogla?

Ako veliko zaročenih iz sprotniga pri- voljenja, in veliko mladih vdov v vednim devištvu dostoji, ali bi že po natori sra-

možljiva in boječa devica ne mogla toliko ložeje svojo čistost neomadežano ohraniti? In ali ni veliko taci, ki morajo prisiljeno nezaročene ostati, zato ker nobeniga moža, ali ga saj po svoji volji dobiti ne morejo? Druge stopijo pozno v zakon, ali pa morajo še clo device do groba ostati, in devici iz proste volje in iz ljubezni do Jezusa bi bilo to mar pretežko ali nemogoče?

III.

Kloster, klosterska obleka in petje devici svetosti še ne dajo, temuč le prava ljubezen do Jezusa. Ta pa se lahko tudi zunaj kloštra dobi, ohrani in redi. De, clo med duhovnimi redi in družbami so osebe, ki so malo hvale vredne, lene in mlačne, med tem, ko jih je veliko med svetam, ki polne vneme v veliki svetosti živijo. Duh Božji dobi v vsih stanovih izvoljene duše, katerim obilne darove deli.

Res je, de se v kloštru ložeje brez nepokojnih skerbi za časno živi; zraven tega so pa še duhovne obljube, svete redovne postave, čuječnost prednikov, zaperto ozidje, dobro izverstene duhovne vaje, molitev in vedno premišljevanje Božjih reči veliki pripomočki k dosegu popolnosti; —

tudi med svetam lahko devica enake
pripomočke dobi.

Namesto obljube devištva se zamore
trdni sklep, vedno v deviškem stanu živeti,
storiti; s časama pa po dostojni skušnji in
z dovoljenjem svojiga spovednika se zamore
z resnično obljubo z Jezusam, svojim Bož-
jim Ženinam zaročiti.

V duhovnih zadevah zamore svojimu
spovedniku, v časnih pa svojim staršem ali
kaki gosposki iz ljubezni do Jezusa pokor-
sino skazovati. Ako je pa sama svoja, naj
si po nasvetu svojiga spovednika natančni
red v svojim djanji in nehanji postavi, ter
ga naj natanko spolnuje; ali se zamore tudi
kaki drugi modri in spoštovani devici ena-
ciga namena v pokoršno podvreči.

Ako je v hiši sama svoja zapovedo-
vavka, zamore svojo hišo v majhen kloster
spremeniti, in z drugimi svojiga stanu in
nagnjenja v samoti in delu, v premišljevanji
Božjih reči celi dan doprinesti; se unanjih
nepotrebnih potov in ptujih hiš ogibati; in
če tega ne more popolnoma zavoljo svojiga
stanu in opravil, naj pa vender med po-
svetnim šumam svojiga duha zbere, in
znotraj z Bogam se pogovarja.

Tudi med svetam bo bogoljubne in

pobožne device najdla, katerih lep zgled jo bo spodbudoval.

Pred klosterskimi devicami ima pa še to spredej, de si ona zamore po volji med več vrednimi duhovnimi spovednika izbrati.

Časnih skerbi pa tudi nima samotna devica tolikanj, de bi njeniga duha preveč raztresle in jo v zedinjenji z Jezusam motile.

In ko so une device, ki smo jih popred iz prvih keršanskih časov omenili, tudi zunaj kloštra veliko svetost dosegle, ali bi ti s pomočjo in gnado Božjo ne zamogla, kar une? —

Tudi se nikakor ne zboj zaničevanja in uboštv, de bi pomišljevala, ali bi v deviškem stanu ostala ali ne.

Včasih se v kloštru nar pobožniši in Bogu nar dopadljivši duše, ravno zavoljo pobožnosti od svojih tovaršic zaničujejo in preganjajo. In tudi med zaročenimi jih je veliko, ki jih svet in njih možje le malo obrajtajo, in brez tolažbe morajo zaničevanje terpeti in poterpežljivo svoj jarm nositi; ti pa, če te med svetam kaj tega zadene, najdeš tolažbo pri svojim nebeškim Ženinu, kateri je vekomej nespremenljiv. Kaj ti hoče svet, ako te le tvoj Bog in Gospod ljubi?

In nasproti kaj ti more svet z vsimi svojimi blišavami in prijetnostmi pomagati, če pri Kristusu v milosti in ljubezni nisi.

Posvetni ljudje bodo znabiti menili, da nobeniga moža dobiti ne moreš, ali pa da ga zavoljo prevzetnosti in iz ljubezni do prostosti imeti nočeš, — in zasmehovali te bodo. Ti pa nič ne porajtaj na kaj taciga, temuč zvesto se derži svojiga sklepa; zadosti naj ti bo, da Bog tvoje serce pozna; in sama tudi veš, kaj in za koga kaj počneš, če pravno svetu tudi do sodnjiga dne neznano ostane, ker takrat še le bo tvoj Zveličar vse tvoje skrivne čednosti popolnoma razodel. Bodi mirniga in veseliga serca, naj se temu tvojimu svetimu naprejšvzetju še toliko opovér stavi. Ne boj se revšine in zapušenja v tem stanu; saj tudi nobena možena ne more brez enakih skerbi biti, ker nobena si ni gotova, da bo nje mož nji in njenim otrokam vse potrebno k življenju vselej preskerbeti zamogel?

Ali se ne vidi vsaki dan toliko revnih žen in vdóv, ktere s solzami svoj živež živajo, in ktere večkrat še suhiga kruha, ki ga nar nižjim deklam ne manjka, svojim otrokam podati ne morejo? Ne skerbi tedej preveč, kako se boš živela; Bog čuje nad

teboj. On, ki ptice pod nebam živi, in cvetlice na polji oblači, ali on bi tebe zapustil, ker si mu, de bi mu boljše služila, vso svojo posvetno srečo v dar prinesla? Kje je tvoja vera, in kje tvoje zaupanje?

Peti oddelek.

Vodila za device,

ktore hočejo same ali z drugimi v vedni čistosti med svetam živeti.

I.

Ker ti, o devica! zaničuješ, se z umerjočim zaročiti, ljubi tedej samo tega, ki je lepši, ljubeznjivši in mogočniši kakor vsi posvetni otroci, in nobeni drugi ljubezni ne daj prostora v svojim sercu, kakor ljubezni za svojiga nebeškiga Ženina. (Sv. Avg. od devišтва.)

Popolnoma devišтво in življenje presvete Device Marije naj ti bo ogledalo, de nje sveto življenje in nar popolniši čednosti posnemaš. (Sv. Ambrož. 2. bukve od devic.)

in Zateci se rada k usmiljeni in dobrot-
ljivi Materi, in prosi jo z otročjim zaupa-
njem, da bi po njeni priprošnji svojo čistost
neoskrunjeno ohraniti zamogla. (Sv. Krizost.
apud Metaphr.)

II.

Pervo vodilo je, da obljubo svo-
jiga svetiga namena pogosto ponavljaš. Re-
čeno je že bilo, da ne smeš prenašlo kake
obljube storiti; temuč derži se le resničniga
in terdiga sklepa, kteriga zamoreš vsaki
dan ali na teden ponoviti s to le molitvijo:

M o l i t e v.

O mili in presladki Jezus, ti si nar-
veči lepota in nar ljubeznjivši Zenin de-
vic! — kteri si s svojim Božjim naukam
in s svojim nar svetejšim zgledam slabe
in grešne ljudi na pravo pot čednosti
pripeljal, da bi jim pokazal, kako zamo-
rejo v svojim pozemeljskim telesu duhov-
no in nebeško živeti, ti si s pomočjo
svoje gnade brez števila devic sebi pridobil
in tako močno na se potegnil, da so te
z živim plamenam goreče ljubezni ljubile,
in zavoljo tebe svet in vse njegove ne-
čimurnosti zaničevale in zapustile.

Čutim, o ljubeznjivi moj Zveličar! de se tudi na me milostljivo oziraš; in de bi ti jez to tvojo ljubezen z nasprotno popolnoma ljubeznijo vernila, storim dans terdni sklep, se vso tebi darovati, in popolnoma čisto in v deviškem stanu živeti, de ti bom popolnoma služiti zamogla.

Vender ne storim še prave obljuje, zato ker vem, de ti hočeš, de naj se popred resnično poskusim. Ako pa bom opominjevanje tvojiga svetiga Duha še dalje čutila, sim pripravljena to storiti, kar mi zapoveduje.

Dodeli mi pomoč po duhovnim gledanji in vživanji tvoje nebeške lepote, de se vsimu zanašanju na goljfljivo posvetno veselje odpovem, in de nikjer, *kakor le pri tebi*, veselja in zadovoljnosti ne išem. — Daj mi, o moj Zveličar! svojo poterpežljivost, svojo ponižnost, pohlevnost, ljubezen do križa in terpljenja, in vse druge čednosti k ozalšanju mojiga tebi posvečeniga devištva, de ti bo dopadlo, — in tudi, de te bom, o milostljivi Zveličar! tukaj v solzni dolini čez vse ljubila, in kdej tam tvoje nebeško obličje gledala. Amen.

Priporočenje

v varstvo Matere Božje.

Prečudna Devica! — preblazena Mati milostljiva priprošnica! tebi zročim za vselej vse svoje časno in duhovno. Svoje telo, de bi ga čistiga in deviškiga po tvoji priprošnji ohranila in svojo dušo, de bi jo ti s svojimi čednostmi olepšala; zročim se ti vso, de me na koncu tega življenja k svojimu Sinu pripelješ.

III.

Drugo vodilo je, de moraš na čistost serca posebno zvesto čuti. Rajši zgubi življenje, kakor svojiga nebeškiga Ženina z enim samim smertnim greham razžaliti, nego celotno majhnih prostovoljnih grehov se skerbno varovaj. Jezus sam naj gospoduje tvojim sercu, in nič nečistiga ne smeš njemu terpeti! Zaničuj vse dobrote, ki ti jih svet ponuja, in samo na nebeške se usredotočaj.

Tretje vodilo. Varuj se s svojimi počutki tako ali tako prostovoljno svojo duhovno obljubo prelomiti, in ohraniti svoje telo kot čisti tempel Ženina,

ki te v nebesih čaka. (Sv. Bazil. de vera Virgine.)

Varuj se radovedna biti in ne želi vediti in viditi, kar bi deviško sramožljivost žaliti utegnilo. Oblači in pokrivaj svoje telo prav varno, de ne boš sebe in drugih pohujšala. Ogibaj se, kar le zamoreš, družine možkih in posebno mladih samopašnih ljudi. Ne pusti se po nobeni ceni od kakiga možkiga tudi ne na roko dotakniti; pred poljubljenjem pa beži kot pred strupam ali pred kačjim pikam. (Sv. Hieron. ad Furiam. Sv. Bazil. de vera Virg.)

Ne daj se tudi preveč na ulicah in očitnih krajih in v ptujih hišah viditi, in nikar ne imej prevelike prijaznosti z omoženimi ženami. (Sv. Hieron. ad Evstah.)

Tudi na božje pota ne hodi preveč ali saj zelo varno; de ne boš pri vsakterih ptujcih mnogih stanov in starosti reči viditi hotla, katerih doma viditi ali slišati nočeš. (Sv. Ciprian. de discipl. et hab. Virg.)

Kakor nevesta Božja ne smeš biti na ženitninah, pojedinah in očitnih veselicah, kjer se osebe obojiga spola shajajo, in kjer pobožni duh zginuje in se domišljija večkrat z nečistimi podobami napolnuje. (Sv. Ambr. Lib. 3. de Virginibus.)

Med vsim razveseljevanjem se je plesa
 nar bolj bati in varovati treba. — Kaj ima
 čista Kristusova nevesta v kraji skušnjav
 in zapeljivosti opraviti, kjer nar raz-
 vzdanski veselje gospoduje, in so proste,
 prešerne in prederzne želje in podobe na-
 vadne? —

Ali je tak kraj peklenške hudobe, tak
 malikovavski tempelj poželjivosti za nevesto
 Kristusovo? (Sv. Ambrož. Lib. 2. de Virg.)

Vari se vina kakor samiga strupa.
 Vino kri mladosti le k poželjivosti kuri. Če
 ti ga bilo pa k zdravju potreba, ga pij
 kakor zdravilo in ga mešaj z vodo. (Sv.
 Hieron. ad Evstah.)

Ako se v tvojim sercu po podpiheva-
 nji hudobniga duha nečiste želje vzdigniti
 hočejo, se hitro spomni, da si devica in
 nevesta Kristusova. Močno se zoperstavi in
 ne pusti strupu do serca priti; povzdigni
 svoje serce le k Njemu, kterimu si se vsa
 vdala, in zateci se k Božji prečisti Devici,
 ktera te je za svojo duhovno hčer vzela, in
 je nar mogočniši in častitljivi pomočnica
 vsih devic. (Sv. Hieron. ad Evstah.)

Četerto vodilo. Imej posebni čas
 za molitve in duhovne vaje, in opravljaj jih
 s popolnoma zbranim duham. Precej zjutrej,

ko vstaneš, pred jedjo in po jedi, ob uri sv. daritve, in preden počivat greš. (Sv. Ambrož. Lib. 3. de Virg.)

Po zjutranji molitvi nekaj časa pre-mišljuj. Če si sama, se pogovarjaj s svojim nebeškim Ženinam Jezusam, se ga veseli v svoji samoti, mu pošiljaj goreče ljubeznjive zdihleje, in poj njemu k časti svete du-hovne pesmi. (Sv. Hieron. loc. cit.)

Če ne večkrat, prejmi po nasvetu svo-jiga spovednika o nedeljah in praznikih presv. Jezusovo Telo, in takrat se bolj kot druge dni veseli in raduj v službi Gospodovi.

Peto vodilo. Delaj in opravljaj zmi-raj kaj. Razdeli si svoj čas. Ako si se pri enim delu utrudila, vzemi drugo v roke; in če si premožna, delaj za reveže. — Veliko svetih devic je vse svoje premoženje med uboge razdelilo, one so se potem z delam svojih rok živile, in še od tega en del, kar so zaslužile, so ubogim podelile. (Sv. Hieron. ad Evstah.)

Ako si pa sama revna, se vdaj v voljo Božjo; revšina naj te nikar ne žali. Po-misli, de te višji in lepši bogastva čakajo kakor so pa te, ki ti jih svet dati in vzeti zamore. Moli in delaj! Tudi tvoj nebeški prijatelj Kristus je s svojo deviško Materjo

uri in s svojim rednikom v potu svojiga obraza
Sv. svoj kruhek jedel.

Sesto vodilo. Vse svoje djanje in
nehanje, in vse svoje življenje daruj svo-
jimu Ženinu Jezusu Kristusu. To pa, kar
veš, de mu ne dopade, skerbno opusti. Tudi
svojo prirojeno preživo natoro gospoduj, de
ji ne boš zadovoliti iskala, temuč se veliko
bolj le po navdajanji sv. Duha ravnala.

Sedmo vodilo. Dobro in potrebno
je, de svojimu nebeškemu Ženinu veselo in
prostovoljno, in bolj iz ljubezni kot iz strahu
služiš.

Na nobeno reč se preveč ne navezuj,
tako de bi je brez nevolje in grenkosti ne
mogla zapustiti, ako bi jo pokoršina ali na-
redba Božja od tebe tirjala. Ne vdaj se
nikdar otožnosti; pomisli, de Jezus! tvoj
Zveličar, tvoj Bog ljubezni in sreče živi,
in de vse, kar te zadeti more, — tvoje
skušnjave, zapušenost in nadloge le k tvoji
sreči in k tvojimu zveličanju pripusti in te
s tem poskuša. — Previden in moder spo-
vednik ti bo prostost duha in veselo serce
ohraniti si prizadeval.

Ogibaj se čmerniga in svojoglavniga
spovednika, kateri bi te, namesto ti ljubezen

Jezusovo vlivati, te tolažiti in krepčati, le s strahom in terpetam napolnil, in te strahovito in boječo delal. Ako takiga dobiš, se zaupaj kakimu drugimu modrimu spovedniku, in če ti svetuje ga zapustiti, ga precej zapusti.

Osmo vodilo. Bodi ponižna, spodobna in tiha, ne le znotraj, temuč tudi zunaj. Goljfljivo lepoto lic, olepšane lase, pisane robce, drage lišpe, in vse nečimurnosti, ktere posvetno lepoto povzdigujejo, — vse to pripusti tistim devicam, ki svojiga zveličanja v posvetnosti išejo. Tvoja lepota naj bo znotraj na duhu in duši, ktera, če je prava, ni minljiva, in je edini pripomoček si dopadajenje svojiga nebeškiga Zenina pridobiti in imeti. — Tvoja obleka naj ne bo draga, temuč priprosta in spodobna, čedna in nič nečimurna. (Sv. Ciprian Lib. de disc. et hab. Virg.)

Deveto vodilo. Z nikomur drugim kot s pobožnimi in poštenimi devicami, s teboj enakiga duha, se ne smeš pečati, — in če je mogoče le v družbi taci pod eno streho živi in z njimi vse obče imej. Bogata Judit je bila s svojo služabnico v zgornji hišni izbi zaperta. (Judit 8, 5.)

Posnemaj ta zgled. Hiše rimskih blagorodnih devic so imele polno služabnic, ki so, kakor njih zapovednice, v vednim devištvu Bogu služile. (Sv. Hieron. ep. ad Evstah.)

Deseto vodilo. Vredi si, kakor je že rečeno bilo, svoj čas in dan, da boš svoje molitve in dela v pravim času opravljala. Tako stori tudi o nedeljah in praznikih. Potem, ko si se bolj kot druge dni s Kristusom svojim Ženinom v molitvi in v drugih duhovnih vajah združila, si smeš tudi tako nedolžno veselje in raztresenost privoščiti. Postavim, greš lahko vèn na polje, kjer lahko Božjo dobroto in vsigamogočnost občuduješ. — Če imaš rada petje, se zamoreš z njim veseliti, ali če imaš prijateljice tvoje verste, jih lahko obišeš, ter se z njimi od slišanih pridig, premišljevanj i. t. d. pogovarjaš; tudi lepo in dobro je, če bolne in uboge obiskuješ, jih tolažiš in podpiraš, če zamoreš. Zvečer beri kaj iz življenja svetnikov, ali iz katerih drugih podučnih duhovnih bukev.

IV.

*Kako revne device, postavim dekle,
Kristusu v stanu vedniga devištva
služiti zamorejo?*

Kako milovanja vredne so pač tiste revne dekleta, ki morajo služiti in delati, če vender zakonskiga stanú želé, kateri je le prepogostno težaven.

Boljše bi bilo za-nje, de bi se, namesto na zakon misliti, prostovoljno Kristusu darovale, kar pozneje velikrat prisiljeno storé.

Ako bi take device vse križe in težave vedniga zakona popolnoma spoznale, bi si pač raji uboštvo vedne deviške neveste Kristusove izvolile. Ker se pa to spoznanje le po Kristusovi gnadi zadobi, si tí, ki moreš revno in ponižno ljudem služiti, to le zapomni:

Ako k deviškemu življenju kako sveto nagnjenje v sebi čutiš, se mu prostovoljno vdaj, in ne misli, de te Bog zavoljo tvoje revšine zaničuje. Revni in bogati so od Boga, in bratje in sestre Jezusa Kristusa — vsi z eno ceno odkupljeni.

Ne reci, de nočeš ves čas svojiga življenja za deklo služiti. Ali se zamoreš

pri svojih revnih okolišinah v zakonskim stanu kaj boljšiga nadjati, posebno če bi bila tako nesrečna, kakiga nezvestiga moža dobiti, s katerim bi mogla do smerti v križih in nadlogah živeti?

Ne reci, de boš v starosti reva in od vsiga sveta zapušena na palco beraško prišla. Takih ubogih zapušenih dekel je komej ena na sto žen in vdov, ki z otroci kruha prosijo. Ali ni ložej sama sebe preživiti, kakor pa več otrok, kateri po kruhu jokajo?

Tudi ne reci, de v službi nimaš toliko priložnosti Bogu z molitevjo služiti. Ali meniš, de v zakonskim stanu ni morebiti še dosti več dela in skerbi, kar od službe Božje odvraca? Zatorej, vdaj se svojimu Bogu in Zveličarju, ako te opominja in kliče. Živi v deviški čistosti tako le:

Ker ti je Bog revšino odmenil, jo vdana prenašaj. Delaj, in bodi svojimu gospodarju pokorna in zvesta.

Ker ne moreš veliko premišljevati in moliti, služi svojimu Bogu s priprostim sercam. Daruj mu svoje dela in skerbi, in moli (rožnikranc), kadar koli utegneš. Če svoje serce čisto ohraniš, ti ne bo dobrih

misel in želja manjkalo. — Bog se pri priprostitih sercih rad pomudi.

Če nimaš več časa, opravi saj zjutraj kratko molitvico, kadar vstaneš, in kadar zvečer počivat greš; čez dan pošiljaj kratke zdihleje k Kristusu, svojimu Zeninu.

On je tudi po okolšini z malim zadovoljin, ako iz pobožniga in ljubezni polniga serca pride. Tudi tvoje želje in tvojo voljo bo za dobro vzel in poplačal, akoravno ne moreš vsaki dan pri sv. maši biti, pogosto k spovedi iti in presv. Rešnjiga Telésa prejeti. Ako imaš nadloge in težave prenašati, jih veselo prenašaj in misli, de s svojim Zveličarjem križ nosiš.

Če moraš z drugimi vred doma ali na polji delati, iši samoto v svojim sercu in pogovarjaj se z Jezusam, ali misli živo nanj. Tako ne boš lahkomišljenih in nepotrebnih pogovorov drugih slišala, in od njih odgovora dajala.

Zraven tega se ogibaj, če je mogoče, take službe, kjer je veliko drugih posebno možkih poslov, zavoljo skušnjave, prepira, nevošljivosti in nepotrebniga govorjenja, kar duha pobožnosti moti. Dobro in varniši zavoljo tvojiga devištva bi bilo, de bi ne služila v kaki gostivnici ali v drugi očitni hiši,

kamor veliko možkih zahaja; pa tudi ne pri družini, kjer so odrašeni sinovi, zato ker so v tacihi hišah premnoge nevarnosti. Kakor hitro zapaziš, de se kaka oseba družiga spola v nedopušeni ljubezni do tebe vnema, je nar bolje, če precej hišo zapustiš, naj bi tudi svoje plačilo zgubila; zakaj vsi zakladi sveta deviške čistosti ne pretehtajo. — Nar varniši služba za pošteno deviško deklo je pri vdovah, devicah, ali pa tudi pri pobožnih in tihih zakonskih.

V.

*Kako zamore devica obljubo vedniga
devištra storiti?*

O Jezus, ti moj Bog, moje življenje, moje edino upanje in zveličanje, in moje vse! Jest I. I. tvoja nar nevredniši služabnica polna zaupanja na tvojo neskončno ljubezen in milost, in polna gorečih želj, samo tebi iz vsiga serca služiti, ti obljubim v pričo Boga Očeta, ki me je vstvaril, in svetiga Duha, ki me je v svoj, Bogu dopadljiv tempelj posvetil, v pričo Kraljice nebeške presvete vselej Device Marije, in v pričo vse nebeške družine ti obljubim, o moj

Jezus! de bom iz zgolj ljubezni do tebe vse svoje žive dni v vednim devištvu preživela, kakor sim po navdajanji sv. Duha že živeti začela.

Tvoja presveta za me prelita kri in tvoje v ljubezni goreče Serce naj mi pomaga, naj me uterdi in serčno stori v vsih nevarnostih telesnih in dušnih; z dušo in s telesam se ti, o preljubi moj Ženin! popolnoma posvetim, in raji hočem umreti, kakor tebi kdaj nezvesta biti. O Marija, Kraljica devic! v tvoje varstvo se izročim dans in vse dni svojiga življenja. O moja Gospa! o moja Mati! spomni se, de sim tvoja. Vari me, brani me kakor svojo lastnino in posestvo. Stori o Marija, mila Mati Božja! de bom tudi jest v presrečno zvoljeno družbo tistih prišteta, ki bodo enkrat za Jagnjetam Božjim hodili in pesem peli, ki je nihče ne more peti, razun njih, ki so device. Amen.

VI.

Od vedniga devišтва v vdorskim stanu.

Potrebno je, tudi nekaj od vdóv omeniti, in od tistih, ktere so scer svoje devištvu

omadežale, pa so se zopet zgrevano nazaj vernile, in iz ljubezni do Kristusa vsim sladnostim odpovedale. Te so scer manj čiste, kakor une, v stanu neomadežaniga devištva, pa vender, če se zopet nazaj vernejo, so še zmiraj na višji stopnji, kakor omožene.

„Neomoženim hčeram in vdovam pak rečem: Dobro je za nje, če take ostanejo, kakor jez.“ Sv. Pavel I. Kor. 7, 8. In zopet: „Žena po smerti moža je prosta, in se smé omožiti, s komur hoče, samo de v Gospodu; vender pa bo boljše za njo, ako bo po mojim svetu tako ostala.“ I. Kor. 7, 40.

Čista Judit, akoravno še mlada, nezrečeno lepa in bogata, se vender po zgodnji smerti svojiga moža ni hotla več omožiti, in od nje sveto pismo pravi: „Ker si čistost ljubila, in po smerti svojiga moža za nobeniga drugiga marala nisi, — bodi vekomej češena.“ Judit 15, 11.

Ana, Fanuelova hči, je bila le sedem let v zakonu, in potlej kot vdova je živela clo do štir in osemdesetiga leta, ter je s postam in molitvijo noč in dan svojimu Bogu služila; in zavoljo tega je bila tudi od Božjiga Duha razsvitljena, de je Zveli-

čarja svetá že kot Dete pred vsimi drugimi spoznala. Luk. 2, 36.

Kar vdovsko življenje zadene, naj vam ste tedej te dve omenjeni sveti ženi v zgled. Perva je s svojimi služabnicami v zgornji hišni izbici zaperta stanovala, se spokorno oblačila, vsaki dan postila, ter se le v saboto med ljudi pokazala. Tudi druga je ravno tako živela, kakor hitro je bila vdova postala, in v molitvi in postu do 84. leta v tempeljni ostala.

Sv. Apostel tirja od vdov, de morajo svoje gospodinstvo dobro znati in prav ravnati, in svoje otroke v pobožnosti in v Božjim strahu rediti. Ako pa nimajo otrok in so zapušene, naj se z molitvijo in z dobrimi deli pečajo in naj lepo in bogaboječe živé. — Od tistih pa, ki radi v sladnostih živé, in se z ošabno obleko šopirijo, — ktere lene od hiše do hiše hodijo, nepotrebno obiskujejo i. t. d., od takih pravi sv. Apostel, de scer po telesu živé, pa so na duši umerle; in jim svetuje, de naj se omožé.

(Glej prvi list na Timoteja peto postavo, iz ktere je to vzeto.)

Scer bi pa ne bilo pametno za vdovo, če bi se brez dobrega premislika in brez skušnje z obljubo k vednimu devištvu za-

vezala, zato ker je zavaljo svojiga poprejšnjiga stanu bolj k počutnemu poželenju nagnjena.

Šesti oddelk.

Od poklica k zakonskimu stanu.

I.

Poklic k zakonskimu stanu mora tudi od Boga priti.

Tudi poklic k zakonskim stanu mora od Boga priti. Kar Kristus od zakonske zveze govori, je to: „Kar je Bog sklenil, naj človek ne loči.“ Mark. 10, 9. In sv. Apostel pravi: „de eni so tako, in eni zopet drugači poklicani,“ — „vsak ima lastni dar od Boga.“ — „Vsaki naj ostane v tim poklicu, k kterimu je poklican bil.“ I. Kor. 7.

„Zakonski stan je svet in velik zakrament, in dodeli tistim, ki so vanj poklicani, posebne gnade.“ Efež. 5, 32.

„Žena bo zveličana s porodi otrok, ako bo ostala v veri, ljubezni, svetosti in čednosti.“ I. Timot. 2, 15.

Ako kaka devica resnično čuti, de je v zakonski stan od Boga poklicana, naj se ne trese ga nastopiti; zakaj zvesta si zamore biti, de ji bo Bog, če jo je k temu namenil, tudi potrebne gnade podelil, de bo pri vsih zaderžkih, raztresenostih in skrbah, ki je čakajo, zveličanje svoje duše zadobila.

Ako misliš, de si rés v zakonski stan poklicana, se posvetovaj s svojim spovednikom ali pa s kakim drugim modrim in previdnim duhovnam, ali tudi s kako pobožno ženo, ktera je v tej reči skušena. Vender nikdar preveč ne želi, se omožiti.

Bog ne daj, de bi si na plesiših in pri enacih priložnostih in veselicah moža iskala. Pameten, previden in bogaboječ mož si več del voli le pošteno, pobožno in ponižno devico. Zaupaj v Boga, on ti bo taciga moža naklonil, s katerim boš lahko mirno živela in nebesa dosegla. Poslušaj, ako je mogoče v tej imenitni zadevi tudi svoje starše, ali tiste, ki ti namesto njih svetujejo. Vender nisi dolžna jih v tej reči vselej ubogati, ako temu ali temu iz kakiga pravičniga vzroka nagnjena nisi.

Varuj se tudi prenageliti se v volitvi, in prehitro obljubiti. Glej, de te prilizovanje,

ljubovanje, ali unanja lepota kakiga mladiga snubača ne preslepi; temuč ene dni si izprosi, de ta čas tako imenitno reč popred dobro premisliš in prevdariš.

Pred vsim drugim se varuj postopavca, igravca, pijanca, nečistnika, ker s takim bi v zakonu imela le pekel že na tem svetu.

Vsakiga snubača pa, kateri lahkomisljeno in nepošteno govori in od tebe kaj taciga tirja, kar čednost in deviško čistost žali, ga imej kot morivca svoje duše in roparja svojiga zveličanja; in njegova obljuba v zakon naj ti bo kriva prisega. Kako se zamoreš zvestobe od njega nadjati, ako je svojimu Bogu nezvest?

Nar bolji zakon je tisti, kjer je Božji blagoslov. K temu pa ni ravno treba bogastva, imenitosti in časti, temuč notranje zadovoljnosti, miru, poterpežljivosti in edinstnosti duha in serca. Vsi ti darovi so sad strahu Božjiga. Zraven pomoči Božje morajo zakonski pa tudi sami to svoje storiti. Med njimi mora biti čista ljubezen in voljna vdanost, in serčno nagnjenje; ktero zamore pa le tam stanovitno biti, kjer sta mož in žena enakiga stanu, enako izrejena, enako stara in enako premožna. Ako si moža iz višjiga stanu in od sebe bogatejiga izvoliš,

se ti je bati, de te bo čez nekej časa, ko bo tvoja lepota odcvetela, ali se je bo naveličal, zaničeval, ter ti nizki in revni stan očital. Ako si pa ti bogatejši kot on, premisli, posebno ako lepote nimaš, de zna le tvojiga premoženja želeti, kteriga bo znabiti zapravljal in z njim, zoper tvojo voljo le po svoji volji gospodaril. Ne zaroči se tudi s kakim prestarim možem, če si še mlada. Sumoljubje, mnoge skušnjave in zgodnje vdovstvo te čaka. Pa tudi se varuj, ako si že priletna in odcvetela, se s kakim mladim možem omožiti; bati bi se ti bilo potem, de bi te malo obrahtal in ti nezvest bil. Tudi ni svetovati se z vdovcam zaročevati, kteri ima že več otrok. To bi te pri izreji ptujih otrok znabiti nepoterpežljivo naredilo, in bi utegnila v nepokoj in razpertje priti, in si tako ime hude mačohne pridobiti.

Nikakor ne posnemaj nekterih nepoštenih deklet, ktere krivo in hudobno menijo, de jim je po obljubi zakona vsa prostost pripušena. Objemanja in tudi nar manjši nepoštenosti si ne dopusti. Stopi s čistim sercam in z neomadežano čistostjo pred altar — pred obličje Božje, kjer te bo mašnik s tvojim možem po cerkveni šegi

poročil, de boš Božji blagoslov in gnado tega svetiga zakramenta prejela in si spoštovanje svojiga moža pridobila. Le po tem takim boš zamogla tudi v vsih neprijetnostih in težavah svojiga stanu serčna ostati, svoje mnoge dolžnosti spolnovati in po tem življenji večno zveličanje doseči.

II.

Dolžnosti poročenih.

Kakor mož ženo, tako mora tudi žena moža ljubiti in njegove pregreške in slabosti poterpežljivo prenašati.

Ona naj bo svojimu možu pokorna, kakor gospodu. Zakaj mož je glava žene, kakor je Kristus glava cerkve. Efež. 5, 22.

Ona naj se vsih priložnost skerbno ogiblje, ktere bi nje zvestobo možu sumljivo storiti in samoljubje obuditi utegnile.

V zakonu ni vse dopušeno; treba je tudi v njem meseno poželenje krotiti. Sv. Apostel priporoča, de bi zakonski v vsi časti bili, in mej zmernosti ne prestopali. Hebr. 13, 5.

Tisti, kteri se v zakonu svojimu mesenimu poželenju živinsko vdajo, Boga iz svojiga serca spodé, in pridejo v oblast

peklenskiga duha. Tob. 6, 17. Žalibog, de je toliko takih med zakonskimi!

Poštena gospodinja naj svoje hišne opravila skerbno opravlja, svoje otroke v strahu Božjim redi, naj nad zaderžanjem svojih poslov skerbno čuje, in jim s svojim pobožnim življenjem pravi zgled keršanske čednosti daje. — Vse svoje skerbi, zopernosti in težave naj Bogu dopadljive in sebi zaslužljive dela, ter naj mu vse svoje terpljenje poterpežljivo daruje. — Ona naj se, kolikor je prav, časnim skerbem odterguje in naj se v duhu pobožno zbira, — naj zvesto svoje zjutranje in večerne molitve opravlja, naj, če je mogoče, vsaki dan k sv. maši, in nar manj vsaki mesec enkrat k spovedi gre, in presveto Rešnje Telo prejme, kjer zamore svojimu Gospodu in Zveličarju vse svoje težave in nadloge položiti in se njemu raji zaupati, kakor hinavskim ljudem, kateri se k nesreči drugih le posmehujejo.

III.

Molitev device, ki se moži.

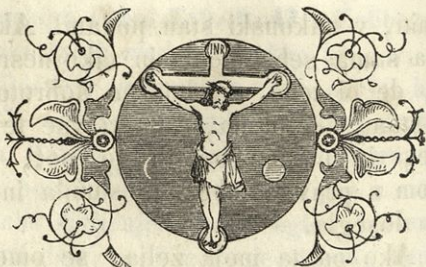
Moj Gospod in moj Bog! ti veš, de se iz svetiga strahu, tvojo sveto voljo

de spolniti, v zakonski stan podam. Ako bi
se pa sama sebe motila in tako nesrečna
bila, de bi tebe, neskončno dobroto, v
nem stanu ne ljubila, razderi vse te na-
klepe, in pokaži mi drugo pot, kjer
ti bom s pravo ljubeznijo služila in ne-
besa dosegla. —

Ako pa ta moja želja, se omožiti,
od tebe pride, mi dodeli, de te bom v
tej zvezi čez vse, kakor svojiga Boga
in Očeta ljubila. Ponizno in zaupljivo te
prosim, daj mi potrebno pomoč in gnado
v zakramentu sv. zakona, de bom vedno
pošteno in sveto, mirno in v keršanski
edinosti s svojim možem živela, in de
bom otroke, ako jih po tvoji sveti volji
dobim, v tvojim svetim strahu keršansko
učiti in rediti zamogla.

Tega te prosim po Jezusu Kristusu,
tvojim edinorojenim Sinu, kateri s teboj
in sv. Duham živi in kraljuje na vekomej.
Amen.

Kraljev pot svetiga Križa. *)

Pogosto premišljuj pot terpljenja, po katerim je usmiljeni Jezus pred tabo hodil; poglej, kaj je terpel, poslušaj, kaj te pri vsakim štacioni uči; obljubi za njim hoditi, skleni svoj križ nositi, in prosi Jezusa, naj ti pomaga, de ne onemagaš. Vsak štacion ti bo ena stopinja bližej nebes. — Sveta mati katol. cerkev ti za to premišljevanje odpustke deli, de se Jezusoviga terpljenja in zasluženja deležno storiš. Jezus, tvoj nebeški Kralj in Ženin, pred tabo hodi, njegove svete stopinje premišljeva je hodi tudi ti za njim. Tako ti bo križev pot kraljev pot proti nebesam. Prej ko začnes, njemu svoje premišljevanje daruj :

*) Je vzet iz bukev: „Življenja srečen pot.“

Darovanje.

O neskončno usmiljeni Bog! v ponižnosti svojiga serca darujem tebi to premišljevanje terpljenja Jezusa, tvojiga ljubiga Sina, k tvoji večji časti, v odpustanje grehov, za povikšanje tvoje svete cerkve in za verne duše v vicah, ter vsih odpustkov deležna biti želim, ki jih sveta cerkev temu svetimu opraviu deli. Oh Gospod! govori ti v tim svetim premišljevanji, in tvoja služabnica bo poslušala. Amen.

I. Štacion.

Jezus k smerti obsojen.

V. Molim te, Kriste, in te hvalim:

R. Ker si s svojim sv. križem svet odrešil.

Gospod hčeri: Prijateljica moja! vidiš mene pred krivičnim sodnikom stati? — slišiš nedolžniga po krivici toževati? — Ali slišiš nadraženo ljudstvo, ki me je pred petemi dnevi po kraljevo častilo, neusmiljeno vpiti: „Križaj ga, križaj ga!“ Hočeš biti moja sovražnica tudi ti? — —

Hči Gospodu: Oh preljubi moj Jezus, izvoljeni Ženin moje duše, moj Go-

spod in nar veči Dobrotnik! kako bi mogoče bilo tebe sovražiti? — Vém, de sim pogosto slabo govorila, druge krivo sodila in pohujšala — sim grešila; in vsaka grešnica je tvoja sovražnica. Pa odpusti mi moje zmote. — Naj dela svét, kar hoče; — ne bom več za njim potegnila. Tvoja hočem biti, de me boš tudi ti nekdej na sodbi za svojo spoznal. Amen.

Oče naš. — Češena Marija. —
Usmili se me, o Gospod, usmili se mene!

II. Štacion.

Jezus križ zadene.

Molim te, o Kriste i. t. d.

Gospod hčeri: Vidiš težak križ, priyatlica moja! ki so ga meni sovražniki navalili? — Voljno ga objamen in nesem, ne za sebe, ampak za te in za ves svét. S križem bom tebi zopet nebesa odperl. — Hočeš moja učenka biti; — za mano priti? — zadeni svoj križ vsak dan in hodi za mano. Le pot težav in križev je ravna pot v svete nebesa. — Ali me boš na tim potu zapustila?

Hči Gospodu: Kakor resnično Bog živi, tebe ne zapustim, moj preljubi to-

bi varš in Božji prijatelj! — Kam bi se
 de sirota podala? Le ti imaš besede več-
 robiga življenja. Voljno hočem križ objeti,
 in ti mi ga boš še poslal, bodi si uboštvo
 pa ali bolezen, žalost serca ali zasramo-
 vanje svetá, vse bom voljno poterpela.
 Pomagaj mi pa tudi, Zveličar moj! de
 srečno po tvojih stopinjah k tebi pridem,
 e kjer si ti, moj Gospod! bom tudi
 o jez služabnica tvoja. Amen.

! Oče naš. Češena Marija. Usmili
 se i. t. d.

III. Štacion.

Jezus prvič pod križem pade.

Molim te, o Kriste i. t. d.

Gospod hčeri: Poglej, prijateljica
 moja, kako težak je križ, ki ga je meni
 moj Oče za tebe, in celi svét naložil! Pod
 njim omaguje moje telo, — moja volja ne.
 Zopet hočem vstati, dokončati, kar mi je
 Oče nebeški naročil. — Kaj pa ti toliko to-
 žuješ, de je tvoj stan pretežak? — tvoja
 služba prehuda? — plačilo preslabo? —
 Ali ne boš, kakor jez, Očetu nebeškemu
 do konca zvesta? —

Hči Gospodu. Oh premili Jezus!
 sram me je, de sim tolikokrat zavoljo malih

reči godernjala, čez svoj stan toževala, čez svojo službo govorila. — Oh kako majhen je križ v mojim stanu proti tvojimu križu! — kako lahko moje delo proti tvojimu opravi! — Nikoli več ne bom v svojem stanu nezadovoljna; in če tudi oslabim, saj mi boš zopet vstati pomagal. **Poterpežljivost** nar hujši križe lahke stori; in vse lahko prestojim, ako se s tabo, moj Jezus, sklenem. Amen.

Oče naš. Česena Marija. Usmili se i. t. d.

IV. Štacion.

Jezus svojo mater sreča.

Molim te, o Kriste i. t. d.

Gospod hčeri: Prijateljica moja, poglej mojo žalostno Mater, kako objokana za menoj gre, ker mene k smerti peljejo. Pprašaj, kaj je storila, ona blažena med ženami, de je toliko žalost včakala? — Bila je čista devica, zvesta dekla svojiga Gospoda. Oče nebeški njo ljubi, in kogar ljubi, brez šibe ne pusti, ampak z žalostjo in terpljenjem ga obiše. — Zakaj pa ti tako naglo tožuješ, kadar ti vse po volji ni? — obupati hočeš, če se ti vse po sreči ne godi? — Kaj nočeš ljubica Božja biti? — —

Hči Gospodu: Oh kdo sim jez, uboga grešnica — in kdo pa vidva, preljubi Jezus in Marija! — Nedolžna toliko terpita, jez pa dolžna nočem terpeti! Oh, ves poterpežljivi Jezus! uči me ljubiti šibo Očeta nebeškiga. Marija, mati žalosti! sprosi mi gnado s tabo zadovoljno žalovati; — daj, de bom na tim svetu vajniga terpljenja, — pa tudi v nebeškem kraljestvu vajniga veselja tovaršica. Amen.

Oče naš. Česena Marija. Usmili se i. t. d.

V. Štacion.

Simon pomaga Kristusu križ nositi.

Molim te, o Kriste i. t. d.

Gospod hčeri: Pomagal sim revnim bolnikom in jih ozdravljaj, mertvim dal zopet življenje; zdaj sim sam pomoči potreben, in ni človeka meni v pomoč. Moji sovražniki morajo Simona prisiliti, de mi križ nositi pomaga. Tako nehvaležen svet dobrote povračuje! — Ali se boš dala tudi ti siliti za menoj križ nositi?

Hči Gospodu: Oj preljubi Jezus! navali mi križ, služabnici svoji po svoji

sveti volji; — dokler bom mogla, ga bom za tabo serčno nosila; saj mi boš moj trud lepo poplačal. — Pa kje je tvoj križ? — Zasramovanje, nehvaležnost, bolezen, ubožstvo, čmernost družih zavoljo tebe voljno terpeti — to je tvoj križ. — Oh ljubi Jezus! daj mi vse to ne prisiljeno, ampak z veseljem preterpeti. Amen.

Oče naš. Češena Marija. Usmili se i. t. d.

VI. Štacion.

Veronika Jezusu pert podá.

Molim te, o Kriste i. t. d.

Gospod hčeri: Čigava je ta podoba, ki jo na perti Veronike gledaš? Poznaš podobo svojiga Prijatla, Odrešenika in Zveličarja? — Ali véš, kdo me je toliko razranil — s kervjo oblil — s ternjem kronal?

Hči Gospodu: Oh poznam tvojo podobo, moj Božji Učenik in nar veči Dobrotnik! Vem, kdo je tebe toliko revniga storil. — Zavoljo naših hudobij si bil ranjen, zavoljo naših grehov tepen, naše bolečine si ti prestal. — Gledam v tvoji sveti podobi tvojo poterpežljivost, ponižnost in krotkost. Slišim tvoj prija-

zen glas: „Uči se od mene, kako sim pohleven in ponižniga Serca.“ — Oh tvojo podobo hočem globoko v svoje serce vtisniti, in na tvoje svete nauke in lepe zglede vedno misliti, pa tudi po njih živeti; de bojo ljudje spoznali, de sim tvoja učenka, in hvalili Očeta, ki je v nebesih. Amen.

Oče naš. Češena Marija. Usmili se i. t. d.

VII. Štacion.

Jezus drugič pod križem pade.

Molim te, o Kriste i. t. d.

Gospod hčeri: Vidiš ljuba moja, kako težak je mojiga terpljenja križ! Pregrehe vsiga svetá na njem slonijo — tudi tvoji grehi na njem ležijo, ter me toliko neusmiljeno do tal vlečejo in tlačijo. — Ali se tudi tebi ne smilim? — Mi ne boš svoje roke podala in mi vstati pomagála? —

Hči Gospodu: Moj Zveličar! na — moje roke in noge — vzemi vse moje ude in moči! — Ali kako in kje bi tebi pomagala? Spomni se, kaj ti želiš. Ti želiš, de uno nevedno deklico podučim; — uno nečimurno posvarim; — zapeljani

pravo pot, se k tebi poverniti, pokazem; — uno zapušeno bolno revo obišem, in ji namesto tebe pomagam in jo potolažim. „Kar boste takim storili, ti moj Jezus govoriš, to boste meni storili.“ — Z veseljem jim hočem roko podati, namesto tebe jim pomagati; in ti boš meni povernil, kakor bi se bilo tebi zgodilo. Amen.

Oče naš. Češena Marija. Usmili se i. t. d.

VIII. Štacion.

Jezus Jeruzalemke tolaži.

Molim te, o Kriste i. t. d.

Gospod hčeri: Deklica! kar sim rekel Jeruzalemskim ženam, tudi tebi rečem: Ne jokaj se nad menoj, jokaj se nad sabo in nad svojimi grehi. Jez, ves nedolžen toliko terpim; kako se bo godilo nespokorjeni grešnici? Ako se to na zelenim lesu godi, kaj bo s suhim? — Hočeš biti tudi ti suh les, ki sadu ne prinese? —

Hči Gospodu: Moj Zveličar! naj se jokam, pa le zato, ker te vidim toliko za-me terpeti. Naj se jokam, ker se bojim, de bi me, suho mladiko, zaver-

gel, ki tako malo dobriga storim. — Oh kaj bo, ako se za dóbro posušim, in po smerti v pekli gorim! — Ne zaverzi me, usmiljeni Jezus! Ti si moja vinska terta, naj bom jez tvoja žlahna mladika. Oživi me v posvečujoči gnadi Božji, naj za dóbro omladim, in za nebeško kraljestvo veliko dobriga storim. Amen.

Oče naš. Češena Marija. Usmili se i. t. d.

IX. Štacion.

Jezus tretjič pod križem pade.

Molim te, o Kriste i. t. d.

Gospod hčeri: Trikrat sim padel na Oljski gori na svoj obraz, prosil Očeta, naj mi kelh terpljenja odvzame; — volja Očeta je, de ga pijem, in za te terpim. — Tretjikrat, glej, pod težkim križem ležim; teža grehov me hoče posiliti. — In ti z menoj usmiljenja nimaš? — Tvoje hude navade so vervi, s kterimi me vlečejo; — tvoje razujzdano življenje je moje suvanje. Kako dolgo še, prijateljica moja! kako dolgo?

Hči Gospodu: Ne več, ljubi moj Jezus, ne več! Kdo bi zamogel tebe žaliti, ako te gleda, kako reven za nas

na zemlji ležiš! — Raztergati hočem svoje nevarno znanje, zapustiti svoje slabe tovaršije, se odvaditi svojih pregrešnih navad. Ako me ravno svét zaverže, saj me boš ti med svoje zvel. Amen.

Oče naš. Češena Marija. Usmili se i. t. d.

X. Štacion.

Jezusa slačijo.

Molim te, o Kriste i. t. d.

Gospod hčeri: Ljuba prijateljica, posvetniga veselja toliko željna! pokusi z menoj grenko pijačo, ki mi jo svet poslednjo uro ponuja! — Tudi tebi bo nekdam toliko grenkejši pijačo dajal, kolikor sladkejši ti je zdaj pregrešno veselje. Tvojo požrešnost moram plačevati, in zavoljo tvoje nečimurnosti na svojim životi toliko terpim. — Ti prevzetno hodiš, se nespodobno nosiš, zametuješ pošteno šego svojiga stanu; mene pa slačijo, de grem brez vsiga oblačila za te umret. — Oh spomni se, de si gola na svét prišla, in gola pojdeš zopet iz sveta. Bodi pametna in ponižna!

Hči Gospodu: O moj Jezus, ti ves reven in zasramovan — jez pa prevzetna

in požrešna! — Oh, nič več ne bom požrešna ne v jedi, ne v pijači. Po svojim stanu se hočem ponižno nositi, ne več posnemati ptujih šeg. O moj Jezus! uči me treznosti, de po meri s hvaležnim sercam zavživam tvoje dari. — Uči me lepo ponižnost, de se po svojim stanu modro oblačim, ker vem, de si prevzetnim sovražnik, in le ponižnim svojo gnado daš. Amen.

Oče naš. Češena Marija. Usmili se i. t. d.

XI. Štacion.

Jezusa na križ pribijajo.

Molim te, o Kriste i. t. d.

Gospod hčeri: „Kaj so vam moje roke storile, de jih razpenjate. — Kaj moje noge, de jih neusmiljeno na križ pribijate? — Povejte, kaj sim vam žaliga storil?“ — In tudi ti, moja prijateljica! molčiš — v moje križanje dovoliš — tudi clo pomagaš! — Naj bi mi moja sovražnica to storila, ne potožil bi se; pa ti, moja domača prijateljica, ki si pri meni toliko dobriga vživala — zdaj mene tako neusmiljeno križati daš!

Hči Gospodu: Kako bi jez kaj

takiga storila? — Preljubi moj Jezus! povej, kdo te zdaj križa? — Oh spomnim se: „Grešniki so po mojim životi kovali;“ tako ti po svojim preroku govoriš. — Kadar k grehu molčim, v tvoje križanje dovolim; — se k grehu smejam, tebe v novo križati pomagam. — Oh podpihovavke vé, obrekovavke lažnjive, ne ojstrite več žeblov s svojimi hudobnimi jeziki. — Ve goljufivke in tatice, ne napravljajte strašnega kladva s svojo krivico! Ve požrešne, pijanke in prešeštnice ne pribijajte Jezusa, svojiga Odrešenika, na grozoviten križ svojiga nesramniga poželenja! — Braniti hočem, moj Jezus! kolikor premorem, de ne bojo moji bližnji in bližnje s kakim smertnim greham vnovič tebe križali. Oh križani Jezus! daj mi raji umreti, kakor s smertnim greham več tebe križati. Amen.

Oče naš. Češena Marija. Usmili se i. t. d.

XII. Štacion.

Jezus umira na križi.

Molim te, o Kriste i. t. d.

Gospod hčeri: Prijateljica moja, poglej zdaj mene, kako na križi med nebam

in zemljo za te visim! Poslušaj moje poslednje besede, s katerimi ti s križa naročujem: — „Oče! odpusti jim: oni ne vejo, kaj delajo.“ Ne boš tudi ti svojim sovražnicam ravno tako lepo odpustila, ki tudi ne vejo, kaj delajo? — Spokorjenimu razbojniku: „Resnično ti povem, še dans boš z menoj v svetim raji.“ Ali ne želiš ti v svoji poslednji uri ravno te vesele besede zaslišati? — Marii: „Žena! glej tvoj sin!“ Janezu: „Sin! glej tvoja mati!“ Ali ne boš imela tudi ti Marije za svojo ljubo mater? — „Žeja me!“ — po zveličanji tvoje duše — tudi vsiga sveta. — „Moj Bog! moj Bog! zakaj si me zapustil?“ — Hudoben svet misli tako, ker me Oče toliko terpeti pusti. — „Dokončano je!“ — moje terpljenje je pri kraji, moje opravilo dopolnjeno. — „Oče! v tvoje roke zročim svojo dušo!“

Hči Gospodu: O Jezus, ljubi Jezus! ti glavo nagneš — na strašnim križi za me umerješ, — iz prebodeniga tvojiga presvetiga Serca daš zadnjo kaplo svoje svete rešnje kervi za me. — Oh, kako grozoviten je vender greh, ki je tebe umoril! — Oh, koliko je vender moja duša vredna, de ti, sam Sin Božji, svoje življenje za njo daš! — Jez pa neumna

grešnica drago odkupljeno dušo za kratko pregrešno veselje peklenškemu sovražniku zopet prodam! Oh kako bo moji duši takrat, kadar se bo telesa ločila? Okleniti se hočem, o Jezus! tvojiga svetiga križa; naj omije tvoja rešnja kri vse moje grehe in slabosti. Sv. križ naj mi bo znamnje strahu pred grozovitim grehom, — lepo znamnje tvoje ljubezni v življenji, pa tudi v smerti poslednje zupanje. — Oh premilo odperto Serce Božje! k tebi pa se hočem noč in dan obračati, ti si nar bogatejši vir vse moči, vsih čednost in darov, po tebi upam nar srečniši končati, in svojo dušo v Očetove roke zročiti. Amen.

Oče naš. Češena Marija. Usmili se i. t. d.

XIII. Štacion.

Jezusovo telo v Mariinim naročji.

Molim te, o Kriste i. t. d.

Marija hčeri: Moja služabnica! poglej Jezusa nedolžno Jagnje, kako mertev v mojim naročji leži! Greh je mojiga preljubiga Sina umoril, greh meni materno serce prebodil z mečem prevelike žalosti! Oh popotnica na zemlji, ki memo hodiš po svojih

pregrešnih potih, pridi in poglej, ali je še kaka žalost tolika, kakor moja!

Hči Marii: Premila Mati mojiga Odrešenika! dopolnile so se tebi besede, ki jih je stari Simeon v tempeljni tebi povedal. Tvoje serce je meč žalosti prebodil. Bila si pokorna dekla svojiga Gospoda pod strašnim križem svojiga Sina, po njegovi besedi se je tebi zgodilo; za to si pa tudi zdaj Kraljica nebes in zemlje. Tvoja čudna žalost se je tebi v neizrečeno veselje premenila. Oh Marija, moja dobrotljiva Mati! sprosi mi gnado, naj na tim svetu s tabo žalujem, objokujem svoje grehe, in tudi grehe vsiga svetá; naj se meni sedanja žalost v večno veselje spremeni. Amen.

Oče naš. Češena Marija. Usmili se i. t. d.

XIV. Štacion.

Jezus v grob položen.

Molim te, o Kriste i. t. d.

V Jožefovim vertu pripravljen grob stoji. Nobeden še v tim grobu počival ni. Kdo bo vender v tim novim grobu počival? Oh! Jezus, moj dober Pastir — bo najdel v čisto novim grobu svoj mir,

ki ga na tim hudobnim svetu ni najdel. — Jožef Arimatejic in Nikodem sta Jezusovo sveto Telo zavila v drago tančico z dišavami vred, ter ga v grob častitljivo položila. — Jezus, moj Ženin, mirno v grobu spi, de se jez groba ne bojim; — on je moje vstajenje in življenje. — Galilejske žene so Jezusa k grobu spremile, grobu nasproti milo jokaje sede, in gledale, kam in kako je bilo položeno njegovo sveto Telo. — K tvojimu grobu o Jezus, poklekнем in poljubim (kušnem) grob, v katerim ti počivaš, ter te ponižno za srečno zadnjo uro prosim in se ti za sladak mir in pokoj v grobu priporočim — zakaj skoraj bom tudi jez v njem počivala — o naj bi le srečno!

Prosim te per tvojih peterih kervavih ranah, ne zapusti me, kadar se bo moja duša telesa ločila. Vzemi jo milostljivo v svoje kraljestvo, de bo pri tebi živela, dokler moje trudno truplo v černi zemlji počiva. In kadar prideš z znamnjem sv. križa, mertve k sodbi budit, — oh, daj tudi meni med izvoljene na desnico priti, naj bo meni tvoje bitko terpljenje v večno življenje. Amen.

Oče naš. Češena Marija. Usmili se i. t. d.

Dokončanje.

Obhodila sim stopinje tvojiga terpljenja in smerti, usmiljeni Jezus! pregledala sim, koliko si za me prestal. — Oh, kaj bom pa jez tebi dala za toliko ljubezen? — Moj ljubi Brat si postal — in Ženin moje duše, — in vse tvoje je tudi moje. Tvoj ljubi nebeški Oče je tudi moj Oče; — tvoja Mati Marija je tudi moja Mati; — tvoje nebeško kraljestvo je tudi moje kraljestvo, ako ga sama ne zapravim; in tvoje presveto Telo je hrana moje duše. — Oh preljubi Jezus, ves si moj, naj bom tudi jez vsa tvoja! — Ti si hotel za mene terpeti in umreti, jez pa hočem vekomej tebi živeti. —

Oh, neskončno usmiljeni Bog, daj, de terpljenje in smert Jezusovo vedno pred očmi imam, po njegovim svetim zgledu poterpežljivo živim, in pridem po Jezusovim neskončnim zasluženji v večno življenje! Amen.

Osmi del.

Svete duhovne pesmi.

Svete duhovne pesmi so devicam močno koristne, — ker se z njimi veselje do službe Božje oživlja svete misli in želje budé, ter duh v samoti nedolžno razveseljuje.

„Mladenči in device hvalite Ime Gospodovo.“ Psalm. 148, 12.

„Govorite med sabo s psalmi, s hvalnimi pesmimi in duhovnim petjem, pojte in prepevajte Gospodu v svojih sercih.“ Sv. Pavel Efež V.

„Pojte z jezikam, pojte s sercam, pojte z življenjem.“ Sv. Avguštin.

K svetimu Duhu.

O želje in upi posvetni, bežite;
 Nasitvati druge, le druge hitite,
 Se v duši mi dalje nikar ne mudite,
 Vé razveseliti ne morete me.
 Priserčno veselje sam Bog le mi je.
 O rôsa nebeška, ki serca zrahljuješ,
 In ogenj nesvetih čutil pogasuješ,
 Zdihujem, de v meni ljubezen zmnožuješ,
 De išem v življenji Boga le samo,
 O rôsa nebeška, dodeli mi to!

Bežite, ve niste mi v stanu dopasti,
 Več nisim ne vam, in ne sebi v oblasti,
 Oprostena duša le v Božji je lasti.
 O Jezus, preljubi, le tvoja samó
 Dobrota nar vikša le tvoja naj bo!
 Ti ogenj žariš le čistejši, čistejši,
 In duše ožiguješ sladkejši, sladkejši;
 O pridi mi v serce, ga stori svetejši;
 Naj plamen nar lepši se v njemu zbudi,
 Za tebe, o Bog! naj živi in gori!

Duh Božje toplote, ti ogenj presveti!
 Te prosim ponižno, med svoje me vzeti,
 Z nebeško gorkoto serce mi ogreti,
 Če tebi nasprot bi se dvignilo kdaj,
 O ogenj dobrotni, omeči ga zdaj!

Neskončna ljubezen! presrečno je šteti,
 Ki gleda v nebesih obraz tvoj presveti,
 Al kdaj mi bo dano to srečo imeti?
 Še srečne ljubezni se taja serce,
 O vleci ljubezen me večna na sé!

Vesela pesem Jezusu.

① Jezus, ves moj blagor ti!
 Ljubezen sladka čez moči!
 Serce po tebi vse gori,
 Ko v tebi le se zveseli.

Ne zmaga zlato solnce te,
 Ti umakne mila luna se,
 Prijazna zarja zad ti je,
 In tudi svitle zvezdice.

Tak čisto lilje ne cvetó,
 Ne blage rože tak lepó,
 Duha violce ne dajó,
 Ne drugo cvetje tak' ljubó.

Tak' sladka ni nobena stvar,
 Ni tol'ko drag nikaki dar,
 Tak' mil prijatelj ni nikdar,
 Kot serc ti mili Gospodar.

Ni proti tebi višjiga
 Lepota zemlje zgine vsa,
 Duhov spremine množica,
 Zbledi luč neba svitliga.

V ljubezni pesem podarim,
 Jo v Serce tvoje izročim,
 Se s trumo angelov združim,
 Veselo z njimi te častim.

Ti dušo mojo sam živiš,
 Seboj v ljubezni zaročiš;
 Mi toljko radost dodeliš,
 Serce obilno zveseliš.

O ljubi Ženin sladki cvet!
 Si drajši mi, kot celi svet,
 Za te vse slasti štejem v smert,
 In raji križ izvolim spet.

Po tebi le so želje vse
 Ki zame v smert izdal si se;
 Porosi s svojo gnado me,
 Ker s sercam, z ustmi prosim te.

Serca veselje ti sladkó
 Ki si me ljubil tak' močno,
 Ko iz-teče mi življenje to,
 Me pelji v večni mir, v nebó.

Nar slajši serce.

Serce nar ljubeznjivši
 V nebesih in na sveti,
 Kdo da mi grešni hčeri,
 Od tebe pesem peti? —
 O Jezus! tvoje sladko Serce
 Naj ljubijo, časté
 Vse ljudstva, vsi jeziki,
 Vse angeljske verste.

Ti Serce si pohlevno,
 Si Serce Jezusovo;
 Ti Serce si vse krotko,
 Si Serce Jagnjetovo.
 O Jezus i. t. d. kakor zgor.

Ti Serce si ponižno,
 Oh daj spoznat' mi tebe,
 De tebe vsak čas išem,
 Ne išem same sebe.
 O Jezus i. t. d.

Ti Serce si vse čisto
 Nad belo lilijo belo,
 O deb' tud' moje serce
 V nedolžnosti obelelo.
 O Jezus i. t. d.

Ti Serce si dobrotno
Dobrotno vsim ubožnim,
Dobrotno vsim dobrotnim,
Dobrotno vsim nedolžnim.

O Jezus i. t. d.

Ti Serce si ljubljivo,
Ti ljubiš vse goreče,
Ti ljubiš vse proseče,
Ti ljubiš te ljubeče.

O Jezus i. t. d.

Ti Serce si ljubljivo,
Kdo te dohvalil bode?
Ti ljubiš mlade, stare,
Ti ljubiš vse narode.

O Jezus i. t. d.

O Serce, sveto Serce!
Si vse ljudi rešilo;
Človeško katero serce
Ti bo to povernilo?

O Jezus i. t. d.

O Serce, sladko Serce!
Z roso nebes napajaš
Pravične in nedolžne,
Zveličanje jim dajaš.

O Jezus i. t. d.

O Serce dobro Serce!
 Vse grešne k sebi vabiš
 Vse hudo, kar so stor'li,
 Poboljšanim pozabiš.

O Jezus i. t. d.

O Serce, ljubo Serce!
 Zakaj te svet ne ljubi?
 Vnemi ga k ljubezni,
 Nikar ga ne pogubi.

O Jezus i. t. d.

O Serce, milo Serce!
 Zakaj te hči ne ljubi?
 Serce ji vžgi v ljubezni,
 Nikar je ne pogubi!

O Jezus i. t. d.

O Jezus v vsih sercih
 Ljubezni iskro vterni,
 Zgubljene vse ovčice
 Na pravo pot zaverni.

O Jezus i. t. d.

Dolžni smo vsi te ljubiti,
 Ker vsih dolge si vmival,
 Za vse britkosti terpel,
 Oh, kri za vse prelival!

O Jezus i. t. d.

O Serce nar sladkejši!
 Mi vsi v stotere glase
 Te hvalimo, častimo
 Zdaj in na večne čase.
 O Jezus i. t. d.

Lepota Marije.

③ Devica, zvezd Kraljica,
 O Marija rajski cvet!
 Té lepote, té čistote,
 Kakor tvoja, nima svet.

Lilja bela ni cvetela
 Tak brez madeža, kot ti;
 Roža draga te ne zmaga,
 Naj kraljev jo vert rodi.

Luna mila je vklonila
 Se globoko pod teboj;
 Zvezde svitle so se splele
 Zgoraj v zlati venec tvoj.

Svet mi mrakne, ko zamakne
 V te se serce in okó,
 Tebe d'vico si kraljico
 Zvolim. — Naj ti blago bo! —

Ljubezen do Marije.

Pisto gospo in devico jez ljubim,
 Ktere serce je v ljubezni goreče,

Ljubi vse duše po nji hrepeneče,
Desi nevredne; jih čertit' ne zna.

V svetih nebesih je ona Kraljica
Vender se milostljiva približuje
Vsakimu, kateri v ljubezni zdihuje,
Njeno nebeško lepoto časti.

Ta tako lepa in čista devica,
Ktero je sam Bog, preljubo in zvesto,
Zvolil si mater in hčer in nevesto,
Ta mi je vnela in vzela serce.

O, de bi mogla jez kdaj doživeti,
De bi Marijo vse serca ljubile;
Slišala, de bi vse trume častile
Sveto in sladko Marije ime!

De bi se pela po zemlje pokrajnah
Razlegajoč se vsih serc harmonija:
Živi! oj živi Devica Marija!
Živi tud' Jezus, k' jo ljubi tako!

Iši naj druge ljubezni, kdor hoče,
Ljubi, če more naj kdo kterokoli,
Moja pa ljuba, k' serce mi jo voli,
To je Marija, k' jo ljubi tud' Bog.

Stegni roko, o Marija premila!
Roparca serc moja sladka! in vzemi
Moje serce mi iz pers, in ga vnemi,
De bo gorelo, medlelo za te.

Vnemi ga s tistim plamenam ljubezni,
S katerim je tvoje prot' Bogu se vnelo,
De bo tud' moje v tem ognji gorelo,
V večni ljubezni do moj'ga Boga.

Jezus očita devicam, ki ga prav ne ljubijo.

Žalostno ljubit', je ljubit' zastonj!
D'vica, glej, kaj sim za té
Terpel, in dal ti Sercé;
Vender ti me ne ljubiš!

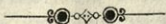
Žalostno ljubit', je ljubit' zastonj!
Glej sem na moje teló,
Za te je martrano bló.
Vender ti me ne ljubiš!

Žalostno ljubit', je ljubit' zastonj!
Rane glej, teče kak' kri,
Cel'ga na meni več ni!
Vender ti me ne ljubiš!

Žalostno ljubit', je ljubit' zastonj!
Za te sim kronan in bit,
Težki križ moram nosit';
Vender ti me ne ljubiš!

Žalostno ljubit', je ljubit' zastonj!
Za te na križi umerjem,
Vrata v raj ti odprem;
Vender ti me ne ljubiš!

Žalostno ljubit', je ljubit' zastonj!
Dal sim ti kri in telo,
V živež de tebi bi blo;
Vender ti me ne ljubiš!

Devica zgrevana.

Usmili se mene, o Jezus, moj Bog!
Zlo sim grešila — spoznam,
Oh! kak' zašla — ti veš sam.

Usmili se mene, o Jezus, moj Bog!

Usmili se mene, o Jezus, moj Bog!
K tebi zdihuje sercé,
Zgrevane točim solzé.

Usmili se mene, o Jezus, moj Bog!

Usmili se mene, o Jezus, moj Bog!
Sklenem ljubiti zdaj té,
Od tebe ločit' se ne.

Usmili se mene, o Jezus, moj Bog!

Usmili se mene, o Jezus, moj Bog!
Tvoja nevesta čem bit'
Tebi le samo služit'.

Usmili se mene, o Jezus, moj Bog!

Pesem od neveste Kristusove.

Kje je Jezus, moje želje,
Moje vse zaupanje?

Z njim je pravo le veselje,
Moje vse tolaženje.

Pridno hočem ga iskati,
De v posestvo ga dobim,
Njega hočem se deržati,
De ga nikdar ne zgubim.

Tukaj v žalosti prebivam,
Moje sèrce se topi,

In solze zastonj prelivam,
 Ker ga tukaj najit' ni.
 Serce moje hrepeneče,
 Več ko sebe ljubi ga,
 In s plamenam vse goreče
 Zanj življenje rado da. —

Jez ga kličem ino išem
 Po vsim mest' Jeruzalem,
 Al zastonj povsod ga kličem,
 Ga ne najdem, kamur grem.
 O vi brezni, globočine
 Vi pokaž'te ljub'ga mi,
 O vi hribi in doline!
 Dajte mi ga najiti!

Vse nar lepši cele zemlje
 Je moj Jezus; — njega čast,
 Njega lep' obličje jemlje
 Vsi lepoti vso oblast. —
 Obraz njega — kot cvetlice
 In kot čisto je zlató,
 Gled njegovi kot zvezdice
 Vnema dušo za nebó.

Jezus, ti veselje moje,
 In življenje mi sercá,
 Oh pokaž' obličje svoje,
 Ne zakrivaj dalje ga.
 Oh, od žalosti umreti,
 Moram če ne usmiliš se,
 Pred ne jenjam hrepeneti,
 De ne najdem ljub'ga te.

* * *

Sim dobila, kar iskala
 Ljub'ga svoj'ga Jezusa,

Od veselja bom pevala,
 Ker imam zdaj Zenina.
 S sladkim rajskim sim veseljem
 Čez in čez napolnjena;
 Zadostilo se je željem,
 Z Jezusam sim sklenjena.

Moje serce poskakuje,
 Kadar začnem misliti,
 Kaj mi Jezus obljubuje,
 Če ga hočem ljubiti.
 Zlati perstan on obeta
 V dar ljubezni čiste mi,
 Bom nevesta ne t'ga svêta,
 Ampak cele večnosti. —

Venec lepi nezvenljivi
 Dal v plačilo on mi bo.
 V družbi njega ljubeznjivi,
 Oj, kak' biti bo sladkó! —
 Oj, zatorej bom ljubila
 Vedno njega le samo,
 Zvesto bodem mu služila,
 De bom prišla v nebó. —

Velika ljubezen do Boga in do samote.

Posvetnjaki, le išite
 Hvale, veselje sveta;
 Le se sreče veselite,
 K' jo vam svet goljivi da!
 Čast posvetna in lepota
 Mene nič pa ne skerbi;
 Meni ljuba je samota,
 Mene Bog le veseli.

Sploh prekanjeno laġati,
 Hlinit', prilizvati se,
 Vse obetati, nič dati,
 To svetá zdaj šega je.
 Vse je nično, vse slepota
 Kar tak' drago svet cení,
 Men' pa ljuba je samota,
 Mene Bog le veseli.

Kar se koli sliši, vidi
 Polno je pohujšanja
 Rani sèrce in ga spridi,
 De še pozno se kesá;
 Vse nečimurna je zmota,
 K' dušo tare in teži,
 Torej mene le samota,
 In Bog sam le veseli.

V drušinah ni čistost mila
 Brez nevarnosti nikdar,
 Zanj, zaderg je brez števila,
 Žuga ji skušnjav vihar;
 Mirno raste pa v tihoti,
 Kakor limbarček cveti,
 Torej biti le v samoti,
 In pa Bog me veseli.

Treba se je vojskovati
 Zoper greh in satana;
 Al' ne da se zapeljati,
 Kdor pomoč od zgor imá.
 Angelj me po vsaki poti
 Varje, nad menoj budí,
 Torej rada sim v samoti, —
 Saj me Bog le veseli.

Butara težavna silno
 Pri zakonskih je ljudéh,
 Križev mor'jo neštevilno
 Prenašati v svojih dnéh,
 Dost' jim je težav na poti;
 Lahko pa se prav živi
 V samskim stanu in samoti,
 Ker le Bog me veseli. —

Syet se baha in šopiri
 Od Boga le malo vé;
 Prazno torej pri vsakteri
 Veselici je sercé.
 Tukej v mirni pa tihoti
 Hrup sveta me ne slepi; —
 Torej rada sim v samoti,
 Saj me Bog le veseli.

Prazna vednost le napihne,
 K' jo prevzetni svet imá;
 Ena misel, k' Bog jo vdihne
 Mi je ljubši, več veljá,
 Ker vsim zlegam me nasproti
 V serčnosti poterdí; —
 Torej rajši sim v samoti,
 Ker me Bog le veseli.

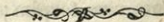
Svét! radost in sreča tvoja
 Je le pelin, smertni strup;
 V Bogu pa je sreča moja,
 Le tam gor' je ves moj up.
 Strah, obup se me ne loti,
 Ker pri meni Bog živi,
 Tukaj z mano je v samoti,
 V njem moj duh se veseli.

Vse reči se v srečo pravo,
 V moje dobro le zgodé,
 Če tud' pošlje Bog težave,
 On vse prav voditi vé.
 Njega se zročim dobroti,
 On lepo za vse skerbi,
 Z-njim radujem se v samoti,
 V njem moj duh se veseli.

On je vse veselje moje,
 Moja sreča in radost,
 Torej kličem z duše svoje,
 Če navdaja me britkost;
 Pridi mi v pomoč siroti,
 Pridi mili Oče ti!
 Tebi, glej, živim v samoti!
 Duh po tebi hrepeni.

Vedno upati, ljubiti
 Hočem tebe, o Gospod!
 Nič ne more me žaliti,
 Saj si z mano ti povsod.
 Torej vse posvetne zmote,
 Pojdite od mene preč!
 Nič ne loči od samote,
 In od Jezusa me več!

Naj zatorej le vzdiguje
 Svet, pekel čez mene se,
 Naj me vedno zalezuje,
 Naj le vabi, kliče me:
 Nič več mene ne premoti,
 Le Bogu samo živim,
 Z-njim radujem se v samoti,
 Le po njemu hrepenim! —

Deviške cvetlice.

za vsaki mesec.

Prosenc (Januar).

Goreča ljubezen.

Jezus, večna ti ljubezen!
 Za-me že preливаš kri!
 Daj mi serce zavolj Imena,
 De v ljubezni k teb' gori! —
 Naj ljubezen bode sveta
 Mojga serca gospodar;
 Sveta Neža, Genofeva
 Ve sprosile mi ta dar.

Svečan (Februar).

Živa vera.

Jezus, večna ti resnica!
 V tempelj Božji prideš zdaj,
 Vere svitlo luč prižigaš,
 Pot življenja kažeš v raj.
 Prosim, vere luč prižigaj
 V moje serce mi živo;
 Agata, Polona verna
 Sprosile mi gnado to!

Sušec (Marc).

Poterpežljivost.

Tebi Jezus, pot kervavi
 Po životu se poti,
 Kronan, bičan poterpežljivo
 Zame vmreti hočeš ti.
 Prosim, daj mi, de v življenji
 Tudi voljno vse terpim;

O M a r i a ! prosi zame,
Čednost to de zadobim.

Malitraven (April).

Ponižnost.

O ponižnost, sveta čednost!
Tebe zberem .v serce si,
Daj, o Jezus, milostljivo
V čednost' tej se vaditi!
Sveta Katarina prosi
Sienska zame zdaj,
Da ponižnost sveta čednost
V mojim sercu bo vselej! —

Velikitraven (Maj).

Čisto serce.

Čisto serce ohraniti
Hočem vedno prav skerbno,
Vselej hočem le skerbeti
Čednost za nar lepši to.
Sveta ti J o h a n a čista,
Sprosi čednost to sercá,
De se serčno grehu branim
Var'jem vsak'ga madežá.

Rožnik (Juni).

Zmernost.

Zmerna hočem vedno biti,
Var'ovat' se nezmernosti,
Jed, pijačo vse vživati,
Kar je prav v zderžnosti.
Jezusovo S e r c e milo
Naj v izgled mi vedno bo.
Sveti J a n e z , sin pušave
Sprosi milost ti mi to!

Maliserpan (Juli).*Spokorno sercé.*

Pokoriti ojstro hočem
 K hudim' nagnjeno teló!
 Jezusovo Serce sveto
 Naj mi moč pokore bo! —
 In M a r i j a M a g d a l e n a
 Sprosi spokorno mi sercé
 De obžalujem grehe svoje,
 Zanje točim zdaj solzé.

Velikiserpan (Avgust).*Sveta gorečnost.*

Sklenem v svojim sercu vneti
 Iskro zdaj do dobriga,
 Le po čednost' hrepeneti
 In ljubiti Jezusa.
 O M a r i j a, vnebovzeta,
 Sprosi milost to mi ti!
 De goreče serce moje
 V svet' ljubezni mi gori!

Kimovec (September).*Pokoršina.*

Sklenem zdaj pokorna biti.
 Kakor Jezus ti si bil,
 Daj pokornost tvojiga Serca
 De me žar bi razsvetlil!
 O M a r i j a, nam rojena!
 Spros' pokorno mi sercé!
 In R o z a l i j a devica
 Spros' mi čednosti leté!

Listopad (Oktober).

Terdno upanje.

Upam, se zanesem terdno
Na-te ti, o Jezus moj!
Dal mi bodeš milost svojo
In tud' enkrat venec svoj.
Spros' Terezija devica
Upanje mi terdniši,
De v nebesih enkrat srečno
Se odgerne večnost mi. —

Listovgnoj (November).

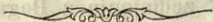
Prava svetost.

Iskra sveta ti svetosti!
Sijaj prava mi v sercé,
Po svetosti hrepeneti
Bodo naj mi le željé.
Zvoljeni nebeški s v a t j e,
O prosite za-me vi!
De v svetosti rastem vedno
In v keršansk' popolnosti.

Gruden (December).

Stanovitnost v dobrim.

Stanovitna v dobrim biti
Sklenem terdno zdaj samó,
Nič ne bo me odvernilo
Zdaj skerbeti za nebó.
J e z u s rojen, Dete milo
Stanovitnost ti mi daj,
Sveta B a r b a r a devica
Sprosi mi nebeški raj! —

KAZALO.

Po abecednim red.

	Stran.
A dvent	295
Ana, sv.	333
Angel varh	59. 319
Anton Paduanski	334
Apostel	322
B olečine	131
Božič	297
Britkosti dušne zavoljo spovedi	242
„ „ zavoljo sumov (škrupeljnov)	134. 136
G erkveno žegnanje	330
G as, kako ga obračati	23
Četertek	85
Čednost za drugo stopnjo popolnosti	408
Čistost serca koristna:	
„ „ k molitvi	371
„ „ k sv. obhajilu	268
„ „ k zedinjenju z Bogam	195

Čistost sercá, prava stopnja k popol-	
nosti	371
„ „ pomočki serce očistiti . .	374
„ „ pravo znamenje popolnoma	
ljubezni	421
„ telesa	268

D an, kako ga je treba doprinesti .	39
Darovanje Marije Device, praznik . .	312
Dékle, kako zamorejo v vednim devištvu	
Bogu služiti	562
Delo	114
Delo Bogu zaročenih devic . . .	503. 540
Devica in marternica	326
Devica in ne marternica	327
Device, njih slabosti	381
„ njih čednosti	364
„ njih svetost	361
Deviška čistost	268
Deviški stan, njega žlahtnost	529
„ „ njega velika sreča	531
„ „ njega svetost	533
„ „ njega plačilo	534
Deviško življenje v samostanu	536
„ „ med svetam	543
Dnevni red	561
Dnevne molitve od neomadežaniga Spo-	
četja Marije Device	213
Družba devic	552
Duh, sveti	52
Duh, Božji, njegove navadne dela . .	421
„ „ njegove nenavadne dela . .	428
„ „ kako se spoznati zamorejo .	431
Duh laži, njegove dela	435

Duh laži, kako se dá od Božjih del raz- ločiti	435
---	-----

F rančišek Ksaveri	335
-------------------------------------	-----

G nada Božja — pomagajoča gnada	419
„ „ posvečujoča gnada, alistan gnade Božje . . . 34.	419

God device	329
----------------------	-----

Gorečnost za čast Božjo	422
-----------------------------------	-----

Grehi — mali ali odpustljivi	377
--	-----

„ so nevarni	381
------------------------	-----

„ so popolnoma ljubezni čisto na- sproti	377. 381
---	----------

„ razne korenine odpustljivih grehov .	377
--	-----

„ pomočki zoper odpustljive grehe . .	384
---------------------------------------	-----

A voja za Jezusam	194
------------------------------------	-----

Hvalna pesem Marije, Mat. Božje . . .	231
---------------------------------------	-----

I me Jezusovo	81
--------------------------------	----

J eza, nje znamenja	395
--------------------------------------	-----

„ pomočki zoper njo	403
-------------------------------	-----

Jezičnost, nje znamenja	394
-----------------------------------	-----

„ pomočki zoper njo	402
-------------------------------	-----

Jezusovo včlovečenje	313
--------------------------------	-----

„ rojstvo	297
---------------------	-----

„ terpljenje in smert	305
---------------------------------	-----

„ vstajenje	305
-----------------------	-----

„ vnebohod	307
----------------------	-----

„ veličastvo	225
------------------------	-----

„ zedinjenje s čistimi dušami 195.	449
------------------------------------	-----

„ pričujočnost in ljubezen v presv. zakramentu	85
---	----

	Stran.
Jožef, molitev k njemu in njegova svetost	331
Jutranja molitev	35

K lostersko življenje	536
" poklic k njemu	536
" življenje in svetost kloster- skih devic	537
Kralji, sveti trije, praznik	302
Križ in terpljenje	425
" " ljubezen do križa je znamenje po- polnosti	425
Križev pot	576
Križev teden	307
Krotenje počutkov	400
" hudiga nagnjenja	392
Krotkost	423

L enoba, nje znamenja	395
" pomočki zoper njo	404
Litanije od presvete Trojice	48
" od sv. Duha	54
" od vsih svetnikov	64
" od presv. Jezusoviga Imena	81
" od presv. Rešnjiga Telesa	89
" od presv. Jezusoviga Serca	100
" od Matere Božje	108
Ljubezen do Boga, v čem obstoji	416
" " " razne stopnje	416
" " " nje znamenja	421
Ljubezen Jezusova do ljudi	13
Ljubezen do Jezusa	13. 15
" " nje dela	13. 15
" " pomočki si jo zadobiti	19

M aloserčnost	129. 425
Marija, mati Božja, varhinja in pomočnica in nar lepši zgled za device	464
Mariine čednosti	105. 464. 467
„ nje živa vera	467
„ nje čisto serce	474
„ nje oistro zatajevanje	479
„ nje ljubezen do Jezusa	484
„ nje prizadevanje Jezusu dopasti	487
„ nje pokoršina	491
„ nje neomadežano devištvo	495
„ nje deviška sramožljivost	498
„ nje ljubezen do dela in samote	501
„ nje ponižnost	504
„ nje krotkost in pohlevnost	507
„ nje goreča ljubezen do Boga	510
Mariini prazniki: neomadež. Spočetje	309
rojstvo	311
darovanje	312
oznanjenje	313
obiskanje	314
očiševanje	315
vnebovzetje	317
čast in slava	312
Marterniki	323
Marternstvo brez prelivanja kervi	323
Maša, kaj se pri sv. maši godi in kako pogosto k sv. maši hoditi	145
„ perva sv. maša	147
„ druga	162
„ tretja, s premišljevanjem Kristusoviga terpljenja	185

Maša, četerta, za sabote in godove in praznike Matere Božje	200
Misli, svete, po noči, zjutraj in o mnogih okolišinah čez dan	112
Misli nečiste, poglej skušnjave.	
Mlačnost, nje znamnja	353
„ nje slabi nasledki	354
„ pomočki zoper njo	354
Molitev, nje bistevni zapopadek	1
„ nje različnost in stopnje	3
„ nje potrebnost	5
„ kakšna naj bo	7
„ notranja molitev	451
Molitev pred jedjo, po jedi in med jedjo	117. 118
M agnjenje h kaki pregrehi	392
„ nad čem se spozna	393
„ kako se premagati da sploh	398
„ „ „ „ posebej	400
Namen dober	27. 408
„ njega prid in zasluženje	27
„ kako in kdaj se obudi	31
Napake	392
„ njih znamnja	393. 396
„ pripomoček zoper nje	396
„ kako se zoper nje vojskovati	398. 405
Napuh, njega znamnja	393
„ pripomočki zoper njega	401
Nasledovanje Marije Device	464
Navada, pregrešna	392
„ nje znamnja	393
„ pomočki zoper njo sploh	398
„ „ „ „ posebej	400

Nečimurnost devic	19
Nedelja	46
Nezmernost v jedi in pijači	402
Nezmernost, nje znamenja	395
„ pomočki zoper njo	402
Novo leto	300
 bhajilne molitve	264
„ pogosto obhajilo	264
„ duhovno obhajilo	264
Obiskanje Marije Device	314
Obleka devic Kristusovih	560
Obljuba, kaj je zraven pomniti	522
Obljuba vedniga devištva, kaj tirja	522
„ „ „ kako se naredi	565
Očiševanje Marije Device	315
Odpustljivi greh, glej greh.	
Opravila na dan sv. obhajila	291
Otožnost	129. 425
„ nje tudi popolniši duše niso čisto proste	417
„ stanovitnost pri njej	424
Oznanjenje Marije Device, praznik	313
 esmi duhovne	594
Petek	95
Pobožnost, prava	356
„ kriva	352
Počutki, kako jih je treba krotiti	388
Poglavitna pregreha, kako se spozna	384
„ kako se je treba zoper njo vojskovati	386
Poklic, deviški	517

Poklic k vednimu devištvu. Pogledj tudi de- viški stan.	
„ k zakonu. Pogledj zakonski stan.	
„ spoznanje poklica k vednimu de- vištvu	520. 526
Pomočki zoper odpustljive grehe	384
Pondelj	52
Ponižnost	422
Popolnost, v čem obstoji	352. 432
„ nje potrebnost	352. 432
„ prva stopnja popolnosti	371
„ druga stopnja popolnosti	408
„ tretja stopnja popolnosti	416
„ nagibi si jo pridobiti	253
Pot vere	467
Poterpežljivost	414
Postni čas	304
Pozdravljenje Kristusovih udov	147
Požrešnost in samogoltnost, nje znamnja .	395
„ pomočki zoper njo	402
Premišljevanje ali notranja molitev . . .	40. 451
„ prid premišljevanja	451
„ kaj premišljevati	454
„ kako premišljevati	457
Pričujočnost Božja, nje prid in razne stop- nje	443
Prostost duha	559
Psalmi pokore	337
R adovednost, nje znamnja	393
„ pomočki zoper njo	400
Rešnje Teló, sv., praznik	308
Rojstvo Marije Device, praznik	311

S abota	105
Samota	501
Satan, njegove zvijače in golfije	435
„ kako se spoznati dajo	435
Serce Jezusovo	95
Sklep ali terdno naprejevzetje vedniga devišva	443
Skušnjave zoper čistost	126
Slabosti devic — pomočki zoper nje	384
Spočetje Marije prečiste Device	309
Spoved devic	236
„ prid pogostne spovedi	236
„ napačni strah pred pogostno spovedjo	242
„ katerim devicam zamore pogostna spoved škodljiva biti	246
„ vesoljna ali dolga spoved	374
Spovednik, njegove čednosti	239
Spoznavac Kristusov	325
Spraševanje vesti preden spat greš	141
„ pred spovedjo	249
„ zoper poglobitno pregreho	250. 392
Sramožljivost deviška	498
Sreda	77
Stan gnade Božje	419
„ „ nje znamnja	419
„ „ nje potreba k zasluženju	34
Stanovitnost v vsih zopernostih	129
„ v suhoti	424
Stopnja svetosti — poglej popolnost.	
Strah Božji	377
Sumljivost (škrupelnova vest)	134. 135
Svetniki Božji	59. 61. 320

Sv. Rešnje Telo — ali zakrament altarja 85

Svetost — poglej popolnost.

Svojoljubnost ali lastna ljubezen, nje natora 406

„ pomočki zoper njo 406

„ zatirati je druga stopnja popolnosti 408

Sola deviška 552

Terdno zaupanje na Božjo previdnost 413

Terpljenje Kristusovo 185

Tolažba v zapušenosti 425

Torek 59

Treh kraljev praznik 302

Trojica 46. 308

Upanje, spodbudovanje k upanji v maloserčnosti 129

Vdovski stan 566

Večerna molitev 113. 139

Večernice 221

„ med večernicami 225

Vedno devišstvo — poglej tudi deviški stan.

Velika noč 305

Veliki teden 305

Vera, živa vera 467

„ pot vere 467

Vernih duš dan 320

Vest sumljiva (škrupelnasta, zmotena) . 134

Vice 320

Vnebohod 307

	Stran.
Vnebovzetje Marije Device, praznik . . .	317
Vodila za Kristusove device	552
Volja Božja	409
„ kako se spozna	420
Volja Božja, nje spolnovanje je prava svetost	409
Vreme, lepo vreme	120
„ žalostno vreme	121
Vsakdanje vaje za device	45
Vsih svetnikov (praznik)	320
Vsih vernih duš dan	320

Z akonski stan, njega poklic	569
„ dolžnosti	573
„ težave	531

Zapušenost	129. 425
Zaslужenje — vsakdan množiti	23
Zatajevanje same sebe	410
Zedinjenje z Bogam	195. 449
Zmernost v jedi in pijači	402

Z alost	129
Ženitev. Glej zakonski stan.	

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA

00000421744

